

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 1

2015 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TASARISI İLE 2013 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TASARISI PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME TUTANAKLARI

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)
BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)
SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)
KÂTİP: İlknur DENİZLİ (İzmir)

-----O-----

06.11.2014

İ Ç İ N D E K İ L E R

- AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI

- Hazine Müsteşarlığı
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
- Sermaye Piyasası Kurulu
- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
- Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu

S Ö Z A L A N L A R

BİRİNCİ OTURUM.....	4
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya)	4
AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul).....	9
RUHSAR DEMİREL (Eskişehir)	11
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	12
SALİH KOCA (Eskişehir).....	13
SEDEF KÜÇÜK (İstanbul).....	14
HÜLYA GÜVEN (İzmir)	15
MEHMET YÜKSEL (Denizli).....	16
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara).....	17
ADİL ZOZANİ (Hakkâri)	18
İZZET ÇETİN (Ankara).....	19
İKİNCİ OTURUM	21
ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa)	21
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara).....	23
VAHAP SEÇER (Mersin).....	23
MUSTAFA ŞAHİN (Malatya)	24
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	27
BİNNAZ TOPRAK (İstanbul)	28
ALİ SERİNDAG (Gaziantep)	29
HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli).....	30
MAHMUT TANAL (İstanbul).....	31
EKREM ÇELEBİ (Ağrı).....	32
MEHMET GÜNAL (Antalya)	33
MUSA ÇAM (İzmir).....	34
ADNAN KESKİN (Denizli).....	37
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya)	38

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 2

ADNAN KESKİN (Denizli).....	40
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya)	40
ÜÇÜNCÜ OTURUM	41
UĞUR AYDEMİR (Manisa)	41
TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara).....	42
ERKAN AKÇAY (Manisa)	43
ADNAN KESKİN (Denizli).....	44
RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir)	44
MÜSLİM SARI (İstanbul)	46
MUSTAFA BALOĞLU (Konya).....	49
RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir)	50
İLKNUR DENİZLİ (İzmir)	52
SORULAR VE CEVAPLAR	53
ADİL ZOZANİ (Hakkâri)	53
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	53
MAHMUT TANAL (İstanbul)	54
ADNAN KESKİN (Denizli).....	54
VAHAP SEÇER (Mersin).....	55
MUSA ÇAM (İzmir).....	56
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara).....	56
RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir)	56
MÜSLİM SARI (İstanbul)	56
ERKAN AKÇAY (Manisa)	57
ALİ SERİNDAG (Gaziantep)	57
SALİH KOCA (Eskişehir).....	57
MEHMET GÜNAL (Antalya)	57
ADİL ZOZANİ (Hakkâri)	57
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya)	58
PROGRAMLAR	62
DÖRDÜNCÜ OTURUM.....	62
İZZET ÇETİN (Ankara).....	63
BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara).....	63
MÜSLİM SARI (İstanbul)	67
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	70
HASİP KAPLAN (Hakkâri).....	72
FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ)	73
MEHMET GÜNAL (Antalya)	74
AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul).....	77
SÜMER ORAL (Manisa).....	79
MAHMUT TANAL (İstanbul)	81
MEHMET ALİ SUSAM (İzmir)	82
VAHAP SEÇER (Mersin).....	83
İZZET ÇETİN (Ankara).....	84
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara).....	85
MUSA ÇAM (İzmir).....	87
RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir)	89
BEŞİNCİ OTURUM.....	92
SORULAR VE CEVAPLAR	92
MAHMUT TANAL (İstanbul)	92
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara).....	92
MÜSLİM SARI (İstanbul)	92
RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir)	93
BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara).....	93
MEHMET GÜNAL (Antalya)	93
VAHAP SEÇER (Mersin).....	94
BDDK BAŞKAN VEKİLİ KEMALETİN KOYUNCU	94

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 3

SPK BAŞKANI VAHDETTİN ERTAŞ	95
MEHMET GÜNAL (Antalya)	95
TMSF BAŞKANI ŞAKİR ERCAN GÜL	96
MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ	97
SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ AZMİ ES.....	98
TMSF BAŞKANI ŞAKİR ERCAN GÜL	98
BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara).....	99
PROGRAMLAR	106
Kapanma Saati: 01.42	106

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 4

6 Kasım 2014 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.10

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP: İlnur DENİZLİ (İzmir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, çok değerli Sayın Bakanımız, kurum ve kuruluşlarımızın çok değerli bürokratları, basınımızın ve televizyonlarımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 6'ncı Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bütçe ve kesin hesaplarıyla Sayıştay raporları bulunmaktadır.

Şimdi, sunumlarını yapmak üzere Sayın Bakanımıza söz veriyorum.

Sayın Bakanım, buyurun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANİ AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının 2015 Mali Yılı Bütçe Tasarısı'nı sunmak ve bu vesileyle de Bakanlık faaliyetleri ve hedefleri hakkında sizlere bilgi vermek üzere huzurunuzda bulunuyoruz.

Şimdi, müsaade ederseniz çalışma arkadaşlarım çok kısaca kendilerini size tanıtsınlar.

BAŞKAN – Buyurun, arkadaşlar kendi isimlerini söyleyerek tanıtsınlar.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakanım, buyurun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANİ AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı olarak bizim temel amacımız; kadın, erkek, genç, yaşlı, çocuk, engelli, tüm vatandaşlarımızın yaşam kalitesini artırmaktır. Nitekim 2002'den bu yana Hükûmet programlarımızın temel ayaklarından birini sosyal politikalar ve sosyal destekler oluşturuyor. Bakanlığımızın 2011'de yeniden yapılandırılması da bu yönde atılan adımları güçlendirmiş ve daha sağlam bir zeminde daha planlı devam etmesini sağlamıştır.

633 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesinde sosyal yardımlar, aile, çocuk, kadın, yaşlı, engelli, şehit yakınları ve gazilere yönelik hizmetler tek çatı altında toplanmıştır. Bakanlığımızın çatısı altında bilimsel yöntemlerle, yoksulluk ve yoksunluk tanımlarını yeniden yaparak adil ve hakça paylaşımı esas alan bir hizmet anlayışını önceliyoruz.

633 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Bakanlığımıza verilen temel görev; toplumların tüm kesimlerinin hak temelli hizmet anlayışı ile her türlü ihmal, istismar ve dışlanmadan korunması ve mağduriyetlerinin giderilmesidir.

Bakanlığımız politika üreten, hizmetlerinde standart oluşturan, izleyen ve denetleyen bir yapıya sahip. Bunun yanı sıra arz odaklı hizmeti, koruyucu ve önleyici yaklaşımı, bütüncül hizmet sunumunu ve disiplinler arası yaklaşımı esas alıyoruz. Bakanlığımız sadece bir hizmet bakanlığı değil, adından da anlaşıldığı gibi bir politika bakanlığı olarak yeniden yapılandırıldı. Bakanlığımızın bir politika bakanlığı olarak teşkilatlanması ile birbiriyle yakın ilişkili olan ancak bağımsız olarak hizmet ifa eden kurumlar hem teşkilat hem de politika çerçevesi bakımından bütünleştirilmiş durumda. Bu bütünlüklü bakış açısıyla Bakanlığın çalışma alanına giren her konunun tüm boyutlarıyla ele alınabilmesinin yanında, karşılaşılan sorunların daha az maliyetle ve daha etkin bir biçimde çözülmesi imkânını da oluşturmuş durumdayız.

Aile odaklı bakış açısı ile kadını, erkeği, çocuğu, yaşlıyı ve engelliye ilgilendiren her alanda çok boyutlu ve kapsamlı çalışmalarla, eklettik, birbirine entegre olabilen ve değişen şartlara göre farklı uygulama modülleri olan yeni programlar ve yeni projeler geliştirdik ve bunları geliştirmeye devam ediyoruz yani sosyal sorunlara en az sorunların kendisi kadar çok boyutlu yeni çözümler ve modeller üretiyoruz.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; kapsayıcı, tematik sosyal yardım programlarıyla sosyal harcamalar için ayırdığımız kaynağı gerçek ihtiyaç sahiplerine ulaştırmak için sistematik ve düzenli yardım programlarımızı gerçekleştirmeye devam ediyoruz. Sosyal harcamalarda kullanılan kaynaklarımız sizlerin de bildiği gibi, 2002 yılında 1 milyar 376 milyon lira, 2013 yılı sonunda 21 Milyar 37 milyon lira, 2002-2013 dönemi toplamı ise 115 milyar 562 milyon 297 bin lira, sosyal harcamaların 2014 yılında 26 milyar 561 milyon liraya ulaşacağını bekliyoruz. 2002'den 2014'e sosyal harcamalarda kullanılan kaynak yaklaşık böylece 20 kat artmış durumda. Bu doğrultuda sosyal harcamaların gayrisafi yurtiçi hasılaya oranı 2002 yılında yüzde 0,5'ken 2014 yılında yüzde 1,51'e ulaşması mümkün oluyor.

Dünyada yoksulluğun ölçülmesinde birden çok eşik değer ve bu değerlere karşılık gelen kategori kullanılıyor bildiğiniz gibi. Bu kategoriler çerçevesinde ülkemizde -artık hepinizin bildiği gibi- günde 1 doların altında bir gelirle geçinmek zorunda olan vatandaşımız kalmamış durumda. 2002'de günde 4,3 doların altında harcama yapanların oranı yüzde 30'ken bugün yüzde 2,27'ye gerilemiş durumda. 2002-2012 döneminde kişi başına günlük 2,15 doların altında harcama yapan nüfus oranı ise yüzde 3,04'ten binde 6'ya gerilemiş durumda.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı 2013 İnsani Gelişmişlik Raporu'nda Türkiye, insani gelişme açığını en hızlı kapatan 9'uncu ülke oldu. OECD'nin 2012 tarihli raporuna göre Türkiye, 2000'li yıllarda gelir dağılımını en ciddiyletme iyileştiren ülkelerden biri kabul ediliyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 5

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; sosyal yardımlar hepimizin kabul ettiği gibi bir lütuf değil, insanlık ve vatandaşlık hakkı. Bakanlığımızca yürütülen sosyal yardım programları, Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğümüz bünyesinde birleştirilmiş durumdadır. 2011 yılı Ekim ayında hayata geçirilen Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sistemi ile yoksul vatandaşlarımıza yapılan sosyal yardımlara ilişkin tüm işlemler elektronik ortamda yapılıyor ve otomatik olarak da muhasebeleştiriliyor.

2022 sayılı Kanun'a göre verilen yaşlılık ve engelli aylıkları Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğünce yürütülüyor ve 2014 Haziran itibarıyla/ 1,2 milyon kişi bu programdan faydalandı. 2013 Haziranda başlatılan Muhtaç Asker Ailelerine Yardım Programı'mız devam ediyor. 96 bin asker ailesine aylık 250 lira tutarında düzenli yardım yapıldı.

Dünyada az sayıda ülkenin yürütebildiği bütün vatandaşlarımızın sağlık güvencesine kavuşturan genel sağlık sigortası uygulamasına 2012 yılında başladık. Bu önem verdiğimiz bir sosyal yardım uygulaması programı devam ediyor. Böylece yoksul vatandaşlarımızın ücretsiz sağlık hizmeti alması sağlanmış oluyor. Bu kapsamda hane içinde gelir seviyesi brüt, asgari ücretin üçte 1'inden az olan 9,2 milyon kişinin primleri Bakanlığımız aracılığıyla ödeniyor.

2012 yılı Nisan ayından itibaren Eşi Vefat Eden Kadınlara Düzenli Nakdî Yardım Programı başlattık. 2014 Haziran itibarıyla yaklaşık 285 bin eşi vefat eden kadın aylık 250 lira düzenli nakdî desteğe kavuşmuş oldu. 2012 yılında sosyal yardımların kapsamını genişlettik. Sosyal Güvenlik kapsamında olsalar bile düşük bir düzenli gelirle hayatını idame ettirmek zorunda olan çalışan yoksullar ve başta dul, yetim aylığı alanlar, Tarım BAĞ-KUR'lular ile şehit yakınları, gaziler ve afetten zarar görenlere de Fon Kurulumuzun belirlediği esaslar dâhilinde sosyal yardımlar yapmaya başlamış bulunuyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sosyal yardımlarda önemli adımlarımızdan biri de sosyal yardım ve istihdam bağlantısını kurmak oldu. Bu sistem sayesinde, sosyal yardım alanlardan çalışabilir durumda bulunanlar İŞKUR'a bildiriliyor. Daha önce yardım alan 48 bin kişi İŞKUR tarafından işe yerleştirilmiş durumda. 96 bin kişi mesleki kurslara başvurmuş, 44 bin vatandaşımıza işsizlik sigortası bağlanmıştır. Ayrıca, gelir getirici proje desteklerinden daha fazla kadının faydalanması için de özendirici tedbirler alınmaktadır.

Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri; sosyal yardımları bilgi ve iletişim çağının bir gereği olarak elektronik ortamın sağladığı kolaylıklarla sunuyoruz. Düzenli yardım ve desteklerden faydalanan vatandaşlarımız için Sosyal Yardım Kartı Projesi'ni hayata geçirdik. Bu kapsamda, 1,7 milyon kişiye yardım kartları teslim edildi. Ödemelerini almaya gidemeyecek durumdaki hak sahipleri için PTT ile iş birliği yaparak konutta ödeme uygulaması başlattık. Sosyal yardımların e-devlet kapısı ile entegrasyonunu tamamladık ve 2014 yılı Ocak ayında kullanıma açtık. Sistemin ilk altı ayında vatandaşlarımız e-devlet kapısı üzerinden toplam 801.184 sorgulama gerçekleştirdi. Sosyal Yardımlar Portalı'nın hazırlıkları tamamlandı, devam eden test aşamasından sonra inşallah, bu yıl sonuna kadar hizmete sunmayı planlıyoruz. Sosyal Yardımlar Portalı üzerinden vatandaşlarımız e-devlet şifrelerini kullanarak sosyal yardım başvurularını yapabilecekler. Ayrıca, Bakanlığımızca Sosyal Yardımlar ve Genel Sağlık Sigortası Gelir Testi Sonuçlarına ilişkin başvuru durumu, hak sahipliği kararı, ödeme tutarları ve diğer bilgilerin sorgulamaları yapılabilecektir. Sosyal yardımların hak temelli yapılması ve istihdam, eğitim gibi şartlara bağlı olarak uygulanmasının yaygınlaşması için asgari gelir desteği modelini de geliştiriyoruz.

"İnsani Gelişmeye Geçiş Stratejisi" adlı ülkemizin ilk ulusal Yoksullukla Mücadele Strateji Belgesi'ni Kalkınma Bakanlığı ile iş birliği içinde hazırlamaktayız.

Sosyal yardım alanını topyekûn düzenleyen temel sosyal yardım yaklaşımı konusunda da çalışmalarımızı süratle devam ettiriyoruz.

Hane muhtaçlığının tespitinde ve makro anlamda yoksullukla mücadele politikalarının belirlenmesinde; hanelerin sosyal şartlarının ve yaşadıkları bölgeye has özelliklerin dikkate alınması önem taşıyor. Bu çerçevede, hazırlıklarını sürdürdüğümüz Sosyal Yardım Karar Destek Sistemi'ni önümüzdeki dönemde hayata geçirmeyi planlıyoruz. Bilhassa, yoğun göç almış büyükşehirlerimizde işsizlik, eğitim ve yoksulluk sorunlarının yoğunlaştığı alanların belirlenmesi ve detaylı analiz edilmesine yönelik olarak sosyal uyum analizlerini başlattık. Önümüzdeki dönem de bu uygulamanın kapsamı genişleteceğiz.

Hanelerin yoksulluk durumlarının iyileştirilmesinden öte, proaktif yaklaşımlarla, sosyal risklerin tespit edilerek ilgili kurumlar tarafından müdahale edilebilmesinin ve sonuçlarının takibinin sağlanması için Vaka Yönlendirme Sistemi'mizi hayata geçiriyoruz. Bu sistemle, vatandaşların ilgili kurumlara ulaşmaya çalışması yerine kurumlar haneye yönlendirilerek verilen hizmetlerin sonuçları takip edilecek.

Sosyal yardımlara tahsis edilen kaynağın kullanımının etkili bir şekilde izlenmesi ve denetlenmesi için Merkezî Denetim Sistemi oluşturma çalışmalarımız da devam ediyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; toplumsal istikrar ve huzurun sürdürülmesinde, sosyal sorunların çözümünde ve ülkemizin refahının korunmasında aile en önemli unsurlarımızdan biridir. Bu itibarla, ailenin korunması ve güçlendirilmesi temel politikamızdır. Kendi değerlerimizi ve bize ait sosyal gerçekliği tanımak, analiz ederek bilgi üretmek ve uygun politikaları belirlemek üzere çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bakanlık olarak, özellikle aile ve sosyal araştırma projeleri ile AR-GE çalışmaları üzerinde hassasiyetle duruyoruz. Son on bir yılda aile konusunda 27 araştırma yapılmış ve sonuçları hem basılı olarak hem de İnternet ortamında paylaşılmıştır.

Beş yılda bir tekrarladığımız Türkiye Ergen Profili ve Türkiye Aile Yapısı araştırmaları ile ülkemizde bu konuda yaşanan değişim ve muhtemel problem alanlarını tespit etmeye çalışıyoruz.

Madde bağımlılığıyla mücadele kapsamında bu yıl 14-19 Yaş Arası Eğitime Devam Eden Gençlerde Madde Kullanımı Araştırmamız devam ediyor.

Aile ve sosyal yapı üzerine devam eden çalışmalarımızdan bir diğeri de Boşanma Nedenleri ve İleri İstatistik Analiz Araştırması.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 6

Yaşlanan nüfusumuz için ihtiyaç duyulan politikalara temel bir araştırma metni oluşturmak üzere, "Türkiye'de Doğurganlık Oranlarının Düşmesi, Potansiyel Etkiler ve Proaktif Sosyal Politika Önerileri" başlıklı çalışmamızı da tamamladık.

Ailelerimize yönelik yaygın eğitim programlarıyla ailelerimizin ihtiyaçlarına cevap vermeye ve sorun çözme kapasitelerini yükseltmeye çalışıyoruz. Evlilik Öncesi Eğitim Programı kapsamında şimdiye kadar 137.601 kişiye eğitim verdik.

Ayrıca, Talim Terbiye Kurulunca onaylı Aile Eğitim Programı kapsamında bugüne kadar 223 bin vatandaşımız aile içi iletişim, hukuk, iktisat, medya okuryazarlığı ve sağlık konularında eğitim aldı.

Pilot uygulamasını değerlendirdiğimiz Aile Sosyal Destek Programı ASDEP Bakanlığımızın arz odaklı hizmet sunum anlayışının belkemiğini oluşturmaktadır. Belki, ilerleyen süreçte ASDEP'le ilgili biraz daha geniş bilgi vermem gerekebilir size arzu ederseniz ama şimdilik ASDEP ile sorun yaşayan tüm dezavantajlı vatandaşlarımıza ulaşmayı, vatandaşlarımızı kamunun kendileri için sağladığı imkânlar konusunda bilgilendirip yönlendirerek sorunlarını etkin bir rehberlikle çözmeyi hedeflediğimizi söyleyebilirim. ASDEP'in sağlıklı bir biçimde uygulanabilmesi için bilişim altyapısının hazırlanması çerçevesinde çeşitli modülleri içerecek şekilde tasarlanan Aile Bilgi Sistemi'nin hayata geçirilmesi yönünde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. ASDEP projesinin hayata geçmesiyle sosyal yardım ve sosyal hizmete muhtaç tüm vatandaşlarımıza ulaşarak onların sorunlarının çözülmesini sağlayacağız. Bu uygulama ile sosyal yardım ve hizmet sunan paydaş kuruluşlarla da daha çok, daha etkin ve koordineli çalışmalar yapmak mümkün hâle gelecek. ASDEP ile Bakanlığımızın temel görevlerinden olan sosyal hizmet ve sosyal yardımların etkinliği ve amaca uygunluğu da izlenip denetlenebilecek.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; son günlerde üzücü boyutlarıyla gündemimizi işgal eden madde bağımlılığıyla ve uyuşturucuyla mücadelede Bakanlık olarak imkânlarımız ölçüsünde katkı sağlıyoruz. Bu çerçevede, Bağımlılık Yapıcı Maddeler ve Bağımlılıkla Mücadele Eylem Planı doğrultusunda bağımlı veya risk altında olan bireylere sosyal rehabilitasyon hizmetlerinin sağlanması konusunda çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Sayın Başkan ve değerli komisyon üyeleri; Resmî Gazete'de yayınlanan Türkiye Afetle Mücadele Planı'nda, Bakanlığımıza ana çözüm ortağı olarak birincil düzeyde Psikososyal Destek Hizmet Grubuyla Ayni Bağış Depo Yönetimi ve Dağıtım Hizmet Grubunun sorumluluğu verildi.

Bu kapsamda gerçekleştirdiğimiz ve önümüzdeki dönemde planladığımız çalışmalardan da çok kısaca bahsetmek istiyorum. Her türlü afet ve acil durum için Bakanlığımız merkezinde ve 81 il müdürlüğümüzde psikososyal müdahale ekipleri oluşturduk.

Suriyeli misafirlerle ilgili psikososyal destek hizmetlerini yerel düzeyde il müdürlüklerimizin koordinatörlüğünde uzman ekiplerimiz tarafından yürütüyoruz.

19 Mart 2014'te Türkiye İstatistik Kurumu Kars Bölge Müdürlüğünde düzenlenen silahlı saldırı sonucunda hayatını kaybedenler ve ailelerine yönelik çalışmalarımız oldu.

Hepinizin bildiği gibi, 13 Mayıs'taki Soma Kömür İşletmeleri kömür ocağında meydana kaza sonucunda durumdan etkilenen vatandaşlarımız, işçi ailelerimiz ve yakınlarıyla ilgili AFAD koordinatörlüğünde çok geniş çalışmalarımız oldu. Bu çalışmalarımız hâlen devam ediyor.

Karaman Ermenek'teki kömür faciası yine bu boyutuyla bizim ilgi alanımıza giriyor, orada da bu tür faaliyetlerimizi sürdürüyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin geleceği olan çocuklarımızı her şeyin önünde tutuyor, istikbalimiz için "önce çocuk", çocuklarımız için de "önce aile" diyoruz. Çocuklar için en iyi bakım ortamının aile olduğunu düşünüyoruz. Çocuk politikamızın temel eksenini aile yanında bakım olarak belirlemiş bulunuyoruz.

Bu çerçevede, çocukların kuruluş bakımına alınmadan, sosyal ekonomik desteklerle aile odaklı hizmet modellerinden yararlanmalarını tercih ediyoruz. Kuruluş bakımına almak zorunda kaldığımız çocuklarımız için ise, toplu bakım sistemi yani eski isimleriyle yetiştirme yurtları ve çocuk yuvaları yerine ev tipi bakım modellerine, çocuk evleri ve çocuk evleri sitelerine ya da eski bilindik adıyla sevgi evleri modeline geçtik hepimizin bildiği gibi.

Hizmette dönüşüm kapsamında Bakanlığımızca sağlanan bazı maddi destekler ve hedef kitlemize yönelik sayısal verilerin de bir kısmını sizinle paylaşayım isterim:

Sosyal ekonomik destek hizmeti kapsamında 2014 Eylül ayı itibarıyla 57 bin kişiye yardım sağlanıyor. Bu kapsamda, ailelere ödenen aylık desteğin miktarı ortalama 540 TL'dir. Çocuğun yaşına göre yükseliyor veya düşebiliyor. Son on iki yılda ailesinin yanına döndürülen çocuk sayısı 10.350 civarında. 2002 yılında koruyucu aile yanında bakılan çocuk sayımız 520; 2014 yılı Eylül ayı itibarıyla koruyucu aile hizmetinden yararlandırılan çocuk sayısı 3.780; 2002 yılına kadar toplam 6.976 çocuk evlat edindirilmiş, bu sayı 2014 yılı Eylül ayı itibarıyla 13.300'dür. Hizmet dönüşümü kapsamında yurt ve yuvalarımızdaki çocuklarımızın yüzde 90'ı da ev tipi bakım birimlerinde yani çocuk evlerinde, sevgi evlerinde, çocuk evi sitelerinde yaşıyor durumdadır.

Eskiden 20-25 çocuğa 1 bakım elamanı düşmekte iken yani bu hizmet dönüşümü planlanmadan önce, bugün 5 çocuk için 3 bakım elemanı görev yapıyor. Bakanlığımız bünyesinde çocuklarımıza verdiğimiz hizmetler çerçevesinde yeni bir model olarak çocuk destek merkezlerini kurduk; bunu çok önemsiyoruz. Bu kuruluşlarda suça sürüklenen ve suç mağduru olan, madde bağımlısı veya sokak geçmişi olan çocuklarımızın rehabilitasyonunu sağlayacağız. ANKA Programı adını verdik bu programa. Çocuklarımızın bu sayede rehabilitasyon süreçlerinin daha etkili ve başarılı olmasını hedefliyoruz. Şu anda 62 çocuk destek merkezimizde 1.180 çocuğumuz hizmet alıyor ama yıl içinde hizmet alan çocuk sayımız ortalama 7 bin civarında oluyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 7

Koruma ve bakım altındaki çocuklarımızın akademik ve sosyal başarılarını artırmak için çalışıyoruz. Bu çerçevede çocuklarımızı Bakanlığımıza ayrılan kontenjan dâhilinde özel okullara ücretsiz olarak gönderiyoruz. Sportif ve kültürel aktivitelere katılmalarını sağlıyoruz. Ücretsiz kreş ve gündüz bakımevlerinden yararlanıyoruz.

Akademik başarılarımız fena değil, burada da birkaç rakam sizinle paylaşmak isterim: 2013-2014 eğitim öğretim yılında 393 çocuğumuz üniversite sınavına girdi, yüzde 67'lik bir başarıyla 264 çocuğumuz bir yükseköğretim kurumuna yerleştirildi. 2014 yılında TEOG sınavına giren 1.211 çocuğumuzdan 1.134'ü Anadolu liselerine veya meslek liselerine yerleşti.

Çocuklarımıza istihdam imkânı sağlıyoruz hepinizin bildiği gibi. Kuruluşlarımızda yetişen ve kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen çocuk sayımız 38 bin civarında bugün.

Çocuk haklarının etkin bir şekilde uygulanması için ilgili kurum ve kuruluşların katılımıyla Bakanlığımız koordinatörlüğünde Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi'ni hazırladık. Strateji Belgesi'nin hazırlık aşamasında çocukların katkısının sağlanmasına özel bir çaba sarf ettik ve 14 Aralık 2013'te belgemiz yürürlüğe girdi.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kadının insan haklarının ve toplumsal statüsünün korunması, geliştirilmesi, kadına karşı ayrımcılık ile her türlü şiddet ve istismarın önlenmesi Bakanlığımızın öncelikli kadın politikasıdır.

Kadınların istihdama katılımının artırılması, girişimciliğin desteklenmesi ve kadın yoksulluğuyla mücadelede kadınların güçlendirilmesinde önemli. Bunlar da çok önemli stratejilerimiz.

Bakanlık olarak kadınların her alanda desteklenmesi ve güçlendirilmesine yönelik çalışmalarımızı kararlılıkla sürdürüyoruz. Bu çerçevede ilgili bakanlıkların da desteğini alarak yürüttüğümüz faaliyetlerimizden birkaçını özetlemek isterim:

İş ve aile hayatının uyumlulaştırılması, kadın girişimciliğinin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması. Bu kapsamda organize sanayi bölgelerinde kreş sayılarını ilgili kurumlarla birlikte iş birliği sağlayarak artırıyoruz. Önümüzdeki süreçte başka iş birlikleri de yaparak, kanunlarda birtakım değişim ve dönüşümlere giderek kreş sayılarının artırılması ve çalışan kadınların hayatının rahatlatılması konusuna devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin çekincesiz olarak imzaladığı ve ilk onaylayan ülke olduğu kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadeleye ilişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi 1 Ağustos 2014 tarihinde -bildiğiniz gibi- yürürlüğe girdi. İstanbul Sözleşmesi'nin iç hukuka yansıtılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisinde onaylandı, Kasım 2011 tarihinden itibaren sözleşme tedbirlerine uygun şekilde 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun hazırlandı ve 20 Mart 2012 tarihinde -bildiğiniz gibi- yürürlüğe girdi.

Yasal altyapıyı daha da güçlendirerek, kadına yönelik şiddetle mücadeleyi bir üst seviyeye taşıyan Kanun, getirdiği kapsamlı düzenlemelerle uluslararası alanda da emsal niteliği taşıyor bugün. Bu kapsamda şiddetin önlenmesi ve koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik destek ve izleme hizmetlerinin yedi gün yirmi dört saat esasıyla verildiği şiddet önleme ve izleme merkezleri on dört pilot ilde hizmetlerini etkin bir şekilde sunuyor. ŞÖNİM ve kadına yönelik hizmet veren diğer kuruluşlarımızın daha da güçlendirilmesi ve yaygınlaştırılması için çalışmalarımız devam ediyor.

Yine, kanun kapsamında verilen tedbir kararlarının uygulanmasında hâkim kararı ile teknik araç ve yöntemler kullanılabileceği öngörülmüş, bu çerçevede güvenlik butonu uygulaması Adana ve Bursa illerinde başlatılmıştı biliyorsunuz. İki yıllık uygulamanın değerlendirilmesi ve edinilen tecrübeler doğrultusunda şiddetle mücadelenin daha etkin bir hâle getirilebilmesi için Adalet Bakanlığının başarılı bir uygulaması olan denetimli serbestlik modeli üzerine biz çalışmalarımızı devam ettiriyoruz. Bu modeli kendi sistemimize de uygulamayı planlıyoruz. Diğer yanda kadına yönelik şiddetle mücadelede koruyucu ve önleyici hizmetlerin gereği olan kadın konukevleri kapsamında da önemli ilerlemeler kaydetmiş bulunuyoruz.

2002 yılında 8 kadın konukevimiz ve 170 kapasitemiz vardı biliyorsunuz, 2014'te Bakanlığımıza bağlı yeni hizmete açılan kadın konukevleri ve mevcut kadın konukevlerinin kapasite değişiklikleri ile 94 konukevimizde toplam kapasitemiz 2.500 civarında. İzmir-İstanbul'da 2 erkek konukevimiz var. Hâlihazırda sivil toplum kuruluşlarına ait 3 ve yerel yönetimlere bağlı 33 olmak üzere 130 konukevinde 3.350 kapasiteyle hizmet veriyoruz. 2014 ekim sonu itibarıyla 46 bin kadın, 22.947 çocuk olmak üzere toplamda 69 bin kişiye hizmet sunmuş durumdayız.

Bakanlığımız, kadına yönelik şiddetle mücadelenin kapsamlı, eş güdümlü ve bütüncül bir yaklaşım gerektirdiği bilinciyle hareket ediyor. Bu çerçevede kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin 2012-2015 yıllarını kapsayan eylem planımızı uygulamaya koyduk. Kadına yönelik şiddetle mücadelenin daha etkin gerçekleştirilmesi için en önemli araçlardan biri de göstergelerin değerlendirilmesi şüphesiz. 2008 yılında ilki gerçekleştirilen Türkiye'de kadına yönelik aile içi şiddet araştırması bu yıl güncellendi; aralık ayında kamuoyuyla bunu paylaşacağız. Ayrıca, 2008 ve 2014 yılı araştırma verileri kullanılarak başta erken yaşta evlilikler olmak üzere çeşitli konularda ileri analizler de yapacağız bu sonuçlara göre. Öte yandan 2014-2016 yılları arasında yürütülecek olan 9 milyon 601 bin avro bütçeyle Aile İçi Şiddetle Mücadele Projesi'yle şiddet mağduru kadınlara sağlanacak destek hizmetlerinin güçlendirilmesinin yanı sıra merkezî ve yerel yönetim ile yerel STK'lar arasında iş birliğinin geliştirilmesini de hedefliyoruz.

Kadına yönelik şiddetle mücadelede temel yasamız olan 6284 sayılı Yasa kapsamında alınan koruyucu ve önleyici tedbir kararlarının şiddet olaylarının önlenmesinde ve şiddet mağdurlarının korunmasındaki etkisinin değerlendirilmesi amacıyla bir de etki analizi çalışması gerçekleştiriyoruz.

Tüm bu çalışmaların sonuçları, Bakanlık olarak, kadına yönelik şiddetle mücadelede ve kadınlarımızın sosyal, ekonomik, kültürel ve siyasal yaşamdaki konumlarının güçlendirilmesinde daha etkin politikalar üretmemizi sağlayacak diye düşünüyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 8

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; engelli vatandaşlarımızın hayatın her alanında yer alabilmeleri ve toplumsal hayata katılımlarının önündeki engelleri kaldırmak için "hak temelli" bir bakış açısıyla hizmetlerimize kararlılıkla devam ediyoruz.

Hak temelli yaklaşımımızın öncelikleri: Engellilerimize istihdam hakkının sağlanması, eğitim hakkından her engelli çocuğumuzun yararlanması, hizmetlere erişimde ve sosyal hayata katılımda pozitif ayrımcılığın sağlanmasıdır.

İnsan hakları perspektifiyle hizmet üretirken tıbbi yaklaşımı aşan bir bakış açısıyla, sosyal yaklaşım modeli ve insan odaklı anlayışı esas alıyoruz. Vatandaşlarımızın sosyal hayata katılımları için tüm engellerin ortadan kaldırılması demek olan "erişilebilirliği" evrensel bir insan hakkı olarak görüyoruz.

Engellilerimiz için öncelikli olarak ailelerinin yanında ve bulundukları sosyal ortamda desteklemeyi hedefliyoruz. Engellilerimize evde bakımlarına verdiğimiz desteklerde 2014 yılında çıkardığımız 6518 sayılı Kanun'la yenilikler getirerek aksamaları ortadan kaldırdık.

Bakanlık olarak sunduğumuz hizmeti, sosyal yardım verilmek suretiyle, bakıma muhtaç engellinin evde bakımına destek verilmesi olarak formüle ettik. Böylelikle Bakanlığımızın aile eksenli politikalarını engellilik alanında da gerçekleştirmeye çalıştık. Söz konusu yardımdan faydalanmaya ilişkin gelir kriterini de Bakanlığımızın tüm yardım uygulamaları için belirlediğimiz hane halkı yaklaşımı çerçevesinde yeniden düzenledik.

Gelir kriterine ilişkin hesaplama yapılırken birden fazla bakıma muhtaç engelli bulunan aileler açısından birinci bakıma ihtiyacı olan engelliden sonraki her bakıma ihtiyacı olan engellinin 2 kişi sayılması şeklinde hane lehine bir düzenleme yaptık.

Bugün yaklaşık 450 bin engelli ve yaşlı vatandaşımız için evde bakım ücreti ödenmektedir. 2007 yılına göre bu hizmetten yararlanan engelli sayısı 15 kat, ayrılan bütçe ise 102 kat artırılmıştır. Kuruluşlarımızda bakılan engellilerin daha kaliteli hizmet almaları konusunda günde 3 vardiyanın her birinde 6 engelliye sertifikalı 1 bakım elemanı hizmet vermektedir. 82 yatılı bakım ve rehabilitasyon merkezinde 5.747 engellimize hizmet sunmaktayız. Ayrıca 150 özel bakım merkezi var. Engelli bireylerin, toplumsal yaşama aktif katılımlarını sağlamak için apartman daireleri veya müstakil evlerde bakımlarını da Bakanlık olarak destekliyoruz. 2008'de ilk defa İzmir'de açılan umut evlerimiz yaygınlaştırılarak bugün 78 umut evinde 425 engellimize hizmet sunuyoruz. Ayrıca 20 engelsiz yaşam merkezinin de yapımını tamamlayarak önümüzdeki dönemde hizmete açılmasını planlıyoruz.

Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri; eğitimin engelli vatandaşlarımızın sosyal hayata tam katılımı için vazgeçilmez olduğu gerçeğinden hareketle çalışmalarımıza kararlılıkla devam ediyoruz. 2013 yılı sonu itibarıyla özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde öğretim gören öğrencilerin sayısı 2006 yılına oranla yaklaşık 3 kat artış gösterdi. 2013-2014 öğretim yılında kaynaştırma sınıflarında öğrenim gören öğrenci sayısı 2001-2002 öğretim yılına oranla 5 kat arttı. Taşınabilir Eğitim Projesi kapsamında okullara taşınan engelli öğrenci sayısında da 7 kat artış var. 2004-2005 eğitim-öğretim yılında taşınabilir eğitim hizmetinden faydalanan engelli öğrenci sayısı 6.901 iken 2012-2013 eğitim yılı için bu rakam 47.737.

Eğitimin yanı sıra, engellilerimizin toplumsal hayatta etkin yer almalarını sağlayan en önemli faktörlerden biri de istihdama katılımlarıdır. 2002 yılında 5.777 olan engelli memur sayısı bu konuya gösterdiğimiz özel önemle bugün 34 bin civarında. Kamuda ve özel sektörde engelli kotasında çalışan işçi sayısı 2002'de 45.621, 2014 Ağustos itibarıyla 91.378. Şubat 2014'te yaptığımız Kanun düzenlemesiyle, engelli vatandaşlarımızın iş gücü piyasasına kazandırılmalarını teşvik etmek üzere korumalı iş yerleri için yeni teşvik politikalarını uygulamaya koyduk. 2014 yılında Bakanlık olarak İşe Katıl Hayata Atıl Projesi'yle engellere değil yeteneklere, gruplara değil bireylere odaklanarak engelli bireyin istihdamında destekli istihdam modelini geliştirmeye başladık.

Sayın Başkan ve değerli Komisyon üyeleri; yakın gelecekte ülkemizi bekleyen önemli sosyal sorunlardan biri nüfusumuzun yaşlanmasıdır. Ülkemizde refah düzeyinin yükselmesi ve sağlık hizmetlerinin daha düzenli ve sistemli hâle dönüşmesi yaşam kalitesini ve ortalama yaşam süresini artırıyor. Nüfus yaşlanmasında doğurganlık oranının azalmasının da elbette payı vardır. Nüfus projeksiyonlarına göre, 2050 yılında ülkemizin nüfusunun yaklaşık yüzde 21'inin 65 yaş ve üzerinde olacağı tahmin ediliyor. Bu durum, yaşlanan nüfusun ihtiyaçlarına uygun hizmetlerin bugünden planlanmasını zorunlu hâle getiriyor. Bu nedenle, ihtisaslaşmış kuruluşlara öncelik veriyoruz. Yüksek standartta hizmet veren kuruluşlarımızın sayısını da giderek artırıyoruz. Bu kapsamda "umut evleri" ve "yaşlı yaşam evleri" ile gündüzlü hizmetlerimizi de yaygınlaştırıyoruz. 2002 yılında 262 bin olan engelli maaşı alan kişi sayısı 2 kat artışla 2014 yılında 600 bine ulaştı. Yıllık aktarılan kaynak tutarı ise yaklaşık 2.2 milyar TL'dir. Engelli ve yaşlı maaşı olarak ödenen tutar 2002-2014 döneminde 14 kattan fazla arttı. Yıllık aktarılan kaynak tutarı ise 2,2 milyar Türk lirası.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; farklı mevzuatlarda yer alan şehit yakınları ve gazilerle ilgili düzenlemeleri inceleyerek şehit yakını ve gazilerimize sağlanan haklarda birtakım iyileştirmeler yaptık. İstihdam ve ücretsiz seyahat hakkında mevzuat çalışmaları Bakanlığımızca 2014 yılında tamamlanarak verilen hakların uygulanmasına başlandı.

Sayın Cumhurbaşkanımızın katılımıyla 22 Temmuz 2014'te 3.527 kişinin, 2 Ekim 2014'te ise Sayın Başbakanımızın katılımıyla 2.760 kişinin, toplamda ise 6.287 hak sahibinin kamu kurumlarına atamaları yapılarak işe yerleştirildiler. Önümüzdeki dönemde başvuruda bulunan hak sahiplerinin işlemlerini tamamlayarak atamalarına devam edeceğiz. Ayrıca Soma'da meydana gelen maden kazasında hayatını kaybeden sigortalı işçilerimizin birer yakınına da istihdam hakkını sağladık.

Şehit yakınları ve gazilerimizin ücretsiz seyahatlerine ilişkin yeni bir düzenleme yaptık. Bu düzenlemeyle, şehit yakını, gazi, gazi yakını ile harp ve vazife malullerinin, şehir içi toplu taşıma araçları ile demir yolları ve deniz yollarının şehir içi ve şehirler arası hatlarından ücretsiz yararlanmaları için ücretsiz seyahat kartları, müracaat sahiplerinin adreslerine gönderilmeye başlandı. Bu yıl sonuna kadar ve 2015'te müracaat eden hak sahiplerinin kartları adreslerine ulaştırılacaktır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 9

Sayın Başkan ve değerli milletvekilleri; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2015 Yılı Bütçe Tasarısı'na göre 6'ncı büyük bütçeye sahip Bakanlıktır. Bakanlığımızın 2015 yılı için tasarıda öngörülen bütçe tutarı 18 milyar 249 milyon 634 bin liradır. Bakanlığımız bütçesinin harcama kalemlerine, bütçe içindeki paylarına ve geçen yıla göre artış oranlarına bakıldığında, 2014'ten 2015'e yüzde 7'lik bir artış öngörülmüştür. Bize tahsis edilen bütçenin etkili, verimli ve mevzuata uygun şekilde kullanımına azami özen göstereceğiz.

Lafı çok uzatmamak ve bana verilen süreyi verimli kullanabilmek için belki biraz hızlı, aceleci ve sıkıcı bir konuşma yaptım. Bunun için sizlerden özür diliyorum.

Sözlerime son verirken sosyal yardım ve hizmetlerin vatandaşlarımıza ulaştırılmasında emeği ve katkısı geçenlere, bu konuda inisiyatif alan kişi ve kuruluşlara, desteklerini esirgemeyen gönüllülerimize ve özellikle parti farkı gözetmeksizin bütün iyi uygulamalarımızı destekleyen Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Plan ve Komisyonu üyelerimize ve bütün çalışma arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

2015 yılı bütçemizin ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum. Siz değerli Komisyon üyelerine hizmet sunduğumuz tüm vatandaşlarımız adına teşekkür ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bakanım.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Bakanlığımızın bütçesiyle ilgili görüşmelere başlıyoruz.

İlk söz talebi olarak Sayın Ayaydın talep etmiştir.

Buyurun Sayın Ayaydın.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, basınımızın değerli temsilcileri; ben de Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının 2015 yılı Bütçesi üzerinde kişisel görüşlerimi sizlerle paylaşmak üzere söz aldım. Bu vesileyle sizleri saygılarımla selamlıyorum. Ve bir tespit yapmak istiyorum konuşmamdan önce. Bütün bakanlıkların bütçelerini görüşürken hep Hükûmet kanadında erkek ağırlıklı, erkek egemen bir bakanlık görüyorduk. Bugün ilk defa kadınların sayısının biraz daha yükselmiş olduğunu görüyorum. Ancak bu da yeterli değil. Sadece Bakanlığın ön sırasının kadınlarla daha fazla olması yetmez. O bir vitrindir ama vitrinin arkasındaki raflara da bakmak lazım. Arka sıradakilerin de ağırlıklı kadın olmasını özellikle istiyorum.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) - Sayın Aydın Ayaydın, bu, kadın bakanlığı değil Aile Bakanlığı zaten, karıştırıyorsunuz.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ben kadın bakanlığı demedim, Aile Bakanlığı dedim.

Bir de Divandan benim bir ricam var. Bakanlıkların sunumları bize dağıtılıyor. Ama bu sunumlar çok israf yani gerçekten böyle resimlerle, kuşe kâğıtlarıyla yapılmış sunumları çok isabetli bulmuyorum. Gerçekten büyük bir israf. Yani mesela bakan parayı zor kazanan Maliye Bakanlığının sunumlarına bakın, sadece sade kâğıt üzerine yazıyorlar ama bu icracı bakanlıklar parayı kazanmadıkları için, hep harcamaya alışkın oldukları için o kadar çok israf yapıyorlar ki. Hem sunumu da hem bütçe sunumu da ikisinde de gerçekten büyük kuşe kâğıtlarına yapılmış, büyük resimler var. Şimdi ben, bu resimleri burada ne yapacağım. Ben sadece Sayın Bakanın 2013 yılında neler yapmış, 2014 yılı bütçesinde ne var onları inceleyeceğim. Bunlar beni ilgilendiriyor, yoksa buradaki resimler Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerini ilgilendirmiyor ve devletin bütçesinden, halkın gelirinden, vergisinden alınan bu paraların bu şekilde harcanmasını da kınıyorum doğrusu.

SÜMER ORAL (Manisa) – Aydın Bey, bu gene mütevazı ölçüde, diğer bakanlıkların...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Başkanlık Divanı olarak bakanlıkların sunumlarına şey yapamıyoruz...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) - Sizden rica ediyorum, bütün bakanlıklar...

BAŞKAN - ...ama sizin tavsiyeleriniz, Komisyon üyelerimizin görüşleri herhâlde bakanlıklarımız açısından önemlidir, dikkate alırlar.

Sayın Ayaydın, buyurun.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) - Sosyal devlet anlayışı, özellikle 20'inci Yüzyılın ikinci yarısında gelişen ve günümüz dünyasında sahip olunan değerler sistematığında vazgeçilmez görülen unsurlardan biridir. Sosyal devlet "Ülke vatandaşlarının refah düzeyleriyle, sosyal durumlarıyla ilgilenen, herhangi bir ayırım yapmaksızın onlara asgari bir yaşam düzeyi sağlamayı görev edinen devlet." diye tanımlanabilmektedir. Bu çerçevede sosyal devlet, vatandaşların kanunlar karşısında olduğu kadar siyasal, ekonomik ve toplumsal yaşamda da eşit şekilde var olmalarını sağlamayı amaçlamaktadır. Ne mutlu ki, cumhuriyetimizin niteliklerinden biri sosyal devlet olmaktır. Ne kadar hayata geçirildiği tartışılabilir olsa da sosyal devlet anlayışının varlığı şüphesiz ki ülkemize güç ve değer katmaktadır. İşte bu anlayışı hayata geçirme konusunda görevli kurumlardan biri de şu an bütçesini görüştüğümüz Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığıdır.

Sosyal hizmetler ve yardımlara ulusal düzeyde etkin, kapsamlı politika ve stratejiler geliştirmek, bunları doğru zamanda ve yerde uygulamak, siyasal görev kadar ahlaki ve vicdani bir sorumluluktur. Ne yazık ki, organizasyon eskisinden daha iyi olsa da hâlâ dağınıktır, hâlâ sosyal yardımlar bir tek elden, Bakanlık eliyle uygulanmamaktadır. Sosyal yardımların bir kısmı Aile Bakanlığınca yürütülürken, toplam yardımların önemli bir kısmı da sağlık ve sosyal güvenlik sisteminden istifadeye yöneliktir. Üstelik Türkiye'de sosyal yardımların millî gelire oranı OECD ortalamasının çok altındadır. Ülkemizde sosyal yardımların millî gelire oranı 2013 yılında yüzde 1,35 iken bu alanda Avrupa Birliği ve OECD ortalaması yüzde 2,5 düzeyindedir.

Sosyal yardımları önemli kılan temel husus ise yoksulluktur. Yoksulluk pek çok ülkede karşımıza çıkan ancak her şeyden önce insan onuru için mücadele edilmesi gereken bir sorun olmalıdır. Ne yazık ki ülkemiz de yoksulluk derdinden nasibini almakta, ne kadar mesafe alsa da bu beladan kurtulamamaktadır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 10

TÜİK tarafından açıklanan son verilere göre Türkiye'de nüfusun yüzde 15'i yani yaklaşık 12 milyon kişi yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. Ayrıca vatandaşların önemli bir bölümü de ülke refahından adil bir şekilde payını alamamaktadır. Yine TÜİK verilerine göre Türkiye'de hane halkı kullanılabilir gelirleri göre nüfusun ilk yüzde 20'si gelirin 6,1'ini alırken son yüzde 20'si ise yüzde 46,6'sını almaktadır. Yani millî gelirin yarısını yüzde 20 alıyor ve maalesef yıllardır bu acı gerçek ne yazık ki değişmiyor. TÜRK-İŞ tarafından açıklanan verilere göre 4 kişilik bir ailenin açlık sınırı 1.205 Türk lirası, yoksulluk sınırı ise 3 bin 926 Türk lirasıdır. Yine, ülkemizde asgari ücretin yoksulluk sınırının altında olduğu ve çalışanların önemli bir bölümünün bu ücret düzeyinden istihdam edildiği düşünüldüğünde yoksulluğun ülkemizde sanılandan daha geniş kapsamlı olduğu gözler önündedir.

Bakanlığın önemli bir görevi de toplumsal açıdan korunmaya muhtaç, dezavantajlı kesimlerin yanında olması, onları kollamasıdır. Çocukların her türlü ihmal ve istismardan korunarak sağlıklı gelişimini temin etmek, onları iyi şartlarla yetiştirmek geleceğimizin güvence altına alınması demektir. Ancak maalesef ülkemizde çocuk denince akıllara çoğunlukla küçük yaşlarda sokaklarda, elverişsiz şartlarda sömürü içinde çalıştırılan kişi gelmektedir. Nitekim günlük hayatımızda karşımıza çıkan bu üzücü gerçek Avrupa Birliği İlerleme Raporu'nda da yer almış, çocuk işçiliğinin azalmadığı ve 6-17 yaş arası çocukların yüzde 5,9'unun ekonomik faaliyetlerde çalıştığı ve 2013 yılında 71 çocuğun iş yeri kazalarında hayatlarını kaybettiği bu raporda belirtilmiştir.

Engelli vatandaşlarımızın hayata ayrımcılığa uğramadan etkin biçimde katılmalarını sağlamak, önlerindeki engeli kaldırmak görev ve mutluluktur. Ülkemizde engelli vatandaş sayısı dünya ortalamasının üzerinde yer alıyor. Dünya ortalaması yüzde 7,5 düzeyindeyken, TÜİK verilerine göre ülkemiz nüfusunun yaklaşık yüzde 12'si engelli vatandaşlarımızdan oluşmaktadır. Sayısı 8 milyonu aşan bu engelli vatandaşlarımızın varlığı Hükûmeti daha çok, daha etkin ve daha kapsamlı çalışmalar yapmakla mükellef kılmaktadır. Ancak hep söylediğim gibi, Hükûmetin bu konuda karnesi kırıklarla doludur. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 53'üncü maddesine göre kamu kurumları çalıştırdıkları personel toplam dolu kadro sayısının yüzde 3'ü oranında engelli vatandaşımızı çalıştırmak zorundadır. Ancak maalesef bu kadro sayısı dahi doldurulmamaktadır. Kamuda engelli vatandaşlarımızın istihdam edilmesi gereken binlerce kadro yıllardır boş tutulmaktadır. İşte, 2014 Haziran ayı verilerine göre, kamuda istihdam edilmesi gereken toplam engelli memur kontenjanı 59.232'dir. Kamuda hâlen çalışan toplam engelli memur sayısı ise 34.088'dir. Kamuda 25.144 boş engelli kadrosu bulunmaktadır. Yine, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 30'uncu maddesinde yer alan kamuya ait iş yerlerinde yüzde 4 oranında engelli çalıştırma zorunluluğuna da uyulmadığı son derece açıktır. Oysa engelli vatandaşlarımızın kimseye bağımlı olmadan bizzat kendi emekleriyle ülkeye hizmet etme şansını yaratan bir olanağın yaygın bir şekilde kullanılması gerekmektedir. Engelli vatandaşlarımızın bir diğer temel sorunu da eğitim sorunudur. Engellilere yönelik eğitim veren okul ve öğretmen sayısı yetersizdir.

Bir diğer husus da artan yaşlı nüfusun yaşam şartlarıdır. Ülkemizde 65 yaş üstü nüfusun nüfusa oranı 2013 yılı sonu itibarıyla yüzde 7,7 iken, bu oranın 2023'te yüzde 10,2'ye ulaşması beklenmektedir. Yaşlı vatandaşlarımızın toplumda hak ettikleri şekilde yer bulmalarını sağlamak, şehitlerimizin hatıralarının yaşatılarak, şehit yakınları ile gazilerin her türlü mağduriyet ve mahrumiyetten korunması en başta vefanın, kadirşinaslığın gereğidir.

Gelelim ülkemizde kadın olmaya. Doğrusu, bir erkek olarak ataerkil kültürün egemen olduğu bu coğrafyada kadın olmanın zorluğunun hakkını teslim etmem gerekir. Ve ne hazindir ki kadın olmanın zorluğu bu kabulün çok ötesinde hayatın her alanına yansımakta, rakamlarla, uygulamalarla kendini göstermektedir. Bu konuda hep söylediğim üzere, ülkemizde maalesef hâlâ kadının adı yoktur. Kadının adını son yıllarda artan cinayetlerle duymaktayız maalesef. Kadının adı siyasette, ekonomide, çalışma hayatında, bürokraside yokken; şiddete maruz kalmada, kayıt dışı istihdamda, yoksullukta, okuma yazma bilmemekte, çocuk gelinlerde maalesef kadının adını, bir başka tabirle kadının makus talihini görmekteyiz. Şöyle ki:

Sırf 2013 yılında 237 kadın katledildi. 2012 yılında 210 olan kadın cinayetleri artmaktadır. Yine kadınların yaklaşık yüzde 40'ı fiziksel şiddete uğramaktadır.

Maalesef, Dünya Ekonomik Forumu'nun Cinsiyet Uçurumu 2014 Raporu'nda 142 ülke arasında 125'inci sıradayız. Türkiye'nin durumu düzelmiyor üstelik. Geçen sene 136 ülke arasında 120'nci olan Türkiye, kadınların eğitime katılımında ise ancak 105'inci sırada yer almıştır.

İş gücüne katılım oranı kadınlarda yüzde 31 iken, istihdam edilen kadın nüfusu sadece yüzde 26,3. İş gücüne katılımında kadınların oranı erkeklerin oranının üçte 1'idir. Ve Avrupa Birliği ortalaması yüzde 70 iken bizde 2023 hedefi bile yüzde 38'dir.

18 yaşın altında evlenen kadınların oranı yüzde 28'dir. Bu oran Orta Anadolu'da yüzde 37'ye, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da yüzde 42'ye çıkmaktadır.

Okuma-yazma bilmeyen her 10 kişiden 8'ini kadınlar oluşturuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ayaydın, mikrofonunuzu açıyorum.

Buyurun.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) - Kadınların kayıt dışı istihdam oranı yüzde 50'nin üzerinde. Bürokraside üst düzey yöneticilerin yüzde 90,3'ü erkek, yüzde 9,7'si kadındır. Önce müsteşar arasında sadece 1 kadın var o da Aile Bakanlığı, sizi bu bakımdan kutluyorum. Ancak biliyoruz ki bu talihsizlik kadınlarımız için bir kader değildir asla.

Bu noktada bir uyarı ile sözlerimi noktalamak istiyorum.

Özellikle nüfus artış hızının yavaşlamasıyla iyice gündeme gelen doğurganlık kapsamında 3-5 çocuk tavsiyesi yapan AKP iktidarının gerek yansıyan çalışmalarından gerekse de açıklamalarından çıkan algı, aslolarak yapılmak istenenin merkezinde kadının değil, nüfusu artırmanın olduğudur. Kadın istihdamının sadece bu boyutuyla ele alınması son derece yanlıştır. Kadın sadece doğuran bir şey değildir. Getirilecek düzenlemeler çalışma hayatında kadını geriye

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 11

götürecek bir tablo yaratmamalı; kadınlarımız “çocuk veya kariyer” ikilemine mahkûm edilmemelidir. Çocuklarıyla birlikte, iyi bir iş sahibi mutlu kadınlar yaratmaya yönelik projeler hayata geçirilmelidir. Bu noktada kreşlerde gerek niceliksel gerekse de niteliksel artışlar özel önem arz ediyor.

Kadınlara karşı ayrımcılığı önlemek, kadınların toplumsal hayatın tüm alanlarında hak, fırsat ve olanaklardan eşit biçimde yararlanmalarını sağlamak aklın da, vicdanın da, demokrasinin de gereğidir. Cumhuriyet Halk Partisi olarak, kadının toplumun asli unsuru olduğu gerçeğinden hareketle, asla, kadının başının kapalı olması ile değil, kadının yolunun kapalı olması ile ilgileniyoruz ve ilgilenmeye devam ediyoruz. Kadın elbette ister başını açar, ister başını kapatır, bu onun kendi tercihi olmalıdır.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının, her bütçe görüşmelerinde söylediğim üzere CHP olarak sosyal devletin gereklerini ...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ayaydın, toparlayabilerseniz iyi olur.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Bitiriyorum.

...hayata geçirme, önemli işlev gören Bakanlıkça atılacak her olumlu adımı destekleyeceğimizi ve Sayın Bakanımıza gereken katkıyı vereceğimizi de ayrıca ifade etmek istiyorum.

Bakanlığımızın 2015 yılı bütçesinin hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Ayaydın.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Eskişehir Milletvekili Sayın Ruhsar Demirel...

Buyurun, süreniz beş dakika.

RUHSAR DEMİREL (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan ve sayın bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben, bu Komisyon üyesi olmamakla beraber, tabii ki bütün milletvekilleri olarak bize oy veren vatandaşlarımızın memnuniyet veya memnuniyetsizliklerini ifade ederken bakanlık bütçeleriyle ilgili de kritik yapıyoruz.

Ben, Sayın Bakanın son cümleleriyle sözüme başlamak istiyorum.

“İyi uygulamalarımızı destekleyen herkese teşekkür ederim.” dedi Sayın Bakan. Siyasetin en büyük zafiyetidir, eğer yalnızca iyi uygulamalarını destekleyenlere teşekkür ederseniz, geliştirilmesi gereken yerlerinizi uyarılmış insanları dışlarsanız... 2011 yılında çıkmış Kanun Hükmünde Kararnameyle, siz, hâlâ, bir özrümler genel müdürlüğüne sahip bir bakanlık olacaksınız. 2011 yılında çıkan Kanun Hükmünde Kararnamenizle -yıl 2014, 21’inci yüzyıldayız- özrümler genel müdürlüğünüz vardı. Partim adına 2012 yılı bütçesi için Genel Kurulda yaptığım konuşmada Milliyetçi Hareket Partisinin eleştirisini dile getirmiş, bu devirde “özrümlü” diye bir sözün olamayacağını söylemiş, bunun yanlış bir uygulama olduğunu hatırlatmıştık. Daha sonra muhtelif milletvekilleri yasa teklifi verdiler çünkü bu bir bütüncül bakış açısı gerektirir. Yalnızca olumlu davranışlarınızı destekleyenlere teşekkür ederseniz, ötekileştirmeyi yapmak bir yana gelişmekten geri kalırsınız. O yüzden bu cümlelerin, sanıyorum, yanlış bir ifade olduğunu herkes kabul edecektir.

İşte öyle bir yanlış ifadeniz de... Sanıyorum yine siyasetin -Hükümetin tabiriyle söylemek lazım- fitratında olan bir şey var; skor. Skorlar üzerinden konuşma yapıyoruz. Kazalardan bahsediyorsunuz dile aldığınız 2 tane kaza var; Soma ve Ermenek. Çünkü “301” gibi korkunç bir rakam var orada, bir skorla mücadele ediyor artık Türkiye iş kazalarında. Şehit haberlerinde de öyleyiz, 1 tane şehit geldiğinde artık kimse dönüp bakmıyor. 33 taneyi gördük ya herkes 34’üncüde herhâlde fevran edecek. 301’den bu yana kimse kazalardaki 1,3,5,10’ları gündeme getirmiyor. Siz de konuşmanızda Soma ve Ermenek’e atfı yaptınız ama asıl Aile ve Sosyal Politika Bakan olarak somutlaşmış bir başka olaya atfı yapmanızı ister ve arzu ederdik. O da şu: Ermenek’te henüz 18 tane toprak altında insanımız var. Ne olduğunu kimse bilmiyor Rabbim’den başka. İnşallah, Allah nasip etsin, dualar kabul olsun, hayırlısıyla çıksınlar. Mesela Afşin’de, toprak altında yıllardır insanlar var, onları hiç dile getirmediğiniz ama dile getirmeniz gereken bir grup vardı; “Konya’dan Isparta’ya elma toplamaya giden midibüse 46 kişi yüklendi, 17 kesin ölüm, 29 yaralı” diye kayıtlara geçmiş ve bugün akıbetinin kimsenin konuşmadığı, tam da “sosyal politika” adına konuşmanız gerektiğini düşündüğümüz -partim adına söylüyorum- bir konuydu. Mesela elma toplamak için okuluna o gün gitmemiş bir çocuk vardı o midibüste. Okul harçlığı için çalışan çocuklar vardı o midibüste. Üniversiteye parasını çıkarmak için işe giden genç kız vardı o midibüste. Çeyizi için giden bir genç kız da vardı midibüste. Hani, Bakanlığınız, çeyiz için, 18 yaşında evlenenlere destek oluyor ya, ilgi alanınızda ya, işte Sosyal Politika Bakanlığı olarak asıl konuşmanız gereken -partim adına söylüyorum, bu herkesi kapsayıcı bir şey değil- Konya’dan Isparta’ya elma toplamaya giderken ölümleri netleşmiş 17 tane insan ve onların aileleriydi. Onlar için ne yaptınız Sayın Bakan? Ermenek’te 18 tane şüpheli ölüm için hepimiz çok üzülüyoruz, ama bu kesinleşmiş olay ne sunumunuzda var ne bir başka yerde duyuyoruz. Buradaki sorun ne biliyor musunuz? Buradaki sorun, sizin “yoksulluk” tanımınızdaki sorumluluktan kaynaklanıyor. Bir Genel Kurul konuşmasında -sanıyorum siz ya da bir önceki Bakan döneminde- “çağdaş yoksulluk” tanımını artık Türkiye’nin kullanması gerektiğini de yine partim adına yaptığım bir konuşmada hatırlattım. Artık çağdaş dünyada yoksulluk 1 dolar, 3 dolar, 5 dolarla ölçülüyor. İşte, zaten, siz, hâlâ, 4 doların altındakileri ölçtüğünüz için o Isparta’daki kazada 35 lira için çalışanları gündeminize almıyorsunuz. Artık, yoksulluk, gayrisafi millî hasıla içinde kişi başı millî gelirin yarısından az bir kişinin geliri var ise ona deniliyor “yoksul” diye. Çağdaşlaşmalıyız, envanterlerimizi buna göre tutmalıyız.

OECD’de neyiz? Donör ülke olarak kaçınıcı olduk? Bunlar değil.

Veya “1 milyon 600 bin tane, isimlendirilememiş ama kabaca ‘sığınmacı’ dediğimiz insanın bu ülkede kalıcı olduğunu sanıyoruz.” diye bir başka Bakan telaffuz etmiş. Onlarla ilgili beklentileri, Türkiye’nin öngördüğü riskleri de beklerdik sizden burada duymayı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 12

Ama tekraren söylüyorum: Skorlar ülkesi olduk ama biz artık "fair play" istiyoruz. Ben isterdim partim adına, siz o kazadaki tam da sosyal politikayla ilgili sebeplerle vefat eden ve yaralı kalanlarla ilgili bu tür çalışmaları... Artık bu tür kazaların olmaması için, o aileler için ne yapıyorsunuz?

Yoksulluk tanımınızı nasıl revize edeceksiniz? Ve öyle baktığınız zaman, Türkiye'deki yoksul insan yüzdesinin nereye geleceğini hepimiz herhâlde tahmin edebiliyoruz.

Ben çok teşekkürler ediyorum. Sağ olunuz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Demirel.

Sayın Kaplan, buyurun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli üyeler, Bakanlığın değerli temsilcileri, değerli basın emekçileri; yani, keşke Bakanlığımız hâlâ kararname bakanlığı olmasaydı. Hâlâ kararname, korsan bir bakanlık. Anayasa'ya göre kararnameyle bakanlık kuruldu mu, onu Meclise getireceksiniz. Yine bütçe görüşmelerine baktığımız zaman, evet, artmış, hatta 2015'e kadar Sayıştay denetimlerinde öyle bir karmaşa yaşanmış ki Bakanlığınızın harcamalarını denetleyemiyoruz çünkü o kadar birleşiyor ki, o kadar çok artırılıyor ki... Bakın, son 5 genel müdürlük ve 32 daire başkanlığı bağlanarak bütçeniz artmıştı Sayın Bakan. Keşke işlevine ve amacına uygun bir artış olsaydı. Yani büyüklüğünüz hacim olarak başka bakanlıklara bağlı genel müdürlüklerin, daire başkanlıklarının gelmesiyle büyümüş. Ama Türkiye'de, 30 milyonun yoksulluk sınırı altında, 20 milyonun açlık sınırı altında olduğu bir ülkede Anayasa'da sosyal devleti temsil eden Bakanlık olarak, sadece sosyal devleti değil, kuruluşunda "kadın bakanlığı" olup daha sonra da "kadın" adını çıkaran bir Hükûmetin Bakanlığı olarak şimdi devam ediyorsunuz Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı olarak. Yani, aile olmayan bireyler ne olacak? Soruyorum. Aile olmak için anne, baba, evli, çocuk, torun torba sahibi olmak lazım.

Buradan çok net birkaç şey sormak istiyorum Sayın Bakan: Cumhurbaşkanı ha bire her şeyde "3 çocuk doğurun." diyor. E, anne baba da olunca 5 kişi eder. Şimdi bana 891 TL asgari ücretle 5 kişilik bir aile nasıl geçirir - Bakanlığınız burada, uzmanlarınız burada- lütfen çıkarır mısınız? Mesela, kirası ne kadar olabilir Ankara'da? En ucuzundan diyelim, 200 lira. Mutfak masrafı ne kadar olabilir 5 kişilik aile, kişi başına? Cezaevi istihkakını isterseniz örnek alalım, onun üzerinden hesap edelim; 100 lira olayından, 500 lira. Etti mi 700 lira. Geriye kaldı 291. Su, elektrik, gaz harcamalarını koydunuz, bu da 400. Eksi 189'a geçti. Peki, bu çocuklar okula gidecek, ulaşım lazım, kırtasiye lazım, sanat lazım, kültür lazım, bir filme gidecekler, bir tiyatroya gidecekler, bir etkinliğe gidecekler, bir spor olayına gidecekler ve sağlık için de ayrıca ödeyecekler. Şimdi, açlık sınırı altında bunun tilsimini, mucizesini Sayın Bakanlık bize verebilir mi; 891 lirayla 5 kişilik sağlıklı bir nesil nasıl yetiştirilir?

Sayın Bakan, bu kararname alışkanlığı toplama araç şeyine benziyor. Hükûmet kararname çıkarıyor, Anayasa'ya göre, bir senede gelip Meclis Genel Kurulunda tartışılması lazım, yani Bakanlığınızın bu şekilde yapılandırılması konusunda muhalefetin görüşü lazım, size katkı sunarız.

Bakın, sunuşlarınızı izledim ve sunuşlarınızda tek bir yerel yönetimle iş birliğiniz yok. Halkın seçilmişleri değil mi onlar? Yerel yönetimler. 3 tane büyük şehir belediye başkanı kadındır, birisi de partimizin.

Bakın, çocuk ve kadın sorunlarıyla ilgili hukuk kurumları ile baroların kadın ve çocuk komisyonlarıyla ilgili bir tek çalışmadan bahsetmediniz, üniversitelerle ilgili stratejik, bilimsel projelerden bahsetmediniz bize. Oysaki "proje Bakanlığı" dediniz, hizmet değil. Oysaki sosyal devlet "hizmet"tir. Bu sene ne kadar kömür dağıtılacak, ondan bahsetmediniz. Ama kömür ocağında hâlâ Ermenek'te, içi paramparça aileler cenazelerinin çıkmasını bekliyor milyonda 1 umutla. Soma'da dışarıdan gelen yardımlar, psikolojik destek dışında bir destek sunulmadı.

Şimdi kadın istatistiklerine gireceğim ama hangisini vereyim? Dünya Ekonomi Forumu'na baktığımız zaman, Türkiye 2014'te cinsiyet eşitliğinde 142 ülke arasında 125'inci sırada. "Dünyanın en büyük 16'ncı ekonomisi." diyor bakanlar. Ayıp değil mi, yakışıyor mu? Yani mademki dünyanın 16'ncı büyük ekonomisi, nerede bu paralar?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sarayda!

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Yani, Türkiye'de bir yoksul çocuğu vakıf kurup dünyanın başışını alabilir mi? Yani illa Cumhurbaşkanı, Başbakan oğlu mu olmak lazım avantajlı olmak için bu vicdansız düzende? Bu haksızlık değil midir arkadaşlar? Yani, bu kurumlarımız, bu vakıflara yaparken bu başışları illa Cumhurbaşkanı, Başbakan çocuğu mu olmak lazım. Yani bir yoksulun çocuğunun, bir madencinin çocuğunun hakkı yok mudur? Yani, bu ülke için mücadele etmiş insanların çocuklarının hakları yok mudur?

Bakın, DİSK'in araştırmalarında yüzde 90 işsizlikte kadın öne çıkıyor. OECD'nin rakamlarına bakıyoruz, kadın istihdam oranı Türkiye'de yüzde 28'dir, oranların altındadır. Bakıyorum, kadına şiddet konusunda arkadaşlar açıkladı, sadece 2013'te 229, 2014'ün ilk on ayında 217. Yani kadınlarını öldüren bir ülke, düşünebiliyor musunuz? Ve bunun ne bilimsel ne etütsel ne proje ne üniversite ne emniyet ne jandarma ne Adalet Bakanlığı, hiçbir makam düzeyinde doğru dürüst bir veri, bir bilimsel çalışma, bir şey yok.

Kelepçe takarak, buton vererek insanlar korunmuyor, bunu anlamak lazım. Korumanın bir tek yolu vardır, suçlu önlemek, önleme tedbirleridir. Bu önleme tedbirleri konusunda bilimsel bir çalışma yok.

Bakın, çok açık bir şekilde ifade edeyim siyasi temsil konusunda, diğer konularda, evet, bu bakanlıkta biraz kadın sayısı fazla. Yani, 51 il belediye başkanlığında bir tek kadın belediye başkanı var, o da bizim partiden. Biz bütün belediye başkanlıklarına eş başkanlık sistemini getirdik; 1 erkek, 1 kadın. Bakın, Hükûmetiniz buna engel oluyor, Bakanlığınızın sesi çıkmıyor. Kadın eş başkanlar yerel yönetimlerde seçimle gelenlerin görev yapmasını istemiyor. Sesinizi niye çıkarmıyorsunuz Bakanlık olarak? Kadın eş başkanlık modelini yerel yönetimlerde hayata geçiren dünyadaki tek proje Halkların Demokratik Partisindi, BDP'nindi daha önceki adıyla.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ederiz. Bağışmaya gerek yok.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Baksana, Denizli horozu cevap verdi.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 13

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Teşekkür ederiz yardımlarınızdan dolayı.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Böyle laf sokuşturma... Benimle yapma onu, zamansız öten horozlara iyi cevap veririm ben ha, kusura bakma.

(Karşılıklı konuşmalar)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Eş Başkanlık sistemi konusunda, kadınların siyasi temsili konusunda Bakanlığınızın sesini yükseltmesi lazım. Siyasi temsilde kadın kotasını... Siyaseti hep milletvekili, belediye başkanı olarak düşündük; şu bakanlıkların hepsinde kadın kotası koymak lazım, bürokratik alanda, diğer alanlarda, bütün çalışma alanlarında. Arkadaşlar, bunu yapmadığımız zaman biz burada kadın haklarını falan konuşamıyoruz.

Ben size kamu izleme kurumlarının birkaç verisini vereceğim. Bakın, Avrupa Birliği'nin standartları elimizde, bunlar size de geliyor. Sosyal koruma istatistikleri, sosyal güvenlik, sağlık, sosyal hizmetler ve sosyal yardımlar olmak üzere üç ana kolda. Bunların içinde Türkiye'de sigorta ve emeklilik geçiyor, o, Çalışma Bakanlığı'nda. Sosyal hizmet ve sosyal yardım en son sırada yer alıyor, o da sizin Bakanlığınızda. Suriye'deki misafirlerimiz konusu içler acısıdır. Bakın, Kobani'de en son, Ezidi yurttaşlarımıza, onlara psikolojik destek dışında sosyal devletin gerekleri var arkadaşlar. Siz onların sağlığını, onların çıplak ayaklarının çamurda duruşunu, onların aldığı gıdayı, ilacı bütün yönleriyle Bakanlık olarak izleyemiyorsanız Bakanlık görevini yapmıyor demektir. Gayrisafi oranda 2012 yılında sosyal koruma harcamalarında 13,41'dir oranı ve çok gerisindedir Avrupa Birliği ülkelerinin, rakamlar burada.

Şimdi, sosyal koruma harcamalarından geçip GAP Eylem Planı'nın, İşsizlik Fonu'nun akıbetini sorma hakkımız yok mu muhalefet olarak? 20 milyarın üzerinde para harcandı, nereye gitti bu paralar? Nereye gitti? Sizin alanınız olan bir konuda, Çalışma Bakanlığının alanı olan bir konuda nereye gitti?

Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde Türkiye 21'inci yüzyılda çekince koymaya... Yani nasıl izah edeyim? Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne çekince koyan bir ülkede... Medeniyetin bir göstergesidir, insan nasıl çekince koyar Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne? Bunun kaldırılması için niye Bakanlığınız sesini çıkarmaz? Bakın, sosyal yardım harcamaları konusunda 3 milyar 811 binlik bir barem gözüktüyor çocuklarla ilgili, 2'nci sıradasınız, Sağlık Bakanlığı önde. Türkiye'de 23 milyon çocuk var Sayın Bakanım, 23 milyon. Şimdi, burada, Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin 37'nci maddesi "Bir çocuğun tutuklanması, alıkonulması veya hapsi yasa gereği olacak ve ancak en son başvurulacak bir önlem olarak düşünüldüğün uygun olabilecek en kısa süreyle sınırlı tutulacaktır." diyor. Siz çocuk tutuklularla ilgili, hükümlülerle ilgili - geçmişte de tecavüz olaylarını, Pozantı'yı, Sincan'daki baskıları, işkenceleri, hepsini biliyoruz- ciddi bir veriyi, ciddi bir projeyi İnternet sitenize koyabilir misiniz? Şu kadar tutuklu var, şu kadarı şu kadar kaldı, şu kadarı şu suçtan; bir veri var mıdır?

Bakın, gençlerle ilgili felaket istatistik rakamları var önümde. Gençlerle ilgili rakamlar... Türkiye en çok genç işsizliğin ve üniversite mezunu işsiz olduğu ülkedir. Bu konuda bir araştırma yapmayı düşünüünüz mü? Düşünsenize, üniversiteyi bitirmiş 350 bin öğretmen atama bekliyor. Binlerce veteriner, ziraat mühendisi, binlerce insan; bunlar yeni evlenecek, 3 çocuk yapacaklar, istedikleri gibi evlendikleri zaman 3 çocuğa bakacaklar; nasıl olacak bu? Ev, bark kurmak için iş gerekmiyor mu?

Bakın, engellilerle ilgili rakamlara. Bu bir forum. Arkadaşlar, 24 bin açık kadro var ya, engelliler iş arıyor, işe alınmıyor, açık kadro var. Yani buna isyan etmemek mümkün mü?

"Bağırma." diyorsun, horoz mu olmak lazım bağırma için, söyle bakayım?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hayır, güzel şeyler söylediğinde bağırma.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Biraz güzel şeylerde üniversitelerle iş birliği yapın Hocam, üniversiteden gelen biri olarak.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, çok güzel bir takdirle başladınız, Bakanlığımızın daha çok bayan ağırlıklı olmasından dolayı ama...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Diğer bakanlıklara göre... Çok değil, 4-5 kişi var.

BAŞKAN – Doğru da onun için arkadaşlar diyor. Yani bu üslup biraz uygun olmadı.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Hepimiz burada değiliz, bütün kadınlar burada değil, daha fazlayız.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Bakan, üniversitelerle iş birliğini geliştirin, yerel yönetimlerle geliştirin, sivil toplumla geliştirin. Bakın, bu üçü çok önemli. Çocuklarla ilgili suçlar konusunda emniyet ve jandarma masaları zayıftır onları güçlendirin. Bakın, bunlar çok çok önemli.

Ve bonzai AKP iktidarı döneminde çıktı, nereden geliyor, nereden gidiyor, hangi okulun önünde satılıyor; bunun günahı da, vebali de Hükümetindir. Ben açık açık söylüyorum: Bu bonzai AKP hükümetleri döneminde Türkiye'ye geldi, onların döneminde yayıldı, onların döneminde okullara kadar girdi, ortaokullara, ilkokullara kadar satılıyor; bunun verilerini de çıkarmak Bakanlığın görevi.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kaplan.

Sayın Koca, buyurun.

SALİH KOCA (Eskişehir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, değerli Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerimiz, değerli hazırun; ben de saygılarımı sunuyorum.

Küçük bir hatıramızı paylaşmak üzere aslında burada söz aldım ve bu anlamda da Sayın Bakanımızın bugün yapmış olduğu sunumlarda vermiş olduğu rakamlar var, bunlara özellikle dikkat çekmek istiyorum, hakikaten çok önemli rakamlar olduğunu düşünüyorum. Onlardan sonra da küçük bir hatıramızı paylaşmak istiyorum.

Şimdi, "Çocuk Evleri Sitesi" ve "Çocuk Evi" yani çocuklarımızla ilgili atılmış olan bu adımın ben aslında çok önemli olduğunu düşünüyorum. Gerçekten çocuk evlerinde ve çocuk yuvalarında çocuklarımızın bir aile ortamında

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 14

yaşadıklarını görüyoruz. Şimdi, 2002 yılından bugüne bu anlamda çok ciddi adımlar atıldığını ve oranların çok ciddi anlamda iyileştiğini görüyoruz. Bakın, 2002 yılında 186 yurttan ve yuvadan, toplam 18 bine yakın çocuğumuz yurt ve yuva ortamında yaşamlarını sürdürürken 2014 yılında sadece 52 yurt ve yuva kalmış ve yaklaşık 2 bin çocuğumuza bakılırken, yine, 2002 yılında 3 sevgi evinde yaklaşık 250 çocuk hizmet görürken bugün bu oranların çok ciddi anlamda değiştiğini, 2014 yılı itibarıyla 70 çocuk evi oluştuğunu, sitesinde toplamda 4 binin üzerinde çocuğumuza bakıldığını ve yine, çocuk evleri olarak da bine yakın çocuk evimizde 5 bine yakın çocuğumuza bakıldığını görüyoruz. Yani çocuklarımızın büyük bir oranda yurt ve yuva ortamından sevgi evleri ortamına taşındığını görüyoruz ve gerçekten bu hizmeti önemseyişimizi burada ben belirtmek istiyorum.

Yine, çocuklarımıza bakan bakıcılar anlamında da, elemanlar anlamında da çok ciddi rakamlar ortaya çıkmış. Eskiden 20-25 çocuğumuza 1 bakım elemanı düşmekteyken bugün 5 çocuğumuza ortalama 3 bakım elemanı ile hizmet verildiğini ve dolayısıyla, neslimize, geleceğimize sahip çıktığını burada, bu rakamlarla birlikte görüyoruz. Bu anlamda da bundan yaklaşık bir ay önce, daha farklı bir zamanda da Eskişehir’imizde -yine Sayın Müsteşarım da gelmişlerdi- bu sevgi evlerinden birkaç tanesine ziyarette bulunduk, daha doğrusu, bayram vesilesiyle ziyarette bulunduk ve çocuklarımızın bayramlarını kutladık ve orada da bu ziyaretten duyduğumuz memnuniyeti özellikle dile getirmek istiyorum. Çünkü gerçekten 5 kişilik bir aile ortamı oluşmuştu. Hem kız çocuklarımızın hem erkek çocuklarımızın kaldığı ve kendilerine bakan annelerine, abalarına... Daha doğrusu, kendi aralarında “abla” ve “ağabey” diye hitap ettiklerini, yine, kendilerine bakan elemanlara “anne” diye hitap ettiklerini gördük.

Yine, çocuklarımızı rahatlatan en önemli unsurun okulda sorulduğunda bir adres belirtmeleri ve bundan huzur duymaları olduğunu kendilerinden işittik. Ben bu anlamda, bu evlerde, çocuk evlerinde çocuklarımıza bakan annelerin hakikaten çok önemli olduğunu düşünüyorum. Onların özenle seçilmesi gerektiğini ve çocuklarımıza bir anne şefkatiyle yaklaştıklarını gördük ama tabii, diğer evlerin tamamında bu annelerin fonksiyonlarının çok önemli olduğunu gördüğümü belirtmek istiyorum ve bu konuda gerçekten çok hassas olmalıyız ve bu hassasiyetimizi sürdürmemiz gerektiği üzerinde durmak istiyorum. Çocuklarımızın site içerisinde oynadıklarını, bir adreslerinin olduğunu, hafta sonları birlikte alışverişe çıktıklarını, yine, aile ortamında birbirleriyle şakalaştıklarını, konuştuklarını görüyoruz. Yine annelerin 3 vardiya şeklinde çocuklarımıza hizmet ettiklerini, sıcak bir yuva ortamı kurduklarını gördük. Ben bunların çok önemli olduğunu, geleceğimize adına, neslimiz adına, özellikle daha fazla hizmete ihtiyacı olan bu çocuklarımıza bu şekilde sıcak yuva ortamında sahip çıkılmasının çok önemli olduğunu düşünüyorum. Emeği geçenlere ben teşekkür ediyorum. Sayın Bakanımıza teşekkür ediyorum. Hakikaten bu rakamların bu kadar güzel rakamlara çıkmasını ve bu kadar sayıda aile ortamının kurulmasını önemsiyorum ve ümit ediyorum ki bu çocuk evlerimize yönelik bu aile ortamlarımızın daha da artmasını ben inşallah tüm çocuklarımızı bu sıcak ortamda geleceğimize hazırlamamızın önemli olduğunu düşünüyorum.

Emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz Sayın Koca.

Şimdi, İstanbul Milletvekili Sayın Sedef Küçük Hanımefendi, buyurun.

SEDEF KÜÇÜK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, Plan Bütçe Komisyonunun sayın üyeleri, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle 2015 yılı bütçesinin ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Değerli üyeler, geçtiğimiz sene Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bütçesini yine burada, Plan Bütçe Komisyonunda görüşürken iktidarıyla muhalefetiyle Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun’un uygulamasının daha da oturacağı ve kadınlarımızın şiddete uğramasının önüne geçileceği temennisinde bulunmuştuk. Aradan bir sene geçti, kadın cinayetleri ve şiddet hiçbir azalma belirtisi göstermedi. Temmuz ayında 35, ağustosta 24, eylülde 28, ekim ayında 29 kadının canına kıyıldı. Geçtiğimiz on ayda 226 kadın öldürüldü bu ülkede. Binlercesi, on binlercesi yalnızca kadın oldukları için şiddet gördü. Şimdi bu durumun “Sosyolojik, psikolojik, antropolojik nedenleri vardır.” denilebilir. “Bu sebepler dün de vardı, yarın da olacak.” denilebilir. Peki, bu sebepler var diye hep de var olacak diye bu kör şiddetle mücadele etmeyecek miyiz?

Meclisimiz, üzerine düşeni yerine getirdi ve Kanun’u çıkardı. Muhalefet partileri bunu siyaset üstü bir mesele olarak gördü ve tüm desteğini verdi. Medya, kadın cinayetlerini gündeme taşıdı, tartıştı ve lanetledi. Sivil toplum örgütleri ellerinden geleni yapıyorlar ama hâlen bir yerlerde bir hata var. Bu Kanun’u uygulaması gerekenler üzerlerine düşeni tam olarak yerine getirmedikleri için bu hata var. Bakanlık da, polis de, yargı da, uygulamacı da yeterince güçlü bir irade ortaya koymuyor. Silik, neredeyse varla yok arası bir mücadele veriliyor, tabii buna mücadele denilirse. Gerekçeler üretiliyor, zaman zaman şiddet makulleştiriliyor bile. Bir örnekle bunu ben size vereyim: İzmir’de bir kadının karakolda polisler tarafından hunharca dövüldüğüne dair görüntüleri umarım hepiniz unutmamışsınızdır. İzmir’de o kadını feci şekilde döven polislerin yargılandığı davada ne oldu biliyor musunuz? Savcı, şiddet gösteren iki polis için bir yıl bir ay kadar hapis cezası istedi. Aynı savcı dövülen kadıncağız için ise polise hakaretten sekiz yıl dokuz aya kadar hapis talep etti. Buna karşı Sayın Bakanın veya bir başka devlet yetkilisinin sesinin çıktığını duyan oldu mu? Bu suskunluk şiddeti cesaretlendirmiyor mu sizce de? Bir başka örnek daha vereyim: Aile Akademisi Derneği “Eşitlik politikaları Türkiye’de aile birliğini bozuyor.” diye akllara zarar bir açıklama yapıyor. Herhangi bir Bakanlık yetkilisi kalkıp “Hayır efendim, eşitlik politikaları aileyi daha güçlendirir, bizim hedefimiz kadın erkek eşitliği.” Diyor mu, diyebiliyor mu? Bu suskunluk, toplumdaki, kadının erkekle eşit olamayacağına dair çarpık zihniyeti beslemiyor mu sizce?

Şimdi, haksızlık etmemek lazım. Sayın Bakan yaptığı bir açıklamada “Kadına şiddet bir insanlık suçudur, bir zihniyet değişimine, dönüşümüne ihtiyacımız var.” dedi. Tabii ki bunlar çok doğru ve haklı tespitler ama şunu da söylemem gerekir ki Bakanlık yalnızca bir tespit makamı değildir, uygulamadan sorumlu olan makamdır. Uygulamadaki eksikliklerden ve yetersizliklerden Bakanlık sorumludur.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 15

2014 AB İlerleme Raporu'nda şiddeti önleme merkezlerine ilişkin olarak "Gerekli olduğu hâlde söz konusu merkezlerin işletilmesine ilişkin bir düzenleme yapılmamış, personel atamaları tamamlanmamış ve ataması yapılan personele eğitim verilmemiştir." denilmektedir.

Bu Kanun Meclisimizde kabul edileli otuz aydan fazla zaman geçti. Her çeşit düzenlemeyi yapmak ve atamaları yapmak için oldukça yeterli bir süre. Kimsenin iyi niyetinden bir kuşkumuz yok ancak ortada bir yetersizlik olduğu da açık. Eğer hakikaten kadın cinayetleri ve kadınların maruz bırakıldığı şiddet öncelikli bir sorun olarak algılanıyorsa uygulamadaki böylesi aksaklıkların kabul edilemez olduğunu belirtiyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Küçük.

Buyurun Sayın Güven.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Komisyon üyeleri, Sayın Bakan ve bürokratlar; konuşmama başlamadan önce saygılarımı sunuyorum.

Sayın Bakan, sunumunuzdaki rakamlara bakınca her şeyin yolunda olduğu izlenimi alıyoruz ve aldık ama bu rakamların hemen hepsi yardıma dayalı rakamlar. Ama burada yurttaşları, kadın, erkek, genç, yaşlı, çocuk, engelli onları koruyucu, yoksulluklarını kaldıracak, hemen tüm yurttaşın eğitimlerini sağlayacak bir önlemlerinin olmadığını gördük.

Sosyal yardım portalından bahsetmişsiniz, aslında bu sosyal yardım portalının oluşması çok önemli. Bu portalın belediyelere de açılıp açılmayacağını ben merak ediyorum çünkü yardımların tekrarlanmaması açısından ve bir düzene girmesi açısından bu çok önemli ama tabii ki bir belediyelerin de bulundukları siyasi partilerine göre ayırımının yapılmaması gerekiyor. Bir noktada bu portalın on iki on üç senedir niye açılmamış olduğu merak konusu çünkü teknolojiyi kullanmakla övünen bir Hükûmetin bu uygulamaları hâlâ hayata geçirememiş olması da anlamlıdır.

Sosyal desteklerin arttığı söyleniyor ama hâlâ engellilerin çalışma hayatına katılımı sağlanamadı. "Her yıl 30 bin kişi işe alınıyor." deniliyor ama nedense 1.000 kişiyi geçmiyor hatta o 1.000 kişinin de alınıp alınmadığı da belli değil. Yardım vermek daha kolay geliyor, iş sağlamak yerine yardım vermeyi tercih eden bir Bakanlık söz konusu ya da Hükûmet.

Yine, gazilere yönelik yapılan desteklerin, verilen desteklerin ayrımcılığının yoğun olduğunu görüyoruz. Burada muharip gazilerin, özellikle onların sorunları yok sayılıyor ve onlarla ilgili ne tür çalışmalar var, hani onları da öğrenmek isteriz.

Kadınlara gelince, arkadaşlarımız, sayın vekiller bahsettiler ama ben kreş sorununa değinmek istiyorum. Hâlâ 2016 yılı sonuna kadar 10 adet OSB'lerde kreş yapılacağı söyleniyor. Aslında bu söylem, üç yıldan bu yana ve üç yıldan bu yana sadece 1 tane yapılmış. Ya o zaman soru işareti var, gerçekten amaç kadınların iş hayatına kazandırılması, çalışmalarının sağlanması ve çocukların da kreşlerde, anaokullarında iyi eğitim alması mı yoksa bir oyalamaca içinde mi tüm bunlar, aslında amaç kadını eve kapatmak mı? Baktığımız zaman da gerçekten "Kadın çalışan arttı." deniyor ama yönetim kademelerindeki kadın sayısı çok az. Kadınların daha çok nerede istihdam edildiğini görüyoruz? Hizmet işlerinde, kadın çay pişiriyor, kadın temizlik yapıyor, bunun gibi işlerde. Ve, hep de gördüğümüz sizin de sunumuzda işittiğimiz ve hep olumlu şeyler, yapılacak olan şeyler ileri tarihlere atılıyor.

Bugün engellilerin istihdam sorunundan bahsettik. Sağlık hizmetleri de engellilerin çok sıkıntıda. Aslında, engellilere para vermek değil, her şeyden önce engellilik nasıl önlenir, onu araştırmak lazım ve onlara da kaynak ayırmak gerekiyor. Bugün engelliler "Çocuğumuz acaba evlendiğimiz zaman engelli olacak mı, olmayacak mı?" diye kan testi yaptırmak istedikleri zaman yaptırıyorlar çünkü "pahali" diye ne SGK ödüyor ne de Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı. Ve, yine engelli aylığı alan kişilerin raporlarındaki çelişkiler nedeniyle geriye dönük borç çıkarıldı ve bunların affı çıkmıştı ama bunun tam olarak uygulanmadığını görüyoruz. 15-20 bin lira geriye dönük haksız para alınması nedeniyle ya da alındığı iddia edilmesi nedeniyle faiziyle birlikte geri ödemeler isteniyor. Mesela, bunu İzmir'de de gördük. Aslında, valilik bütün bu geri ödemeleri toparlamış, incelemeye almış, demek ki valilik Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına bağlı müdürlüklerine de güvenmiyor ki ayrıca bir denetim yapma ihtiyacı hissediyor.

Yine, engellilere evde bakım uygulamaları yapıldığı belirtiliyor ve genellikle de aileden bir kişiye para vererek bu, sağlanmaya çalışılıyor. Aslında, özellikle yatacak durumda olan engelliler için bu rehabilitasyon hizmetleri olsun veya yok evde bakım hizmetlerinin tamamen profesyonelleştirilmesi gerekiyor. Yatacak engelliye eve, bir yakınına bırakmak yerine -yine bırakılabilir ama yirmi dört saat onların gözlenmesi gerekiyor- hemşiresinin, doktorunun, diğer ihtiyaçlarının hatta ailenin psikolojik olarak desteklenmesi de dâhil olmak üzere çok yönlü, çok kapsamlı bir hizmet verilmesi gerekiyor. Ve, bugün engellilerin özellikle kas hastalıklarına verilecek olan rehabilitasyon hizmetlerinin de çok yetersiz olduğunu görüyoruz. Sürekli olarak rehabilitasyon hizmeti alması gereken bu kas hastalıkları engellisine yılda otuz gün süreyle bir kısıtlama getiriliyor. Bunun kaldırılması lazım ve özellikle, Bakanlığımızın bu konu üzerinde de durması lazım.

Çocuk yuvalarının azaltıldığını belirttiniz. Gerçekten, azaltıldı ve çocuklar daha çok koruyucu ailelere verildi. Ama, sonuçta ne gördük? Koruyucu ailelere verilen çocuklarına da yeterince...

BAŞKAN – Sayın Güven, toparlayabilirsiniz.

Buyurun.

HÜLYA GÜVEN (İzmir) – Bitiriyorum efendim.

...denetim yapılamadığını ve çocuk istismarlarının da çok yoğun olduğunu görüyoruz.

Engelli, kadın, çocuk sorunları hâlâ çözülmemiş değil ve giderek artıyor. Aslında Bakanlığın görevi, çözümleri sunumda olduğu gibi ileriye atmak değil. On üç yılda aslında, bütün sorunların tamamlanmış olması, bitmiş olması gerekiyordu ve ülkemizin refaha kavuşmuş, mutlu insanların yaşadığı bir ülke olması gerekiyordu. Tüm bunların hızlı bir şekilde olmasını istiyor ve Bakanlığınızın da bu konuda özen göstermesini istiyor, saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 16

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Güven.

Sayın Yüksel, buyurun.

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Sayın Başkanım, değerli Bakanım, çok değerli bürokrat arkadaşlarım, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım ve değerli basın mensupları; öncelikle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızın 2015 bütçesi hayırlı olsun.

Orada bütçe rakamlarına baktığımız zaman, 2014'te 17 milyar 24 milyon 807 bin lira, 2015'te de yine de iyi bir artışla 18 milyar 249 milyon 634 bin liraya çıkmış. Bu da Hükümetimizin aileye ve sosyal politikalara ne kadar önem verdiğinin en büyük göstergesidir. Hatırladığım kadarıyla, Hükümet olduğumuz yıllarda 1 milyarları dahi bulmayan bir bütçeyle işlev yapan bir Bakanlık idi ve fonksiyonları giderek arttı.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bakanlık 2011'de kuruldu Sayın Yüksel.

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Hayır, ona SHÇEK olarak huzurevleri, çocuk yuvaları olarak baktığımız zaman olaya, Bakanlık olarak değil de yani bu konuya eğitim anlamında söylüyorum. Tabii, bu bir eksiklik değil yani geçtiğimiz dönemlerde...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yani, dinlenildiğini bil diye.

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Mutlaka. Biliyorum İzzet Bey.

Önemli olan konuya verilen önemdir, önemli olan bundan sonrasıdır. Elbette, AK PARTİ hükümetleri olarak aile ve sosyal politikalar anlamında bir ivme yakalandı, çıta oldukça yükseltildi ve bunun giderek daha da yükseltilmesi lazım. Çünkü, sosyal politikanın yaşanabilir olması, sürdürülebilir olması çok önemlidir, sadece kanunları çıkarmak yeterli değil, uygulanabilir olması da çok önemlidir. Bununla ilgili de şu ana kadar Bakanlığımızın yapmış olduğu çalışmalarda arkadaşlarımız gündeme getirdiler, eksik olan yerler konusunda da muhalefetteki arkadaşlarımızın eleştirileri oldu. Bunların içerisinde haklı olanlar da var, haksız olanlar da var. Ama, önemli olan eleştiri ile öneriyi birlikte yapmak. Ve sonuç itibarıyla, bunların uygulanabilir olması lazım. Ve, toplum içerisinde baktığımız zaman da yuvalardaki çocuklarımızın geçmiş dönemlere göre şartları çok çok iyileşmiştir. Yeterli midir? Değildir. Daha iyi şartlara doğru gitmek zorundayız. Şu anda evde bakımla ilgili veyahut da eve çıkan çocuklarımızla ilgili, o sevgi evleriyle ilgili baktığımızda, incelediğimizde çocukların hem morali anlamında, motivasyonu anlamında ve psikolojik yaşamlarıyla ilgili çok önemli gelişmeler olduğunu görüyoruz. Bu gençlerin, bu çocukların hepsi bizim evlatlarımız. Hiçbir kimse yarın için garanti edemez hem engelli anlamında hem çocukların öksüz kalması, yetim kalması anlamında hiçbirimizin yarın için bir garantisi yoktur. Bu, çok varlıklı bir aile de olabilir, varlıksız bir ailede olabilir. Hepimiz bu anlamda, gelecek anlamında eşit şartlar içerisindeyiz.

Dolayısıyla, burada yardımların dağıtılması, hizmetlerin verilmesi yine tek bir bakanlık altında toplanmış olması; şehit ve gazi, dul ve yetimlerle ilgili desteklerin de yine bu Bakanlık altında toplanmış olması da önemli bir uygulamadır, önemli bir gelişmedir. Dolayısıyla, oldukça geniş bir yelpazede hizmet veren Bakanlığımızın mutlaka uygulamaya dair eksikleri olacaktır çünkü her biri için yeterli personel, her biri için konuyu bilen, konuya vâkıf, yetişmiş, eğitilmiş uzmanların bir anda olması mümkün değildir. Bu anlamda da Bakanlığın mutlaka çalışmaları var ve devam ediyor.

Benim yine, burada birkaç not olarak, öneri olarak hazırladığım notlar var sahaya ilgili. Bir: Korunmaya muhtaç çocuklarla ilgili koruyucu ve önleyici tedbirlerin artırılması ve bu kapsamda koruyucu aile sayısının artırılabilmesi için tanıtım, evlat edinmeyle ilgili Medeni Kanun'a ve eve dönüş politikasına işlerlik kazandırılması çalışmalarının devam ettirilmesi, korumaya muhtaç çocuk boyutunda kamu velayetinin yasalara girmesi ve işlerlik kazandırılması çok önem taşımaktadır.

Çocuk yuvası ve yetiştirme yurtlarında genel idare, yardımcı hizmetler sınıfı ve meslek elemanlarının sayısı mutlaka artırılmalıdır. Bu artış çocukların kişiliğinde olumlu özellikler kazanmalarını sağlayacaktır.

Yaşlıların bulundukları sosyal çevrede sorunların çözülebilmesi ve yaşamlarının sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi amacıyla kurumsal bakım hizmetlerinin yerini alacak şekilde evde bakım modellerine geçişin hızlandırılması ve Yaşlı Evi Projesi'nin de hayata geçirilmesini gerekmektedir.

18-65 yaş arası sokakta yaşayan ve çalışan kişilere yönelik kuruluşların da açılması gerekmektedir. Özel kreş ve gündüz bakımevlerinde verilen hizmetin okul öncesi eğitimle ilgili olmasından dolayı açılış ve denetimleriyle ilgili işlemlerin millî eğitim müdürlükleri tarafından da yapılması veya birlikte yapılması önem arz etmektedir.

Taşradaki kuruluşlarımızda görev yapan personellerden emekli olanların yerine hizmetin aksamaması ve devamı için acilen zaman geçirilmeden mutlaka personel takviyesi yapılmalıdır.

Yine, sanayi şehri olan Denizli ilimizde -genelde paranın olduğu yerde herhâlde bilemiyorum ama- boşanma sayılarının arttığını görüyoruz, tespit ediyoruz. Dolayısıyla böyle bir ilde Bakanlığımızın aile danışma merkezinin de Denizli'de açılması konusuna mutlaka önem vereceğini düşünüyorum.

Değerli Bakanım, şu ana kadar yapılan hizmetlerde Denizli ili ziyadesiyle Bakanlığınızdan yararlanmıştı ve son bir ay içerisinde yine ilimize yapmış olduğunuz ziyaretler sırasında yetiştiremediğimiz Babadağ huzurevi şu anda temel etme seviyesine gelmiştir. Bu, örnek bir huzurevidir. İnşallah, Türkiye'de her yerde yeni yapılan binalarımızın da bu şekilde olacağını düşünüyorum. Fizyoterapist odası, egzersiz odası var. Her oda tek kişilik ve yaklaşık 30 metrekare kullanım alanı var, odalarda yaşam bölümü var, banyo var, mini mutfaklar yer almakta ve her katta ayrıca yemek bölümü var. Bu huzurevlerinin de inşallah yaygınlaşarak ve mevcut huzurevlerinin rehabilite edilerek daha kullanışlı, daha güzel hâle gelmesi gerektiğini düşünüyorum. Tabii özel bakımevleri, kreşler, özel huzurevlerinin de kalitelerini, Bakanlığımızın yapmış olduğu huzurevlerinin kalitesine yetiştirebilmeleri anlamında, onlara destek ve teşvik anlamında da yardımcı olunabilir. Önemli olan toplumumuzun bütün kesimini kucaklayabilmek, önemli olan yıllarca samanlıklarda, evlerimizin arka odalarında sakladığımız engellilerimizi nasıl bugün ortaya çıkarabildik, bunları eğitilebilir hâle getirdik,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 17

yetiştirebildiysek ve onlara kişilik kazandırabildik, ailelerimizin yüzlerini bu anlamda güldürebilsek ve en azından evinde özürsüz bulunan ailelerimize "Kardeşim sen çalışma çocuğuna bak, engelli çocuğuna bak." deyip onlara maaş verebildiysek, evde bakımı sağlayabildiysek, bu ve buna benzer sayısız güzellikleri gerçekleştirebildiysek... Elbette eksikliklerimiz olacak ama ümit ediyor ve inanıyorum ki, inşallah 2015 yılında Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız daha güzel hizmetlere imza atacaktır. Bu anlamda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızın 2015 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Yüksel.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, değişen, kentleşen, küreselleşen bir dünyada yaşıyoruz. Özellikle Türkiye için büyük sıkıntılar var. Yani yakın zamanda özellikle kırsalda yaşayan nüfusumuz artık kentte yaşamaya başladı. Kentte yaşamak demek, kırdaki geleneklerin kaybolması demek, oradaki yaşam tarzımızın yok olması demek. Yeni, daha farklı, yoğun teknolojiyle iç içe, kent yaşamıyla iç içe, iş yaşamıyla iç içe yeni bir yaşam tarzı demek. Yeni bir yaşam tarzı oluşuyor, hızla yeni bir yaşam tarzı oluşuyor. Bu hepimizde, bütün toplumda büyük sıkıntılar yaratıyor. Genç bir toplumuz, sıkıntılarımız da had safhada. İstatistiklere bakınca da bunu görüyoruz, arkadaşlarım da verdiler. Mesela, ben TÜİK'ten bir örnek vereyim: 2013'te evlenmeler binde 6 azalırken, boşanmalar 1,6 artmış ve evlenen çift sayısı bir önceki yıla göre binde 6 azalarak 2013'te 600.138 olmuş. Kaba evlenme hızı ise on binde 7,89 olarak gerçekleşmiş. Boşanan çiftlerin sayısı bir önceki yıla göre yüzde 1,6 artarak 125.305'e yükselmiş; boşanan çiftler, ki boşanamayan çiftler de var biliyorsunuz. Kaba boşanma hızı on binde 1,65 olarak gerçekleşmiş. Bunlar TÜİK istatistikleri.

Sıkıntılı bir toplumuz. Demin, kadın cinayetlerinden bahsetti arkadaşlarım, istatistikleri verdiler. Onun haricinde mesela OECD ülkeleri arasında kadının iş gücüne katılma olarak yüzde 28-30 civarında bir orana sahibiz ama o da çok kaliteli değil tabii. Hülya Hanımın söylediği gibi daha çok basit işlerde çalışan kadınlar bunlar çoğunluk olarak.

Yine, Birleşmiş Milletler Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Endeksi'nde 68'inci sırada Türkiye. 17'nci büyük ekonomiyiz aslında. "17'nci büyük ekonomiyiz." diyoruz ama bütün bu endekslerde, kalkınmayı gösteren, insan gelişmişliğini gösteren endekslerde maalesef çok çok gerilerdeyiz.

Dünya Ekonomik Forumu'nun Toplumsal Cinsiyet Ayrımcılığı sıralamasında da Türkiye 136 ülke arasında 120'nci sırada, 2014 rakamı bu.

Bir ayrı istatistik vereyim. "Help Age International"ın yani yaşlı destek programının Türkiye için şöyle bir tespiti var: Yaşlılar için yaşanabilir ülke sıralamasında Türkiye dünyada 77'nci sırada.

Yine, TÜİK rakamlarına göre 2014 yılı itibarıyla nüfusumuzun yüzde 11,1'i 60 yaş ve üzerinde, 2030 yılında bu oran yüzde 17,3 olacak, 2050'de de yüzde 27-28'lere çıkacak; öyle tahmin ediliyor. Yani genç bir nüfusumuz var ama hızla da yaşılanıyor aynı zamanda nüfusumuz.

Şimdi böyle bir ortamda geleneklerimiz hızla -biraz önce söylediğim gibi- kayboluyor, o kırsal yaşamdaki sağlam duruş, yaşam tarzı kayboluyor, yeni bir yaşam tarzı oluşması gerekiyor. Kimlikler de kayboluyor bu arada, kişilikler kayboluyor ve en fazla bundan çocuklar, kadınlar zarar görüyor, sıkıntı görüyor.

Siz sunumunuzda "Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının temel amacı, toplumun yaşam kalitesini artırmaktır." demişsiniz. Bence toplumun yaşam kalitesini artırmak sonraki hedef. Önce toplumun yaşamının olmasını, bir yaşam tarzı olmasını desteklemek gerekiyor, oluşmasını sağlamak. Toplumun bir yaşam tarzı yok henüz. Türk toplumu nasıl yaşıyor kentlerde, gelenekleri ne, kişilikleri oluştu mu, kimlikler oluştu mu? Hiçbir şey belli değil. Artık düşün geleneklerimiz, iş hayatındaki geleneklerimiz, günlük yaşamımızdaki geleneklerimiz belli değil. İlişkiler karman çorman, kaos içerisinde. İnsanların kafaları da, yaşamları da kaos içerisinde. Bunu oluşturmak lazım önce. Önce bir yaşam tarzı oluşturmak lazım ki, ondan sonra yaşam tarzının kalitesini artıralım. Bunu yapmak lazım, istatistikler bunları gösteriyor. Siz yine sunumunuzda diyorsunuz ki "2002'ye göre kat kat harcamalarımızı artırdık." Harcamaların artmasına rağmen, bu kadar harcama yapmamıza rağmen bu istatistiklerde bir gerilik varsa, bu kadar sıkıntı varsa, demek ki bu iş parayla değil, farklı şeylerle yapılabilir, farklı saiklerin devreye girmesi lazım, farklı politikaların devreye girmesi lazım. Bir sıkıntı var burada. Adınız güzel, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı. Bakın, Politikalar Bakanlığı yani burada bir politika değil artık çeşitli, farklı politikalar izlenmesi gerekiyor. Onun için öncelikle o yaşam tarzının, Türk yaşam tarzının oluşmasına bir kere sizin katkıda bulunmanız... Onu oluşturmanız doğru değil tabii devletin böyle bir yaşam tarzı oluşturmaya hakkı yok toplum için ama ona destek olmanız lazım. Kendi kültürüne göre, kendisinin bir yaşam biçimi oluşturmaya lazım. Bunun için tabii ki eğitim çok önemli ama sunumunuzda görmedim. Eğitimle ilgili olarak, Millî Eğitim Bakanlığıyla nasıl bir iş birliği içerisinde çalışıyorsunuz? Bu son bölümde özellikle bununla ilgili bazı açıklamalarınız olursa memnun olurum. Eğitim çok önemli, tabii sadece millî eğitim değil, eğitim her aşamada olmalı, her yaşta olmalı ve bu aşamalar için neler yapıyoruz? Çünkü insanlar bu teknoloji karşısında, kent karşısında da çaresiz kalıyorlar. Onlara sürekli olarak destek vermek lazım. Özellikle kadınlar dışarı da çıkamıyorlar, kent yaşamında çok çaresiz kalıyorlar. Onlara sürekli eğitim vermek gerekiyor.

Sanayiyle iş birliğiniz nasıl? Mesela, bu kadının iş gücüne katılımını artırabilmek için sanayile bir iş birliği yapmak lazım. Sanayi politikaları tespit edilirken... Bugün Sayın Başbakanın açıklamaları var, yeni hedefler, 25 yeni ana hedef programı açıklıyor, ona bağlı projeler açıklayacak. Bununla ilgili bir iş birliği yaptınız mı acaba? Bu politikaların tespitinde kadınların yeri ne olacak, ailenin yeri ne olacak, sizin toplumla ilgili öngörüleriniz? Yani Türkiye sanayileşebilir, birdenbire bazı politikalar uygulanır, sanayileşir ama o sanayileşmeyle beraber nasıl sorunlar ortaya çıkacak, nasıl sıkıntılar ortaya çıkacak? Bunları öngörüyor muyuz, bununla ilgili çalışmalar yapıyor mu? O 1.200 proje mi demiştiniz?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 18

1.200 proje içerisinde sizin mülahazalarınız, politikalarınız neler, onları desteklemek için yaptırdığınız şeyler nelerdir? Onları özellikle bilmek isterim çünkü çok önemli.

Bir de, tabii, demin bahsedildi, kadının günlük yaşama katılımı için yerel yönetimlerden başlamak lazım. Siz sunumunuzda Meclise katılımı ilgili, Meclisteki milletvekili kadın sayısını vermişsiniz, oranları vermişsiniz ama bence Türkiye Büyük Millet Meclisinden daha önemli olan, kadınların yerel yönetimlere, belediye meclislerine katılımı. 32 bine yakın, 31 bin küsur galiba meclis üyesi var Türkiye’de, 1.500’e ulaşmıyor kadın meclis üyesi sayısı, 1.500’e ulaşmıyor. Bunun artması lazım. Mesela, sizin, seçim dönemlerinde bunları desteklemeniz lazım. Yerel yönetimlerde daha çok kadının görev alması demek, toplumsal yaşam içerisinde kadının daha fazla etkin olması demektir. Her alanda kadın daha fazla etkin olur ve kadınların belediye meclislerine girmesi daha iyi bir toplum düzeni, daha düzgün, daha ahlaklı, daha düzenli bir yaşam sağlar.

Ben, 2002 ile 2014 rakamlarının kıyaslanmasını da doğru bulmadım. Onlar biraz farklı rakamlar, çok şey değişti ama sadece yardımlarla bu işin olmadığını söylemek istiyorum.

Bir de şunu belirtiyim: Yardımların şekliyle ilgili olarak da yani topluma yapılan destekle, yardımla ilgili olarak da sorunlar var Sayın Bakanım. Şu Soma’da en fazla üzüldüğüm olaylardan biridir, ben görmedim ama gazetelere yansıdı, televizyonlara yansıdı. Bir yardım grubu, bir dernek, çocuklara bisiklet götürmüş, oyuncaklar götürmüş. Sürekli olarak da yapılıyor bu tür şeyler. Çocuklardan ikisi arkadaş, birisine bisiklet verilmiş, diğeriye verilmemiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

“Bana neden vermiyorsunuz, benim de babam madende çalışıyor?” demiş. “Senin baban ölmedi.” demişler. “Keşke benim babam da ölseydi.” demiş. Yani, bu, tüylerimi diken diken etti. Çok kötü bir şey. Yani nasıl bir ortam var tahayyül edebiliyor musunuz? Çok kötü bir şey bu yani insanların, toplumun... Tüketim toplumuyuz zaten, bu konuda çok şey yapamıyoruz ama insanların bu hâle gelmesi, çocukların böyle yetişmesi skandal bir hadise. Yani bunların çok farklı düzenlenmesi lazım. Siz de orada herhâlde bir sürçülisan ettiniz. Bir de 301 evler mi? Sonradan “evler projesi” gibi bir şey söylediniz. Bilmiyorum, sonra düzeldi mi o konu ama... Yani o 301 konusunun, 301 ölümün çok hatırlanmaması lazım yani daha farklı bir şekilde anımsanması lazım, ders olması lazım hepimize.

Sorular bölümünde, birkaç konu daha var, onlara müsaadenizle gireyim.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kuşoğlu.

Sayın Zozani, buyurun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, değerli bürokratlarımız, sevgili basın mensupları; hepinizi selamlıyorum.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçesini konuşacağız ama ironi midir nedir bilmiyorum, kabak yiyerek konuşuyoruz ama umarım kabak tadı vermez bu görüşmeler.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – HDP’de kadın yok bugün.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – O da bizim öz eleştirimizdir. Kadın milletvekillerimiz Ankara dışında oldukları için... Çağırdık, inşallah yetişirler.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Alandalar.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Evet, alandalar, o yüzden...

Sayın Bakanım, sizinle ilgili konuları görüşürken, siyasetin temel metaforlarından bir tanesi olur, işte bardağın dolu yarısı, boş yarısı, iktidar-muhalefet ilişkilerinde konuşulan bir metafordur, hep ifade edilir. Biz, sizinle ilgili konuları konuşurken esasında bardağın dolu yarısı değil, üçte bir dolu olan yarısına da bakıyoruz yani en dip noktadan bakarak pozitif bir algı içerisinde değerlendirmelerimizi yapıyoruz ki Hükûmet de bu yaklaşımlarımızı, iktidar partisi mensupları da bu yaklaşımımızı iyi bildikleri için tüm zor zamanlarda sizi getirip, davet edip burada oturturlar, zevahiri kurtarma arayışı içerisinde girerler. Sizin döneminizde de, bu dönemde de çokça siz de tanıklık ettiniz. Dolayısıyla pozitif bakıyoruz. Siz de hakkını verdiniz sunumunuzda, teşekkür ederiz, en azından muhalefet partilerinin de bu pozitif yaklaşımlarına vurgu yaptınız. Bu güzel bir şey, bunu ifade ediyorum.

Sizin Bakanlığınızla ilgili Sayıştay raporlarını vesaire tabii ki kuşkusuz bütün vekiller göz gezdirmiştir, biz de göz gezdirdik. En azından Sayıştay raporlarından buraya dercedilen ifade bizi sevindirmiştir; o konuyu da ifade edeyim. En azından “Sunulacak önemli bir husus tespit edilememiş olduğu” ifadesi var. Diğer hususlar yargıya intikal etmiştir şeyi vardır. Dileriz kamu zararı iddialarına ilişkin de yargıya yansımış bir şey varsa burada Bakanlığımızın kimliğine zeval verecek bir durumun ortaya çıkmayacağını umut ediyoruz. Varsa sizin de bu konuda bir sıkıntınız, bizimle paylaşmanızı arzu ederiz; onu ifade edeyim.

Mutlaka benden önceki konuşmacılar çokça değerlendirmişlerdir, hem bütçenizi değerlendirmişlerdir hem de politikaları değerlendirmişlerdir. İstatistikler de mutlaka verilmiştir ancak intiba itibarıyla toplumdaki dezavantajlı gruplara yönelik çalışmalarınız ve yaklaşımlarınız tabii ki önemlidir ve bizler de takip ediyoruz ancak sosyal yardım politikasının toplumda maalesef siyasetin etkin bir kullanım argümanı durumuna getirildiği bir dönemden geçiyoruz ve bu sosyal yardımlar, özellikle dezavantajlı gruplara yapılan yardımlar sadaka kültürü çerçevesinde gerçekleşiyor ve bu da çok hoş bir durum değildir. En azından, siz bu işin politikalarını oluşturmakla meşgulsünüz, o zaman yani bu sadaka kültürünü anımsatacak tutumlardan da uzaklaşmak gerekir diye düşünüyoruz.

Sonunda ifade etmeyi düşünüyordum ama Sayın Kuşoğlu Bakanlığın isim tanımlamasına girince ben de başta ifade edeyim. Esasında bizim burada tercih ettiğimiz, bir kadın bakanlığının olmasıdır yani bütün bu politikaları da içerecek ama esasında ülke nüfusunun, toplum nüfusunun yüzde 50’sini oluşturan kadınlarla ilgili, kadınların sorunlarıyla

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 19

İlgili bir bakanlığın olması gerektiğini düşünüyoruz. Neye göre düşünüyoruz? Mesela, bizim ülkemizde de -dünya da böyledir- toplumsal yaşamın yarısını kadınlar teşkil ediyor ama çok dezavantajlı bir pozisyondaylar. Özellikle ülkemizde çalışan kadın oranı dörtte 1'dir yani her 4 kadından 3'ü evinde oturuyor, eğitilmiş de olsa eğitimsiz de olsa her 4 kadından 3'ü evinde oturuyor ve ev kadını potansiyeliyle bakılıyor bunlara. Bu hakkaniyetli bir durum değildir. Ayrıca, istihdamda bulunan kadınların da erkeklere göre elde ettikleri gelirler maalesef hakkaniyetli değildir. Yani diyelim ki meslekli kadınların istihdam dünyasındaki elde ettikleri gelirleri aynı meslek gruplarındaki erkeklere göre yüzde 25 daha azdır. Yani elde ettikleri gelirler... Bende istatistikleri de var bu konunun, isterseniz sizinle de daha ayrıntılı paylaşabilirim ama özellikle Türkiye'de kadın istihdamı yüzde 28 civarında bir rakam toplam istihdam içerisinde. Ama bunların elde ettikleri gelirlerde de bir eşitsizlik söz konusudur. Bu eşitsizliğin de ortadan kaldırılması gerekir. Bu esnek iş gücü kavramı kadınları vurdu. Yani esnek çalıştırma, esnek...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Daha girmedim.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Kadınlara zarar verdi bu.

BAŞKAN – Yok ki öyle bir kanun, çıkmadı ki, daha taslak.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) - Ama sizin getirmedığınız birçok şey artık uygulanır pozisyonda, özellikle özel sektörde bu uygulanıyor. Yani siz biliyorsunuz esasında.

BAŞKAN – Kayıt dışı.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Yani bunun için sadece politikalar... Var, özel sektörde özellikle bu vardır.

Bakın, bir şey var, bir istatistik; biraz önce ifade ettiğim istatistik burada, arkadaşlarımız çıkarmışlar veri. 1 milyon 023 bin kadının çalıştığı profesyonel meslek grupları yıllık ortalama kazancı 27.861 lira. Yani bir kadının - profesyonel meslek grubu kategorisindekileri ifade ediyorum- elde ettiği yıllık gelir 27.861 lira. Aynı gruptaki erkeklerin geliri yıllık ortalama yüzde 20 daha fazladır, 34 bin 520 liradır. Biraz önce buna vurgu yapmaya çalıştım. Bunun düzeltilmesi gerekiyor.

Şimdi, kadınların siyasal yaşamdaki yeri vesaire, zannedirim bu konuyu değerlendiren her vekilin, sizlerin de dikkatini çeken bir durumdur ve özellikle altı çizilen bir hususa dönüşüyor. Gereklidir, altının mutlaka çizilmesi gerekiyor çünkü ülkemizde 30 büyükşehir belediyesinden sadece 3 tanesinde kadın belediye başkanı var, 51 il belediyesinde ise sadece 1 belediye başkanımız var. O 1 belediye başkanının da bizim kentimize nasip olduğunu ifade ederek bundan iftihar ettiğimi ifade edeyim. 51 ilde 1 tane kadın belediye başkanımız var, o da sadece Hakkâri'de başka da bir yerde yok. Sadece belediye meclis üyelikleri açısından da bizim genel olarak uyguladığımız kriter eşit temelli temsiliyettir, eşit temsiliyetten söz ediyoruz. Biz artık parti olarak bir kota uygulamıyoruz, eşit temsiliyetten söz ediyoruz ve özellikle belediye meclisi üyeliklerimizde, il genel meclisi üyeliklerimizde bu dengeyi sağlamaya çalışıyoruz. Bu dengeye de çok yakın bir noktada da duruyoruz. Bizim gündeme taşıdığımız ve özellikle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bu konuda kadının siyaset yaşamındaki, toplumsal yaşamındaki misyonunu biraz daha ön plana çekecek olan bir girişimimiz daha var, o da eş başkanlık modelidir, siyasette eş başkanlık modelidir, idarede eş başkanlık modelidir, özellikle belediyelerde. Maalesef, yasal mevzuat şu ana kadar bizim önümüze engel olarak çıktı. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bu konuda yani kadının toplumsal yaşamda, siyaset yaşamında görünürliğini sağlayan bu girişime katkı sunmasını arzu ediyoruz. Bu siyaset üstü bir durumdur ve buna sizin katkı sunacağınızı umut ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Zozani, ek süre veriyorum.

Buyurun.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Bu kadar erken mi bitti?

BAŞKAN – Nasıl bitti, on dakika yani.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ben bilmiyorum ki, daha başlamadık ki Sayın Başkan.

BAŞKAN – O kadar çok konuya girdiniz ki, bir şey kalmadı yani.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Ben daha ısınma turundaydım.

BAŞKAN – O zaman, soru-cevap faslında biraz daha konuşursunuz.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – O kadar soru-cevap faslında...

Şimdi, tabii, bir kısmı Genel Kurul safhasında dile getireceğimiz hususlardır ama özellikle cinsel istismar meselesi ve iş yerlerinde kadına yönelik uygulanan mobbing sizin özellikle üzerinde duracağınız bir konudur ve buna ilişkin politikalar geliştireceğinizi umut ettiğimiz bir durumdur. Bizler de hem milletvekilleri olarak hem partiler olarak da bu konuda geliştirici politikaların yaşam bulması için katkı vermeye hazır olduğumuzu ifade etmek isteriz.

Şiddet konusu çok önemlidir, kadına yönelik şiddet. İstatistiklerle verilmiştir ancak belki erkek dünyasının öz eleştirisi olarak ifade edilebilir diye bir husus var. Çünkü bu erkek camiasının erkek erkeğe sohbetlerinde dillendirilen ve zemini oluşturulan bir durumdur. Yani o kazak erkek, taşfırını erkek argümanı, erkek dünyasındaki bu argüman maalesef farkında olmadan herkesin bir şekilde kadına yönelik şiddeti beslenen bir noktada olduğunu görmek gerekiyor. Sayın Ayaydın bu konuda bir öz eleştiri ifade etti, ben de o öz eleştiriye katıldığımı ifade ediyorum.

Şimdilik nokta koyayım.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Zozani.

Sayın Çetin, buyurun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, ben geçtiğimiz yıl bu Bakanlığın bütçesi görüşülürken verilerin 2002 baz alınması üzerine Bakanlığın 2011 yılında kurulduğunu, SHÇEK'in yerine kanun hükmünde kararnameyle kurulduğunu ve verilerin 2002

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 20

baz alınarak yapılmasının çok doğru olmayacağını söylemiştim. Şimdi, Sayın Bakan da ilk bütçe sunuşunda gördüğüm kadarıyla verileri yine 2002'den almaya çalışmış. Bizi belki aldatamazsınız ama kendinizi kandırabilirsiniz yani çok doğru gelmiyor.

Şimdi, 2002'den bu yana "Hükümet programlarımızın temel ayaklarından birini sosyal politikalar ve sosyal destekler oluşturmaktadır." dedikten sonra ileriki sayfalarda benim de katıldığım ve olması gereken bir cümle son derece güzel: "Sosyal yardımlar bir lütuf değil, insanlık ve vatandaşlık hakkıdır." Bunun altına herkesin imza koyması gerekir. Ama şimdi bir lütuf ve insanlık hakkı olan sosyal politikaları yani sosyal koruma ve sosyal yardımların ülkemizde nasıl yapıldığını gösterme açısından ilginçlikler dolu konuşma metninizin içi. Bir cümlenizi size hatırlatmak isterim. Mesela, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı 2013 İnsani Gelişmişlik Raporu'nda "Türkiye, insani gelişme açığını en hızlı kapatan 9'uncu ülke." diyorsunuz. Keşke böyle olsa. Kapatma iyi bir şey. Buradaki dünya sıralamalarına bakıldığı zaman Türkiye ne yazık ki bu sıralamada 90'ıncı ülke. Şimdi 9 sıra yükselmiş olması ya da en iyi kapatan 9 ülkeden biri olması bile sevindirici. Tabii, sosyal koruma ve sosyal yardımları birazcık açmak gerekirse, biliyorsunuz, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı dedik, kadının statüsüyle ilgili, sosyal hizmetlerle ilgili geçmiş dönemlerde dağınık hizmetler birleştirildi, tek çatı altında toplandı, bunlar güzel demiştik geçtiğimiz yılki konuşmamda ama şimdi yine bazı tespitlerimiz var, zaman yeterse onlara da değinmeye çalışacağım. "Sosyal politika insanların özgür ve eşit haklara sahip bireyler olarak topluma katılmalarının yollarını araştıran bir alan." diye tanımlanabilir. Eğitim, sağlık, konut, sosyal güvenlik, istihdam ve sosyal hizmetler alanları da bunun bileşenleri. Bunları birbirinden ayrı ele almak çok doğru değil. Sosyal politikaya ilişkin uygulamalar "sosyal devlet, sosyal koruma ve refah toplumu" gibi kavramlarla da bütünleşiyor. Dünyanın değişik ülkelerinde olduğu gibi Avrupa Birliği ve OECD'de yapılan araştırmalarda "sosyal koruma" artık sıklıkla literatüre girdi. Bunu "Devletin yurttaşları için olanaklı kıldığı sigorta ve diğer faydalar da dâhil olmak üzere tüm koruma mekanizmaları." olarak tanımlamak mümkün. Sosyal yardımlar, yararlanıcıların herhangi bir prim ödemeksizin devletin yoksulluğa karşı getirdiği bir destekleme politikalarıdır. Yani bizim, bu alanı ne kadar daraltırsak refah topumu olma yolunda o kadar ileriye doğru gideceğimiz aşikâr.

Şimdi, bu konuda yapılan çalışmalarınıza şu bir yıllık ya da geriye doğru sizden önceki Sayın Bakanımızın - şimdi Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanı arkadaşımızın- dönemini de kapsayacak şekilde özellikle ülkemizde olup bitenlere bir bakıldığı zaman, gerçekten, AKP'nin en iyi yaptığı iş olayları olduğundan çok daha fazla bir biçimde topluma kabul ettirebilmesinde, akı kara, kararı ak diye sunabilmesinde gizli.

Bakınız, biraz evvel söyledim, " Açığı kapatan en iyi dokuz ülkeden birisiyiz." diyorsunuz, sıralamayı gizliyorsunuz. Şimdi, 2002'yi baz alıyorsunuz, 2002'de -daha konuşmanızın ikinci sayfasında, rakamlar veriyorsunuz- 1 milyar 376 milyon sosyal harcama kaynak kullanılırken 2013 yılında 21 milyar 37 milyon... Şimdi, bu rakamı verirken, bir kere, her şeyden evvel, keşke, bu on bir yıllık süredeki enflasyondan arındırılmış rakamları koysanız da ben de biraz gerçeğe yaklaşmışlar diye bakabilsem. Yani birbirimizi kandırmaya gerek yok. Bakınız, OECD ülkelerinde sosyal koruma, sosyal yardım, sosyal hizmetler, sosyal güvenlik ve sağlık alanını kapsayan sosyal koruma harcamaları, OECD ülkeleri ortalaması yüzde 28,1. Bizde bu oran giderek artıyor, bunu kabul ediyorum, bu güzel bir şey. Ama bu rakam daha bizde yüzde 14'lere, yani onun OECD ortalamalarının yarısına bile gelmiş değil. Tabii bütçenizdeki yüzde 7'lik artış, bu dönem yeterli mi bu alan için? Yetersiz.

Şimdi, bakınız, elimizde -biraz evvel Sayın Kaplan buradayken bunun bir bölümünü kullandı- Kamu Harcamalarını İzleme Platformu'nun verileri var. Demin söylediğim, yani kendi alanınıza ilişkin dağınık kurumları tek çatı altında topladık ama hâlâ engellilere ilişkin 13 ayrı kurumun hizmetleri var, belediyeler de buna dâhil değil daha, 14 ayrı kurumun. Siz doğal olarak, toplumun korunmaya muhtaç kesimlerinin, dezavantajlı kesimlerinin dezavantajlı durumlarını aza indirebilmek, giderek kaldırabilmekle görevli bir kurumun, bir Bakanlığın başındasınız. Dolayısıyla, daha el atmanız gereken alanlar var. Mesela, engellilere ilişkin alanda 13-14 ayrı kurum, çocuklara ilişkin bölümde yine bir o kadar dağınıklık var ve çocuklara yapılan harcamalar saptanamıyor. Gençlere yönelik harcamalara tam olarak, sağlıklı olarak erişilemiyor ne olduğuna.

Şimdi, bizim ülkemizde... Mesela, diyorsunuz ki: "Genel sağlık sigortası kapsamındaki yurttaşların primlerini - yani yeşil kartlıların primlerini- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı olarak SGK'ya biz ödüyoruz." Şimdi, herkes tarafından, bakanlıklara bakıyorum sırayla -yarın yine başka bakanlıklar geldiğinde de karşılaşıcağız- genel sağlık sigortasının muazzam şekilde işlediği anlatılıyor. Ama bir baktığımız zaman, 7 milyar 300 milyon civarında bir tahakkuk olmuş geçtiğimiz yıl bunun sadece 350 milyonu, yani tahsilat oranı genel sağlık sigortasında yüzde 5'in altında. Yani devlet bunu alamıyor. Demek ki o alandaki yeşil kartlı yurttaşların veya genel sağlık sigortası kapsamına alınmış olmakla birlikte primini ödeyemeyen yurttaşların dezavantajlılık durumları olduğu gibi devam ediyor, yararlanamıyorlar o primleri ödeyemedikleri için. Dolayısıyla, Bakanlığınızın önünde daha çok fazla işi var.

Sayın Bakan, süreyi iyi kullanmak açısından ben -sizi belki biraz üzeceğim ama- toplumda özellikle kadınlara yönelik AKP'nin bakışını ortaya koyan bir iki hatırlatma yapacağım, yani sizden Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı olarak bu konularda bir tepki vermenizi beklerdik ya da sizden önceki Bakan döneminde.

Mesela şimdiki Cumhurbaşkanı, 2011 yılında Hopa olaylarını protesto eden Dilşat Aktaş için "O kadın kızmıdır, kadın mıdır, bilemem" dedi. Yine, aynı Recep Tayyip Erdoğan, AKP döneminde özellikle yüzde 1.400-1.500'e varan kadına şiddet için "Kadına şiddet abartılıyor." derken, sizden evvelki Bakanımız da "Medya olayları abartıyor, kadına yönelik şiddet algıda seçiciliktir." diye geçiştirmeye çalıştı. Yine, Başbakan iken Recep Tayyip Erdoğan "Kadın-erkek eşitliğine inanmıyorum.", "Kadın ve erkek farklıdır, birbirinin müteemmimidir." gibi bir cümle sarf etti.

Şimdi, daha evvel, Türkiye'de önemli bir cinayet olan Münevver Karabulut cinayetiyle ilgili olarak yine Recep Tayyip Erdoğan "Çocuğumuz, öyle, nereye giderse gitsin olmaz. Yalnız bırakılan ya davulcuya ya zurnacıya." diye o cinayeti masumlaştırmaya kalkıştı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 21

Kürtajla ilgili söylenenlere dilim varmıyor, özellikle Melih Gökçek'in "Kadın ahlaklı olsun, kürtaj yaptırmak zorunda kalsın..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İZZET ÇETİN (Ankara) – ...anası tecavüze uğruyorsa neden çocuk ölsün, günahı ne? Anası ölsün." söylemine bir tepki duymadık.

Yine Maliye Bakanımız ki son derece mütevazı bir bakanımız olmasına rağmen, "Kadınlar iş aradığı için işsizlik yüksek." derken AKP döneminde kadının istihdamdan giderek dışlanması gerektiğini zımni olarak ortaya koydu.

Yine, Bakan Veysel Eroğlu, "Evdeki işleri yetmiyor mu?" diye kadınları eve hapsedmek gerektiğini ortaya açıkladı.

Şimdi, Hüseyin Çelik bir gazeteciye "Bir hanım aşırı dekolteyle bir yere giderse kabul edilebilir mi? Bir sunucu öyle bir kıyafet giymiş ki olmaz böyle kardeşim!" dedi ve kadın gazeteciye işten attırdı. Yani bunlar sizlerin - Hükûmetinizin, partinizin- sizin özellikle kadına bakış açınızı ortaya koyan yaklaşımlar.

Şimdi, bu konularda bütün kadınların Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı olarak sizden ya da sizden önceki bakandan bir şeyler duyma hakları vardı. O hakkı kullanamadınız. Yani bir tepki vesaire vermediniz.

Sayın Bakanım, bir de, sizinle ilgili Bakanlığınızın koordinesi içerisinde olmakla birlikte bir soru önergesi verdim, yazılı soru önergesi, daha 16 Mayıs 2014'te. Pek çok bakanlıktan daha cevap gelmedi. Sorum şuydu, engellilere ilişkin, dedim ki: "1/7/2005 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanunun Geçici 2'nci maddesine göre engellilerin ortak yaşam alanlarını sağlayabilmek açısından belediyelere, kamu kurumlarına, kuruluşlara, bütün idari teşkilata bir görev yüklendi. Onun da koordinasyonunun da ister istemez sizde olması gerekir. Ama bu süre 2015 yılının temmuz ayında..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çetin, toparlar mısınız.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Toparlıyorum Sayın Başkan, konu önemli.

Şimdi, burada, 1/7/2005 tarihinden bugüne kadar bakanlıklar ne yaptı acaba? Engellilerin yaşamlarını kolaylaştırıcı yasayla verilen yükümlülükleri yerine getirdiler mi? Getiriyorlar mı? Bu amaçla bugüne kadar yapılan yatırımların toplam tutarı nedir? Kanunun öngördüğü süre içerisinde yapılması gereken yatırımlar ve düzenlemeler süre sona ererken, erdiğinde tamamlanabilecek mi? Yani, Bakanlığınıza bağlı ve ilgili kuruluşlar ile taşra birimlerinin kullandığı resmî yapıların kaç tanesi engelliler için erişilebilir özellik taşımaktadır?

Bir de bir sorum olacak, soru-cevap bölümünde hakkımı kullanmamak için: Bildiğim kadarıyla sizden önce kiralanan Bakanlık binasını kullanıyorsunuz. Bu, basında da tartışıldı. Yani o zaman için 680 bin, 700 bin lira aylık kirayla tutulduğunu eleştirdiğimiz zaman "Kendi binamızı yapıyoruz." dediniz. Tabii binayı yapanın yine iktidarınıza yakın bir holdingin, Bayraktarların olduğu basından okundu. Şimdi, kira ne kadara çıktı? Ayda ne kadar kira ödüyorsunuz ve kendi binanızı yaptınız mı? Bunu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Değerli arkadaşlar, şimdi, saat 14.15'e kadar ara veriyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) – Niye 30 değil?

BAŞKAN – Yeterli olur kırk beş dakika diye, çünkü gece geç saatlere kadar kalıyoruz biliyorsunuz.

Teşekkür ederiz.

Kapanma Saati: 13.32

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.21

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP: İlnur DENİZLİ (İzmir)

(Oturum, Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç tarafından açıldı)

----- 0 -----

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 6'ncı Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Sayın Gök, buyurun.

ABDULKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, kıymetli bürokratlar, kıymetli Komisyon üyeleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum. Tabii, yemek dönüşü biraz rahavet oluyor. Onun için konuşma, tartışma ortamı belki biraz daha geç başlıyor olabilir.

Şimdi, değerli arkadaşlar, ben kısa tutmaya çalışayım.

Bakanlığınızın, tabii, belki çok yoğun bir eleştiri altında olmasını anlayabiliyorum. Bakanlık olarak en fazla diğer bakanlarla veya diğer bakanlıklarla koordinasyon ve iletişim içerisinde olması gereken bir bakanlık. Ama bir şeyi görebildik hamdolsun, bu Bakanlık kurulurken "Siz yiyecek, giyecek, içecek dağıtacaksınız." diye bir tartışma vardı fakat öğleden önceki tartışmalar daha çok yapılması gerekenler veya eleştiriler... Tabii, insanoğlunun son derece ihtiyaçları sınırsız ve bunu karşılayacak olan, dünyadaki karşılığı dediğimiz hiyerarşik yapıda sınırlı ihtiyaçlar. Bunlar üzerinden tartışmalar oldu, olacak. Ben de birkaç başlık içerisinde özellikle Bakanlıkla ilgili olan belki öneriler, belki de soru kısmında da söz almamak için bir sorum olacak, o doğrultudaki düşüncelerimi ifade etmek istiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 22

Şimdi, Bakanlığın daha çok, özellikle, bu yoğun iş yükünün altından belki tek başına çıkmasını beklememiz mümkün değildir. Toplum olarak diğer bakanlıkların alanındaki hizmetlerle beraber bir zihinsel dönüşüm gerçekleştiği takdirde tabii ki Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının yapacağı birçok hizmetler yerini bulur. Örneğin diğer bakanlıklarda biz bir talepte bulunurken belki geneli kapsamadığı için özel bir düzenleme gerekir diye vazgeçilebiliyor ama burada bir handicap daha biliriz ki bireyin bizzat kendisi yani sosyal olan bireyin sıkıntılarını ortadan kaldırmak için özel düzenlemeye kadar dahi Bakanlık gidebiliyor. Bu da doğal olarak tartışma konusu oluyor.

“Zihinsel dönüşüm.” dedim, öyle bir toplumda yaşıyoruz ki biz hepimiz toplum olarak yolda trafik hâlinde, seyir hâlindeyken bir radarı görüyoruz ve hızımızı kesiyoruz. Radarı gördükten sonra “Çek sağa bas gaza.” anlayışının hâkim olduğu bir toplum. Siz herkesin başına bir radar dikemezsiniz veya herkesin başına bir polis veya bir bakanlık veya bir yetkili dikemezsiniz. Dolayısıyla, sanki bütün toplumun soysal problemlerinin tamamını Bakanlık çözecek gibi bir algı üzerinden tartışıyor olmamızı da açıkçası biraz haksızlık yapmış oluruz diye düşünüyorum. Ama ifade edilen birçok konu -ben de burada önüme not almaya çalıştım- hepimizi yakından ilgilendiren konular. Ailemizi, kimimiz kendi çocuklarımızı anlatıyoruz, kimimiz kendi bulduğumuz şehri anlatıyoruz, kimimiz kendi bulduğumuz, yakınlarımızdaki bir örneği anlatıyoruz; toplamda bütün bunlar ülkemizin temel sorunları, dinamikleri oluyor. Onun için de tabii ki Bakanlık önemli bir işlev yürütüyor ve lokomotif görevi görecek.

Sayın Kuşoğlu bir kavram kullandı, ben de not almıştım, ona da değinmek istiyorum; “Bakanlık olarak toplumun yaşam kalitesini artırmak.” Doğru. Şöyle bir ifade, şöyle bir tespit de bulundu, sonrasında düzeltmekle beraber -ben biraz açmak istedim, açıkçası belki biraz teyit, belki biraz eksik olan kısmını ben tamamlamak için burayı açıyorum- bizim bir yaşam tarzı oluşturmak... Doğrudur, sonrasında kendileri de ifade ettiler, devletin veya Bakanlığın bir yaşam tarzı oluşturma diye bir olayı yok ama ben de belki sesli düşünüyüm, bizim bir yaşam tarzımız var ve aile modelimizde büyük küçük, geleneklerimiz göreneklerimiz var ama tartışma konusu olan bu yaşam tarzımızın son derece, içeriden ve dışarıdan kaynaklanan büyük bir bilgi kirliliği, dezenformasyon, aile mefhumu, kavramı, son derece almış başını götürüyor.

Şimdi, düşünebiliyor musunuz, Bakanlık, bir televizyon programı... Dün basın yayınıla ilgili konuştuk ama âdeta her bakanlıkla mutlaka irtibatlı olması gereken bir konumda. Örneğin, hepimizin de bildiği, belki duyduğu bir iki diziden bahsedeyim. Bakanlığın aslında bu dizilerin bizim aile yaşam tarzımızı ne kadar dış etkenlerle dezenformasyona tabi tutulmasıyla, bir dejenerasyona tabi tutulmasıyla, küçük küçük nüktelerle, var olan o güzel değerlerimizi yok eden o programların, belki bir manada onların denetimini veya onlardan haberdar olması veya onlara yönelik en doğruyu ekranlara taşıması gerektiği... Bunu niçin söylüyorum? Günlük politikalar değil, kalıcı, temel politikalar anlamında ifade ediyorum. İşte, son günlerde, ilimiz olan Şanlıurfa'da 2 tane şu anda dizi var. Bu 2 dizi Urfa'da âdeta gündem konusu olmuş ve bu dizilerde zaman zaman gittiğimiz, oturduğumuz aile ortamında “Bunlar Urfa'da kalmadı, niçin bunlara, siz milletvekilisiniz, gerekli cevabı vermiyorsunuz?” Gerçekten de çok eskiden kalan... Ama bu örneği vermemin sebebi şu: Birçok alanda, birçok görevler âdeta bekleniyormuş, “Olması gerekir, yapmaları gerekir.” anlamıyla haklı olarak eleştiriler getiriyoruz, getireceğiz.

Şimdi, bu diziler, kimisi orada bir ağa modeli ve kullanılan kavramlar ve ifade edilen o tarzın doğru olmadığını, kimisi orada bir töre olayını, bir cinayet olayını, kadına bakış açısını farklı bir şekilde ekrana taşıyor. Dolayısıyla, bütün bunları Bakanlığın bu yoğun ve karmaşık ve son derece büyük bir yük altında olduklarını hesaba katarak belki biraz dağıtması gerekir. Kiminle? Özellikle yerel yönetimlerle ve özellikle de sivil toplum kuruluşlarıyla. Atanmış ve seçilmişler bunu yapıyorlar ama daha fazla etkin bir şekilde yapılması anlamıyla bunu biraz sesli düşündüm.

Bir diğer konuyu da bugün basında gördüm diye Sayın Bakanımıza sormak istiyorum. Acaba konuyla ilgili doğru bir bilgi mi veya sosyal medyada böyle bir şey var mı anlamında.? “Sosyal yardımlardan faydalanmak isteyenlerin bundan sonra İŞKUR veri tabanına kayıt olması gerekiyor.” Bunu biraz daha açabilir miyiz? Böyle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığıyla iletişimli bir şekilde varsa. Değilse zaten böyle bir bilgi üzerinde durmanın çok da anlamı yok.

Bir diğer konu da Sayın Bakanım, malumunuz, iş yerlerinde belirli bir sayıya ulaşan iş yerlerinin özürülü çalıştırma zorunluluğu, getirdiğimiz yasal düzenlemelerle var.

ALİ SERİNGİ (Gaziantep) – Engelli, engelli.

ABDÜLKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Engelli.

Veya şöyle bir şey: Bir bakıyorsunuz engelli gitmiş, kendisi orada bir dilekçe vermiş, demiş ki: “Ben kendi isteğimle buradan ayrıldım.” Çünkü kendi isteğiyle ayrılmazsa belirli bir cezası var onun. Ama onun altyapısında şu var. Engelli aracı yok veya iş yeri engellinin çalışabileceği, kullanabileceği WC'ler ona müsait değil, rampalar ona müsait değil. Dolayısıyla o dilekçeyi engelli kardeşimiz, evladımız, büyüğümüz, küçüğümüz sanki kendisi vermiştir. Aslında o iş yerleri kendilerinden alıyorlar. Belki Çalışma Bakanlığıyla beraber böylesine bir düzenleme içerisine gidilebilir mi? Bunu düşünmek istedim ve özellikle de sivil toplum kuruluşları, aynı zamanda STK'larla iş birliğinin sıkılaştırılması gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Bir de tabii Bakanlık çalışanları olarak, şuna da hak veriyorum: Son derece duygu yüklü birtakım olaylarla karşı karşıya kalıyor arkadaşlarımız. Yani uzman kadro, bu işin gönül ve aynı zamanda mesai mefhumu tanımaksızın hizmet veriyorlar. Çünkü bu iş böyle bir şey. Eğitimcilerin eğitimi diye bir program düşündüm açıkçası. Bu arkadaşlarımızın da zaman zaman...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gök, süreniz doldu, lütfen toparlayın, son sözlerinizi alayım.

ABDÜLKERİM GÖK (Şanlıurfa) – Tamamlıyorum.

...bazı illerimizde eğitimcilerin eğitimi programındaki bu manada daha çok iletişimli olup belki daha eğitilmiş, hızlı bir şekilde amacına ulaştırılır diye düşünüyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 23

Yapılan tartışmaları da belki bir öneri bağlamında değerlendiriyorum. Burada haklı-haksız olan tartışmalar zaten zatîalınız tarafından cevaplandırılacaktır.

Ben şimdiden 2015 yılı Bakanlığınız bütçesinin ülkemize, milletimize hayırlar getirmesini diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, kısa bir açıklama için buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Gök'e de teşekkür ederim bir açıklama yapmama fırsat verdiği için.

O kadar kötü bir konjonktürdeyiz ki toplumda gerçekten ailevi değerlerin ya da sosyal değerlerin, geleneklerin yok olduğu, tahrip olduğu bir dönemdeyiz. 600 bin evlilik var, 100 binin üzerinde boşanma var aynı anda ve boşanamayan, işte sıkıntı olan kadın cinayetleri, çocuk evlilikleri, bunlar çok fazla, anormal vaziyette. Bizim aile bağlarımız geçmişte vardı, kırsal kesimdeydi, geleneklerimiz o zaman vardı. Kent hayatında maalesef bunları henüz oluşturamadık. İş hayatına yeni yeni giriyoruz toplum olarak. Onun için oluşturabildiğimiz bir yaşam tarzımız henüz yok. Bir Türk yaşam tarzı tam oluşmuş değil. Bunu devlet oluşturmaz, bunu bizler oluşturacağız, bizler örnek olacağız ama genç kızlar için mankenler değil, erkek çocukları için futbolcular değil ya da o bahsettiğiniz dizilerdeki böyle kasıntı gençler değil, bunları biz yapacağız, biz oluşturacağız. Bizler siyasilere, devlet adamlarının, bizlerin yapması gereken, toplumun oluşturmaması gereken bir iştir bu. Bunu hep beraber yapmak zorundayız. Maalesef, geçmişte bütün bunlarla ilgili duyarlılıklar vardı ama bu şu anda yok, çok sıkıntılı bir konjonktürdeyiz. Hepimize bu konuda görev düşüyor. Ben onu özellikle belirtmek istedim. Onun için yaşam kalitesini artırmak değil, öncelikle bir yaşam tarzı oluşturmak Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının hedefi olmalıdır diye söyledim. Buydu benim söylemim. Yoksa bir toplum mühendisliğinden asla bahsetmedim.

Başkanım, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Sayın Seçer, buyurun.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, sunumuzu izledik. Elbette iktidarlarınız, hükümetleriniz döneminde Bakanlığınızın sorumluluk alanıyla ilgili bizim de olumlu karşıladığımız çalışmalarınız oldu ancak sunuma ilişkin değerlendirme yapmak gerekirse öyle sunumdaki gibi aslında tablolar, Türkiye'de sizin faaliyet alanınız olan, sorumluluk alanınız olan konularda çok iç açıcı değil. Tabii, Türkiye hem nüfus dinamikleri açısından hem bölgedeki gelişmeler açısından sizin Bakanlığınızla ilgilendiren konularla, sorun yaratacak olaylarla iç içe. Örneğin Suriye'den ülkemize gelen misafirler. Hukuki statü olarak aslında artık misafir de diyemiyoruz. Dün burada AFAD'la ilgili değerlendirmeler yaparken Sayın Kurtulmuş, resmî olarak 1 milyonun üzerinde, 1,2 milyon sanıyorum, belki de biraz daha üzerinde...

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – 1 milyon 700 bin.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Resmî rakamlar?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Tabii, 1 milyon 700 bin resmî rakamlar.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – 1,7 diye açıkladı Bakan.

VAHAP SEÇER (Mersin) – 1,7 milyon resmî rakamlara göre Suriye'den gelen misafirler var ve bunların artık kalıcı olacağını öngörmeye başladı Hükûmet. Nasıl bir formül bulunacak, ben de merak ediyorum. Herhâlde özel bir kanunla artık bu misafirler Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı yapılacak. Açıkçası bu saatten sonra böyle bir çalışma yapacağınızı ben öngörüyorum. Şimdi siz dediniz ki: "Psikososyal destek sağlanıyor." Elbette ki önemli ama yeterli değil. Ben özellikle kendi seçim bölgemde -o hinterland olduğu için Mersin, Adana, Urfa, Osmaniye, Gaziantep- çok önemli sorunlar yaşanıyor, yani sizleri ilgilendiren. Asayiş boyutunu, ulusal güvenlik boyutunu başka bir alana bırakıyorum. Sizin konunuz kadın, çocuk, gerçekten çok dramatik sahneler var. Yani, ahlak dışı işlere itilen kadınlar mı diyelim, dilencilik, hırsızlık yaptırılan, bu tip organize suç örgütleri tarafından kullanılan çocuklar mı diyelim; yoksulluk içerisinde, perişanlık içerisinde bir tablo. Elbette bunun sorumlusu siz değilsiniz, yani Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı olarak siz değilsiniz, buradaki göçün sorumlusu siz değilsiniz ama maalesef, Hükûmetiniz bu işten sorumlu. Bugün orada böyle bir tabloyla karşı karşıya isek, 2011 yılında Hükûmetinizin Suriye politikaları daha ayağı yere basan, özellikle Suriye'de barışı teşvik eden, savaşı körüklemeyen bir politika olsaydı belki bugün bu tablolarla karşı karşıya kalmayacaktık.

Avrupa Birliği İlerleme Raporu'nda Bakanlığınızı ilgilendiren konular var. Mutlaka sizler de bunu incelediniz, değerlendirdiniz. Özellikle çocuklara ilişkin, engellilere ilişkin son derece çarpıcı tespitler var. Örneğin ilköğretimde okullaşma oranı fena bir rakam değil, gayet iyi bir rakam ama ortaöğretimde toplumsal cinsiyet farklılığı hâlâ yaklaşık olarak bir önceki yıla göre aynı seviyelerde seyrediyor. Tüm eğitim düzeylerinde okula devamsızlık ve okulu bırakma oranları resmî olarak yayınlanmamış olsa da yüksek düzeyde oldukları bildiriliyor. Eğitime erişim bakımından ülke çapındaki bölgesel farklılıkların hâlen yüksek seviyede olduğu tespiti var. Engelli ve özel eğitime muhtaç çocuklar, mevsimsel tarım işçilerinin çocukları ve Roman vatandaşların çocukları eğitime erişim konusunda bazı zorluklarla karşılaşılıyor. Bu tip tespitler var.

Türkiye'de bir çocuk gelin sorunu var. Hâlâ bu sorun devam ediyor. Bu arada bir tartışma açmak istemiyorum ama eylül ayında Millî Eğitim Bakanlığının bir yönetmeliği oldu, bu çok tartışıldı: İlköğretimde türban meselesi. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanısınız. Bu yönetmeliğe göre, ilköğretim 4'üncü sınıftan sonra isterse kız evlatlarımız okula başı kapalı olarak gidebilecek ama bunun yanında, farklı yaşam biçimleri olan, anlayışları olan -örneğin "piercing" takan çocuğumuz, saçını boyayan çocuğumuz, dövme yaptıran çocuğumuz- bir kısıtlama getiriyorsunuz. Ben başörtüsü karşıtı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 24

bir insan değilim. Elbette ki insanlar hürdür, özgürdür ama başörtüsü dendiği zaman yıllardır, özellikle sizin iktidarlarınız döneminde, aslında bir siyasi tartışmayı çağırıştırıyor. Bir inanç kaynaklı eylem olabilir başörtüsü kullanmak. Ona saygı duyarım ama algısı, imajı, çağırıştırdığı konu bir siyasi tartışma ve bir siyasi simge algısı. Burada ne diyorsunuz? Diyorsunuz ki: "Siyasi simge içeren fular, bere -"bla bla" gidiyor- bu tip giysiler kullanılmayacak." Bir anne olarak, bir birey olarak, bir bakan olarak, bir yurttaş olarak siz bunları hangi kapsamda değerlendiriyorsunuz, özgürlük kapsamında mı değerlendiriyorsunuz? Yani bir evladımızın başörtüsüyle -ilköğretim 5'inci sınıftaki reşit değil, bu insanımız, bu çocuğumuz- girmesi özgürlükler kapsamında değerlendirilecek de "piercing" takan çocuğumuzun okula girmesinin engellenmesi hangi kapsamda değerlendirilecek, gerçekten merak ediyorum.

Şimdi, Sayın Bakanım, çocukların, özellikle kriminal olaylarda Türkiye'de gerçekten çok önemli dramatik artışlar var. Bunun birçok sebebi var. Sizler de biliyorsunuz. Elimde bazı rakamlar var. Örneğin çocuk suçlular cezaevlerinde, 1/10/2014 tarihli bir araştırma. 12-17 yaş grubunda 1.794; 18-20 yaş grubunda ise 7.018 hükümlü ve tutuklu olduğu bu araştırmada belirtiliyor ve her yıl güvenlik birimlerine gelen ya da getirilen çocuklar, bu raporda verilen rakamlara göre her yılda artış gösteriyor. Bakın, 2008-2011 yılları arasında 676.637 çocuk hakkında işlem yapılmış. Yıllara göre bakıyorum: 2008 yılında 132.592 çocuk, 2009 yılında 151.961; 2010 yılında 188.044. Zamanımı değerlendirme açısından burada bırakıyorum. Böyle yukarıya doğru bir eğimle artış gösteriyor. Şimdi aynı dönemde de kız çocuklarının sayısı yadsınamayacak bir rakam, 193.931.

Bizim cezaevi komisyonumuz, partimizin cezaevlerindeki değerlendirmeleri, çalışmaları sırasında, Adana Pozantı Cezaevinde çocukların cinsel istismarla karşı karşıya kaldığı, kötü muameleyle karşı karşıya kaldığı birçok olayı kamuoyuyla paylaştı. Sadece Pozantı Cezaevi değil, bu tip istismarların olduğu belki de onlarca cezaevi hâlâ Türkiye'de maalesef var.

Türkiye'de engelli sorunu hâlâ devam ediyor. Yaklaşık 8,5 milyon ki nüfusun yüzde 13'lük bölümü, kayda değer bir rakam. Bu insanlarımızdan hâlâ yüzde 40'a yakın bir kesimi okuma yazma dahi bilmiyor Sayın Bakanım. Okuma yazma bilen engellilerin de sadece yüzde 2'si yüksekokula gidebiliyor ama engelli olmak eğitim almayı zorlaştırıyor ancak eğitim almamak engelli olmanın getirdiği yükü maalesef artırıyor.

2003 yılında bir düzenleme yapıldı. 2022 sayılı Kanun'da aile içi kişi başı gelir sınırı üzerinden engellilere aylık bağlamakla ilgili. Burada birçok engelli yurttaşlarımızın aylığı kesildi, mağdur statüsünden çıktı ama onlar, maalesef, aileye bağlı, aileye muhtaç...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Seçer, ilave süre veriyorum, buyurun.

VAHAP SEÇER (Mersin) – ...ve aylık almak için yasayı arkadan dolanmanın yollarını arıyor yurttaşlar. Bu yasanın tekrar gözden geçirilmesi lazım, iyileştirilmesi lazım. Engelliler lehine iyileştirilmesi lazım.

Engellilerimiz seçimlerde zorluk çekiyorlar. Bunları sizler de tespit etmişsinizdir. Oy kullanmaya giden engelli yurttaşımız işte okullarda oy kullanıyor. Sandığı ikinci katta ise oraya çıkmakta çok ciddi zorluklar çekiyor. Önümüzdeki seçimlerde bu konunun dikkate alınması, ona göre uygulama koşullarının tekrar gözden geçirilmesi gerekiyor.

Sağlık Uygulama Tebliği'ne göre -ki bunun da sözünün Sağlık Bakanlığı tarafından verildiğini ben hatırlıyorum- engellilerden sağlık hizmetlerinde bir katkı payı alınıyor. Bunun kaldırılacağı yönündeydi ama bugüne kadar bu söz yerine getirilmedi Sayın Bakan.

Elbette, Bakanlığınızın görev ve sorumluluk alanında konuşacağımız çok şeyler var. Yoksulluk var, kadına yönelik şiddet hâlâ Türkiye'de devam ediyor. Bakın, çok çarpıcı rakamlar. Sizin bu konuya hassasiyet gösterdiğinizi biliyorum. Buradaki yasama faaliyetlerinde bu konuyu defaatle burada tartıştık görüştük ama Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun verileri var elimde. 2013 yılında 237 kadın şiddete maruz kalmış, hayatını kaybetmiş, bu yılın ekim ayı sonu itibarıyla da 255 kadın. Yıl tamamlandığında, umut ediyorum bu rakam artmaz, ancak sabit dahi kalsa 2013-2014 mukayesesinde hâlâ kadına yönelik şiddet ve cinayetlerde artış olduğunu gözlemlemekteyiz.

Sayın Bakanım, bütçe sunumu sırasında aslında yoksulluk konusunda biraz yuvarlatılmış laflar, geçitirici laflar kullanılmış. OECD'nin raporlarına göre Türkiye, 2000'li yıllarda gelir dağılımını en ciddi iyileştiren ülkelerden biri olmuş. Yani gelir dağılımında adaleti sağlamış, hangi rakamlardan nerelere gelmiş, tabii bunu anlayamıyoruz. "İyi" kavramı göreceli bir kavram. Size göre iyi olabilir, bize göre yetersiz olabilir, bir başkasına göre kötü olabilir. Ama benim elimde bir çalışma var. Genel sağlık sigortası kapsamında, biliyorsunuz yoksulluk testi yapılıyor. Yoksulluk vesikası alanların sayısına bakıyorum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Seçer, bir dakika daha süre veriyorum. Lütfen, toparlayın.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Şu ana kadar gerçekleştirilen çalışmalarda haziran ayında en son alınan rakam, devletten ücretsiz sağlık hizmetini almak için yoksulluk testine girip yoksulluk vesikası alanların sayısı 12 milyonu geçti. Bunlar resmî rakamlar, gerçek rakamlar.

Her şey güllük gülistanlık değil bu anlamda. Kadının sorunu var, çocuğun sorunu var, engellilerin sorunu var, yaşlıların sorunu var. İşiniz kolay değil, işiniz zor. Umut ediyorum, bundan sonraki süreçte bu konulara daha iyi çözümler üretirsiniz.

Seçim de geliyor. Seçim sonucu kimin oralarda oturacağı belli olmaz ama kadınlar bizim, çocuklar bizim, engelliler bizim. Onlara hep beraber sahip çıkmak bizim en azından insani görevimiz.

Bütçeniz hayırlı uğurlu olsun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Seçer.

Sayın Mustafa Şahin, lütfen...

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 25

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar, değerli bürokratlarımız; 2015 Bakanlık bütçemizin hayırlara vesile olması dileğiyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, sosyal devlet olma yolunda atılan adımlar ve ülkemizin geliştirmiş olduğu sosyal politika araçları konusunda son derece yenilikçi, bir anlamda eşitlikçi ve hak temelli bir anlayışla hareket eden bir Bakanlığımızın uygulamalarını ve politikalarını ve dolayısıyla da bütçesini görüşmekteyiz.

Bu çerçevede baktığımızda, Bakanlığınız bünyesinde ailemizin A'dan Z'ye bütün alanlarıyla ilgili olan bütün kuruluşların sizlerle alakalı olduğunu görmekteyiz.

Aile ve Toplum Hizmetleri, Çocuk Hizmetleri, Kadının Statüsü, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri, Sosyal Yardımlar, Şehit Yakınları ve Gazileri Dairesi, Malullük Yardım Hizmetleri, Engelli Rehabilitasyon Merkezleri, Evde ve Özel Kuruluşlarda Bakım Ödeneği, Huzurevi ve Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezi, çocuk yuvaları, sevgievleri, ÇOGEM yetiştirme yurtları, koruyucu aileler, çocukevleri, toplum merkezleri, aile danışma merkezleri, kadın konukevleri ve bu şekilde sıralanan bunca geniş bir perspektifte hizmet veren zor bir görevle iştigal eden bir Bakanlığınızın bünyesinde olması da elbette ki başarıyı zorlaştırmakta ama bir taraftan da aile yapımızın önemine binaen başarıyı da beraberinde getirmekte.

Bu zoru başarmak ne mutlu ki AK PARTİ hükümetlerine nasip oldu. Toplumumuzun her kesiminde, her alanda, doğumdan ölümüne kadar olan bütün konular âdeta sizin Bakanlığınız çatısı altında toplanmış ve tamamen sosyal bir proje mahiyeti taşımakta.

Değerli arkadaşlar, Bakanlığımızda bütüncül bir hizmet sunumu ve çok disiplinli bir bakış açısıyla da hareket edildiği görülmekte, bu açıdan halkımıza en yakın noktadan hizmet sunulma çabası son derece önemlidir. Ülkemizin bu anlamda, özellikle sosyal politikalarda, sosyal hizmetlerde ve sosyal güvenlikte hizmeti halkın ayağına kadar götürme çabası takdirle karşılanmaktadır. Bakanlık bünyesinde yapılan politikaların merkezinde "mutlu birey, güçlü aile" anlayışı ve misyonuyla temellendirilmesi gerçekten önemli ve anlamlıdır.

Sorunsuz bireyden, sorunsuz aileye ve sorunsuz bir topluma gidileceğini hepimiz bilmekteyiz. Bu yaklaşım doğru olmakla birlikte, bireyin dış dünyada karşı karşıya kalmış olduğu tehditlere karşı direncinin güçlendirilmesi ve desteklenmesi, sağlıklı, bilinçli nesillerin yetişmesi konusundaki gayretleriniz, toplumumuzu ziyadesiyle memnun etmektedir.

Bakanlığın yapmış olduğu çalışmalara baktığımızda, özellikle kadınlara, çocuklara, yoksullara, şehit yakınlarına, gazilere, yaşlılara, dezavantajlı gruplara ve engellilere yapılan hizmetlerin acil ve planlı bir şekilde gerçekleştirilmesi de bugüne kadar sağlanmıştır.

Sosyal hizmetler ve sosyal yardım sisteminin temel amacı, evrensel insan hakları ve sosyal adalet anlayışı doğrultusunda insan kaynaklarının geliştirilmesi ve korunması, yaşam kalitesinin artırılması, insanın refah ve mutluluğunun, toplumsal kalkınmanın sağlanmasıdır.

Devletin sosyal politikasıyla sosyal yardımlar bir minnet duygusu olmaktan çıkarılarak, insanları incitmeden, aşağılatmadan, ayırım yapılmaksızın ihtiyaç sahiplerinin hepsine ulaştırılmasının insani, vicdani bir görev olduğunu Hükümetimizin ve Bakanlığımızın yapmış olduğu çalışmalarda görmekteyiz.

AK PARTİ hükümetleri dönemlerinde, özellikle sosyal devlet anlayışını yeniden tanımlayarak yapılan düzenlemeler devrim niteliğinde olmaktadır.

TOKİ'yle yapılan iş birliği sayesinde Bakanlığımız yaklaşık 40 bin konutun planlamasını yapmıştır.

Eşi vefat etmiş kadınlara yönelik çalışmalara ve desteklere baktığımızda, 2012 yılında hayata geçirilen diğer bir uygulamada da genel sağlık sigortasıyla sağlık giderlerini karşılayamayacak durumda olan vatandaşlarımızın primleri Bakanlığımız tarafından ödenmektedir.

Aile yanında bakıma muhtaç olan ve bu hizmetlerine yönelik çalışmalara baktığımızda, bu alanda var olan toplumsal bir yaranın kapanmasını da aynı zamanda gerçekleştirmiş olmaktayız. Daha önce birçok insanın maddi imkânları yok iken ne kendisi bakabiliyor ne de devlet kapısına teslim edebiliyorlardı ama şimdi devlet ne yapıyor? Devlet gidip kendi evlerinde bu insanlara aile yardımı yapmakta ve onlara yeterli hizmeti ve desteği vermekte.

Çocuklarını ekonomik nedenlerle kurum bakımına vermek isteyen aileler desteklenerek çocukların aile ortamlarında kalmaları sağlanmıştır.

2002 yılında engelli maaşı alan vatandaşlarımızın sayısı 262 bin iken bu rakam bugünlerde 600 bine yaklaşmış durumda.

Rehabilitasyon merkezlerinin engellilere yapmış olduğu katkılar: Özel eğitim ihtiyacı olan tüm engelli bireylerin ücretsiz olarak yararlanmaları engellilere pozitif ayrımcılık sağlamıştır.

Özürli Memur Seçme Sınavı bu Hükümet döneminde ilk defa gerçekleştirilen, aynı şekilde, engelli istihdamı alanında gerçekten büyük bir ilerleme kaydedilmiştir. Bir yıl süreyle de işbaşı yapan bu insanlarımızın eğitim kapsamında sigorta primi devlet tarafından da karşılanmaktadır.

Terör mağduru sivil vatandaşlara istihdam hakkı, şartsız aylık bağlanması hakkı da verilmiştir.

Çocuklara ve gençlere yönelik koruyucu, önleyici ve rehabilite edici çalışmalar etkin bir şekilde yürütülmektedir. Özellikle, şehit yakını ve gazilere sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarından yardım yapılması sağlanmış, yapılan bu çalışmalarla birlikte sayamadığımız bir çok çalışmayı da süre kısıtlı olduğu için hızlı geçmek zorundayız.

Ülkemizin 2023'e doğru tarihsel yürüyüşünde, güçlü ailelerden oluşan sağlıklı bir toplum için zamanın ruhunu yakalayan, değişimi yönetebilen ve buna yönelik dönüşümü gerçekleştiren, sosyal riskleri önleyici, sosyal politikalar geliştiren ve uygulayan Hükümetimiz, sosyal devlet anlayışını ortaya koyarken muhtaç ve yoksul kesimlerin insan onuruna yakışır şekilde yaşamalarını sağlamakta, hep kimsesizlerin kimsesi olduğunu lafta değil, icraatlarıyla göstermektedir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 26

Değerli arkadaşlar, Bakanlığımızın yapmış olduğu bu nitelikli çalışmalarla birlikte gelişen ve değişen dünyada ortaya çıkan problemlere çözüm bulma çabalarınıza katkı olmasını temenni ettiğim birkaç hususu sizlerle paylaşmak istiyorum.

Özellikle Hacı Bayram Veli'nin bir sözü ile başlamak istiyorum: "Kendi çocuklarına kıyan toplumlar, kendi çocuklarını iyi yetiştiren toplumların kölesi olurlar."

Yine, Hazreti Ali (RA)'nin vermiş olduğu bir ifade var: "Çocuklarınızla 7 yaşına kadar oyun oynayın, 15 yaşına kadar arkadaş olun, 15'inden sonra ise -çocuklarınızın yetişme çağından sonraki gerçekten şahsiyetlerinin, kişiliklerini, kimliklerinin belirgin bir şekilde ortaya çıkmasına vesile olması açısından da- istişare edin."

Özellikle ülkemizde 12 yaş altı 25 milyon, 18 yaş altı nüfusumuzun yüzde 40'ını, 34 yaş altı nüfusumuzun yüzde 64'ünü oluşturmaktadır.

Bu çerçevede genç, dinamik bir nüfusa sahip olmakla övünmekten ziyade, niteliksel anlamda gençlerimizi daha nasıl farklı donelerle yetiştirebiliriz. Bu çerçevede ulusal gençlik konseyi kurarak gençliğimize yönelik bir çalışmayı yapabiliriz. Sokak çocukları, üstün yetenekli çocuklar, korumaya muhtaç çocuklar, çocuk ihmali ve istismarı, yoksul çocuklar gibi değişik alanlarda çalışmalar yapılabilir.

Ülkemizin çocuk pornografisi konusunda riskli ülkeler arasında olduğunu bilmekteyiz. Bu anlamda, köklerimizle barış içinde olup, kültürümüze ait çizgi film sayısının artırılması, geleneksel çocuk oyunlarımızla birlikte, ninnilerimiz ve masallarımızın genç nesillere yol göstermesi anlamında iletişim araçlarının etkin kullanılarak Aile Bakanlığının daha aktif bir şekilde harekete geçmesi gelecek nesillerimiz için ayrıca önem arz etmektedir.

Anne Çocuk Sağlığı Eylem Planı'nı hayata geçirerek çocuk yaştaki ölümlerin ve çocuk yaştaki annelerin sebeplerinin irdelenmesi kalıcı çözümler sağlayacaktır. Özellikle çocuk yaştaki evlenen insanlar geçmişte anne-baba baskısı veya gelenekler yüzünden berdele benzer birtakım saiklerle zorla evlendirilirken şimdi ise İnternet'te, Facebook'ta, kafede ve sokakta tanıdığı insanlarla gençlerimiz yanlış birtakım evlilikler yapmakta. Bu konu ileriki süreçte ciddi sıkıntılara meydan vereceğinden, tedbir almamız gereken bir konu olarak önem arz etmektedir.

Sorunlu gençlik yerine, gençliğin sorunları çerçevesinde olaya yaklaşmamız yaşanan problemlerin çözüme kavuşması konusunda daha kalıcı olacaktır.

Türkiye'de gençlerimizin dizilerdeki kadın ya da erkek kahramanlarını örnek almaları yerine tarihte iz bırakmış kadın ve erkek şahsiyetleri örnek alabilmelerini sağlamak için illerde konferanslar, seminerler gibi kültürel zenginliklerimizi ortaya çıkaracak, yaşatacak çalışmalarla birlikte bu şahsiyetlere ait eserler yayınlanarak gençlere model olmalarını sağlayabiliriz. Televizyonlara bağımlı gençlik yerine aile arası sohbet, bilgi, deneyim paylaşımı, kültürel birtakım paylaşımların sağlanması ve okuyan bir gençliğin olmasını... Hatta burada verilere baktığımız zaman, gençlerimiz okuyorlar, gazete okuyorlar, yüzde 50'sinin yalnız spor sayfalarına baktıklarını görmekteyiz. Yani, bu alanda da biraz daha gençlerimizin bilinçlendirilmesini sağlarsak sanırım biraz daha sonuca yaklaşmış oluruz.

Kendi alanlarında ayrıca başarılı olmuş kariyer sahibi bilim adamları, kültürel ve sanat alanında zirve olmuş, genel kabul gören yaşayan yaşlılarımızı gençlerimizle buluşturma etkinlikleri düzenlenebilir.

Genel olarak, politikalarımızda şimdiye kadar kadını pozitif ayrımcılıkla hep ön planda tutarak çalışmalarda bulunduk. Fakat bizim kadim bir kültürümüzün mirası olan aileyi artık ön plana alarak o ailede yaşayan bireylerin ayrı ayrı mutlu ve nitelikli yaşamaları için çalışmalarda bulunmamız etkili olacaktır.

Ayrıca, engellilere yapmış olduğumuz yardımlarla evde bakım hizmetini biz yapmaktayız ancak 65 yaş üstü olan insanlarımızı, yaşlılarımızı, kimsesizlerimize huzurevlerinde bu imkânlar sağlanmakta. Bunlara da buna benzer bir destek verilip kendi aile ortamlarında, aile bütünlüğünü bölmeden... Yani, bu kurumlarda kalacaklarına bu destekleri evlerinde bakıldıklarında verirken, buna benzer destekler de verilip kendi aile ortamlarında eğer bu hizmetler yapılırsa, sanırım hem devletin yükü biraz daha hafiflemiş olur hem de bu huzurevlerindeki yoğunluk biraz daha azaltılmış olur diye düşünüyorum.

Ayrıca, kadına yönelik şiddetin de toplumumuzda ender rastlanan inanç, örf ve âdetlerimizde yeri olmayan olayların, uç olayların özellikle televizyon kanallarında tekrar tekrar gösterilmesi toplumda ciddi rahatsızlıklar oluşturduğu için RTÜK'le birlikte bir çalışma yapılabilir.

Evlilik öncesi adaylara ailenin kurulmasına yönelik yapılan bilinçlendirme çalışmalarını ülke geneline yaygınlaştırarak bu alanlarda yaşanan sıkıntıları asgari seviyeye indirebiliriz.

Yine, ayrıca, özellikle, mensup olmuş olduğumuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şahin, lütfen sözlerinizi toparlayın.

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

Yüce kitabımızın "Biz insana, anne ve babasına en güzel bir biçimde davranmasını emretti." diye Ankebut Suresi'nde bahsediyor.

Ayrıca, yine, Peygamber Efendimiz'in "Ana ve babasına iyilik edene müddeler olsun..." Sılayırahmin insanların ömrünü uzatacağını yani biraz daha büyüklerimize, yaşlılarımıza, yakınlarımıza ne kadar yakın olursak o kadar gerçekten ömrümüzün uzun olacağına dair birtakım söylemler var, elbette ki güzel sözler.

Biz analarımızı başımızın tacı yapmışız. Eşlerimizi alırken, babaları bize teslim ederken "Bunlar size, siz Allah'a emanetsiniz." diye, gerçekten bize daha büyük bir sorumluluk yüklemektedirler. Bizim örf ve âdetlerimizde bu gelenekler varken ama maalesef, biraz önce bahsetmiş olduğumuz, tabii ki gençlerimizin bilinçli olmadıkları bir çağda, bir ortamda, rastgele bulmuş oldukları insanlarla evliliklerinin bugüne kadar gerçekten boşanmalardaki fonksiyonlarının ne kadar yüksek olduğunu da burada görmekteyiz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 27

Ayrıca, ailenin yıpranmasına sebep olan kadına şiddet uygulayan erkeklerin evden uzaklaştırılması çerçevesinde şiddete maruz kalan ve şiddet uygulayanların bu süreçte çocuklarıyla birlikte psikolojik olarak desteklenmesi de gerekmektedir. Alınan tedbirler sonucunda tekrar bir araya gelen çiftlerin daha sağlıklı bir hayat yaşamalarını da sağlamış oluruz. Maalesef, evden uzaklaştırılan eşlerin çoğunun, daha sonraki süreçte, belki bu destekler yeterince alınmadığı için, mevcut sıkıntılarını çözemediğimiz için, eşlerinden boşandıklarını da görmekteyiz veya onun ötesinde, daha da farklı birtakım şiddete maruz kaldıklarını görmekteyiz.

Ayrıca Sayın Bakanım, sahada karşılaşmış olduğumuz bazı bilgileri sizlerle paylaşmak istiyorum: Özellikle eş vefat eden, dul kadınlara Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı aracılığıyla yapılan sosyal desteğin, Anadolu'muzun birçok kesiminde maalesef resmîleştirilmeyen evlilikler var, resmî nikâhı olmayıp da eş vefat eden kadınlara da sağlanması, bir yaraya en azından neşter...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şahin, lütfen toparlayın.

MUSTAFA ŞAHİN (Malatya) – Bitiriyorum Başkanım.

Bakıma muhtaç ağır düzeydeki engellilere sunulan evde bakım hizmeti kapsamında hanedeki kişi başı aylık gelir kriterinin dikkate alınmaması, bir bakımdan bir kısım mağduriyetleri de gidermiş olacaktır.

Evlenecek 25 yaş üstü gençlere ödenmesi planlanan evlilik kredisinin başlatılması, TOKİ tarafından yapılan sosyal konutların yeni sosyal problemlere neden olmaması için mevcut uygulamaların yeniden gözden geçirilmesi gerekmekte. Burada gerçekten orada yaşayan gençlerin, özellikle, o mahallede indiklerini göstermemek için belki bir-iki durak daha önceden indiklerini de insanlarımız söylemekte.

Ayrıca, son olarak, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlükleri ile sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarının yapılacak yasal düzenlemeyle bir şekilde entegrasyonunun sağlanması vatandaş açısından hizmet erişimini kolaylaştıracak, kamu kaynağının daha da etkin ve verimli kullanılmasını da sağlayacaktır.

Tekrar bütçemizin hayırlara vesile olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Şahin.

Sayın Akçay, buyurun lütfen.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının değerli mensupları, bürokrasimizin değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken öncelikle dün İsrail askerlerinin Mescid-i Aksa'ya postalla girerek ağır tahrik taşıyan ve küstahlık özelliği gösteren bu davranışlarını şiddetle ve nefretle kınıyorum.

Değerli arkadaşlar, "Mescid-i Aksa" ne demek, "postal" ne demek tekrar düşünmemiz gereken bir durum. Fakat, bir bu kadar düşünmemiz gereken bir husus da şu: Şimdi, bu İsrail askerlerinin Mescid-i Aksa'ya postallarıyla girmesine ilişkin pek çok tepki var dünden bu yana. 31 Aralık 2012 tarihinde Amerikan askerleri Adana İncirlik Üssü'ndeki camiye ayakkabılarıyla girdiler, içki içtiler, Kur'an-ı Kerim'i de parçaladılar fakat başta iktidar yetkilileri olmak üzere, pek çok kesim de susmayı tercih etti ve üstelik bunu sorduğumuz soru önergesiyle de Sayın Bekir Bozdağ da kabul etmiştir ve gerekli o konuda görevliler de bu olayı teyit etmiştir fakat sessiz kalmıştır. Bu çelişki üzerinde de durmakta büyük fayda var. Bu, bir çelişkidir.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlar; şimdi, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımıza bir yazılı soru önergesi vermiştim. O soru önergesinde sorduğum sorulardan ikisi şu şekildeydi: "2012-2014 yılları arasında Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinde kaç kişiye korunma verilmiştir?" Cevapta, kanunun yürürlüğe girdiği 8 Marttan 6 Ağustos 2014'e kadar 22.131 kişi hakkında koruyucu tedbir kararları içerisinde geçici koruma kararı alındığı ifade edildi. Ancak, bu konuda uzaklaştırma kararı alınmadığını anlıyoruz. Uzaklaştırma kararı alınmadıkça bu koruma kararlarının da bir anlamının olmayacağı aşîkârdır. Bu koruma kararları alındı mı, alınmadı mı, onu istihdam ediyorum.

Diğer bir sorumuz da, bu Şiddet Önleme ve İzleme Merkezlerinde istihdam edilen personelin nitelikleri ve durumuyla ilgiliydi. Yine bu cevapta da, anında uzman çocuk gelişimci, sosyal çalışmacı, psikolog, sosyolog, öğretmen, hemşire gibi meslek grupları çalıştırıldığı ifade ediyor. Ama ne kadar, nerelerde hangi sayıda istihdam edildiği, kaç psikolog, kaç sosyolog, kaç hemşire, kaç öğretmen olduğu açıklanmamış. Bunların çok yetersiz olduğunu da düşünüyoruz. Bu konuda da bir bilgi istihdam ediyorum.

Bir diğer dikkati çekmek istediğim husus Sayın Bakanım: biliyorsunuz, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız tarafından gazilerimize, şehit yakınlarımıza, vazife malullerine bir ücretsiz seyahat hakkı da var. Şimdi, bu kimlikleri değiştirdi. Ben bu iki kimliğin eskisini ve yenisini gördüm Sayın Bakan, mutlaka siz de görmüşsünüzdür. Yalnız bu gaziler, şehit yakınları ve aileler bu kimlikten şikâyetçiler, rahatsızlar. O konuyu yeniden değerlendirmenizi ben özellikle istiyorum. Rahatsızlık şu: Eski kimlikte diyor ki "Gazi." Şimdi, bir de kimlik demek ne olduğunu ifade eder demektir. Yani bir gazimiz bu yeni kimliği alınca şehit yakını mı, gazi yakını mı, vazife malulü mü belli değil. Yani bu kimlik bir anlam ifade eder. Gaziye "gazi" diyeceğiz, şehit yakınına "şehit yakını." Bu kimlikleri buna göre yeniden belirlemekte büyük fayda var. Bu konuda bazı talepler iletili.

Bir diğer husus, çalışan kadınlarımızın günün ekonomik koşullarına uygun olarak 0-6 yaş temel eğitim öncesi yaşta çocuğu olan çalışan anneye eş vefat etmiş veya velayet kendisine verilmiş babaya, kişi başına düşen aylık gelir sınırı esas alınarak kreş ve gündüz bakımevi aylığı verilmesi, kamu kurum ve kuruluşlarına ait kreş ve çocuk bakımevlerine kabul edilecek devlet memurları ile diğer kamu personelinin her çocuğu için aylık bakım ücreti asgari tutarından az olmamak üzere bir ücret ödenmesi söz konusu olabilir mi? Biliyorsunuz, Millî Eğitim Bakanlığınca ve Maliye Bakanlığınca yapılan bir düzenlemeye göre de eğitim ve öğretim yılında özel okullarda öğrenim gören öğrenciler için eğitim ve öğretim desteği verilmesi söz konusu.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 28

Onun dışında, bakıma muhtaç engellilere verilen destek önemli. "Bakıma muhtaç engellilere sunulacak bakım hizmetinin karşılığı olarak her ay için kişi başına belirlenecek tutar iki aylık net asgari ücretten fazla olamaz ve kurumca karşılanır." şeklinde ifadeler var. Ve diğer bazı destekler, yardımlar söz konusu. Bu çalışan annelerin çocukları için de bu kreş yardımı yapılabilir mi, böyle bir konu gündeminizde var mıdır? Çünkü, bu en son çıkan torba tasarısı çalışmalarını sırasında da bu konuda basında haberler de yer almıştı böyle bir çalışma yapıldığı şeklinde. Tabii, çalışan annelerin de böyle bir beklentisi söz konusu.

Bir diğer husus, özellikle son olarak bu engellilerin eğitimi, rehabilitasyonu ve istihdamı üzerinde birer, ikişer cümleyle durmak istiyorum.

Şimdi, Sayın Bakan, 2002 yılında Türkiye özürülüler araştırması yapılmış yani aradan on iki yıl geçmiş ve biliyoruz ki hâlâ bu araştırma sonuçlarını kullanıyoruz, elimizde başka fazla bir resmî veri yok. Bu 2002 yılında yapılan Türkiye engelliler araştırmasını yeniden yapmayı, güncellemeyi düşünüyor musunuz, böyle bir çalışmanız var mıdır?

Süreğen hastalığa sahip olanların toplam nüfus içindeki oranı yüzde 9,7. Bu engellilerin yüzde 73'ü okuma-yazma bilmiyor, yüzde 47'si ilkökul, yüzde 6'sı ortaokul, yüzde 7'si lise ve yüzde 4'ü de yükseköğrenim mezunudur.

Yine, ulusal engelliler veri tabanında kayıtlı –ki bu 2002'ye göre yapılan değerlendirme- hayatta olan ve adresi bilinen 5-18 yaş arası eğitim çağı engelli birey sayısı 322 bin, Milli Eğitim Bakanlığı Strateji Başkanlığının verilerine göre ise o 322 bin kişiye karşılık özel eğitim, örgün eğitim toplam okul sayısı 539'dur. Yani bu 539 okulun 322 bin kişiye ki sayısı muhtemelen daha da artmıştır. Bu okullarda 50.760 öğrenci eğitim görüyor ve toplam 7.800 öğretmen istihdam edilmektedir. Dolayısıyla engellilere yönelik özel eğitim ve örgün eğitim veren okulların ve öğretmenlerin sayısı son derece yetersizdir.

Malumunuz, 5378 sayılı Kanun'un 15'inci maddesi "Hiçbir gerekçeyle engellilerin eğitim alması engellenemez." şeklindedir. Bu hususu hatırlatıyorum.

Yine, rehabilitasyon konusu da engelliler bakımından en önemli gündem maddelerinden birisidir. Bakıma muhtaç engellilere yönelik sosyal bakım hizmetlerinin de yeterli olduğunu söylemek hiç mümkün değildir. Rehabilitasyon eğitimi alması gereken kişi sayısının 2 milyon civarında olduğu tahmin ediliyor fakat bu eğitimi alan engelli sayısı 241.746 kişidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim.

Bir çok kurum ve kuruluşun görev alanına giren engellilik konusuyla rehabilitasyon hizmetlerine bir bütün olarak bakılmaması, ele alınmaması da bu engellilerin rehabilitasyonu hususunun belki de en önemli sorunlarından birisidir ve bu konuda çeşitli ve dağınık mevzuat oluşmasına, hizmetlerde karmaşıklığa, kopukluğa, takipsizliğe, görev ve yetki karmaşasına neden olmaktadır. Geçen yıl da bu hususu dile getirdiğimi ben hatırlıyorum. Bu konuda bir çalışma yapıyor mu? Ve engellilerle ilgili tüm hizmetlerin, ilgili bütün kurum ve kuruluşların ortak plan ve programlarla iş birliği ve koordinasyonunun sağlanarak yapılması ve millî politikaların yaygınlaştırılması bugüne kadar mümkün olamamıştır ve benim biraz endişem var Sayın Başkan çünkü bu bahsettiğim husus, iş birliği, koordinasyon, ortak plan, program yürütme hadisesi mevcut iktidarın en zayıf özelliklerinden biri; bu konuda çok ciddi bir sıkıntısı var.

Yine, son olarak, son cümle olarak, engellilerin istihdam sorunu en temel sorunlardan birisidir. Engellilerin yüzde 70,8'i iş gücüne dâhil değildir. Engellilere yönelik istihdam politikaları büyük ölçüde kota tekniğine dayanıyor, kotaya göre istihdam ediliyor ve 657'nin 53'üncü maddesine göre, kamuda çalıştırılması gereken engelli memur oranı da yüzde 3'tür. Şimdi, Devlet Personel Başkanlığının 2014 verilerine baktığımızda, kamuda çalışan memur sayısı 1 milyon 974 bin kişi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Kamuda çalıştırılması gereken engelli memur kontenjanı da 59.449 kişi. Ancak, kamuda çalışan engelli memur sayısı 34 bin kişi. Açık engelli kontenjanı da 25 bindir. Bunu da dikkatlere sunuyorum.

Adalet Bakanlığında 1.400, Diyanet İşleri Başkanlığında 2.400, Millî Eğitimde 14.700, Halk Sağlığı Kurumunda 950, Kamu Hastaneleri Kurumunda 1.630 engelli kontenjanının da boş olduğunu ifade ediyorum ve 13.139 memurun çalıştığı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında engelli memur kontenjanı 394 iken çalışan engelli memur sayısı 329 kişidir. Dolayısıyla, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında 65 engelli memur kontenjanı da boştur.

Bu düşüncelerle, Sayın Başkan, teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Ben de size teşekkür ediyorum Sayın Akçay.

Değerli arkadaşlar, eğer uygun görürseniz, misafir milletvekili arkadaşlarımızı konuşturup -onlar belki Genel Kurula gideceklerdir- gönderelim mi, uygun mudur?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Olur.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Konuşsunlar.

BAŞKAN – O zaman, Sayın Toprak, sizinle başlayalım.

Buyurun.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben bu, kadına karşı şiddet konusunda, hazır Bakanımızı da bulmuşken bu konuda konuşmak istiyorum. Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun -belki burada bilmeyen arkadaşlar olur- Başkan Yardımcısıyım. Muhalefetten başkan yardımcısı olan ya tek komisyon ya da iki komisyondan biri bu. Çünkü gerçekten de o Komisyonda bunu, kadın sorununu bir parti meselesi olarak ele almamaya çalışıyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 29

Şimdi, bildiğiniz üzere, aslında yasal mevzuat epeyce pekiştirildi Fatma Şahin döneminde. Hem İstanbul Sözleşmesi'ne imza attık hem ayrıca bir Kadın Karşı Şiddetin Önlenmesi Yasası çıkarıldı fakat kadına karşı şiddeti durdurabilmek bir türlü mümkün olmadı.

Şimdi, ben defalarca o Komisyonda da söyledim, burada da aslında dile getirildi, Sayın Şahin dile getirdi, Malatya Milletvekili; çare olarak yani kadın sorunlarına ve şiddete çare olarak ailenin güçlendirilmesi meselesi. Sayın Bakan, sizin de öyle demeçlerinizi duyuyorum ama medya bazen sadece bir şeyi alıyor çekiyor, onu ön plana çıkarıyor. Hatta ya bugün ya dün böyle bir eleştiri de vardı, aile güçlendirilerek bu mesele çözülemez gibilerden. Ben de aslında aynı kanaattem, bunu defalarca da dile getirdim. Aslında kadına karşı şiddetin kökeninde maalesef aile var Türkiye'de. Yani şöyle: Kadına karşı şiddet uygulayanlar sokaktaki yabancı erkekler değil; genelde koca, eski koca -boşanmış-nişanlı, eski nişanlı, sevgili, eski sevgili, kardeş, ağabey, dayı oğlu, amca vesaire vesaire. Yani hemen hemen yüzde 90'ı, benim gördüğüm kadarıyla, gazetelerden bu hikâyeleri okuduğunuzda, aile fertleri. Yani burada bir sorun var.

Şimdi, şöyle bir sorun olduğunu düşünüyorum: Aslında kadını birey olarak, hakları olan vatandaş olarak görmediğimiz sürece bu sorunu çözemeyiz gibi geliyor bana çünkü sadece evli kadınlar, sadece bir ailesi olan, kocası olan kadınlar değil bu şiddete maruz kalanlar ve bunun boyutları öyle artık absürt noktalara vardı ki, hatırlarsınız belki birkaç yıl önce bir adam rüyasında -karısı yanında yatıyor- karısının başka bir erkekle seviştiğini görüyor; yataktan kalktı, kadını öldürdü. Yani inanılmayacak boyutlarda. Aynı şekilde, birkaç yıl önce -ben hatırlıyorum- bir adam gündüz vakti karısını sokakta bıçaklıyordu, 2 tane polis başında, ellerini kavuşturmuş seyrediyordu bu olayı.

Şimdi, dolayısıyla, bu şiddetin kökenlerine yani bu meselenin kökenlerine inmedikçe biz, sadece ve sadece aile üzerinden giderek bu sorunu çözemeyiz. Aile, tabii, her toplum için önemlidir ve tabii ki aile güçlendirilmeli, doğru değerler aileye aşılanmalıdır. Orada Malatya Milletvekilimizin söylediğini de katılmıyorum, böyle, işte "İnternet üzerinden, oradan buradan evleniyorlar da bu sorunlar böyle, bundan kaynaklanıyor." gibi bir söyleme. Çünkü baktığınızda, aslında. bu şiddet meselesi daha, böyle, tutucu, daha muhafazakâr, daha az eğitilmiş ve kırsal alanlarda yaşayan ya da kırsaldan göç etmiş insanlar arasında daha yaygın yani eğitimi olan, İnternet kullanan, İnternet kanalıyla arkadaşlıklar edinen veya tweet atan insanlar arasında pek değil. Dolayısıyla, bu meseleyle uğraşmamız lazım.

Şimdi, bu, "Televizyonda kadına karşı şiddet çok gösteriliyor, bu da bir teşvik unsuru." Gene Malatya Milletvekili söyledi. Bu da çok söylenen bir söylem. Aslında tam tersi olduğunu düşünüyorum çünkü meseleleri halının altına süpürerek halledemiyoruz. Bakın, mesela Türkiye'de bir ensest sorunu da var -yani aile içinde cinsel ilişki sorunu- ve bu nedenle çok sayıda kadın intihar ediyor. Ben Batman'da zamanında akademisyenken bir araştırma yapıyordum, Batman'da yaygın bir hâldeydi mesela kadın intiharları. Kimse konuşmuyordu bunu çünkü tabii bir mesele, konuşulmayan bir mesele. Sorduğunuzda, işte, "Köyden geliyorlar da intibak edemiyorlar da şehre, onun için intihar ediyorlar." falan gibi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Bir kadın örgütünün eski başkanı söyledi, dedi ki: "Bütün kadın intiharlarının nedeninde aile içindeki ensest meselesi vardır. Bu kadınlara, ip bırakılıyor, kendinizi öldürün diyerek ya da işte, başka bir şey. Dolayısıyla, intihara zorlanıyorlar."

Şimdi, yani bu kadın meselesine ilişkin Türkiye'de o kadar çok sorun var ki bunlarla baş edebilmek için aslında çok iyi bir program hazırlanması gerektiğini düşünüyorum ben. Benim önerim bu, hazır Bakanlığın bütçesi de konuşuluyor, bir yılı kadın yılı ilan edelim. Bakın, Japonya mesela kadın sorunlarını bu şekilde çözdü. Ben bunu Komisyonda da defalarca önerdim ama pek de rağbet görmedi ve de bu bir yıl içinde Bakanlığa biraz daha fazla bütçe verip mesela kamu spotları kanalıyla, belki yapılabilecek televizyon dizileri -çünkü insanları çok etkiliyor bu diziler- kadına karşı şiddetin konu olarak ele alındığı televizyon dizileri...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlayın Binnaz Hanım.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) - ...ama her şeyden de önemlisi, eğitim sistemine muhakkak ve muhakkak, sadece kadına değil, farklı olan her kesime karşı ayrımcılıkla mücadele eden bir ders konulması; bunun ilkokuldan, lise sona kadar her sene tekrarlanması. Gerçekten, ben bunun önemli olduğunu düşünüyorum çünkü insanları bu konularda eğitmediğiniz, bu meseleyle mücadele etmediğiniz sürece bu sorunu sadece yasaları değiştirerek, işte, korumalar vererek, tedbirler alarak önleyebilmek mümkün değil diye düşünüyorum.

Dolayısıyla, talebim, bu bir yılın, önümüzdeki bir yılın, 2015'in mesela -son yılı da bu 24'üncü Dönemin- kadın yılı ilan edilmesi ve özellikle de kadına karşı şiddetle mücadele yılı ilan edilmesi. Bu konuda çalışan sivil toplum örgütleri de var. Mesela Kadın Cinayetlerini Durduracağız Örgütü var, aynı şekilde Mor Çatı var. Yani, istenirse bunlarla ortaklaşa, Bakanlıkla birlikte toplantılar da düzenleyebiliriz, temas da kurabiliriz, oradan çok sayıda kadını da tanıyorum. Gerçekten, ben bunun önemli olduğunu düşünüyorum, teklifim budur bu sorunun çözülmesi için.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Toprak.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Serindağ, buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, kamu kurumlarının değerli mensupları, değerli basın mensupları, tabii ki sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, Bakanlığınız gerçekten önemli bir görev ifa eden ve toplumun çok geniş kesimine hitap eden bir bakanlık. Tabii, sizin yürüttüğünüz politikaların da buna uygun olması ve biraz da siyaset üstü olması lazım. Şimdi, bazı faaliyetleriniz elbette ki siyasetle ilişkilendirilebilir ama bazıları vardır ki kesinlikle siyasetin konusu olmaması lazım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 30

Mesela siz sosyal yardımların kimlere, nasıl ve ne oranda yapılması gerektiği konusunu siyaset olarak dizayn edebilirsiniz; bu bir sosyal politikaya bakış meselesidir ancak bir kişinin fakir ya da zengin olup olmadığını siyasi gözlükle değerlendiremezsiniz çünkü o sabittir, bilinen bir şeydir ve somuttur. Ancak, burada bulunan tüm arkadaşlarım da buna büyük oranda katılacaklardır, öyle umuyorum; yapılan tespitlerin her zaman böyle olmadığı, siyasi düşünceye göre yardımların yapıldığı ve bu şekilde de yurttaşlar arasında hoşnutsuzluklar meydana geldiği bilinen bir gerçektir, sürekli bu dile getirilir.

İkinci husus: Sayın Bakan, siz elbette pek çok faaliyet yürütüyorsunuz ama uçtaki yurttaşla yani taşradaki insana en çok ulaştığınız ve ulaşmakta aracı olarak kullandığınız birim, öyle zannediyorum ki sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarıdır. Yani yurttaşlara yapılan bu yardımlarda en çok kullandığınız birimin o olması gerekir. Ancak, sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarının yaptığı yardımların da demin söylediğim ölçüler içerisinde her zaman adil olmadığı gibi yurttaşlarımızda bir yakınma var.

İkincisi: Sosyal yardımlar çok dağınık. Bir de Sayın Bakan, bu “sosyal yardım” kavramını değiştirip bunu “sosyal hak” olarak nitelemek lazım. Biz yurttaşlara yardım yapmıyoruz, onların hakkını veriyoruz çünkü bizim Anayasa’mız sosyal devlet ilkesini anayasal bir ilke olarak tespit etmiş. O zaman, bizim vatandaşlarımıza yaptığımız katkı bir yardım değil, onlara bir haktır. O zaman, bu kavramı değiştirmek lazım.

Sosyal yardımların tek elden toplanacağı ve sistemleştirileceği yolunda sizin Bakanlığınızın ilk kuruluşunda bir söylem dile getirildi, öyle oldu ama kuruluşundan bu yana bu konuda çok da fazla yol alınamadığını, sosyal yardımların - sizin deyiminizle, biz ona “sosyal hak” diyoruz- dağınık bir şekilde ve yurttaşlara, demin ifade ettiğim gibi, adil olmayan ölçülerde ulaştırıldığı bilinen bir gerçek. Acaba sosyal yardımlarla ilgili, sosyal haklarla ilgili bu düzenlemenin yapılması, sosyal hakların yurttaşlara eşit oranda ulaştırılması açısından daha yararlı olmaz mı?

Sayın Bakan -Sayın Mustafa Şahin gitti, şimdi, o zaman şöyle diyeyim ben sorumu- acaba Sayın Şahin’in söylediklerine siz katılıyor musunuz, katılmıyor musunuz? Önerileri vardı evlilikle ilgili, kadına tanınan pozitif ayrımcılıkla ilgili. Çünkü siz icra mevkisinde olan birisiniz, sizin bu görüşlere katılıp katılmadığınızı bilmeniz zannediyorum toplum açısından da çok önemlidir.

Şimdi, demin bir arkadaşım da ifade etti, gelir dağılımının Türkiye’de iyi olduğu yolunda bir tespit yapılmış. Şimdi, gelir dağılımının Türkiye’de iyi olup olmadığını ancak karşılaştırıp...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Serindağ, toparlayın lütfen.

Buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

O zaman konuşmamı maalesef kısa keseceğim. Bazı bölümleri atlayacağım o zaman.

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Şimdi, gelir dağılımının adil olup olmadığını ancak karşılaştırmalı olarak tespit edebiliriz. Oysa, biz de biliyoruz ki istatistikler Avrupa’da gelir dağılımının en bozuk ülke olduğunu ifade ediyor Türkiye’nin. OECD ülkelerinde ve OECD ülkeleri içerisinde gelir dağılımı en bozuk olan ülkelerin başında geliyoruz. Bunu tespit olarak ifade etmek istedim.

Bir de şu çok önemli, Sayın Başkan, izin verirsiniz onu da ben ifade edeyim.

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Bakanlığınızda, Sayın Bakan, ben taşrada görev yapmış biri olarak ifade ediyorum, maalesef meslek memuru çalıştırılmıyor. Meslek memurunun yapacağı görevi başka görevliler ifa ediyor. Oysa sizin bakanlığınız, bilhassa taşradaki birimler özellikle arz eden birimlerdir. O nedenle burada görev alacak olan insanların meslek eğitimi almış, deneyimli, tecrübeli, ehliyetli olması lazım çünkü siz dezavantajlı gruplara daha ziyade hizmet götürüyorsunuz. Mutlaka sizin buna dikkat etmeniz lazım ama benim gördüğüm, meslek mensuplarından maalesef yeterli oranda, yeteri derecede yararlanılmadığı şeklindedir.

Binnaz Hocam değişti, bu kadın cinayetlerine mutlaka bir çare bulmamız lazım. Her gün gazetelerin 2’nci, 3’üncü sayfalarında bununla ilgili haberleri, televizyonlarda bununla ilgili yayınları görmek, izlemek insanları mutsuz ediyor. Artık bizim ülkemizin bu ayıptan kurtarılması lazım.

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Son bir ayda 59 kadın öldürülmüş.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Yani bu ayıptan bizim artık bu ülkeyi kurtarmamız lazım. En büyük görev de size düşüyor.

Bir de Sayın Başkan, izninizle Suriyelilerle ilgili bir hususu ifade etmek istiyorum. Şimdi, Sayın Bakan, sizin Bakanlığınızın ismi Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, o zaman sizin bu Suriye’den gelen insanların Türkiye’de yarattığı sosyal problemlerle mutlaka ilgilenmeniz lazım. “İlgilenmiyorsunuz.” demiyorum ama daha çok ilgilenmeniz lazım. Ailelerin sosyal yapısında, aile yapısında, sosyal huzurunda çok büyük tahribatlar yaptığını... Sizin mutlaka bununla ilgili tespitleriniz, teşhisleriniz vardır, bununla ilgili sizin bir tedbir düşünmeniz lazım.

Selefiniz şöyle buyurmuştu, demişti ki: “Efendim, Suriye’den gelenler Gaziantep için şanstır.” Bu çok yanlış bir deyimdir, çok tehlikeli bir deyimdir. Onlar ne gelenler mutlu ne de Gaziantep’tekiler mutlu, hem onlar mutsuz hem Antepliler mutsuz. O nedenle bu soruna da eğilmenizde fayda var diyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan sabrınız için, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Serindağ.

Sayın Güneş, buyurun.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Pozitif ayrım yaptık Sayın Güneş.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 31

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Kamuyu aydınlatma bakımından bir düzeltmeyi mutlaka mesleğim açısından yapmam gerekiyor, kamudaki yetkililerin de bunu bilmesi, öğrenmesi ve kamuoyunu yanıltmamaları gerekiyor.

Gelir dağılımı son on yılda düzelmemiştir. Gelir dağılımını gini katsayısıyla ölçerken sadece yüzde 10'luk dilimlerde değil, yüzde 20'lik dilimlerle ölçtüğünüz zaman düzelmemiştir, bir.

İkincisi, net gelirler açısından hesaplarsanız –brüt gelirden değil- yani halkın borçlarını da dâhil ettiğinizde gelir dağılımı bozulmuştur.

Üç, servet açısından ölçtüğünüz zaman servetler ciddi biçimde çarpılmıştır. Daha önceki hafta Credit Suisse'nin araştırması yayınlandı.

Bunları görmek gerekir. Lütfen rakamları yanlış biçimde yayınlamayınız ve halkı da yanıltmayınız.

Bakın, işsizlik verilerinde –hazineden sorumlu devlet bakanı geldiği zaman söyleyeceğim OECD rakamlarını- orada da yanıltma var ve OECD rakamlarının tablosunu dağıtarak vereceğim. Net gelirler yani harcanabilir gelir üzerindeki borcu çıkartarak gelir dağılımını hesapladığınız zaman gelir dağılımı son on yılda –tekraren söylüyorum- bozulmuştur.

BAŞKAN – Evet, Sayın Güneş, teşekkür ediyorum.

Sayın Tanal, buyurun lütfen.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, sayın Bakanlık personelleri, sayın basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, konuşmamın başında şunu söylemek lazım: Sayın Başkan, bu ortamı siz mi sağlıyorsunuz veya bakanlıklar mı? Tüm bakanlık çalışanları bütçe döneminde sağlıklı koşullar altında dışarıda çalışmayı izleyemiyorlar ve dışarıda sağlıklı ortam olmadığı için not alamıyorlar. Yani buradaki çalışmaya bir katkıda bulunamıyorlar. Onun için sizlerden istirhamım, her bakanlık için, dışarıda bulunan bakanlık personeli arkadaşlarımızın özellikle çalışma ortamının sağlıklı bir şekle dönüştürülerek sağlıklı bir ortamın sağlanması.

Ve Sayın Bakana ben teşekkür ederim, sağında solunda üst yönetici 2 kadın arkadaşımızın bulunması beni gerçekten sevindirdi. Ama dilerim ki aynı şekilde kadın arkadaşlarımızın tüm bakanlıkların üst düzey kadrolarına, gerek genel müdür gerek bakanlık yardımcısı gerek müsteşar olarak -pozitif ayrımcılık demeyeceğim de- hak ettikleri yere gelmesi lazım aslında. Bu pozitif ayrımcılık ayrı bir olay. Yani burada bu dışlanmanın, bu ötekileştirmenin son bulmasını istirham ediyorum. Çünkü kadınlar açısından ekonomik fırsatlara erişimin artırılması lazım. Bu erişim engelleniyor diye düşünüyorum.

Şimdi, burada hemen oradan çocuklarla ilgili geliyorum, evet, cezaevinde bulunan çocuklarla ilgili. Çocuk dizileri oynatılmıyor cezaevlerinde, çocuk televizyon kanalı var biliyorsunuz, onlar yok, yasak. Bilimsel anlamda çocuklara bilimsel dizi ve o kanallarla ilgili... Onlar yok. Ben İnsan Hakları Komisyonu üyesiyim. Cezaevlerine gittiğimizde çok talepte bulunduk, Bakanlığa talepte bulunduk, bu olayı başaramadık. Sizden istirham ediyorum, O çocuklar bizim çocuklarımız. O çocukların dışarı çıktıktan sonra sosyalleşmesi gerekirken sosyalleştirilmiyor, yani topluma kazandırılması gerekirken âdeta daha nasıl profesyonelce suç işleyebileceğinin yol ve yöntemleri öğretiliyor. Bu, sağlıklı bir gelecek için, sağlıklı bir toplum için olabilecek bir husus değil.

Engellilerle ilgili hemen başta şunu söyleyeyim: Dışarıda engelli kardeşlerimizin medeni ihtiyacı olabilecek tuvalet ihtiyaçlarını göremiyorlar. Camilerde engellilerin ibadet yapabileceği alanlar da yok, ona da ulaşamıyor. Yani inanç erişimi hakkına da ulaşamıyor, dışarı çıktığı zaman tuvalete erişemiyor. İş alanına değerli arkadaşlarımız değindi, bu konuyu ben tekrarda bulunmayacağım. Sizden istirham ediyorum, engellilerle ilgili gerek özel gerek kamuda yasanın belirlemiş olduğu yüzde 3, yüzde 4'lük kotayı uygulamayan tüm kurumlar için bir cezai yaptırım getirelim. Nedir cezai yaptırım? Yani hatta denilir ya "Bu muhalefet hep konuşur." Öneri: Gayet rahat para cezası ve hürriyeti bağlayıcı ceza.

Bunlar önemli olan hususlardır. Bunları yapmakta yarar var. Mesela avukat olan engelli arkadaşlarımız var. Müvekkilleriyle görüşmek istiyor "Efendim, gel senin göz retinani okutacağız." diyor. Adamcağız göremiyor ki zaten, göz retinası okunuyor ki. Veya tekerlekli sandalyeler mevcut emniyet şeyinden geçemiyor, ona göre yapılmamış. Orada tartışmalar, ellerin arasına alınıyor. Orada o engelli olan vatandaşımız düşse, bir tarafı kırılrsa ne yapacağız, ki sorumlu olacak? Onun için, sizden istirhamım bu konuların, ne olur, ele alınması.

Sorunlarımızın eş cinsellerle ilgili... Eş cinseller dışarıda ne oluyor? Seks kölesi. Seks ticaretine atılmış durumda. O insanların talepleri var. Bir: "Bizi bu seks ticaretinden, seks işçiliğinden, köleliğinden çekin." diyorlar. Neyi istiyorlar? "Bize barınma hakkını sağlayın." diyorlar. Neyi istiyorlar? "Bize iş imkânını sağlayın." diyorlar. Neyi istiyorlar? "Biz okullarda okumak istiyoruz." diyorlar ve çoğu da eğitimsiz insanlar ve bu alanda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tanal, lütfen toparlayın.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu alanda, hani kadın sığınma evleri nasıl varsa eş cinsellerle ilgili sığınma evlerini açmak en azından barınma hakkı açısından geçici dönemde olsa, onlara da pozitif ayrımcılık açısından, hani nasıl Anayasa'mızın "pozitif ayrımcılık" ilkesi var, işe girme açısından, eğitim açısından bunları sağlamakta fayda var.

Evet, kadınların öldürülmesiyle ilgili her davayı takip ediyorsunuz. Ben kutluyorum ama sizden bir istirhamım daha var: Eş cinsellerin öldürülmesiyle ilgili de Bakanlığın müdahale etmesi lazım. Burada çifte standart uyguluyorsunuz. O insan da bizim insanımız, o insanların da aldığı ekmekte vergi var, vergiyi ödüyor, içtiği suda vergi var, vergiyi veriyor. Bu insanlara bu imkânı niye sağlamıyoruz? Bundan niye mahrum bırakıyoruz? Bu açıdan gerçekten bunlar önemli. Netice itibarıyla evet, eğitimlerle ilgili söyledik, barınmayla ilgili söyledik...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Tanal, son cümlelerinizi alayım lütfen.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 32

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Son cümle: Pozitif ayrımcılık yaparak bize önceden söz verdiğiniz için ben size ve Komisyon üyesi arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tanal.

Sayın Çelebi, buyurun lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli milletvekilleri, ve değerli basın mensupları; Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bütçesi üzerinde görüşlerimi sizlerle paylaşmak üzere söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle hepinize saygılarımı sunuyorum.

Etkin, verimli ve daha hızlı hizmet sunmak amacıyla sosyal yardım ve hizmet alanındaki bütün kurum ve kuruluşlarımız Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bünyesinde toplandı. Biliyorsunuz, daha önceki dönemlerde bu kurumların bütünü ayrı ayrıydı, dolayısıyla çok aktif, belki bir hizmet verilemiyordu ama AK PARTİ hükümetleri bu anlamdaki tüm hizmetleri bir araya topladı ve özellikle 2011 yılından beri de gerçekten Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlıklarımız, her iki bakanımız da çok aktif bir şekilde çok güzel hizmetler vermektedir. Ben hem daha önceki Sayın Bakanımıza hem şu andaki Sayın Bakanımıza bu anlamda da kendi şahsım adına şükranlarımı arz ediyorum.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." ifadesinde karşılık bulan felsefeyle güçlü birey, güçlü aile, güçlü toplum anlayışı doğrultusunda halkımıza en yakın noktadan hizmet sunma imkânı ile sosyal yardım ve sosyal hizmetler, daha insan odaklı bakış açısı ile hak temelli anlayışla sosyal, ekonomik ve kültürel alanlarda her bir vatandaşımızın dil, din, ırk, mezhep ve cinsiyet gözetmeksizin yaşam kalitesini yükseltmeyi hedeflemektedir.

Bunlarla ilgili olarak da yine hem Sosyal Politikalar Bakanlığımız hem diğer bakanlıklarımızla beraber, işte, en son özellikle hem Suriye'den hem Irak'tan, bu bölgeden bizim ülkemize göç eden kardeşlerimize Arap'ı, Kürt'ü, Türkmen'i demeden, herhangi bir demografik yapısına bakmadan bizim ülkemizde şu anda misafir edilmişlerdir. Bu konuda da zaten devletimizin bakış açısı da bellidir.

Yine, bu, sosyal yardımlarda hükümetimizin yıllar boyunca, özellikle 2002-2014 tarihleri arasında, neler yapmışlar birlikte bakmak istiyoruz.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız, varlığını kimsesizlerin kimsesi olmak üzere inşa etmiş, sesini sessiz çığlıklardan edinmiştir. Sosyal yardım hizmetleri toplumun en dezavantajlı kesimlerine hitap etmektedir. Hükümetlerimi döneminde, mevcut sosyal yardım mekanizmasının güçlendirilmesi, hedef kitlenin en doğru şekilde belirlenmesi ve özellikle eğitim, sağlık, istihdama yönelik destekler artırılmıştır.

Yaşlılık ve engelli aylıklarından 2014 Haziranı itibarıyla 1,2 milyon kişi faydalanmaktadır.

2013 Haziranında başlatılan Muhtaç Asker Ailelerine Yardım Programı kapsamında, eşi ya da oğlu askere gittiği için destekten mahrum kalan 96 bin asker ailesine aylık olarak yaklaşık 250 TL civarında yardım yapılmaktadır.

Yine, bu anlamda, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız ve TOKİ iş birliği ile 15 binin üzerinde şu ana kadar ailelere konut dağıtılmıştır. Tabii, 20 yıl boyunca ve 100 milyonun üzerinde taksitle, kimsesizlere veya maddi anlamda gelir düzeyi çok düşük olan ailelere bu konutlar verilmiştir.

Yine, aileyle ilgili neler yapmışız? Biliyorsunuz, aile toplumun da geleceğin de nüvesidir. Ailenin olmadığı bir toplumun istikbale umutla bakması asla ve asla mümkün değildir. Hoşgörünün kaynağı ailedir, demokrasinin kaynağı ailedir, toplumu bir arada tutan en büyük tuğlalardan bir tanesidir. Aile AK PARTİ'nin siyaset anlayışının merkezinde yer alan bir kuruluştur.

Yaşanan sosyal sorunların yoğunluğunun yanı sıra nüfus, ulaşım ve benzeri kriterlerde göz önünde bulundurularak yapılan bazı çalışmalar, özellikle 81 il ve büyük ilçelerimizin çoğunda da SHM'ler, bu SHM'lerde 400'e yakın şu anda çalışmalar devam etmektedir. Tabii, bu kapsamda, Aydın Ağabey'in de demin söylediği gibi, benim de ilim Ağrı ilinin Patnos İlçesinde bir tane SHM'miz 2013 yılında 950,4'le yaklaşık olarak bitti. Geçen Sayın Bakanımızla da Sayın Müsteşarımızla da biz görüştük. Bu konularda da ben kendilerine teşekkürlerimi sunuyorum. Ama aynı zamanda, tabii, biz buraya 10 bin metrekaare ayırdığımız için 2015 yılı içerisinde de engelli yaşam merkezinin... Bizimki, Patnos'un nüfusu 130 binin üzerinde bir nüfus kitlesini teşkil etmektedir. Bu konuda da biz kendilerine desteklerimizi ve kendilerinin hizmetlerini beklemekteyiz. Tekrar o konuda da teşekkürlerimi sunuyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ekrem Bey, ne kadar yalnızsınız, biliyor musunuz.

BAŞKAN – Hiç yalnız değil canım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ne kadar yalnızsınız, ne kadar yalnızsınız.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yo, yalnız değiliz ya, sizler varsınız burada.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – "Yanlış" demedi, "yalnız" dedi, yanlış anlama.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Ben de zaten onu söylüyorum, burada hep birlikteyiz yani öyle bir yalnızlığımız yok.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Ben senin yanıdayım, merak etme.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Teşekküre ederim.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Patnos'u anlat sen, Patnos'u anlat.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Yine, toplumun dezavantajlı konularından bir tanesi engelliler. Biz tabii, engellilere şefkat, sosyal devlet ölçüsünde hep elimizden geleni yapmaya çalıştık. Engellilere Hükümetimizi döneminde pozitif ayrımcılık sağlanmıştı. Bu kapsamda Anayasa'nın 10'uncu maddesinde değişiklik yapılarak "özürlü, sakat, çürük" ibareleri kaldırıldı. Bundan sonraki süreçte "engelli" ibaresi olarak değiştirilmiştir burada. Yine, engelli istihdamı alanında önemli adımlar attık. 2 ve daha fazla işçi çalıştıran iş yerlerinde buna ilaveten engelli istihdam eden iş yerlerine bir yıl süreyle iş başı eğitim kapsamında sigorta primi devlet tarafından ödenmektedir. Bugün yaklaşık 450 bin engelli ve yaşlı vatandaşımız için de evde bakım ücreti ödenmektedir. Yine, taşınmaz eğitimle taşınan engelli sayısı yaklaşık olarak daha önceki dönemlere göre 7 kat oranında artırılmıştır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 33

Kadınlarımıza, annelerimize, bacılarımıza, teyzelerimize, ablalarımıza neler yapmışız, onu da sizlere arz etmek istiyorum. Hükümet olarak gerek uluslararası taahhütleri gerekse kadın yönelik şiddetin ülkedeki yaygınlığını dikkate alarak kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve mağdurların korunması amacıyla her alanda yasal ve idari tedbirler alarak topyekun bir mücadele başlattık. Bu alanda kaydedilen en önemli gelişmelerin başında Türk Medeni Kanunu, Türk Ceza Kanunu ve Ailenin Korunmasına Dair Kanun'da yapılan değişiklikler ile 2006/17 sayılı "Çocuk ve Kadınlara Yönelik Şiddet Hareketleri ile Töre ve Namus Cinayetlerini Önlenmesi İçin Alınacak Tedbirler" konulu Başbakanlık genelgesi ve 2007/8 tarihli İçişleri Bakanlığı genelgeleri gelmektedir. Bunlar, tabii, yine, hükümetlerimiz tarafından hem yasal olarak hem de genelgeler hükmünde çıkarılarak takip edilmektedir.

Şehit yakını ve gazilerimize neler getirmişiz, onları da sizlerle yine paylaşmak istiyorum. Şehit yakını ve gazilere sosyal yardımlaşma vakıfları tarafından yardım yapılması için 2012 yılı içerisinde 6353 sayılı Yasa çıkarılmıştır. Bu bağlamda, şehit yakınlarına tanınan istihdam hakkı 1'den 2'ye çıkarılmıştır. Bu hakkı kullanabilecekler içerisine şehidimizin eşi, çocuğu ve kardeşinin yanı sıra, şehidin annesi ve babası da eklenmiştir. Şehit erbaş ve erlerin anne ve babalarında aranan malullük ve muhtaçlık şartı kaldırılmıştır. Yine, terör olayları sebebiyle meydana gelen olaylarda sakatlanan ve hayatını kaybeden kamu görevlileri Terörle Mücadele Kanunu kapsamına alınarak mağduriyetleri giderilmiştir. Malul olan gazilerimize sağlanan bakım desteği köy korucuları ile sivil vatandaşlara asgari ücretin net tutarının 2 katına çıkarılmıştır. 22 Temmuz 2014'te 3.527 kişinin, 2 Ekim 2014'te ise 2.760 kişinin, toplamda ise 6.287 hak sahibinin kamu kurumlarına atamaları gerçekleştirilmiştir. Yaklaşık 35 bin hak sahibinin istihdam hakkından faydalanması bununla birlikte öngörülmektedir.

Değerli milletvekillerimiz, Hükümetimiz sosyal devlet anlayışını ortaya koyarken muhtaç ve yoksul kesimlerin insan onuruna yakışır şekilde yaşamalarını sağlamayı ve kimsesizlerin kimsesi olmayı hedeflemektedir. Bu bağlamda, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızın 2015 yılı bütçesinin hayırlı ve uğurlu olmasını diler, hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çelebi. (Gürültüler)

Sayın Keskin, ara verecek bir şey yok. Sayın Günal görüşmek istiyor ama varsa bir zaruri ihtiyacınız vereyim ara.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ben söylemedim ama.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Günal, buyurun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yasama organında görevli arkadaş kendini Bakan zannedip...

BAŞKAN – Arkadaşlar, kimin ne konuşacağına... Yani tek başına, gördünüz, olmuyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İsterseniz önce bir oylama yapalım tek başına Divan olur mu, olmaz mı diye.

BAŞKAN – Tek başına Divan olur. Divan teşekkül etmiştir, sıkıntı yoktur.

Buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, tabii, size tekrar hayırlı olsun diyoruz. Torba kanunda görüştük ama Bakan olarak ilk bütçeniz olduğu için tekrar "Hoş geldiniz." diyoruz.

Değerli milletvekili arkadaşlarımız, değerli bürokratlar, çok kıymetli basın mensupları, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Arkadaşlarımız konuşma sürelerinde de pozitif ayrımcılık yaptılar. Biz bu Bakanlığa da pozitif ayrımcılık yapıyoruz muhalefet olarak. Sadece şahsınızla ilgili değil çünkü bu Anayasa'mızda yazılı olan sosyal devlet olmanın bir gereği. Tabii, bu pozitif ayrımcılığı yaptıktan sonra, öncelikle de uyarıyoruz, siz de bu pozitif ayrımcılığa layık olmaya çalışın. Yani bunun bir sosyal devlet olmanın gereği olan bir bakanlık olduğunu, bir hükümet icracı bakanlığı olmadığını ilke olarak kabul ederek siyaset üstü tutmaya gayret edin ki biz de o pozitif ayrımcılığımızı devam ettirelim Sayın Bakanım. Bütün Aile Bakanlarımıza baştan bunu söylüyoruz çünkü hakikaten bir sosyal devlet olarak belli kesimlere verilecek desteklerden sorumlu olduğu için bu ayrımı baştan söylemiş olalım.

Tabii, çok fazla konuyu ilgilendiren bir kurum. Değişik kesimler var, değişik sorunlu kesimler var, gençlerimiz, kadınlarımız, yaşlılarımız, engellilerimiz, birçok şey var konuşulabilir ama ben birkaç tane ana hususa değineceğim. "Temel politikamız hak temellidir." demişsiniz. Yani "hak temelli", tamam, "hak temelli" kısmı nakdi kısımlarla ilgili yani "Kimler destek hak ediyor, kimler şu sınırın altında, kimler ödeyemiyor, kimler prim ödeyecek durumda değil?" kısmı var ama asıl olan bence onun dışında biraz bu kesimlere karşı kucaklayıcı, şefkat elini uzatacak... Burada yaptığınız birtakım çalışmalar var. Bu çalışmalarda elde ettiğiniz bulguları eylem planına dönüştürecek, o sorunları tedavi edecek... Yani sadece yardım yaparak, bunu çözerek değil, asıl devletin kucaklayıcı elini hissettirerek, çocukluktan itibaren aile içerisinde belli eğitimleri sağlayarak, o boyutunu da temel yaklaşım olarak benimsemek lazım. O anda çünkü çok mağduriyetler oluşabiliyor, birtakım sıkıntılar olabiliyor.

Sizin söylediğiniz anlamda, önce hakça olan kısma, maddi kısmına hızlıca değinelim. Burada ücretsiz sağlık hizmeti, genel sağlık sigortasından bahsetmişiz. Bu kapsamda, hane içinde gelir seviyesi brüt asgari ücretin 1/3'ünden az olan 9,2 milyon kişi. Benzer sözleri geçen sene de 9 milyon olarak Sayın Fatma Şahin'e söylemiştik. Bunlara yardım yapılması, hak edenlere yardım edilmesi güzel, hak temelli ama biz esas olarak -bugün Sayın Başbakan da birçok dönüşüm programından bahsetti, hâlâ on iki yıldır yapılamayan yapısal reformlar bunlar- bir an önce bunların yapılmasını ve bu 9,2 milyon kişinin önce yarısına, sonra üçte 1'ine ve artık herkesin kendi primini öder hâlde bir sosyal refah düzeyine erişmesini istiyoruz. Yani sosyal devlet olmanın gereği... Tabii ki yoksullara, muhtaçlara yardımcı olalım ama bu sayı düşmüyor. Geçen yıl 9 milyonken şimdi 9,2 demişiz. Esas olarak, bizim devlet olarak görevimizin Parlamento olarak burada yasama çıkarırken gereksiz, lüzumsuz tartışmalarla gündemi meşgul etmek değil, bir an önce ekonomik ve sosyal reformları yapabilmek için gerekli yasal düzenlemeleri çıkarmak olması gerekir diye düşünüyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 34

Örneğin burada diğer sosyal yardımla ilgili temel sosyal yardım yaklaşımı, topyekûn bir şey yapalım demişsiniz. Meslek kurslarına başvuranlar var, güzel.

44 bin vatandaşımıza işsizlik sigortası bağlanmış, çok az. Sürekli söylüyoruz. Çalışma Bakanımızı da uyarıyoruz ama siz burada yazdığınız için... Başlıklar hâlinde söylüyorum çok fazla vaktimiz olmadığı için. Bunları da artırmak lazım. Ne yapacağız? Ödeme kolaylığını sağlamamız lazım. Yani şartlarını zorlaştırdıkça insanlar alamıyor ve ne işe yarıyor? Sadece, demin arkadaşlarımız söylüyordu, Sayın Güneş reel yoksullukla ilgili, reel gelir düzeyiyle ilgili şeyler söyledi ama burada bakıyorsunuz, şimdi, 70 milyarı geçmiş para sadece devletin net borcunu çıkarmaya yarıyor. Yani bizim borç oranımızı düşürmek için kendi parası olmayan şeyi devlet, İşsizlik Sigortası Fonu'nu net kamu borcu hesaplarken kullanıyor, o işine yarıyor. Bir de oradaki kaynakları Hazine kâğıdı olarak Hazineye kolay yoldan kredi vermiş oluyor. Peki, bu kimin parası? İşsizlere verilmek üzere çalışanlardan kesilen para. Dolayısıyla bunları da oraya doğru kaydırabilmek gerekir, daha fazla kullanılmasını sağlamak lazım diye düşünüyorum.

Bir de burada, güzel "İnsani Gelişmeye Geçiş Stratejisi adlı, ülkemizin ilk ulusal yoksullukla mücadele stratejisi belgesini hazırlıyoruz." Diyor. Şu anda hazırlıyoruz, Kalkınma Bakanlığıyla beraber." Ama on iki yıl önce Adalet ve Kalkınma Partisi iktidar olurken bizim 1999 yılında iktidara gelirken söylediğimiz "yoksullukla, yolsuzlukla mücadele" diye yine vardı. Onun için bir an önce bunun eylem olarak plandan öteye geçmesi gerekiyor, bir an önce hazırlanıp uygulanmasının doğru olacağını düşünüyoruz.

Bize de burada söylemiş olduğunuz araştırmalar, ergen profili, aile yapısıyla ilgili, buradaki sosyal bulguların da bir an önce önlemleri alınacak şekilde gelmesi lazım. Çünkü yine altta söylediğiniz madde kullanımıyla ilgili araştırma önemli ama biz zaten araştırmanın dışında sürekli gazetelerde, televizyonlarda, belli çevrelerde bu çocuklarda bağımlı olma yaşının çok düştüğünü görüyoruz. Bunun için de bir an önce aile içinde ve okulda eğitimlerin yapılması, Millî Eğitim Bakanlığıyla, artı Emniyet Genel Müdürlüğü'nün ilgili birimleriyle ortak bir şekilde, devletin diğer kurumlarıyla, sivil toplum kuruluşlarıyla beraber, Yeşilayla beraber birtakım çalışmaların bir önce... Hep söylüyoruz ama maalesef yaş daha da düşüyor ve kullanıcı sayısının arttığını raporlarda da araştırmalarda da görüyoruz. Bunların da bir an önce hallolması lazım.

Size "Siyaset üstü kalın." dedim ama burada, sunuşunuzun içinde yer alan kısım ile ilgili kısa bir uyarı da yapmak istiyorum. Bütün bakanlar almış, "on iki yıl" diye hâlâ söylüyor. Biz her sene yeni bütçe çıkarıyoruz Sayın Bakanım. "2002'de şöyleydi, 2014'te böyle. On iki yılda şunu yaptık." diyor. Peki, geçen yıldan bu yana ne oldu, bir önceki yıldan bu yana ne oldu, azalttınız mı, çoğalttınız mı? Örnek, burada, "2002'de 6.976 çocuk evlat edinilmişken 2014 yılında 13.300." Anlamı ne? Peki, toplam muhtaç duruma düşmüş çocuk sayısı ne kadar olmuş? Onun yanına onu da koyacaksınız ki o zaman toplam muhtaç çocuk kaçmış, yurda düşecek durumda olan çocuk kaçmış, yurda başvuran kaçmış, başvurmamış sokaklarda yaşayan çocuk kaçmış, bunları bilmemiz lazım. Onun için bunları siz yapmayın, onun için söyledim hani "Siyaset üstü kalın." diye. "Şu kadar çocuğumuz var, şu önlemleri alıyoruz. Şunları almamız lazım. Parlamento olarak size şu görevler düşüyor." deyin, biz de onlara destek olalım, siyaset üstü dememizin nedeni bu. Onların bir faydası yok, tam tersine keşke tamamen azaltabilsek. Bir senede siz yok edin, biz size teşekkür edelim. O mümkün değil ama en azından Bakanlık olarak bunun planını, programını artık eyleme dönüştürelim ki sayıyı azaltalım, muhtaç çocuk sayısı azalsın, tabii ki muhtaç olanlara da en iyi şartlarda bakalım yani.

Ben, esas itibarıyla toplumdaki temel sorunun –dün Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesinde de hatırlattım, din eğitimi de burada önemli- ahlaki yozlaşma olduğunu düşünüyorum, tabii, bunun içerisinde ekonomik sorunlar, sosyal sorunlar, nereden kaynaklandığı farklı birtakım sorunlar yaşanıyor ama esas itibarıyla sizin de sorumluluk alanınızda bulunan aileden başlayan bir eğitim süreciyle bunun yapılabilirliğini düşünüyorum. Hem dini eğitimle hem normal aile içi eğitimle hem de örgün eğitimle, Millî Eğitim Bakanlığıyla beraber ciddi bir eğitim kampanyasıyla önce toplumdaki ahlaki yozlaşmanın önlenmesinin en ana unsur olduğunu düşünüyorum. Burada da size çok fazla sorumluluk düştüğü için, aileden eğitimin başladığını bildiğimiz için özenle korumaya çalışıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bitirdim Başkanım.

Dolayısıyla da bunları bir dostane uyarı olarak görün. O şartlarda biz her zaman yapıcı, yol gösterici muhalefet anlayışı çerçevesinde, yapılacak bütün düzenlemelere ve işlere destek olacağımızı söylüyor, tekrar bütçemizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Günel.

Sayın Çam, buyurun lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) - Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarının çok değerli temsilcileri, basınımızın değerli temsilcileri hepinizi saygıyla selamlıyorum.

3/6/2011'de 633 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname'yle kurulan Bakanlığımıza Fatma Şahin –bugün Gaziantep Belediye Başkanı olan- arkadaşımız atandı ve onunla 2011-2012-2013 yılı bütçelerini gerçekleştirdik. Tabii, Bakanlığın bağlı kurum ve kuruluşlar itibarıyla, yaptığı hizmetler itibarıyla genellikle bütün bütçe görüşmelerinde milletvekili arkadaşlarımız en naif, en duygusal konuşmaları yaptığı bir bütçedir burası fakat sizin göreve geldiğiniz 25 Aralıktan sonraki bu süreçte ve... Bu, 24'üncü Dönem'in son bütçesi, önümüzdeki dönem, 25'inci dönem bir başka Parlamento grubu, bir başka iktidar... İnşallah bu sefer biz karşıda, siz burada olacaksınız, sizler bizi eleştireceksiniz.

HURŞİT GÜNEŞ (Kocaeli) – Belki hiç olamayacaklar burada ya.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yok, o kadar değil, o kadar insafsızlık yapma Hocam, o kadar insafsızlık yapma. Biz karşıda, onlar burada olsunlar. Burada da çok değerli 2 kadın arkadaşımız var, inşallah o koltukta da onlar oturacaklar, böylelikle...

BAŞKAN – Sayın Çam, efendim, yani...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 35

Buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Şimdi, tabii, Sayın İslamoğlu, 25 Aralık büyük yolsuzluk ve rüşvet operasyonunun ardından Bakanlık koltuğuna oturdunuz, tabii ki bu bir talihsizlik sizin açınızdan ama insan tabii, düşünmeden de sormadan da geçemiyor bu süreci. Türkiye’de asla unutulmayacak olan ve büyüklüğüyle bir ilk mahiyetindeki yetim hakkına musallat olma girişimlerini acaba nasıl karşılıyorsunuz Aile Bakanı olarak? Bahse konu kamu kaynağıyla kendi bakanlığı bünyesinde bu kadar büyük paraların döndüğü bu kaynakla Bakanlıkta hangi işleri yaptınız diye de merak ediyorum. Bu sorulara tabii, yanıt verecek misiniz, vermeyecek misiniz, onu bilemiyorum ama bunu klasik anlamda “Bu, paralelcilerin işidir, bu uydurmadır.” gibi cümlelerle lütfen geçmemenizi özellikle sizden istirham ediyorum. Tabii, Sayın Bakanın bir fark yaratacağına dair inancımın olmasını çok arzularım bir naif tutumla, özellikle Bakanlığınızın konumu itibarıyla ama bunda da çok böyle inancımın kalmadığını düşünüyorum. Nitekim kadın erkek eşitliğine inanmadığını açıkça söyleyen ve eşitliğin fitrata karşı olduğunu söyleyen ve kızlara erken yaşta evlenmelerini tavsiye eden bir Başbakanın kabinesinde yer alınız. Yeni Başbakan da giden Başbakanın arkasından giden bir Başbakan olduğu için aşağı yukarı fikirleri de fitratları da aynı. Üstelik bu da yetmemiş, kadınlara kahkaha ayarı veren kabine arkadaşınız Sayın Arıncı’nın bu dehşet verici sözlerine dair Sayın Bakandan hiçbir söz duymadık. Sizden kadınların kahkahasıyla ilgili bu konuda bunu kınayan veyahut da bunu reddeden “Kadınlar özgüdür, istedikleri kadar gülebirlirler.” gibi bir düzeltmeyi de duymadık.

BAŞKAN – Sayın Çam, bütçeyi eleştireceğiz, Sayın Bakanı değil.

MUSA ÇAM (İzmir) – Acaba kabine toplantılarında nasıl bir tutum izlersiniz, onu da merak ediyorum.

Sayın Bakanın bugün başında olduğu bakanlık sorumlu olduğu alanlarda bana göre çok başarılı olmamıştır, burada başarılı olduğunu söylemek isterdim. Türkiye’de kadınlar yüzyılı aşan bir mücadeleyle elde ettikleri kazanımlarının aşındığı bir dönemi yaşamaktadır sizin Bakanlığınız döneminde. Çocuklar masumiyetlerini işçi olmaya zorlanarak kaybetmekle kalmamakta, kendi iradelerinin ürünü olamayacağı ortada olan çocuk işçiliğinin pençesinde ölmektedirler. Diyebilirsiniz ki kaderdir, diyebilirsiniz ki fitrattır. Hayır değildir arkadaşlar, böyle olmak zorunda değil. Bu kaderi ve fitratı değiştiren ülkeler vardır ve hepsi de Türkiye’den fazla bu sorunlara eğilmektedir, sorunları çözmek adına kaynak ayırmaktadır, bir alanda çaba sarf etmektedir. Hâlbuki kadının toplum içindeki etkinliğini gösteren sıralamalarda Türkiye, hâlâ gelişmiş ülkelerin çok gerisinde yer alıyor. Ülkemizde kadınlar, eğitim, istihdam, gelir, zenginlik, siyasal yaşama ve yönetime katılım konularında ne yazık ki ilerleme sağlayamıyorlar. Bir de üstüne üstlük sokak ortasında, adliye koridorlarında sevdikleri erkeklerce ya da ayrıldıkları eşleri tarafından dayak atılıyor ve katlediliyorlar. Hükûmetiniz döneminde kadınlar ve çocuklara dair çok sınırlı iyileşme ve gelişme kaydedilmiştir. Ciddiye almadığınız için attığınız sınırlı iyileştirme adımları sorunlarını ciddiye alıp çözüm üreten toplumların da çok gerisinde kaldı. Aslında başarısızlığınızın nedeni bir şey yapmamanızdan değil, çok az şey yapmanızdan kaynaklanıyor.

Yayınlanan son verilere göre yıllardır değişen bir şey yok. Ülke genelinde iş gücüne katılma oranlarına cinsiyet ve yaş grupları açısından bakıldığında, tüm yaş gruplarında erkeklerin iş gücüne katılma oranı yüzde 70,9; kadınlarda ise yüzde 29,7’dir. Çalışabilir nüfusta yer alan kadınların ise dörtte üçü evde oturmaktadır. Tabii, tüm bu veriler üretilmiş veriler, kayıt altında bir ekonominiz yoksa rakamlarınız da iyiymiş gibi görünebilir ama bu hâliyle bile durum çok üzücüdür.

Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; kadınların istihdamı çerçevesinde kreş hâlâ bir lüks ve bu konuda işe yeni yeni başlanması gerekmektedir. Kadının Emeği ve İstihdamı Geliştirme Platformu, çocuk bakımının kadınlar ve erkekler arasında eşit paylaşılmasının ve kamusal bir hizmet olmasının hayati önem taşıdığını vurgularken Hükûmet kadınları esnek zamanlı, kayıt dışı işlere mahkûm ediyor. Uygulanan politikalar nedeniyle kurumlar yeterli sayıda ve kalitede kreş açmadığı gibi, sadece 150’nin üzerinde kadın çalışanı olan iş yerlerine kreş açma zorunluluğu getiriyor. Biliyoruz ki ülkemizde çok sayıda küçük ve orta ölçekli işletmeler mevcut ve sizler bu işletmeleri otomatik olarak kreş açmaktan kurtardınız, büyük ölçekli işletmelerde ise bazen bilerek kadın çalışan sayısı düşük tutulduğu için ne yazık ki kreş açılmıyor.

Kadınlarda durum ve rakamlar korkunç. Ya çocuklarda? Orada durum daha da kötü. Çocuk işçiliği sorununa baktığımızda ise özellikle son 10 yılda herhangi bir iyileşmenin olmadığı devletin kendi resmi rakamlarıyla bile anlaşılıyor. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) 1992’de tüm dünyada çocuk işçiliğinin sona erdirilmesine yönelik programını Türkiye’de başlattığında, o dönemde çalışan çocuk sayısının 1,5 milyon çocuğa ulaştığı söyleniyordu. ILO’nun programıyla birlikte ve özellikle sekiz yıllık zorunlu eğitimle 2006’da çalışan çocuk sayısı yaklaşık 1 milyona düştü. Bu sözleşmenin imzalanmasından ve yasalaşmasından bu yana yirmi iki yıl geçti, yirmi iki yıl boyunca milyon dolarlar harcanarak çocuk işçiliğinin önlenmesi için pek çok bakanlık tarafından büyük otellerde süslü projeler gerçekleştirildi. Ancak konu hiçbir zaman etkili çözümleri sağlayacak gerçek sebepler üzerinden yani var olan ekonomik sistem ile ekonomik ve sosyal haklar üzerinden tartışılmadı, ele alınmadı, böyle olunca da işe yaramadı.

İstihdam içinde değerlendirilmeyen ev işlerinde çalışan çocukların sayısı 2006 yılında 6 milyon 540 bin iken 2012 yılı için bu rakam yaklaşık 1 milyon kişi artarak 7 milyon 500 bin kişiye yükseldi. Okula devam ederken çalışan çocukların sayısı 2006-2012 yılları arasında yüzde 64 oranında artarak 272 binden 445 bine yükseldi. Görülmektedir ki var olan küresel sistem güç merkezlerini sağlamlaştırarak tüm dünyada yoksulluğun artmasına, silahlı çatışmalara, ırkçılığa, ayrımcılığa ve eşitsizliğe neden olmaya devam ederken Türkiye 2014 yılının Kasım ayında hâlâ çocuklar için haksızlıklar ülkesi olmaya devam ediyor.

Göç Vakfı’nın 2013 yılını kapsayan Çocuk Hak İhlalleri Raporu’na göre sadece 2013’te yaşam hakkı ihlal edilen 340 çocuk hayatını kaybetmiş, yaralanmalarla birlikte toplam yaşam hakkı ihlali sayısı 1.172 ye ulaşmıştır. Raporun vurguladığı üzere "Kamu otoritesi çocuk ölümlerine yol açan olayların analizlerini yapmak ve önleyici tedbirler almak, ailelere çocukların korunması konusunda gerekli eğitimleri vermek gibi sorumlulukların yok saymaktadır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 36

Çocukların yaşam hakkını korumak her koşulda devletlerin sorumluluğu altındadır." ilkesi her bir çocuğun katlinde bir kez daha yok sayılıyor.

Şimdi, değerli arkadaşlar, Sayın Bakana ve Bakanlıktaki çok değerli arkadaşlara, yöneticilere sormak istiyorum: Avrupa Birliği 2014 İlerleme Raporu'nda, Hükûmetinizce çıkarılan ve 8 Mart 2012 tarihinde kabul edilen 6284 sayılı Kanun'a atfen "Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un uygulanmasına devam edilmiştir ancak ilave insan kaynağına ve koordinasyona ihtiyaç duyulmaktadır." denmiştir. Bu çerçevede, Bakanlığınız, 6284 sayılı Kanun çerçevesince Bakanlığınız bünyesinde şu anda çalışması gereken gerekli personel kaynağını istihdam etmiş midir acaba? Ekim 2014'te erkekler 29 kız çocuğunu ve kadını, eylül ayında 28 kadını öldürdüler. Kadına karşı şiddete ilişkin tablo bu kadar vahim durumdayken artık sokak ortasında kadınlar erkekler tarafından dövülürken Bakanlığınıza bağlı Şiddeti Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM) ne yapmaktadır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSA ÇAM (İzmir) – Şu anda sayıları bütün Türkiye çapında 14 olan ŞÖNİM'lerin işleyişine dair yönetmelik iki yıldır neden çıkarılmamıştır? AB İlerleme Raporu'nda da belirtildiği gibi gerekli personel atanmamış, atanan personele de gereken eğitimler verilememiştir. Avrupa Birliği ilerleme raporunda da altı çizildiği gibi kadınların istihdama katılımı hâlâ ciddi anlamda düşük seviyededir. Bu bağlamda, Bakanlığınızın kadın istihdamını arttırmak ve kadın girişimciliğini arttırmak için somut eylem planları mevcut mudur? Bu eylem planlarına ayrılan bütçe ne kadardır? Kalem kalem bilgi verilmesi mümkün müdür? Bunları sizden duymak isteriz.

Her ne kadar Bakanlığınızca Avrupa Birliğine verilen kadın istihdam oranı yüzde 29,6 olsa da bu oranın içinde AB ilerleme raporunda da belirtildiği gibi 1/3 oranında tarım sektöründe ücretsiz çalışan, hiçbir sosyal güvencesi olmayan aile bireyleri mevcuttur. Kayıt dışı olarak istihdama katılan kadınlara ilişkin olarak diğer ilgili bakanlıklarla yaptığınız ortak çalışmalar ve bu tür bir çalışmalar için ayrılmış bütçe mevcut mudur? Bunu öğrenmek isteriz.

İlk kez Türkiye tarafından imzalanan ve 25 Kasım 2011'de Türkiye Büyük Millet Meclisinden geçen "İstanbul Sözleşmesi" olarak bilinen Avrupa Konseyi'nin kadına karşı şiddeti ve ev içi şiddeti önleme sözleşmesinin gereği olarak kadına karşı şiddeti önlemeye ilişkin devlet bütçesinden çeşitli kalemlerin ayrılması mecburiyeti bulunmaktadır. Bu sözleşmenin 1 Ağustos 2014 tarihinde resmi olarak yürürlüğe girdiğini düşünürsek son 3 ayda bu sözleşmenin yükümlülüklerini yerine getirme noktasında bütçe anlamında ne tür adımlar atılmıştır? İstanbul Sözleşmesi gereğince sözleşmeyi imzalayan her ülke sözleşmenin bağımsız denetim mekanizması olan GREVIO'ya devlet tarafından Bakanlık bağımsız uzmanlar atamak zorundadır. Bugüne kadar denetleme mekanizması için Hükûmetinizce atama yapılmış mıdır, yapılmışsa bu uzmanlar için gerekli ve yeterli bütçe ayrılmış mıdır?

2013-2014 arasında Bakanlığınız tarafından Avrupa Birliğinden alınan fonların miktarı ne kadardır, bu fonların içerisinden Bakanlığınızın kullandığı kaynakların miktarı ne kadardır? Avrupa Birliği Hibe Kurulları gereğince toplumsal cinsiyet eşitliği projelerinde de bakanlıkların sivil toplum örgütleriyle ortak çalışmaların yapılması tercih edilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSA ÇAM (İzmir) – Bu çerçevede Bakanlığınızın geçtiğimiz bütçe döneminden bu yana STK'larla çalışmış mıdır, öyleyse hangi STK'larla çalışmıştır ve onlara hangi ölçülerde bütçeler verilmiştir?

2011'de Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen ve Ağustos 2014'te resmî olarak yürürlüğe giren İstanbul Sözleşmesi'ne göre kadınların özellikle adli hizmetlere ulaşmaları noktasında Hükûmetin alması gereken tedbirler vardır. Söz konusu tedbirler Hükûmetinizce alınmış mıdır? Adli tedbirlerin alınması noktasında Bakanlığınız ve Adalet Bakanlığı bütçelerinde öngörülen kalemler var mıdır?

2008'de kurulan Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun gerektiği gibi işlevini yerine getirmediği açıktır. Bu Komisyon 2013-2014 yılında Bakanlığınızla nasıl bir çalışma içinde olmuştur? KEFEK, Bakanlığınızın bütçesi çalışmalarına katkı vermiş midir? Bakanlığınız KEFEK'ten kendi bütçesine dair görüş almış mıdır?

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun Başkanı ve AKP Genel Merkezi Kadın Kolları Başkanı aynı kişi midir? Öyleyse bu kişinin tarafsızlığını kaybetmiş olduğunu düşünüyor musunuz?

Belediyeler Kanunu gereğince nüfusu 100 bin üzerinde olan her belediyenin sığınma evi açma zorunluluğu vardır. Türkiye'de mevcut sığınma evi sayısı 123'tür. Bu sayının artırılmasına katkı sağlamak amacıyla Hükûmetinizce 2014-2015 merkezî yönetim bütçesinden ayrılmış bir pay bulunmakta mıdır? Sığınma evi açmak isteyen bağımsız ve tarafsız kadın sivil toplum örgütlerinin Hükûmetinize bakışı nasıldır?

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının kurum içi toplumsal cinsiyet eğitimlerine ayırdığı 2013-2014; 2014-2015 bütçesi ne kadardır?

İstanbul Sözleşmesi gereğince Türkiye'de yaşayan mültecilere yönelik toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimleri verilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda Bakanlığınızın konuya dair önümüzdeki bir yıl içinde mali planları yapılmış mıdır?

Türkiye'de bütçeden en az pay ayrılan kurumların başında Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü gelmektedir. Bakanlığınıza bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nün 2013-2014 bütçesiyle, 2014-2015 bütçesi miktarları ne kadardır? Bunu gerçi şimdi tabloda görüyoruz.

Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nün toplumsal cinsiyet eşitliğinin güçlendirilmesine yönelik 2013-2014 projeleri neler olmuştur? Bu projelerin devlete maliyeti ne olmuştur?

Son sorum: İstanbul Sözleşmesi'nin 30'uncu maddesine göre uğradığı şiddet sonucu bedensel zarar görmüş veya sağlığı bozulmuş olan kadınlara devlet tarafından finanse edilen kaynaklar tarafından tazminat ödenmesi yükümlülüğü getirilmiştir. Son üç ayda devlet şiddeti mağduru kadınlara tazminat ödenmiş midir? Bakanlığınızın bu yılki bütçesinden bu ödeme için herhangi bir kaynak ayrılmış mıdır? Böyle bir kaynak ayrılmışsa 1 Ağustos 2014 itibarıyla tazminat almaya hak kazanmış şiddet mağduru kadınların tazminatını devlet hangi bütçe kaleminden ödemeyi düşünmektedir diyor ve bütçenizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 37

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

ÖNDER MATLI (Bursa) – Sayın Çam, saydığım kadarıyla 39 tane soru oldu.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bir eksik, 38.

BAŞKAN – Arkadaşlar, 50’de olabilir, 60 da olabilir, bir sıkıntısı yok.

ÖNDER MATLI (Bursa) – Hayır, sayabildiğim kadarıyla.

BAŞKAN – Sayın Keskin, sizinle devam edelim mi.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – 39 soruyu sorana da, onu sayana da bravo.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Ona yardım olarak...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sen bir dışarıya çıksana.

FERAMUZ ÜSTÜN (Gümüşhane) – Çayları söyleyin geliyorum.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, bürokrasinin değerli temsilcileri, sevgili basın emekçileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Üstün, senin sesine benziyor. Lütfen. Sayın Keskin’in insicamını bozuyorsunuz.

ÖNDER MATLI (Bursa) – Ya, bir dakika. Niye hep “Üstün” diyorsunuz, İzzet Bey de konuşuyor orada.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, İzzet Bey salvo atışı yaptı, o da...

BAŞKAN – Arkadaşlar, dolduruşa gelmeyin, İzzet Bey her zaman yapıyor bunu.

Sayın Keskin, buyurun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Süreyi yeniden çalıştırılım Başkanım. Lütfen.

BAŞKAN – Tamam efendim, sorun yok.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Hakkımı gasbetmeyin.

Sayın Başkan, “Aç bırak, tutsak et; minnet ve bağlılık duygusu yarat, sonra hükmet.” yönetim anlayışı, kamu yönetimine, ekonomi ve mali kararların şekillenmesine etkili olursa devlet sadaka kurumuna, siyaset de sadaka ayinine dönüşür.

2002 yılında iş başına gelen Adalet ve Kalkınma Partisi bu anlayışın, bu yaklaşımın mucidi ve mimarı olmuştur. İnsanın çalışıp ürettiğiyle toplumda dık yaşama duygusu köretilmiş, toplumun içerisinde insanları eziklik içerisinde tutsak ederek istediği şekilde yönlendirme algısı geliştirmiştir. Kamu görevlileri, valiler, kaymakamlar bu uygulamaların aktörleri olarak kullanılıp yapılan yardımlar gösterişlerle, tantanayla ilgilinin oturduğu konuta kadar aktarılıp kamuoyu önünde o kişiyi tutsak etme uygulaması günlük yaşamın ayrılmaz parçası olmuştur.

Adalet ve Kalkınma Partisi her şeyde olduğu gibi analizleri 2002’den yani kendi rejiminin önceki yıldan başlatıyor ve oradaki performansı çarpıtarak ortaya bir şehir efsanesi çıkarıyor. Sabah sunu yapan Sayın Bakanın konuşmasında bu anlayışın somut örnekleri var. Örneğin Sayın Bakan sunumunda “Sosyal harcamalarda kullanılan kaynak 2002’de 1 milyar 376 milyon lira, 2013 yılı sonu 21 milyar 37 milyon TL’ye yükseltilmiş.” diye bir paragraf koydu. Bu rakam doğrudur. Böyle baktığınız zaman, enflasyonu dikkate almadığınız zaman gerçekten sosyal harcamalara çok büyük bir artış olduğu algısı oluşuyor ama 2002’den bu yana yüzde 230 birikmiş enflasyonu dikkate aldığınızda sunulan rakamın çok büyük bir meblağ olmadığı anlaşılıyor.

Kaldı ki yoksulluk olduğu sürece bu yardımlar da kaçınılmaz olacaktır. Siz iktidar olarak bu toplumun 30 milyon kesimini yoksulluk sınırının altında yaşamaya mahkûm ederseniz, doğal olarak bunun sonucu bütçeden bu yoksul insanlara kaynak aktarmak olacaktır. Önemli olan, yoksulluğu azaltmak, insanların çalışarak, üretmek toplumda özgürce yaşayabilmesini gerçekleştirmektir. İnsanlara emeğinin karşılığını vermeyerek, ürettiği ürünlerin karşılığını vermeyerek açlığa, yoksulluğa, tutsaklığa değil, sonra “Yardım ettim.” diyerek her sandık kuruluşunda partinize hak etmediğiniz oy toplama anlayışı sosyal devletle bağdaşmayan bir yaklaşımdır.

Bu anlayışın, böyle yaklaşımın içerisinde olduğunuzun çok somut örnekleri var. Önce engellilere çalışma olanağı sağlıyor musunuz? Yürürlükteki yasalara göre engellilere kamu kurumlarında yüzde 3 oranında çalışma hakkı tanınmıştır fakat bu konulardan sorumlu olan Bakanlığınızda bile bu rakamlara uyulduğunu sanmıyorum. Bütün kamu kurumlarında aynı anlayış egemen olmaktadır. Keza bu insanların eğitimiyle de ilgili doğru dürüst tatmin edici bir uygulama yok. Türkiye’de 5 ile 18 yaş arası 500 bine yakın engelli çocuk var 8,5 milyon engellenin içerisinde. Bunların 50 binine özel ve örgün eğitim veriliyor, diğerlerinin böyle bir eğitim alması, kendi yeteneklerini geliştirerek, geliştirdikleri yeteneklerinin karşısında iş bulma imkânları, kanalları tıkanıyor. Bu yaklaşım da “Para verdim, çok büyük katkılar yaptım.” anlayışı da, “İnsanları tutsak etme, esir etme.” anlayışının bir başka ürünüdür. Bakanlık olarak bu konuda herhangi bir önlem alınmayacak, bu konuda engellerin insanların eğitim görebilerek kendi ayakları üzerinde durmasının koşulları hazırlanmayacak, sonra dönülecek, “Bütçeden şu kadar para ayırdık.” diye övünüp şişinmeye kalkacaksınız.

Keza, 2 milyona yakın rehabilitasyon eğitimi alması gereken engelli var. Bu konuda sunuşunuzda bizi aydınlatıcı herhangi bir bölüm yok. Yani 2 milyon rehabilitasyon ihtiyacı olan engellilere niçin yeterli düzeyde eğitim verilmemektedir. Bu 2 milyon rehabilitasyon eğitimi ihtiyacı olan engellilerin maalesef çok az bir bölümü eğitim alabilmekte, gerek okul sayısı gerekse bu okullarda görev yapacak olan personelin yetersizliği nedeniyle engelli insanlar bu rehabilitasyon eğitimini alamamaktadırlar. Şu an engellilerin yüzde 80’i iş gücüne dâhil değildir.

Asıl Bakanlığınızın görevi, bu engelli insanları eğiterek, rehabilitasyona tabi tutarak onların iş gücüne dâhil edilmesidir. İş gücüne dâhil edilebilirse engelliler, başkasına boyun eğmeden, başkasının taleplerine tutsak olmadan özgürce yaşama şansını elde edebilirler. İktidarınız bu konuda bilinçli olarak hem eğitim olanaklarını kısıtlıyor hem de rehabilitasyon olanaklarını kısıtlayarak engellileri de tıpkı diğer toplum kesimlerinde olduğu gibi siyasi amaçlarla kullanmanın peşini takip etmektedir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 38

Şimdi, Sayın Bakan, kadın cinayetleri, devri iktidarınızda... Bu konuda hiç değinmiyorsunuz, 2002'yle kıyaslama yapmıyorsunuz konuşmanızda. Tabii, bu konudaki başarısızlığınız o kadar kötü ki bunu teğet geçiyorsunuz. Yüzde 1.460 devri iktidarınızda 2002'ye göre kadın cinayetleri. Yani 14 misli kadın öldürülmüş 2002'den önceye göre; 14 misli daha fazla kadın öldürülmüş.

Bunun öldürülme sebeplerini bilmiyorum. Bu konuda tabii, konuşmanızda herhangi bir değerlendirme göremedim ama bu konuda herhâlde yasa çıkarmak yetmiyor, insanların kadına bakışını, toplumun kadına ilgili değerlendirmelerini, algılarını değiştirmek gerekiyor.

Kamu yönetiminin en üst düzeydeki moral otoritesini temsil eden Başbakanlık koltuğunda oturan kişi "Kadınla erkek eşit değildir." diye değerlendirme yaparsa, siz bile çok önemli bir konuda kadından sorumlu bir bakan olarak, Suriye'den gelen kadınların Türk erkekleriyle evlenmesini hiç de uygun olmayan bir yaklaşımla "Suriyeli kadın mültecilerle, karnının doyurulması bahanesiyle iki ya da üç olarak evlenilmesi, misafirperverliğimize uygun değildir, sorumluluk erkekler düşüyor." diye bir değerlendirme yaparsanız, böyle bir değerlendirme yaparsanız kadın haklarından sorumlu Bakan olarak, elbette ki kadınlar öldürülür.

Yani, bunu erkeklerin sorumluluğuna havale ederek, bu konuda Medeni Kanunu'nun en azından düzenlemelerini görmezlikten gelerek sanki bu evliliklere vize verir gibi açıklık sorununu evlenme... Açıklamanız burada Sayın Bakan. Sizin konuşmanız bu.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Bunun bir suç olduğunu, kanunlar karşısında bunun bir suç olduğunu açıklayan öncesi de var ama...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Hani nerede var? Burada açıklama.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Bütününe bakın.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Burada açıklama.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Sayın Bakan açıklar ama bence bütününe bakın.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Burada açıklama.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Bütününü okuyun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Aşağısını da okuyayım isterseniz. Yani Anayasa'yı, Medeni Kanun hükümlerini bırakacaksınız bir kenara...

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Öyle mi demiş?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ben diyorum bunu.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Siz diyorsunuz zaten.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Cumhuriyetin bir bakanı Türkiye'de bunun Anayasa'ya, yasalara göre uygun olmadığını söylemeyecek, kalkacak bunu açlığa bağlayarak erkeklerin kusuru diye bu şekilde bir yaklaşım ortaya koyacak. Elbette böyle bir yaklaşım ortaya koyarsanız...

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Sayın Bakan cevap verir, ne söylediğini biliyor.

ADNAN KESKİN (Denizli) – ...kadını hâlâ bir ticari meta gibi görürseniz, kadını, hâlâ cumhuriyetin en önemli devrimlerinden olan kadın hakları devrimini göz ardı eder de tekrar toplumsal ve siyaset yaşamından uzaklaştırmaya çalışırsanız... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Biz o açıklamayı detaylarıyla okuduk Sayın Keskin.

ADNAN KESKİN (Denizli) – ...kadını sadece evinde çocuk doğurmakla yükümlü bir varlık olarak değerlendirirseniz, kadınların cinayetlere kurban edilmesi de kaçınılmazdır.

ÖNDER MATLI (Bursa) – Kabul etmiyoruz.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Sizin ifadeleriniz...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sizin devri iktidarınızda maalesef kadınlar bu konuma düşürülmüştür, bu konuma indirgenmiştir. Başbakanınız, bakanlarınız...

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Sayın Bakan açıklayacak neyi ifade ettiğini.

BAŞKAN – Sayın Keskin...

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Bizim söylediğimiz...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Bakanın avukata ihtiyacı yok. Kendisi cevap verir İlknur Denizli.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Avukata ihtiyacı yok ama konuşmanın tamamına bir bakmak lazım.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ben bakıyorum. O seni ilgilendirmez. Bakan cevap verir ona.

(Mikrofon kapandı)

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Yani ben konunun hassasiyeti...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Arkadaşlar, Sayın Bakan cevap versin.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Bu tepkilerinizi Sayın Başbakanı koyaydınız keşke. Kadına erkek eşit değildir dediği zaman siz onurluca bir davranış sergileseydiniz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Siz keşke bu tavrınızı Sayın Başbakan...

BAŞKAN – Sayın Keskin, teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sayın Bakan, sizden bir küçük açıklama alayım.

Buyurun lütfen.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Teşekkür ederim.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başbakan televizyon ekranlarında kadına erkek eşit değildir dediğinde...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Sayın Keskin, lütfen.

Arkadaşlar...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 39

ADNAN KESKİN (Denizli) – Keşke bu tavrınızı o zaman koysaydınız.

ÖNDER MATLI (Bursa) – Adnan Ağabey, Sayın Bakan konuşuyor, bak Sayın Bakan cevap veriyor.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Kadın-erkek ayrımını, haremlik-selamlık ayrımlarını içinize sindireceksiniz, bakanlarınızın yaptığı toplantıda onların eşiyile beraber...

BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Keskin, açıklamalarınızı...

ADNAN KESKİN (Denizli) – ...şövalyeliğe soyunacaksınız.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Arkadaşlar, benim yaptığım açıklama bir televizyon programındaki bir açıklama. Çok geniş bir oturumda yapılan, bu konudaki bütün sorunların enine boyuna tartışıldığı bir açıklama. Gazetenin yani sizin okuduğunuz gazetenin o açıklamanın ne kadarını aldığını ve sizin ne kadarıyla ilgili konuştuğunuzu –bir saniye- bilmiyorum ama açıklama şöyle. İsterseniz Anadolu Ajansı'ndan isteyip bakabilirsiniz.

ADNAN KESKİN (Denizli) – İsteyelim.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Açıklama şöyle: Ülkemizde tek eşlilik esastır, Suriye'de bu böyle olmayabilir. Suriyeli kadınların birden fazla evlilik alışkanlığı olabilir ama bizde böyle değildir yani kelime kelime söylemiyorum ama mana itibarıyla böyle.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, elinizde vardır bir kopyası, bu Anadolu Ajansı'nın şeyi yok mu?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Yok yani böyle bir sorguya çekileceğimi hiç düşünmediğim için elimde kopyayla dolaşmıyorum.

ÖNDER MATLI (Bursa) – Sayın Bakanım, videoyu çoğalttıralım, CD yaptıralım.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Yok, yok, hayır, gerek yok yani bu tartışmayı da yükseltmeyelim. Arkadaşlarımın da...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ayağınıza basıp basmamak... Farklı bir şey söyleyeyim...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Sayın Keskin...

BAŞKAN – Efendim, Sayın Keskin, bitirsin Sayın Bakan.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Keskin, ne aceleniz var?

BAŞKAN – Telaş etmeyin, durun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Bakanın başka bir açıklaması daha var.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Sayın Keskin...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Yıl 2004...

BAŞKAN – Müsaade eder misiniz.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Sayın Keskin, ben şu sözümü bitireyim, saygısızlık oluyor biraz, takdir edersiniz.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Siz saygısızlık yapıyorsunuz.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Yapmadım size karşı bir saygısızlık.

BAŞKAN – Olur mu canım! Sayın Keskin... Sayın Keskin, lütfen...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Size karşı bir saygısızlık yapmadım, Sayın Başkan söz verdi.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Gerilim yaratmaya hakkınız yok.

BAŞKAN – Sayın Keskin, müsaade edin.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Bitireyim konuşmayı.

BAŞKAN – Sayın Keskin, ben size bitirip bitirmediğinizi sordum.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ben konuşurken siz buradan devreye giremezsiniz.

BAŞKAN – Sayın Keskin, ben size konuşmanızı bitirip bitirmediğinizi sordum. Siz bitirdiniz.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Hayır efendim, ne zaman bitirdim?

BAŞKAN – Süreniz de bitti.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Hayır efendim. Kaç dakikamı aldılar, görmüyor musunuz Sayın Başkan?

BAŞKAN – Ben size ilave süre veririm bilahare.

Buyurun Sayın Bakan.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Hayır efendim, bitmedi benim konuşmam, kesemezsiniz. Böyle bir saygısızlık var mı Sayın Başkan?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yanlış anlaşılma var o zaman, bitti zannettik Sayın Keskin.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Rica ederim, yapmayın.

BAŞKAN – Sayın Keskin, zaman zaman...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkan, ben konuşuyorum. Bütün arkadaşlar sizin bu yaptığınızı duyuyor.

BAŞKAN – Müsaade edin... Sayın Keskin... Sayın Keskin, siz bu Komisyon'da ilk defa bulunmuyorsunuz. Zaman zaman, sayın bakanlar konuşma yapırlarken de milletvekili arkadaşlarımızın ya da Komisyon üyesi arkadaşlarımızın müdahalelerinde kendilerine söz verilebilir. Ayrıca, İç Tüzük'e baktığınızda bu size bir saygısızlık değil. Sizin süreniz de bitti, sözünüzü de tamamladığınız düşünülür.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Hayır, hayır, ben...

BAŞKAN – Müsaade edin efendim. Sayın Bakanla hiçbir alakası yoktur. Bu, tamamen, Divan Başkanı olarak benim kendi...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkan, benim sözüm bitmedi.

BAŞKAN – Allah, Allah... Müsaade eder misin.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 40

ADNAN KESKİN (Denizli) – Benim sözüm bitmedi.

BAŞKAN – Tamam, bitmediğini şimdi öğrenmiş olduk.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakan, siz buyurun, ondan sonra Sayın...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Hayır, ben... Yapamazsın Başkan... Konuşmayı...

BAŞKAN – Sayın Keskin...

Sayın Bakan, siz açıklamanızı yapın, buyurun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Hayır, yapamaz.

BAŞKAN – Yapar efendim.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Yapamazsın Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yapar efendim.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Burası çiftlik değil.

BAŞKAN – Yapar efendim, müsaade edin.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Yapamazsın.

BAŞKAN – Sayın Keskin...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Yapamazsın Sayın Başkan.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Bakanın sözünü kestiniz.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Burayı germenin bir gereği yok. Niye kesiyorsunuz sözümü?

BAŞKAN – Sayın Keskin, siz geriyorsunuz Sayın Keskin, rahat olun.

ÖNDER MATLI (Bursa) – Konuşmayı kesemezsiniz, Sayın Bakan konuşuyor.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ben ne zaman kestim?

BAŞKAN – Sayın Keskin, Sayın Bakanın yapacağı açıklamalardan neden bu kadar tedirgin oluyorsunuz?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ben tedirgin olmuyorum Sayın Başkan. Ben bitireyim, Sayın Bakan...

BAŞKAN – Sayın Bakan müsaade edin, Sayın Keskin bitirsin.

Sayın Keskin, buyurun, iki dakika ilave süre verdim, buyurun.

ÖNDER MATLI (Bursa) – Sayın Başkan, biz Anayasa'yı değiştirip pozitif ayrımcılık yapmadık mı? Bayan Sayın Bakan...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Önder, dur sen, acele etme.

BAŞKAN – Size ilave süre verdim iki dakika, buyurun Sayın Keskin.

Sayın Keskin'e pozitif ayrım yaptım.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Bakan İslam, çocuk gelinlerle ilgili bakınız açıklamasına: "Kötülük olsun diye çocuğunuzu evlendirir miyiz, çoğu masumane, birinci artırmalıyız." diyor. Budur kadından sorumlu Bakanımızın çocuk evliliğiyle ilgili değerlendirmesi.

Şimdi, bir sayın bakanımız çocuk evlendirilmeleriyle ilgili böyle değerlendirme yapıyorsa, başka vatandaşların eşlerini farklı nedenlerle öldürmesinin âdeta ahlaki zeminini de hazırlamış oluyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun lütfen.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çocuk evliliklerini masumane görmem gibi bir şey söz konusu dahi değil. İlgili açıklamada şunu söylemiştim, bunu söylediğimi de daha önce Genel Kurulda ifade etmiştim aslında ama tekrar etmekte fayda var: Ben değil, Türkiye Cumhuriyetinde yaşayan herhangi bir kadının bu şekilde düşünebileceğini zannetmiyorum, bu mevkilere gelmiş insanların özellikle. Yanlış algılamalara izin vermeyelim arzusuyla tekrar ediyorum.

Çocukken evlendirilen kızların anneleri de genellikle çocuk yaşta evlendirildikleri için yaptıkları şeyin bir insanlık suçu olduğunun farkında değiller. Bunu masum bir şey zannediyorlar. Bu mealde bir açıklamaydım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Normal bir şey bu.

İLKNUR DENİZLİ (İzmir) – Çok doğru.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Yani, benim duruşuma da bakarak zaten, insanlığımıza ve varoluşuma bakarak ve bu konuda daha önce ve sonra söylediğim şeylere de bakarak bu sözü zaten söyleyemeyeceğimi düşünmek gerekir diye düşünüyorum. Bana karşı haksızlık yapmayın yani eleştirin tabii ki eleştiri iyi bir şey.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Bakan, ben sizin açıklamalarınızdan okudum.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Şimdi müsaade edin.

Eleştirilmek iyi bir şey. Ben mesleğim itibarıyla, akademisyenlik itibarıyla eleştirilerden ders almayı bilen bir insanım ama haklı ve pozitif eleştirilerin çok daha yüksek katkılar sunacağını düşünüyorum.

Diğer konu: Suriyeli kadınların yasal eşlerin üzerine yasal olmayan nikâhlarla evlenilmesi konusu elbette ki sadece erkeklerin sorumluluğuna bırakılmış bir alan değildir. Yasalarımız bu konuya zaten düzenler. Ama, benim orada söylediğim şey sizin son derece desteklemeniz gereken bir şey. İnsanların manevi dünyalarında buna yer olmaması gerektiğini söylüyorum ve şunu söylüyorum: "Bizim geleneksel misafirperverliğimiz bize muhtaç olmuş insanlara karşılık bekleyerek yardım etmeyi kabul etmez. Yapmayın bunu." diyorum. Bu kadınların karnını doyurmak için, onlara bir barınak vermek için, bir ev vermek için, onları illegal olarak... O kelimeyi söylememiştim orada ama keşke söyleseymişim çünkü hani her cümlenizin altından da bir şey çıkarılabileceğini tahmin etmiyorsunuz doğru bir şey söylediğinizi düşündüğünüz zaman özellikle. Illegal olarak -burada ekliyorum şimdi- bu kadınlarla yasal olmayan evliliklerin yapılması yanlıştır, Türkiye Cumhuriyeti yasalarına aykırıdır. Türk erkekleri de, mazlum -inşallah bunu da abartıp farklı yere çekmezsiniz- konumdaki

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 41

bu kadınların bu mazlumluklarından faydalanarak böyle bir istismarı yapmamalılar diyorum. Bu Türk misafirperverliğine uygun değil diyorum. Ve ben bunu bütün CHP'li arkadaşlarımın, bütün MHP'li arkadaşlarımın destekleyeceğini zannederek söylüyorum.

BAŞKAN – Ve HDP'lilerin efendim.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Desteklenmesi gereken bir düşünce olduğunu düşünerek söylüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, çok teşekkür ediyorum.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Özür dilerim. Ve bütün HDP'li arkadaşların.

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.37

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.58

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KATİP: İlknur DENİZLİ (İzmir)

----- 0 -----

BAŞKAN –Komisyonumuzun değerli üyeleri, Komisyonumuzun 6'ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bütçe ve kesin hesabı ile ilgili müzakerelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Şimdi, sırasıyla söz vereceğim.

Sayın Aydemir, buyurun.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, çok değerli Bakanım, çok değerli milletvekili arkadaşlarım, çok değerli bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; ben de hepinize saygılar sunuyorum.

Büyük Türkiye ailesinin bakanısınız Sayın Bakanım, 77 milyonun bakanısınız. Tabii ki erkeğiyle kadınıyla, çocuğuyla, yaşlısıyla genciyle hepsinden de sorumlusunuz bir nebze. Dolayısıyla, bu kadar büyük ve çok ağır bir yükünüz var.

Sayın Bakanım, yeni bir bakanlıksınız, genel müdürlükten sonra bakanlığa dönüştü. Biz, AK PARTİ hükümetleri olarak hem aileye hem de sosyal politikalara önem veren bir hükümetiz. Bunu da bakanlık kurarak zaten gösterdik. Bununla paralel olarak da bütçemizi misliyle artırdık. Şimdi, parasal yönden, maddi yönden iyi durumda olmanız lazım ki her tarafa yetiştirebilesiniz. Bu hizmetleri götürürken maddiyatın yanında personele de büyük ihtiyaç var. Nitelikli hizmet yapmamız lazım. Parasal yönden sıkıntı olmadığını görüyoruz. Ancak, bu kadar büyük Bakanlığımızın, güzel Bakanlığımızın yanında personeli bu kadar çabuk ve yeteri derecede eğitemediğimiz kanaatindeyim yani nitelikli personel bakımından. Dolayısıyla, bunu bir an önce çözmemiz lazım. Her tarafta huzurevlerimiz, her tarafta rehabilitasyon merkezlerimiz, her tarafta çocuk evlerimiz, her tarafta umut evlerimiz yani âdeta Bakanlık kendi içerisinde yarışır vaziyette çalışmalarını sürdürüyor. Dolayısıyla, nitelikli insanlara da çok ihtiyaç var. İnşallah, bunları da en kısa sürede tamamlarız. Nitelikli insanlarla bu güzel hizmetleri sunmanın mutluluğunu hep birlikte yaşarız.

Sayın Bakanım, öncelikle teşekkür etmek istiyorum. Biz geçtiğimiz yıl Soma'mızda bir facia yaşamıştık. Facia yaşanır yaşanmaz biz sizleri yanımızda gördük, siz Değerli Bakanımızı ve personelinizle birlikte yanımızda gördük. Psikososyal destekleri anında Soma'ya getiriniz. Bütün ailelerle görüştünüz anında ve belki o anda hiçbirimizin aklına gelmeyen bir şeyi daha yaptınız, hemen ertesi sabah bütün ailelere maddi yardımda bulundunuz. Biz belki bunu düşünemeyebildik ama sizler tecrübenizle bunu düşündünüz ve her ailemize ertesi gün Yardımlaşma Derneğinden bin lira hesaplarına para yatırdınız. Dolayısıyla, hayatın devam ettiğini gördük ve bu insanların paraya ihtiyaçları olduğunu siz düşündünüz ve ocakları tıttı, çorbaları pişti. Bundan dolayı da teşekkür ediyoruz. Ve yardımlarınız bitmedi, psikososyal destekleriniz de devam ediyor. Bu ailelerin yalnız olmadığını her daim gösterdiniz. Sadece bu, Soma'yla da kalmadı, kim yardıma muhtaçsa sizi yanında hissetti, kim “Ben muhtacım.” dediyse siz orada oldunuz, kim “Mağduruz.” dediyse yanınızda oldunuz ve inşallah, Rabb'im bu hayırlı hizmetleri devam ettirmeyi nasip eder sizlere.

Tabii, şu da var Sayın Bakanım yani aslında az önce arkadaşlarım da bahsettiler: Sokaktaki çocuklar, işte, boşanmalar. “Önleyici tedbirleri daha önce nasıl alabiliriz?”e kafa yormamız lazım. Bu çocuklarımızın sokağa düşmeden sokağa düşmesini engelleyecek projeleri hep birlikte geliştirmemiz lazım ve sokağa düştükten sonra da bu çocuklar, kötü yollara düşmeden bunları kurtarmamız lazım. Bununla alakalı çalışmalarımızı inşallah daha verimli bir şekilde devam ettiririz.

Sayın Bakanım, çocuk evlerindeki gelişmeler hakikaten bizleri sevindiriyor. Çocuklarımızı sokaktan alıyoruz, bu çocuklarımızın da bir aile ortamı içerisinde yaşamasını sağlıyorsunuz. Çocuk sabahleyin evinden çıktığı zaman, okuluna gittiği zaman annesi, evde bakıcı anne olarak görev verdiğiniz kişiler çocuklarımızı alıyorlar, okula kadar götürüyorlar ve okuldan getiriyorlar. Çocuk, okuldan geldikten sonra çantasını atıyor, aynı bir ev ortamı havasını o evde teneffüs ediyor.

Siz projelere de açık Bakanlıksınız Sayın Bakanım. Dolayısıyla, önceden 5-6 tane çocuğa bir evde 2 bakıcı anne bakarken yardımcı hizmetli, yardımcı bakıcı anne vererek de 3'e çıkardınız. Bir anne evde çocuğa bakarken diğer

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 42

anne çocuğun derslerine, yemeklerine, dolayısıyla bir ev ortamı içerisinde anneyi de yormadan, çocukları da üzmeden bu ortamı sağladığınız için de teşekkür ediyoruz sizlere.

Sayın Bakanım, ben burada birkaç şeyi daha belirtmek istiyorum, takdirinize sunmak istiyorum. Mesela, biz genel sağlık sigortası uygulamasına geçtik, yeşil kart olayını kaldırdık. Brüt asgari ücretin 1/3'ünden az geliri olanlara ne yapıyoruz? Devlet tarafından genel sağlık sigortası kapsamında bunların sigortasını yatırıyoruz. Biz geçtiğimiz aylardaki torba yasayla genel sağlık sigortası prim borcu olanların, 1/3'ten daha düşük asgari ücretli kardeşlerimizin de borçlarını affettirdik. Yani, aslında bunlar borçlu olmayacaklardı, borcun tahakkuk etmemesi lazımdı. Yalnız tabii ki bunlar, vatandaşlarımızın gelip de beyanda bulunmadıkları için, gelirlerini beyan etmediklerinden dolayı borçlu duruma düştüler. Bunu Çalışma Bakanlığımızla ortaklaşa çalışarak yani belki -77 milyonumuzun kaç milyonu 1/3'ün altında gelir elde ediyorlar bilmiyorum ama sizde bunlar mevcuttur- bunları birlikte düzenleyerek bu vatandaşlarımızı hiç borçlandırmadan, torba yasayı beklemeden, bu kişileri borçlandırmadan bu yeşil kart veya genel sağlık sigortasından faydalanmasını nasıl sağlayabiliriz, bunu bence hep birlikte düşünmemiz lazım. Şöyle olabilir: Genel sağlık sigortası o vatandaşın hastaneye gittiğinde karşısına çıktığında eğer geliri 1/3'ten azsa sizin yardımlaşma derneklerine gelip o geliri tahakkuk ettirerek borçlandırma yapabiliriz. Çünkü, genel sağlık sigortası, sağlıktan faydalanmaya başladığı zaman tahakkuk eden bir durum olduğundan dolayı, Sayın Bakanım, bu çalışmaları yaparsak... Çünkü, vatandaş borçlandıktan sonra, bir şekilde devlete borçlu olduğu zaman devlet bunu affetmiyor, bir dahaki torba yasayı beklemek zorunda kalıyorlar vatandaşlarımız. Vatandaşlarımızın da üzüldüklerini araziye çıktığımızda hep birlikte görüyoruz Sayın Bakanım.

Sayın Bakanım, sizlere ne kadar teşekkür etsek azdır. Muhtaç eşi veya çocuğu askere giden vatandaşlarımıza ayda 250 lira aylık bağlayarak muhtaç kişilere, bunların bir nebze olsun maddi yönden faydalanmasını da sağladınız. Eşi ölmüş kadınlarımıza da dul aylığı bağlayarak onların da bir nebze hayatını kolaylaştırdınız. Yalnız, araziye çıktığımız zaman "Bayanlara bu aylığı bağlıyorsunuz da erkeklere niye bağlamıyorsunuz?" diye dul vatandaşlardan tepkiler geliyor. Bunu da dikkatinize sunmak istiyorum.

Sayın Bakanım, ben sizin Bakanlığınızın bütçesinin hayırlı olmasını Cenab-ı Allah'tan temenni ediyorum. Çok hayırlı hizmetler ediyorsunuz. Gerek dullarımızın, yetimlerimizin, muhtaç asker ailelerimizin gerekse bilhassa engelli kardeşlerimizin, ailelerin dualarını aldığınızı unutmamanızı burada bir kez daha söylüyorum ve bütçemizin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Aydemir.

Sayın Sarı, buyurun.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hanımefendiye isterseniz söz verin.

BAŞKAN – Pardon, Tülay Hanım da istemiş.

Sayın Selamoğlu, buyurun, açıyorum mikrofonunuzu.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biraz önceki konuşmadan dolayı söz istemiştin Sayın Başkanım. Bize doğru bakıp "Kadını meta olarak görüyorsunuz." diye bir cümle kullanıldı. Başta şunu söyleyeyim: Bizim değerlerimizde kadın meta olarak görülmez, insan olarak kadın ve erkek değerlidir. Sizin evde meta olarak görüyorsanız size karışmayız, kendi ruh hâlinizi bize yansıtmayın diyorum Sayın Vekilime.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yapma Hocam, yapma!

ADNAN KESKİN (Denizli) – Böyle saygısızca konuşma!

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Biraz önce "kadın haklarından sorumlu Bakan" diye tanımladınız. Siz konuşmanızın nereye gittiğinin, Sayın Vekilim, farkında değilsiniz, bizim sözlerimizden alınıyorsunuz, konuşmayı başlatan sizsiniz. "Kadın haklarından sorumlu Bakan" dediniz. Aileden sorumlu Bakan, sadece kadın haklarından değil, ailenin her bireyinden, aile içerisindeki mağduriyetlerde veya mazlum durumda olan tüm alandan sorumlu, geniş kapsamlı Aile Bakanı. "Kadından sorumlu Bakan" deyip böyle bir tanımlama yapamazsınız.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bakan cevap veremez mi buna yani? Yürütme ile yaşamayı karıştırıyor arkadaşlar.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Bakan cevap verir buna, ben anlamıyorum.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Bir de Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili olarak daha da şaşırtıyorsunuz beni. "Sosyal demokrat partiyiz." diyorsunuz, "Sosyal devlet anlayışına sahibiz." diyorsunuz. Sonra "Sadaka yardımı, sadaka kurumu" ya da "tutsak et" anlayışı diyorsunuz. Bunu zavallı bir ifade olarak düşünüyorum.

Saygıyla selamlıyorum.

MUSA ÇAM (İzmir) – Kim dedi Hocam? Kim söyledi Hocam?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Konuşacağız.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Konuştuk zaten, Sayın Keskin.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sataşmadan söz vereceksiniz herhâlde.

BAŞKAN – Yok, hayır, burada tutanaklarda var, sadaka...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Böyle seviyesiz bir konuşmaya müsaade edemezsiniz. Çok saygısız bir konuşma, çok düzeysiz bir konuşma. Ben söz istiyorum.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Hayır Hocam, sizin kullandığınız cümlelerin karşılığında aynı cümlelerle cevap verdim.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Benim aile yaşantıma...

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Ben düzeysizsem o konuşmayı başlatan sizsiniz. Aynı cümlelerle cevap verdim size.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Düzeysiz konuşuyorsunuz, yakışmıyor size.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Bu görev size ait değil ki.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 43

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen, polemiğe gerek yok.
Size de vereceğim.
MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sataşma var.
BAŞKAN – Verelim, bir saniye, bitirsin.
VAHAP SEÇER (Mersin) – Sayın Başkan, niye müdahale etmiyorsun?
ADNAN KESKİN (Denizli) – Niye müsaade ediyorsun böyle konuşmasına?
BAŞKAN – Neye?
VAHAP SEÇER (Mersin) - Hep dışarıdan gelenler bize böyle cevap verecek? Burada Sayın Bakan var, olur mu böyle şey?
BAŞKAN – Hayır, bir saniye...
TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Ben Meclisin bir üyesiyim, dışarıdan da konuşmaya katılabilirim. Meclisin üyesiyim, ben bir milletvekiliyim.
BAŞKAN – Şimdi, bakın, arkadaşlar...
VAHAP SEÇER (Mersin) - Size mi kaldı bize cevap vermek?
TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Bana kaldı tabii.
ADNAN KESKİN (Denizli) – Benim aile yaşamıma dil uzatma hakkı yok onun, ayıp!
TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Ayıp bir şey! (Gürültüler)
BAŞKAN – Sayın Keskin, siz...
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Adnan Bey, söz verecekler.
TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Olur mu öyle şey ya! Ben milletvekiliyim, olur tabii.
ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkan...
BAŞKAN – Sayın Keskin, söz yerinden istenir ya!
Bir saniye, lütfen...
Bir konuşmacı sözünü bitirmeden “Söz verin, söz verin...” Bir dakika, veriniz.
RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Başkan, sataşma varsa söz verilir.
BAŞKAN – Söz veriyoruz biliyorsunuz burada.
RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Vermediğiniz için bu tartışma oldu.
BAŞKAN – Ama konuşma bitmeden söz mü vereceğim oraya?
RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bitti.
MÜSLİM SARI (İstanbul) – “Teşekkür ederim.” dedi bize.
BAŞKAN – Etmedi daha henüz.
TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, tutanaklar da gelir.
BAŞKAN – Tutanaklara bakılır.
TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Sayın vekilin kullandığı cümlelerle cevap verdim, herhangi bir şahsi cümlem yoktur, aynı cümlelerle cevap verdim.
Saygılar sunuyorum.
BAŞKAN – Teşekkür ederiz.
ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, bir söz verir misiniz?
BAŞKAN – Sayın Keskin önce istedi de...
ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ama ben de küçük bir açıklama ihtiyacı duydum yani Komisyonun üyesi olarak, Sayın Başkan, aynı zamanda Komisyona söz doğuyor teknik itibarıyla.
Teşekkür ederim.
Şimdi, Sayın Başkan, Komisyonumuzda, dikkat ederseniz, ne zaman bir gerilimin dozu yükselse genelde Komisyon üyesi olmayan misafir milletvekili arkadaşlarımızın bu diyalogları daha çok büyük rol oynuyor. Şimdi, Sayın Vekilimiz konuşurken de misafirim, biraz evvel, ara vermeden evvel Sayın Keskin konuşurken de Sayın Keskin duymadı yalnız fakat ben attığı lafı duydum, aynen biraz evvel yaptığı konuşmada kişisel şeye dönük, aile durumuna dönük, Sayın Keskin'in tepki gösterdiği hususa dönük... Demek ki burada bir ısrar var. Bu konuda arkadaşlarımıza bir hatırlatma yapılmasında büyük ihtiyaç var.
BAŞKAN – Hayır, burada ben daha önceki konuşmalarda...
ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani, şahsi ve kişisel, ben attığı lafı duydum buradan. Yani, o salvo atışları böyle üstten geçiyor. Yani, daha özenli bir üslup kullanmakta büyük fayda var.
BAŞKAN – Tabii ki, tabii ki, biz burada...
MEHMET GÜNAL (Antalya) – “Bu Komisyon biraz farklı.” diye arkadaşlarımıza...
BAŞKAN – Bu Komisyon teknik bir komisyon arkadaşlar, bunu her defasında hatırlatmamıza gerek yok.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Onu söylüyorum, siyaset kısmı Genel Kurulda.
BAŞKAN – Tabii ki siyaset yapılıyor.
ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani, şimdi, bakın, Komisyon üyesi...
BAŞKAN – Ama ben şimdi neye karşılık...
VAHAP SEÇER (Mersin) – Ama sizin müdahale etmeniz gerekir Sayın Başkan.
İZZET ÇETİN (Ankara) – Görevini hiçbir zaman yapamadin buraya geldiğinden beri. Bu Komisyon Başkanlığını layıkıyla yerine getirmiyorsun.
BAŞKAN – Hayır, arkadaşlar, yürütmeye, Sayın Bakana hitaben mi söylendi, yoksa buraya hitaben mi söylendi bilmiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 44

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hayır, Sayın Bakan muhataptı, dolayısıyla Sayın Bakan cevapları verir.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yasama organında görev yapan arkadaşların görevleri farklıdır, yürütme organındaki arkadaşların görevleri farklıdır.

BAŞKAN – Elbette.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Hem denetim hem de yasama göreviyle meşgulüz.

BAŞKAN – Sayın Çetin, mikrofonunuzu açayım, kayıtlara geçsin.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Denetim sırasında, bütçe sırasında milletvekillerine cevap verme hakkı yürütme organında muhatap olan kişiye aittir Sayın Başkan.

BAŞKAN – Kime hitaben konuştu?

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bu konuda sizin de eksik bilgileriniz olduğu için yönetemiyorsunuz.

AHMET ARSLAN (Kars) – Düzeltiyim derken daha çok bozuyorsun.

BAŞKAN – Sayın Çetin, burada eğer siz bir arkadaşımıza ya da bir gruba yönelik bir hitapta bulunduğunuz zaman tabii ki onlar da cevap verir.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yönetemiyorsunuz Sayın Başkan, özellikle şahsınız yönetemiyor.

BAŞKAN – Burası konuştuğu zaman siz nasıl oradan cevap veriyorsunuz? Buradaki arkadaşlar konuştuğu zaman siz niye cevap veriyorsunuz? Demek ki onlar da şöyle ilgili konuşuyor.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Şimdiye kadar bu Komisyonunda bu düzeyde bir konuşma olmadı.

BAŞKAN – Lütfen...

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Tutanakları isteyin.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Önce kendine bak, kendi aile hayatına bak!

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen şahsileştirmeyelim bu işi.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ben şahsileştirmedim Sayın Başkan. Siz o konuşmayı yaparken müdahale edeceksiniz.

BAŞKAN – Ben demiyorum yani...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Elbette cevap vereceğim ben de şimdi.

BAŞKAN – Buyurun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ne demek yani bu? Ayıp değil mi böyle bir konuşma? Avukatları mısınız?

BAŞKAN – Siz ne dediğinizi yani siz kendinizi de ifade ederek...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ben cevap vereceğim şimdi ona.

BAŞKAN – En iyi kendiniz ifade edersiniz, buyurun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ben “devlet sadaka kurumu, yapılan iş sadaka ayini” derken herhangi bir kimseyi suçlamadım. Ben uygulanan politikanın o anlama geldiğini söyledim. Devleti, elbette bu şekilde kaynakları bu amaçla kullanırsanız, siz kışın valiye talimat verip “Arabaya bin, buzdolabı dağıt.” dersanız, kara kömür dağıtmak için görev verirsiniz bu bir sadaka ayini olur. Bir taraftan dindar geçinirsiniz, öbür taraftan İslam dininin en temel kuralı, sağ elin verdiğini sol el bile görmeyecek kuralını ayak altına alırsınız. Ben bunu anlattım.

İki, sizin haddinize değil benim aile yaşamıma dile uzatmak. Ben elli yıllık evliyim.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Siz, benim aile yaşamıma dil uzattınız.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Kes sesini! Kes sesini! Dinle!

BAŞKAN – Ama Sayın Keskin, böyle...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Dinlesin! Sayın Başkan, öyle dinleyecek!

BAŞKAN – Tabii, dinliyor herkes ama yani böyle... (Gürültüler)

ADNAN KESKİN (Denizli) – Ben elli yıllık evliyim.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Size mi kaldı insanların ailesine dil uzatmak?

BAŞKAN – Bir şey demiyorum ama “Kes sesini!” diye bir ifade kullanılmaz yani biz müdahale ediyoruz, biz müdahale ediyoruz.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Olur mu?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Eğer aile yaşamında bir şey arıyorsan dön de kendi yaşamına bak, dön de kendi yaşamına bak!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

Arkadaşlar, şimdi neye dayanarak konuşuldu?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Arkadaşlar, tutanakları istiyoruz.

ADNAN KESKİN (Denizli) – İki, benim kadına saygısızlık yapma diye bir sözüm yok. Tam tersine, ben kadına yapılan saygısızlığı anlatmaya çalıştım, “kadını bir ticari meta gibi görme anlayışları” dedim. Ha, siz bunu beğenmeyebilirsiniz ama siz şunu içinize sindiriyorsanız, sezaryeninden, doğuracak çocuk sayısına kadar dizayn etmek adına, ben de onu sizin kadın olma takdirinize bırakıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Tutanaklara bakılsın.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, tutanakları çıkarttırırım, isteriz şimdi.

Sayın Sarı...

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Ben bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hemen gelin, merak etmeyin, biraz sonra gelir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 45

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Şimdi, birkaç konuyu netleştirme ihtiyacı var. Birincisi şu...
ADNAN KESKİN (Denizli) – Kendi sıkıntısı var. Bana... (Gürültüler)
BAŞKAN – Lütfen, lütfen Sayın Keskin ya! Tırmandırmayın ya!
RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bir dakika arkadaşlar, konuşuyorum. Bir dakika... (Gürültüler)
BAŞKAN – Ama tırmandırmayın ya!
RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Başkan...
Arkadaşlar... Bir dakika...
ADNAN KESKİN (Denizli) – Ne demek ya! (Gürültüler)
BAŞKAN – Tırmandırmayın değerli arkadaşlar. Ama lütfen ya... Tamam, konuştunuz.
ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkan...
BAŞKAN – Ama konuştunuz, değil mi?
ADNAN KESKİN (Denizli) – Kim konuştu?
BAŞKAN – Söylemediniz mi her şeyi? Fikrinizi söylediniz. Şimdi tekrar tekrar...
ADNAN KESKİN (Denizli) – Ya Sayın Başkan, bu Divanda böyle bir konuşmaya müsaade edilmez. Benim şahsıma...
BAŞKAN – Ama şimdi biz...
ADNAN KESKİN (Denizli) – Ben kimsenin şahsına bir saygısızlık yapmıyorum. Bütün arkadaşlarıma saygım var benim. Benim konuşmamda hiçbir kişiyi küçültme, rencide etme yoktur.
BAŞKAN – Ben duymadım sizin konuşmanızı, dolayısıyla bilmiyorum. Getirirsiniz tutanakları...
ADNAN KESKİN (Denizli) – Ama eğer bazılarının bundan bir rahatsızlığı varsa...
BAŞKAN – Şimdi ama siz cevap verdiniz, konuştunuz. Şimdi tekrar tekrar...
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Siz “Kadını ticari meta olarak görüyorsunuz.” dediniz.
TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – “Meta olarak görüyorsunuz.” dediniz. Tepki göstermeyeyim mi buna?
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Tutanaklarda da var. Belki diliniz sürçmüş olabilir. Belki maksadını aşan bir cümledir ya da nereye gittiğinin farkında değilsiniz.
ADNAN KESKİN (Denizli) – Yahu, kardeşim, ben diyorum ki: Bakın, ben ona saygı duyduğum için, sezaryenle ilgili...
BAŞKAN – Neyse Sayın Keskin...
ADNAN KESKİN (Denizli) – ...lafları söylemedim.
BAŞKAN – “Görüyorsunuz” diye bir suçlama varsa...
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Niye alınıyorsunuz, onu anlamadım. Ne var?
ADNAN KESKİN (Denizli) – Ben kimseyi...
BAŞKAN – Arkadaşlar, Sayın Keskin, “görüyorsunuz” diye bir suçlama varsa veya böyle bir itham, “böyle görüyorsunuz” gibi...
ADNAN KESKİN (Denizli) – Ne görüyorsunuz Sayın Başkanım? Burada değildin.
BAŞKAN – Ben de tutanağa bakalım diyorum.
İZZET ÇETİN (Ankara) – Yorum yapıyorsun ama şimdi burada.
BAŞKAN – Yorum yapmayalım, tutanağa bakalım, ondan sonra...
İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, burada yoktun o konuşma sırasında.
BAŞKAN – Ben de “Yoktum.” diyorum.
ADNAN KESKİN (Denizli) – Hayır efendim, partinin politikasını değerlendirdim. Niye şahsıma...
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, “görüyorsunuz” deyince ne oldu? Hadi görüyorsunuz. Ben dedim, hadi, “ticari meta.” Yahu kardeşim, parayla ölçersen buna böyle denir. Doğrudan kalkıp da, Sayın Berber, demiyor ki. Neyine bakacaksınız, anlamadım hâlâ ya.
BAŞKAN – Ne demek görüyorsunuz diye suçlama? Yani böyle bir meta...
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Görüyorsunuz, tamam, ticari meta olarak...
BAŞKAN – Yani böyle “Meta olarak görüyorsunuz.”
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya Hükümet o politikayı uyguluyorsa, sadece para kısmına bakıyorsa...
BAŞKAN – Öyle değil ki Sayın Günal.
UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Onunla alakası yok Sayın Günal.
BAŞKAN – Sayın Günal, mesele o değil.
MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben anlamadım yani.
BAŞKAN – Burada tartışılan konu deminden beri farklı.
ADNAN KESKİN (Denizli) – Ne meselesi Sayın Başkan? Siz yoksunuz bir kere. Ne yorum getiriyorsunuz?
BAŞKAN – Ben yorum getirmiyorum.
ADNAN KESKİN (Denizli) – Ne meselesi o zaman?
BAŞKAN – Şöyle deniyor...
ADNAN KESKİN (Denizli) – Ben söylediyimi söylüyorum, ben söylediyimi söylüyorum. Kadını “haremlik selamlık” diye ayırırsanız, “Kadın erkekle eşit değil.” diyorsanız, doğuracağı çocuğa müdahale ediyorsanız, sezaryene müdahale ediyorsanız, bu, kadını bir ticari meta gibi görmektir. Ben hanımefendinin şahsım gibi... Ben yapılan politikayı söyledim. Ben hiçbir kimseyi suçlamak için bunu söylemedim. Ha bunu doğru bulmayabilirsiniz.
BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.
Sayın Türel, buyurun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 46

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, arkadaşlar, birkaç konunun netleşmesi ihtiyacı var çünkü bakın, bunun yüzünden, devamlı, bakıyoruz, tartışmalar çıkıyor ve devam ediyor. Birincisi şu: Bu Komisyon teknik komisyon, tamam, ama teknik komisyon demek sadece rakamlarla ilgilenmek değil. Biz şimdi burada...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Niye itiraz ediyordunuz?

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bir dakika, sözümü bitirmedim. Lütfen...

BAŞKAN – Sayın Çelebi, bir saniye, bitirsin bir sözünü.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bir dakika arkadaşlar... Bitsin, ondan sonra söyle şeyini.

"Teknik komisyon..." Biz burada oturup ödenekler bazında tek tek şu kadar, bu kadar, bunları mı konuşuyoruz? En son oylanıp geçiyor. "Teknik komisyon..." Politikaları konuşuyoruz biz, politikaları, geçmiş dönemde uygulanan ve gelecekte uygulanacak politikaları. Bu anlamda teknik ama aynı zamanda da politik. Biz politikacıyız, siyasetçiyiz. Yani burada uygulanan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının uyguladığı politikaları konuşuyoruz. Rakam mı konuştuk burada? Yani "teknik komisyon" derken, yok, şuraya şu kadar verdin de, şuraya şu kadar ödenek aktardın, bunları konuşmuyoruz ki. Bunlar zaten bu şekilde gelmedi önümüze. 2013 yılı kesin hesabı bile böyle görmüyoruz. O yüzden bir kere bunu netleştirelim.

İki: Yasama yürütme ayrımını lütfen doğru, parlamenter demokrasiye uygun biçimde benimseyelim. Bakın, biz hepimiz yasamayız. Burası yürütme arkadaşlar. Siz yasamısınız bizim gibi. Biz denetliyoruz yürütmeyi arkadaşlar. Bunun farkına varın. Yani siz de sonuçta eleştirilerinizi getirin. Yani sonuçta yürütme çoğunluk var diye, sizin içinizden çıktı diye, orası hiçbir eleştiri yapmayacağız, bunların hepsini dışta tutacağız...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yaptık ya, tavsiye ediyoruz, yapıyoruz ya.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bir dakika, bakın, böyle bir anlayış olmaz. Bize cevap veriyorsunuz. Bakın, biz söyledığımız zaman eleştirileri, biz burada karşıdaki grup olarak size hitap etmiyoruz ki. Biz uygulanan politikaya, Hükûmete şey yapıyoruz arkadaşlar. Eleştireceğiz tabii, biz muhalefetiz, biz muhalefet partisiyiz. Yarın siz muhalefet olduğunuzda siz de bizi eleştirin, itirazımız yok. Yanlış yaptığımızı söyleyeceksiniz. Niye bunu içinize sindiremediğinizi anlamadım. Devamlı oradan cevap yetiştiriyorsunuz arkadaşlar bize ya. Yapmayın! Üç...

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Cevap vermeyelim, susalım mı, ağzımıza kilit mi vuralım?

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Türelî. (Gürültüler)

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bir dakika... Bir dakika... Son konuyu da söyleyeyim.

Bakın arkadaşlar... Bir dakika...

Üç... (Gürültüler)

Arkadaşlar, bakın... (Gürültüler)

Sayın Başkan...

BAŞKAN – Lütfen buyurun.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bakın, arkadaşlar, üçüncü olarak da biz kişiselleştirmiyoruz arkadaşlar, kişisel şey değil bunlar. Biz politikaları eleştiriyoruz. Söylenen sözler var. Bazen bir bakan bir söz söylemiş oluyor, o lafı hatırlatıyoruz, söyleyeceğiz ona. Bu bir kişisel saldırı değil. Sonuçta siyasetçi, yönetici makamında oturanlar, bu ülkenin kaynaklarının nasıl yönetileceğine karar verenler, politikayı belirleyenler elbette eleştirilecek. Yanlış yaptıkları zaman söyleyeceğiz. Dün bir şey söyledilerse, bugün tersini yapıyorlarsa söyleyeceğiz bunları. Bu, kişiselleştirme değil. Kişisel bir şeyimiz yok bizim. Ne işimiz olabilir insanlarla? Yani sonuçta hepimiz burada parlamenteriz, milletvekilliği görevini yapıyoruz. Ama doğal olarak orada oturan insanlardan belli bir tutarlılık beklemek, belli bir sorumluluk beklemek bizim hakkımız. Bu yüzden bütün eleştirilerimiz bu bağlama alınmalıdır ve son olarak da söyleyeyim: Her zaman yapıcı muhalefetten yanayız. Bakın bu konuşmalarımıza, lütfen, basın da burada, alıyor, alın şeyleri, bakın, hepsinde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığına ilişkin ne olur, nelerde yanlış yapılıyor, ne olması gerekiyor, dezavantajlı gruplara gittik, onlara ilişkin, hep bunları anlatıyoruz arkadaşlar. Yani bunlardan bir şey çıkartılması gerekiyor. Biz Sayın Bakandan bunu bekliyoruz. Sizin yerinizde oturan Fatma Hanım'da da aynı şekildeydi Sayın Bakan. Orada da söylüyorduk, teşekkür ediyordu, "Sağ olun." diyordu, "Yararlandım." diyordu, budur yani. Böyle bir şeyin içindeyiz. Son olarak da bir şey söyleyeyim...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Aşk olsun, ben yararlanmıyorum muym?

BAŞKAN – Yani Sayın Bakanımıza söz vermedik henüz.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Hayır, şöyle, bir de zaten son olarak şunu anlamadım: Zaten buradaki sorun çözüldü. Arada geldiniz, konuşma burada bakıldı, bitti. Onun için burada yeniden bunları alevlendirmenin, şey yapmanın... Hiç bunlar yakışık almıyor, onu belirtmek istiyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederiz Rahmi Bey.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Sarı, buyurun.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, tabii, hararetle bir tartışmanın üzerine konuşmak...

BAŞKAN – Teknik konuşmak zor mu olacak?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – ...zor olacak ama...

BAŞKAN – Siz deneyimli bir arkadaşsınız.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – ...mümkün olduğunca toparlamaya çalışayım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 47

Sayın Bakan, değerli bürokratlar, Komisyon üyesi ve misafir milletvekili arkadaşlarım, değerli basın mensupları; hepinize "iyi akşamlar" diyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Şimdi, Sayın Bakanım, daha önceki bakan buradayken de benzer düşüncelerimizi mümkün olduğu kadar aktarmaya çalışmıştık. Genel, büyük bir perspektiften bakarak Türkiye'nin sosyal politikalarını ve sosyal politikalarındaki eksikleri mümkün olduğu kadar anlatmaya ve biraz da yol göstermeye çalışmıştık. Şimdi ben, yine, biraz bu bakış açısından bakacağım.

Öncelikle şunu söylemem gerekiyor: Dünyada sosyal politikalarda çok önemli eğilimler var ve çok önemli alanlar var. Yani küresel krizle başlayan bir yoksullaşma süreci var tüm dünyada ve bu yoksullaşma sürecinin doğrudan uzantısı olarak da sosyal politikalar için yeni bir manevra alanı açılmış durumda ve sosyal politikaların önemi giderek artan bir şekilde önümüzde duruyor. Hakeza, aynı şey, Türkiye için de söz konusu. Burada ekonomiye ilişkin bazı değerlendirmeler yaparken de bunları söylemiştim.

Şimdi, Türkiye'de gerçekten büyüme oranlarının düştüğü bir ekonomik patika var önümüzde. Yani geçmiş dönem büyüme ortalamalarımız bizim hep yüzde 5'lerde seyretmiş ama bugün gelmiş olduğumuz noktada yüzde 3 büyüme ortalamasını sürdürmek zorunda olan bir ekonomi var. Bunun doğrudan uzantısı da işsizlik oranının artmasıdır. 2012 yılının sonbaharından itibaren Türkiye'de işsizlik oranları artıyor ve bu seneyi muhtemelen çift haneli işsizlik rakamlarıyla tamamlayacağız ve önümüzdeki dönemde de bu devam edecek. Yani bunlar Türkiye ekonomisinin temel yapısal sorunları. Henüz yoksulluk rakamlarına ciddi bir şekilde bir yansımaları görmüyoruz bunun ama orta ve uzun dönemde Türkiye'nin yoksulluğa ilişkin problemler yaşayacağını da görüyoruz. Dolayısıyla, sosyal politikalar için ciddi bir manevra alanı var önümüzdeki dönem.

Şimdi, sizin sorumluluğunuz çok büyük. Biz muhalefet olarak, özellikle sosyal demokrat bir parti olarak da -ki bizim için de çok duyarlılık alanıdır burası- mümkün olduğu kadar bu manevra alanının doğru bir şekilde doldurulabilmesi için birtakım fikirlerimizi sizlerle paylaşmaya çalışıyoruz.

Şimdi, böyle bir tablo varken önümüzde ve böyle bir yol haritası varken önümüzde Türkiye'de sosyal koruma sisteminin de birtakım yapısal sorunları var. Şimdi bunları konuşmamız ve buralardan birtakım çözümlere gitmemiz gerekiyor.

Şimdi, bunlardan birincisi ne? Bir defa, geleneksel sistemlerimiz var bizim yani geleneksel sosyal ağlarımız var. İşte, komşu olmaktan kaynaklı, akraba olmaktan kaynaklı birtakım ağlarımız var. Bunlar bizi kriz dönemlerinde de koruyor aslında. Mesela 2001 krizinde, hatırlıyorum ben, Türkiye'yle Arjantin karşılaştırmaları yapıldı. Türkiye de Arjantin kadar sert bir krize girmiş olmasına rağmen insanlar çok fazla dışarı çıkmadılar, Arjantin'deki gibi olmadı. Sosyologlar bunlara ilişkin birtakım araştırmalar yaptıklarında şu sonuçlara varmışlardı: Türkiye'de hâlâ güçlü akrabalık ilişkileri, komşuluk ilişkileri bir geleneksel, sosyal koruma ağı yaratıyordu ve bu sosyal koruma ağı da insanları koruyordu, en azından tepkileri absorbe ediyordu. Yine, mesela, din temelli birtakım sosyal koruma mekanizmalarımız var bizim, zekât gibi mesela, dinsel dayanışma ilişkilerimiz var. Yine, aynı şekilde, geleneksel olarak vakıflar, vakıflarda oluşan sosyal koruma ağlarımız var. Ancak bunların artık, giderek, modernleşmeye başladıkça, ekonomi bir transformasyona uğradıkça, toplum bir transformasyona uğradıkça yetersizleşmeye başladığını ve yetersiz kaldığını da görüyoruz. Türkiye'de hızlı bir toplumsal değişim süreci var, hatta zaman zaman bir toplumsal anomaliden söz edenler de var. Yani o kadar hızlı değişiyor ki ekonomik görünüm, temel altyapılar o kadar hızlı değişiyor ki aslında değerler bunu takip edemiyor ve ülkenin bir tarafında başka bir değer yapısı oluşurken başka bir yerde başka bir değer yapısı oluşuyor. Dolayısıyla toplumsal bir anomaliden söz edenler de var. Yani bunlar artık yetersiz. Bir defa öncelikle bunu belirtelim.

İkincisi, bu yetersiz olan geleneksel yapılarla kısmen modern olan ve doğrudan doğruya sizinle ilişkili olan sosyal politikalar da yan yana ve eklektik duruyor aslında yani bunlar birbirleriyle içselleşmiş, birbirlerini tamamlayıcı bir strateji çerçevesinde değil de yan yana ve birbirinden kopuk ve eklektik olarak duruyor. Şimdi ben bunu önemli bir problem alanı olarak görüyorum ve Bakanlığınızın yönlendirilmesi açısından önemli bir alan olarak görüyorum.

Şimdi, ikincisi: Bizim sosyal koruma sistemimiz -buradan size gelecek olursak yani modern sosyal koruma sistemine gelecek olursak- bütüncül değil henüz. Şimdi, mesela sunumunuza baktım ben, sunumunuzu izleyemedim ama okudum tartışmalar esnasında. Mesela bütüncül bir sosyal yardımlaşma bilgi sisteminden bahsediyorsunuz ama bu bilgi sisteminin, asıl, merkezî hükümet tarafından yapılan sosyal yardımları yeknesaklaştırdığını, bir araya getirdiğini anlıyorum ben ama Türkiye'de iki tane daha alan var ki bunların senkronize bir biçimde bir araya getirilmesi lazım sosyal yardımlarla ilgili. Bunlardan birisi yerel yönetimler.

Şimdi, yerel yönetimler kendilerince çok ciddi sosyal işlevler üstleniyorlar hizmeti halka en yakın yerde veren kurumlar olarak. Dolayısıyla, orada verilen sosyal yardımlarla, orada yapılan sosyal hizmetlerle merkezî yönetimin yaptığı sosyal hizmetlerin bir çerçevede bir araya getirilmesi ve yeknesaklaştırılması, senkronize hâle getirilmesi gerekiyor. Hakeza sivil toplum kuruluşları... Ben söyleyeyim, siz de yaptıklarınızı söylersiniz ya da yapamadıklarınızı söylersiniz.

Şimdi, sivil toplum kuruluşları, gönüllü kuruluşlar, bunların yaptıkları yardımların da bir yere doğru sevk ve idare edilmesi lazım. Bütün bunların hepsinin harmonisinin oluşması lazım ve bu, sizin Bakanlığınızın bence en önemli işlevlerinden biri olmalı çünkü bu olmazsa bir müddet sonra sosyal yardımlarda mükerrerlikler ortaya çıkıyor ve sosyal yardımlardaki mükerrerliklerin de hem bir adaletsizlik yarattığı hem de özellikle istihdamla ilgili problemler yarattığını önümüzdeki dönem görüyoruz, yaşıyoruz. Zaten sizin sunumunuzda gizli olarak, üstü örtük olarak ima ettiğiniz durum da o, yani istihdamla ilişkisini, bağını kurarken vermiş olduğunuz örnekte olduğu gibi.

Üzerinde durmamız gereken bir başka sorun alanımız, bence, sosyal yardımların çeşitliliği. Şimdi, son on yılda bu konuda mesafe katedilmiş durumda. Bir hakkı teslim edelim. Yani bundan önceki dönemden baktığımız zaman, daha

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 48

birkaç kalem üzerinden yürüyen sosyal yardımların aslında biraz daha çeşitlendiğini görüyoruz ama hâlâ dünyadaki örneklerine baktığımız zaman bu konuda katedilmesi gereken mesafeler var. Dolayısıyla burada da çalışmak, buranın da üzerinde durmak gerekiyor.

Bir başka alan, miktar yetersiz.

Şimdi, siz sunumunuzda bir tanımlama yapmışsınız ve demişsiniz ki... "Sosyal harcamalar" diye bir kriter koymuşsunuz ve 26,5 milyarlık bir sosyal harcama 2014 yılı bütçesi için koymuşsunuz, bunu da millî gelire oran olarak yüzde 1,51 gibi bir rakam koymuşsunuz, 1,5 gibi. Şimdi sizin Bakanlığınızın bütçesi 18 milyar. Aradaki fark muhtemelen diğer bakanlıkların yaptığı sosyal harcamalar ama buraya mesela ben sosyal yardımları koymanızı beklerdim. Türkiye'de yapılan sosyal yardımların... Sosyal harcamalar ayrı bir şey, sosyal yardımlar ayrı bir şey muhtemelen.

BAŞKAN – Totalini yani bütün STK'lar dâhil totalini mi demek istiyorsunuz?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Hayır, sosyal harcama eşittir sosyal yardım değil. Sosyal yardım olmayan sosyal harcamalar da var.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Eğitim, sağlık da sosyal harcama sayılır ama sosyal yardım değil, sosyal koruma değil, karıştırmayalım.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sosyal yardım olmayan sosyal harcamalar da var.

Şimdi, uluslararası kriterler, Sayın Bakanım...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – 2,5

MÜSLİM SARI (İstanbul) – 2,5 OECD rakamı. Türkiye'de 0,88'di geçen sene, geçen seneki sunum böyleydi. Bir müsaade ederseniz...

Şimdi, Sayın Bakanım...

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – 31'di geçen sene.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – 0,88'di Hocam, tartıştık, hatırlıyorum.

BAŞKAN – Evet, buyurunuz Sayın SARI.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Şimdi, Sayın Bakanım, bir sosyal yardım yani uluslararası standartlara uygun bir sosyal yardım kriteri tanımlayıp Türkiye'deki sosyal yardımların ne kadar olduğuna ilişkin bir bilgi verirseniz memnun olurum. Çünkü, mesela OECD ortalaması millî gelirin 2,5'u. Dolayısıyla, bizim sosyal yardımlarımızın bu ortalamanın altında olduğu sonucu çıkar ama bu konuda mesafe katedilmiştir, onu da görüyoruz. Fakat, Türkiye'de sosyal yardımların seviyesi hâlâ çok yetersizdir. Türkiye gibi gelişmekte olan bir ülkede, problemleri olan ve bu problemleri çözmek durumunda olan bir ülkede sosyal yardımların yeterli olduğunu savunmamak lazım, yetersiz olduğunu ve bunların artırılması gerektiğini savunmak lazım. İstihdamla ilgili olan problemler Türkiye'de sosyal yardımların bence miktar olarak yetersizliğinden değil ama bunların dağılımı, çeşitliliği ya da mükerrerliğiyle ilgili bir problemdir. Yani, bununla ilgili bir çalışmak lazım diye düşünüyorum.

Şimdi, benim burada önerdiğim şey Sayın Bakanım, yeni bir sosyal koruma çerçevesini tartışmamız. Şimdi, sunumunuzda da var, aslında sosyal koruma çerçevesini genişletecek birtakım şeyler söylüyorsunuz ama özünde bir yoksullukla mücadele stratejisi gibi görünüyor sizin yaptıklarınız ve sunumunuzun da genel çerçevesi yani yüzde 80'ini, yüzde 90'ını bu gibi görüyorum ben. Oysa çağdaş sistemler, sosyal koruma çerçevesini sadece yoksullukla mücadeleyle kısıtlamayıp bunun ötesinde buraya yeni bir alan ve yeni bir ayak daha açmak zorundadırlar. Bu da sosyal dışlanmışlıkla mücadeledir. Yani, tek başına yoksullukla mücadele yetmez, yeni yoksullar yaratmamak üzere, ekonomik transformasyon sürecinde... Mesela, küresel ölçekte mal ve hizmet üretebilecek bir ekonomi olma iddiamız var. Bu iddiamız Türkiye'nin transformasyonunu hızlandıran, derinleştiren bir iddiadır ve dolayısıyla yeni yoksullar yaratmayan, çerçevesi güçlendirilmiş bir sosyal koruma sistemini önümüze getirmek zorundasınız siz Bakanlık olarak. Bu daha geniş bir kavramdır ve eğitim gibi, sağlık gibi, sosyal güvenlik gibi, dezavantajlı gruplar gibi, kadınlar gibi daha geniş bir çerçevedeki politikaların da yeniden tartışılmasını gerekli kılar yani bu bakış açısından yeniden tartışılmasını gerekli kılar. Ben bu konuda eksik olduğumuzu düşünüyorum ve buralara doğru gidebilirsek yani sosyal koruma çerçevesini hem daha iyi kaynaklarla hem daha çeşitli kaynaklarla hem de daha bütünleşik biçimde dizayn ederek çerçeveyi ve genel bakış açısını buraya doğru yönlendirirsek çok daha başarılı oluruz diye düşünüyorum.

Bu genel açıklamalardan sonra, gördüğüm bir iki tane soruna daha değinmek istiyorum Sayın Başkan. Şimdi, bunlardan birincisi, gerçekten bu sosyal yardımlar, istihdam meselesi. Yani, sosyal yardımlar belirli yerlere odaklandığında, özellikle mükerrerliklerle ilgili, bunun bir müddet sonra insanları istihdamdan caydırdığına ilişkin teoride güçlü argümanlar var. Türkiye'de de bunun ortaya çıktığına...

BAŞKAN – Ya da kayıt dışı çalışmaya ittiğine ilişkin.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Evet.

Türkiye'de de bunun yavaş yavaş gözlenmeye başlandığına ilişkin hissiyatlar var.

BAŞKAN – İşaretler mi var?

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ben henüz böyle bir çalışma görmedim ama gözlemler var. Türkiye'deki sosyal yardımların sonuçlarını iyi analiz etmek bakımından böyle bir durum var mıdır yani buraya doğru gidiyor muyuz? Bununla ilgili bir çalışma var mı, bunu öğrenmek istiyorum.

AKP'li arkadaşım da söyledi, bu genel sağlık sigortası için yapılan gelir testleri meselesi... Biliyorsunuz, torba yasada, burada bir düzenleme yapmıştık ve onların bir kısmını silmiştik burada ama geriye yürütmedik yani daha doğrusu insanların sağlık yardımı aldığı anda değil de söz konusu yasanın çıktığı tarihe doğru, geriye doğru borçlandırmıştık insanları. Biz burada bunun doğru olmadığını, çünkü insanların zaten bundan haberdar olmadığını, dolayısıyla haberdar oldukları tarihten itibaren en azından bunun başlatılmasının doğru olduğunu söylemiştik. İnsanların bilmediği, işte 8-9 milyar -hafızam beni yanıltmıyorsa- o kadar miktarda bir büyüklükten söz ediyorduk, bir borcun

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 49

olduğunu ve bunun haksız olduğunu söylemiştik ama buradan geri adım atılmadı. Ben bunun çok haksız olduğunu düşünüyorum, bunu bir kez daha düşünmenizi öneririm.

Kadınların iş gücüne katılım oranı çok ciddi bir problem. Hâlâ Türkiye'de çalışabilir nüfus içinde yani kadınların çalışabilir nüfus içinde sadece üçte 1'i civarında, her 3 kadından 1'ine iş verebilen bir ekonomi olmasını 21'inci yüzyılda normal karşılamak mümkün değil. Özellikle bu 3 çocuk meselesinin, 3 çocuğa ilişkin politikaların da orta ve uzun vadede kadın iş gücüne katılım oranı için bir handicap olduğunu düşünüyorum. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz, merak ediyorum.

Kadına şiddet meselesi her geçen gün artıyor, arkadaşlarım söylediği için ve zamanım kalmadığı için girmedim.

Ve son olarak bir soruyu sormak istiyorum ve buna lütfen Sayın Bakanım, cevap istiyorum. Çünkü, geçen bütçe döneminde de biz bu soruyu sorduk ama cevap alamadık. Siz yazılı cevap vereceğinizi söylediniz -siz ya da Fatma Şahin'di yanlış hatırlamıyorsam, Fatma Şahin'dir muhtemelen- ama yazılı cevabı da alamadık. Dolayısıyla, yazılı değil ama sözlü şu anda, mümkünse bu sorunun cevabını istiyorum ben. Bakanlığınızın ödediği kira miktarları ne? Yani, kullandığı hizmet binaları için ne kadar kiranın ödendiğini öğrenmek istiyorum. Özellikle Eskişehir yolundaki binanızın kirası ne kadardır, bunu net olarak bize söylerseniz memnun olurum.

Aslında benim gireceğim çok konu vardı ama vaktimiz müsait değil.

Ben bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Sarı.

Sayın Baloğlu, sizin söz talebiniz vardı.

Buyurun.

MUSTAFA BALOĞLU (Konya) – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyelerimiz, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, sayın basın mensupları, ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, sizin de bildiğiniz gibi, 31 Ekim tarihinde Akşehir-Isparta yolunda elim bir facia diyebileceğimiz bir kaza meydana geldi ve onda 17 tane kardeşimizi kaybettik. Tabii, bununla ilgili, gerçekten Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının çalışmalarını takdir etmemek elde değil, bunlardan birazdan bahsedeceğim ama tabii bu kazada mutlaka sorumluları, bu kazada kusuru bulunan herkesle ilgili idari ve adli soruşturma da başlatıldı.

Sayın Bakanım, tabii, gözden kaçan bir şey var. Bu rahmetli olan, kaybettığımız 17 tane kardeşimizin 15 tanesi kadındı ve 1 tanesi çocuktı ve bunlar tarım işçileriydi ve şunu yani çok açıklıkla söylüyorum: Kaza yaptıkları araç, belki bizim bölgemizde, Konya bölgesinde tarım işçilerini taşıyan en modern araçlardan bir tanesiydi ve bu arkadaşların, bu kardeşlerimizin hiçbirinin sosyal güvencesi yoktu ve gerçekten aileleri ve diğer yaşam koşulları çok alt seviyede ve içler acısı bir durumdaydı. Tabii, konuyla ilgili kusuru, kabahati bulunan herkesle ilgili idari ve adli soruşturma başladı ama şunu özellikle belirtmek istiyorum, yaralanan vatandaşlarımızın, kardeşlerimizin -hastaneye gittiğimiz zaman- belki yakınları onların yanına gelmeden, hem Isparta'da hem Konya'da yaralılarımızın tedavisi devam ederken Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızın uzmanları onlara psikolojik ve diğer destek için yanlarındaydı. Gerçekten bu bizi geçmiş dönemlere baktığımızda çok memnun etti.

İkinci olarak, yine Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız kısa bir süre içerisinde cenazelerimizi, kardeşlerimizi toprağa verdikten hemen sonra bir ekiple gelerek her evde tespitler yaptı ve her evin kendi ihtiyaçları, işte, bazı evlerde gerçekten yaşam koşulları uygun değildi, onların yeni bir eve ihtiyacı vardı, bunlar tespit edildi. Bazı evlerde yaşayan kardeşlerimizin, ailelerimizin, mağdur ailelerimizin kredi borçları vardı, onlar tespit edildi ve bunlara kısa bir süre içerisinde çok yüksek bir bedelle çözüm bulundu ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımız sosyal yardımlaşma vakfına bu kaynağı aktararak bu kardeşlerimizin mağduriyetlerini çok kısa bir süre içerisinde giderdi ve bunun dışında, sonradan olabilecek ihtiyaçlara karşı da çalışmalar şu anda devam ediyor.

Yine, bunu özellikle söylemek istiyorum çünkü bunlar bizi gerçekten sevindiriyor. Çünkü ben geçmişte çocuk esirgeme kurumlarında, Bahçelievler gibi -Ankara'daki- Saray gibi yerlerde çok gönüllü hizmetlerde bulundum. O durumdaki, o dönemdeki kardeşlerimizin durumlarını biliyorum ve yine bugün bir ailemizin, annesini kaybeden bir ailenin 2 tane ikiz evladı vardı, onlarla ilgili, aile içerisinde onlara bakacak birinin bulunması ve bunun ücretinin de karşılanmasıyla ilgili bir çalışma başladı. Bunlar için gerçekten teşekkür ediyorum.

Tabii, bunlar Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızın son dönem vizyonuyla yaptığı ve bütün vatandaşlarımızın vicdanını rahatlatan şeyler. Teşekkür ediyorum ama bir tarafta da büyük bir kusur, büyük bir acı ve büyük bir facia var. Bununla ilgili de mutlaka tabii, belki Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızın direkt sorumluluğunda değil ama Çalışma Bakanlığıyla bir çalışma yapılarak özellikle büyük çoğunluğunu, belki yüzde 95'ini kadınlarımızın oluşturduğu bu tarım işçilerine yönelik, mutlaka, aynı geçtiğimiz dönemlerde yaptığımız, gündelik işlerde çalışan vatandaşlarımıza, kardeşlerimize yaptığımız düzenlemelerin de yapılması gerekiyor, bunların sigortalı hâle getirilmesi, çalışma koşullarının düzenlenmesiyle ilgili mutlaka Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığımızın da Çalışma Bakanlığına destek vermesi gerekiyor.

Tabii, bu konunun iki tarafı var. Bunların bir tarafı çalışan kesim. Özellikle bu çalışan kesimin birçoğu yeşil kartlı gibi sosyal yardımlaşma vakfının himayesi altında olduğu için sigortalı sayılabilecek işlerde gündelik de olsa çalışmamak... Çünkü, diğer haklarını kaybetmekten dolayı çalışmak istemiyorlar ama çalışmaları da bir vakıa, bir gerçek. Bununla ilgili de mutlaka bir düzenleme yapılması gerekiyor.

Ben sözü çok uzatmak istemiyorum ama bu konuya tekrar dikkatinizi çekmek istiyorum. Çünkü, tarım işçilerimiz ülkemizin her yerinde, özellikle yaz döneminde, tarım faaliyetlerinin yüksek olduğu dönemde her zaman karşılaşılabileceğimiz, geçmişte de birçok sıkıntılar yaşadığımız bir çalışma ortamı. Bunların mutlaka koşullarının düzeltilmesi lazım. Tabii ki bunlar bizim toplumsal acılarımız, hepimizin yüreğini yakan hadiseler. Bu hadiseler

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 50

konusunda siyaset mutlaka kepenk indirir; vicdan, akıl, merhamet devreye girer. Ben vicdan ve akılla bu sorunların çözüleceğine inanıyorum.

2015 yılı bütçemizin Bakanlığımıza, ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Baloğlu.

Sayın Türel, buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, basınımızın değerli mensupları, ben de konuşmaya başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, tabii, Sayın Bakan, bir sunuş yaptınız. Sunuşta da Bakanlık olarak geçmiş dönemlerde ne yaptığınızı, hangi aşamalara geldiğinizi ve bundan sonra da neler yapacağınıza ilişkin taahhütlerinizi bizimle paylaştınız. Şimdi, tabii, bütün aslına baktığınızda, esas itibarıyla, Bakanlığınızın görev alanında farklı farklı birimler olmuş olsa da temel anlamda yoksulluk olgusu üzerinden giden ve onun üzerinden kurgulanan, oluşturulan bir temel çerçeve var ve bu çerçeve doğrultusunda yapılan sosyal yardımlar, sosyal hizmetler, dezavantajlı grupların kavranmasına yönelik tedbirler gibi hepsi bunun etrafından gidiyor. O yüzden, aslında yoksulluk olgusunu kısaca bir tekrar tartışmaya gerek olduğunu düşünüyorum ben.

Şimdi, yoksulluk, en temelde “temel ihtiyaçları karşılayamama, asgari yaşam standartlarına erişememe durumu” olarak tanımlanıyor. Birçok göstergesi var bunun altında, onu tanımlayan daha alt dallar olarak. Birisi, mutlak yoksulluk. Gene bir görelî yoksulluk var. Mutlak yoksulluk, bireyin yaşamını sürdürebilecek asgari gereksinimlerini karşılayamaması durumu olarak algılanıyor. Bunun da altında, daha önce TÜİK’in yaptığı araştırmalarda da 2 istatistik yer alıyor. Birisi gıda yoksulluğu. Bunu ölçen birtakım metodolojiler ve yaklaşımlar var. Bir de gıda artı gıda dışı yani gıdanın dışında diğer, barınma gibi, eğitim gibi, sağlık gibi, ulaşım gibi, kültür gibi diğer, kişinin, bireyin temel ihtiyaçları da konduğu zaman onu kapsayan daha geniş bir yoksulluk tanımına ulaşıyoruz.

Şimdi, buradaki sıkıntı şu: Biz şu anda Türkiye’de yoksullukta -bu mutlak yoksulluk, hem gıda hem de gıda dışı yoksulluk olarak- nerede olduğumuzu bilmiyoruz Sayın Bakan. Türkiye İstatistik Kurumu bu hesaplamaları 2009 yılında bıraktı. Şimdi, bakın, o çok detaylıydı. Onun altında hanehalkı büyüklüklerine göre birtakım sınıflamalar vardı, kent-kır ayrımları vardı, yoksulluk sınırı gene aynı şekilde hanehalkları büyüklüğüne göre ölçülüyordu. Çok kapsamlıydı bunlar ve bize yol gösterici, yani karar alıcılara, politikadaki karar alıcılara yol gösteren nitelikte istatistiklerdi ama o kalktı, o yüzden ben şu anda yoksullukta nerede olduğumuzu bilmiyorum ama yaşananlardan yoksulluğun Türkiye’de derinleştiğini görüyorum, algılıyorum, anlıyorum.

Şimdi, tabii, bir taraftan hep açıklamalar yapılıyor, işte: “Kişi başına günlük 1 doların altında kimse kalmadı.” diye. Sadece sizin değil, diğer bakanlar, ekonomiyle ilgili bakanlar da bunu söylüyorlar. Şimdi, bu bir şey ifade etmiyor. Bir taraftan çünkü zaten cari olarak hesaplanan şeyler bunlar ve elbette millî gelir artıyor zaman içinde ve bir de bunlar dolar cinsinden yani dolar cinsine baktığınız zaman doların Türkiye’deki değeri de bunu belirliyor, doğal olarak bunun altında kalmaz. Ya da 2,15 doların altındaki kişilerin sayısının azalması, bunlar bir şey ifade etmiyor, bunlar Türkiye’de yoksulluğun ortadan kaldırıldığını göstermiyor. Türkiye’deki yoksulluk çok ciddi biçimde devam ediyor.

Bakın, Türkiye’de asgari ücret 891 Türk lirası, 2014 yılının ikinci altı ayı için söylüyorum. TÜİK eskiden yapıyordu, şimdi yapmadığı için tabii, TÜRK-İŞ’in var, TÜRK-İŞ’inkileri söyleyeyim: TÜRK-İŞ’e göre açık sınırı 1.205 lira -ekim ayı rakamları bunlar- yoksulluk sınırı da -4 kişilik aile için bunlar- 3.926 lira yani açık sınırının dahi altında.

Bir an için TÜİK’e gitsek -TÜİK bu hesaplamaları 2009’da bıraktı ama 2010 yılına ilişkin tahmin de vermişti- 2010 yılında TÜİK’in 4 kişilik bir aile için yoksulluk sınırı neydi biliyor musunuz Sayın Bakan? 896 Türk lirasıydı. Şu andaki asgari ücretin, 2014’teki asgari ücretin gerisindedir.

Türkiye’de bugün ciddi anlamda -yoksulluk sadece işi olmayanların yoksulluğu değildir- çalışanların yoksulluğu da Türkiye’nin gündeminin tam orta yerine oturmuştur. Bu, baktığınız zaman, uluslararası kıyaslamalarda da gözüküyor yoksulluk olgusu. Yoksulluk olgusu, tabii, bir taraftan “kişi başına gelir” gibi ekonomik terimlerle ölçülüyor ama diğer taraftan da, işte, eğitim gibi, sağlık gibi diğer birtakım sosyal hizmet alanlarının da kapsandığı, kişinin buralardan yararlanma düzeyinin de araştırıldığı yapılara göre belirleniyor.

Ona baktığımız zaman, Birleşmiş Milletler Kalkınma Örgütüne, biliyorsunuz Sayın Bakan, o insani gelişme endeksini yayınlıyor. Türkiye geçen sene 90’ıncı sıradaydı, bu sene “69’uncu sırada.” diyorlar. Sayın Bakan, bu yanlış, metodoloji değişti. Bakın, gene aynı şekilde önümüze geliyor. Ben burada 2002 yılında iktidara geldiğiniz zamanı ve şu anda geline noktayı kıyaslıyorum. 90’ıncı sıradaydı Türkiye yani kişi başına gelir, ayrıca eğitim, sağlığa ilişkin temel göstergeler dâhil edildiğinde. Şimdi, yeni endeks de zaten söylüyor, diyor ki: “Bu eskiyle kıyaslanamaz, metodoloji değişti.” Ama şunu yapıyor: Geçen seneye kıyaslamış, diyor ki: “Bu sene 69’uncu sırada, geçen sene de aynı sırada, 69’daydı.” Hiç değişmemiş yeri. O zaman bu hesaplama eskiye göre gitseydik eskiden 90’dı, bu sene de yine 90’ıncı sırada olacak, bir gerileme yok. Ve 2002 yılında... Bu 90’ıncı sıra dediğim 88’inci sıradaydı, yani, baktığınız zaman ciddi anlamda sıkıntı gözüküyor. Bunlar uluslararası Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı’nın hazırladığı gelişme endeksleri.

Buradan, tabii, sosyal koruma sistemine geçmek istiyorum. Bu konu önemli bir konu, sizin de Bakanlığınızın temel görev alanı. Burada ciddi problemler var. Bir kere sosyal sigorta, sosyal hizmet ve sosyal yardım sisteminin birlikte işlemesine ihtiyaç var Sayın Bakan, bir bütünleşik yapıya ihtiyaç var. Yani, primli sistemlerle primsiz sistemlerin bir arada olmasına ihtiyaç var. Türkiye’de böyle bir şey yok. Primli sistemler bir taraftan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görev alanında, primsiz sistemler ise burada Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığında. Bir kere burada zaten bir ayrılık var yani bu önemli. Diğer taraftan da -siz de zaten sunuşunuzda, 6’ncı sayfasında söylüyorsunuz- sosyal yardımların içinde bile kendisinin bir uyumsuzluk olduğunu, bunların bütünleştirilmesine, bütüncül bir yaklaşıma ihtiyaç olduğunu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 51

söylüyorsunuz. Sosyal hizmetin de bunun içinde kapsanmasına ihtiyaç var. Aslında, yani, doğru olan sosyal sigorta, sosyal hizmet ve sosyal yardımın birlikte kapsanması.

Diğer taraftan, bakın, Türkiye'ye ilişkin hep şunu söylüyorsunuz, diyorsunuz ki: "Yoksulluk yardımları, sosyal yardımlar, sosyal hizmetler en düşük gelir gruplarına gidiyor." Hayır, 2015 yılı programı var Kalkınma Bakanının hazırladığı. 114'üncü sayfada -sayfayı veriyorum, 114- diyor ki, okuyorum: "Sosyal transferlerin büyük bir bölümünün primli sistem kapsamındaki transferlerden oluşmasından ve yoksul kesimin primsiz transferlerden yeterli ölçüde yararlanamamasından dolayı sosyal transferlerin yoksulluk üzerindeki etkisi sınırlı olmuştur." Burada itiraf var zaten, devletin resmî belgesinde söylüyor. Biz primli sistemden gidiyoruz. Primsiz sistemle gidildiği için ve bunlar yoksul kesime ulaşmadığı için çok sınırlı bir etki yani bunlar gitmesi gereken yere gitmiyor. Ha, siz, tabii, burada birçok yardım yapıyorsunuz, engellilere, şeylere burada verilen birçok para var. Tabii, ülkenin kaynakları bunlar ama bunların doğru yerlere gittiğini söylemiyoruz, yanlış yerlere gittiğini söylüyoruz.

Gene başka bir konu: Bakın, sosyal yardımların toplamı -gene 2015 yılı program rakamlarına baktığımızda- 16 milyar TL olup millî gelirin yüzde 1,28'i. Bu oran OECD ülkelerinde yüzde 2,5, birçok ülkede daha da yüksek. Düşük bir oran. Türkiye gibi ülkelere, gelişmekte olan, hâlâ kentleşmenin devam ettiği ülkelere baktığınız zaman bu oran son derece düşük bir oran, bunun artmasına ihtiyaç var. Belli bir gelişmişlik düzeyine ulaştığınız zaman aynı zamanda gelir de artıyor. Belki bu kadar çok sosyal transfere ihtiyaç yok ama bizim gibi ülkelerde bu 2,5'un da üstünde olmak zorundaydı, belli dönemlerde en azından. Ama Türkiye bir gün, on yıl sonra, on beş yıl sonra başka bir yere geldiği zaman o da daha makul oranlara çekilirdi ama Türkiye'de tam tersi, bunun altında.

Gene, hâlâ, bakın, sosyal yardım sisteminin içinde aynı yardım mekanizması var, yani, hem merkezî Hükûmetten gelen kömür yardımları gibi hem belediyelerden verdiği. Yani, bu vizyonu biliyoruz; arkadaşlar biraz önce de "sadaka kültürü" derken onu kastediyor. Bu sistem suistimale ve politik sömürüye açık bir sistem. Yani, doğru olan, burada yardıma ihtiyacı olan kimse ona götürmek ve bu yardımı yeterli oranda vermek. Bu sistemle, aynı sistemle buna ulaşamazsınız; bunun için nakdî bir sisteme ihtiyaç var.

Diğer taraftan, sosyal yardımda hâlâ çok başlı bir yapı var. Yardım veren kamu kurumu sayısı 2013 yılında 8. Yani, bu da ciddi anlamda mükerrerliklerin olması demek, onu gösteriyor. Türkiye'de -özet olarak söylersem, bunların içinde- ciddi anlamda birçok belli yardımlar elbette veriliyor ama bunların kendi içinde bütünlüklü olmaması, mükerrerliklerin olması, çok başlı bir yapının olması, yeterli iş birliği ve koordinasyonun sağlanmaması nedeniyle ciddi problemler var.

Şimdi, Sayın Bakan, siz sunuşunuzun 6'nı sayfasında diyorsunuz ki: "Sosyal yardımların hak temelli yapılması ve istihdam, eğitim gibi şartlara bağlı olarak uygulanmasının yaygınlaşması için 'Aile Gelir Desteği Modeli'ni geliştireyoruz." Ben de diyorum ki: Hoş geldin aile sigortası! Biz bunu Cumhuriyet Halk Partisi olarak aile sigortası için söyledik, bu zaten bizim önerdiğimiz sistem de. Şartlı nakit desteği. Belli bir aile sigortası diye isimlendirdik onu, her aileye belli bir ihtiyacın tespit edilip bir matrise göre, seçim zamanı da en çok 1.250 kadar, çıkacak çocuk sayısına göre, okula giden çocuk sayısına göre, ailede yaşlı, engelli, hasta varsa buna göre değişen bir sistem. Olması gereken de bu, hak temelli, sağ elin verdiğini -Sayın Keskin söyledi- sol elin görmediği, böyle bir sistem. Bir kartı vereceksiniz. Bunu başka ülkeler de uyguladı; Latin Amerika ülkelerinde, Lula döneminde Brezilya'da bunlar uygulandı, birçok yerde de uygulanıyor. Biz bunu uzun zamandır söylüyoruz, sizden önceki Bakana da söyledik. Ha, bir taraftan da bundan memnunuz yani biz projeleri Türkiye'de, bu ülkede yaşayan insanlar yararlınsın diye söylüyoruz. Yani, bu açıdan, aile sigortası projesinde ayrıca bizlere "Daha ayrıntısı nedir?" diye sorarsanız da memnuniyetle gelir, o desteği veririz. Bizim daha çok projemiz var, yüzlerce. Yani, iktidara geldiğimiz zaman hiç öyle "Aman, projelerimiz kapılmasın." gibi bir anlayışımız yok. Geldiğimiz zaman projelerimiz var. Bu aile sigortası projesidir ama bunu en azından bu şekilde bir sisteme dönüştürmeye ilişkin söylemiş olduğunuz bu vaat -yani, bir gelecek perspektifidir bu- bu açıdan önemlidir. Olması gereken, dediğim gibi, dünyada da yaygın olarak uygulanan vatandaş olma hakkından kaynaklanan ve finansmanı vergilerle sağlanan bir asgari gelir desteği sistemidir.

2010 Eylül ayında bir Anayasa değişikliği oldu biliyorsunuz, Sayın Bakan. Orada kadınlar, çocuklar, yaşlılar, engelliler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri, gaziler lehine yapılacak pozitif ayrımcılığın Anayasa'nın "eşitlik" ilkesine aykırı olmayacağı hüküm altına alındı ama buna ilişkin uyum yasalarında hâlâ ciddi problemler var. Yani, Anayasa'ya koyduğunuz zaman bunların hayata geçirilmesinde ciddi problemler var. Neden bunlar bir an önce hayata geçirilmiyor? Yani, kâğıt üzerinde kalıyor ondan sonra o zaman. Yani, eğer bu dezavantajlı gruplara ilişkin böyle vaatleriniz varsa bunların da bir an önce her boyutuyla eksiklerinin hepsinin tamamlanmasına ihtiyaç var.

Gene başka bir konu Onuncu Kalkınma Planı. Bakın, Türkiye'nin gelir dağılımı bozukluğu ve yoksulluk konusu en önemli konulardan biri Türkiye'de. Sizin de zaten Bakanlığınızın görev alanı ama ben bakıyorum Onuncu Kalkınma Planı 2014-2018, beş yılı kapsıyor, sonra Orta Vadeli Program ve yıllık programlar da bunun üzerinde kurgulanıyor. 25 tane öncelikli dönüşüm programı vardı. Bugün Sayın Başbakan 9'unu açıklamış. Onlar zaten...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayabilirseniz...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Bitireceğim, toparlayacağım.

Onun 9'u, zaten bu 25'in 9'unu almış; yeni bir şey gibi ortaya çıktı. Şimdi, biz de onlara ilişkin olarak düşüncelerimizi belirteceğiz zaten.

Yani, bunlar, dediğim gibi, 2013 yılının Temmuz ayında kabul edilen Onuncu Kalkınma Planı ve sonrasında hazırlanan OVP ve yıllık programlarda var ama burada ilginç olan ne biliyor musunuz Sayın Bakan? Burada 25 tane öncelikli dönüşüm programı vardı. O 25'in içinde 1 tane var sizin Bakanlığınızı ilgilendiren, ailenin ve dinamik nüfus yapısının korunması. Onun dışında sosyal yardım, biraz önce bahsettiğiniz bütünlüklü yapı, yoksulluğun ortadan

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 52

kaldırılması niye yok Sayın Bakan? Yani, 25 tane dönüşüm programı içinde Türkiye'nin... Bu gelmedi mi aklınıza? Yani, Hükûmet olarak bu çok büyük bir eksiklik. Bir taraftan bu konuda birçok vaatte bulunup hazırlanan, devletin hazırladığı resmî dokümanlarda 25 öncelikli program içinde buna yer verilmemiş olması ciddi bir eksiklik.

Son bir konuyu söyleyeyim: Hatırlıyorsunuz, 2014 yılı başında gene burada Plan Bütçede görüştüğümüz, sonra yasalaşan ve 19 Şubat 2014 tarihli Resmî Gazete'de yayınlanan 6518 sayılı Kanun var. Bu müzakereler sırasında, Sayın Bakan, muharip gazilerimizin bu şeref aylıklarıyla ilgili problemleri vardı. Sosyal güvenlik sistemine tabi olup olmamasına göre değişen şeref aylığı uygulaması var. Oysa, şeref aylığı adından da anlaşıldığı gibi şeref aylığı yani savaşlarda -bunlar muharip gazi aynı zamanda- işte, İstiklal Savaşı, zaten, Kore ve Kıbrıs... Sayıları da belli zaten, gittikçe azalan. Bunlar kanlarını, hayatlarını ortaya koyan insanlardır. Yani, bunlara ilişkin, baktığınızda, bunun sosyal güvenlik sistemiyle ilişkili olup olmamasının ne önemi olabilir? Bu şeref aylığı onlara bu vatani savunmaları karşısında verilmiştir. Ona ilişkin olarak da, bu konuda problem çözülmesiyle ilgili, Sayın Bakan, siz de söz vermişsiniz. Kendileri de sanıyorum dışarıda televizyondan izliyorlardı. Kendileri, Muharip Gazileri Derneğimizin yönetimi de burada; o müjdeyi sizden bekliyorlar Sayın Bakan. "Tamam." dediniz, hatırlıyorsunuz. Ne yaptınız, yaptınız mı? Bu konuya ilişkin çalışma ne aşamada? 2015 yılı bütçesine buna ilişkin bir ödenek koydunuz mu, bunu öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Türeli.

Evet, son olarak, Sayın Denizli, buyurun.

İLK NUR DENİZLİ (İzmir) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, 2015 yılı bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum. İnşallah az sonra oylayacağız. Ve, 2015'te o bütçeyi hayırlısıyla kullanmayı nasip etsin diyorum, öncelikli olarak bunu ifade ediyorum.

Sayın Bakanım, bizim için çok önemlisiniz. Şundan dolayı: Çünkü siz devletin vicdanını temsil eden bir Bakanlığın başındasınız. Biz, bu toplumda yaşayan herkes ola ki vicdanımızı kaybettik, devlet vicdanını kaybetmez çünkü devletin vicdanının, Sayın Bakanım, kuralları var. Biz unutabiliriz bir süre geçtikten sonra ama siz unutuyorsunuz ve hayat içinde sürekli olarak o vicdan bir şekilde sizin Bakanlığınızın çatısı altında hayatini devam ettiriyor.

Ve, ben şunu ifade etmek istiyorum: Çok doğru ve çok güzel işler yaptınız bugüne kadar. Eksikliklerimiz var mıdır? Mutlaka vardır çünkü toplumda canı acıyan kim varsa galiba sizin Bakanlığınızla ilgili, az önce değerli arkadaşımın bahsettiği pek çok konu da dâhil olmak üzere.

Apartmanın boşluğunda bulunan bebeği ben televizyonda görebilirim ama -siyasetçi olarak, tabii ki, hassasiyetim itibarıyla hiç unutmuyabilirim ama- pek çoğumuz ertesi gün kalktığımızda o bebeği unutabiliriz. Ama siz unutuyorsunuz ve unutmamanız gerekiyor çünkü artık çok ciddi bir sorumluluk olarak o bize emanet edilmiş, bu ülkeye emanet edilmiş bir bebek demektir. Ve, ben sizin o emaneti hakkıyla yerine getirdiğinize inanıyorum. Bir kere bunun için size teşekkür ediyorum, bakış açınız için.

Burada arkadaşlarımız çok değerli katkılarda bulundular. Bence hepsinin sizin tarafınızdan değerlendirileceğini düşünüyorum ama bu konuyla ilgili birkaç şey söylemek istiyorum. Elli yıl içinde neredeyse köy, kent nüfusu bire bir değişmiş bir ülkede yaşıyoruz. Elli yıl önce konuştuğumuz pek çok şey bugün anlamını yitirdi, bugün bambaşka şeyler konuşuyoruz. Bu ülke çok hızlı bir biçimde değişiyor, çok hızlı bir biçimde de dönüşüyor. Bundan on beş yıl önce belki boşanmaları konuşmuyorduk ama bugün boşanmalardan bahsediyoruz. Yirmi yıl önce kadının iş gücüne katılımı bu kadar bizim meselemiz değildi ya da girişimci kadınlar meselesi dediğimiz şey bu kadar gündemimizde değildi ama bugün çok farklı şeyler gündemimizde ya da dediğim gibi, geçmişte gündemimizde olan bir sürü şeyi konuşmuyoruz. Kadına şiddet meselesinde de bu dediğim konu bence çok önemli.

Şimdi, özellikle bu Komisyondaki arkadaşlarımızın bu şiddet konusundaki hassasiyetlerini gerçekten takdirle karşılıyorum ve diyorum ki: Keşke, buradaki hassasiyet toplumun tüm tabanlarında, tüm katmanlarında aynı şekilde hissedilebilse çünkü ben şunu biliyorum ki kanunların önünde başka bir şey var, o da herhâlde bizim genlerimize işlemiş gelenekler, görenekler, bazen töre, bazen âdetler. Yine hep birlikte biliyoruz ki -bu salondaki arkadaşlarımızı, özellikle erkek arkadaşlarımızı tenzih ediyorum- bu ülkede yaşayan erkekler uyguluyor bu şiddeti, başka bir yerden geliyor bunlar. Onun için, bizim, iktidarıyla muhalefetiyle hepimizin bu konudaki hassasiyetimizi bir şekilde toplumun bütün katmanlarına iletebiliyor olmamız gerekiyor ve bunun sadece bir siyasetçi sorumluluğu olmaması gerekiyor. Bu ülkede ne kadar sivil toplum örgütü varsa ben onların da sorumluluğu olduğunu düşünüyorum kadına karşı şiddetle ilgili mücadele etmede. Ya da az önce arkadaşlarımızın bahsettiği uyuşturucu –siz de konuyla ilgili açıklamalarda bulundunuz- ceza verebiliriz, kanunlar koyabiliriz ama görünen odur ki toplum buna, bir seferberlik hâlinde eğer "Biz bu işe karşı duruyoruz." demezse burada adım atmamız çok zor, burada ilerlememiz gerçekten çok zor. Hep birlikte hani, bir seferberlik hâlinde biz demeliyiz ki: "Biz şiddete karşıyız." Biz uyuşturucuyla mücadelede el ele, iktidar, muhalefet, sivil toplum örgütü, hangi sesi duyulabilecek kitle varsa el birliğiyle, kol kola bu mücadeleyi yapmak zorundayız diye düşünüyorum.

Bu, iş gücüyle ilgili özellikle bir şey söylemek istiyorum. Bakın, dedim ki: Çok ciddi bir göç yaşıyoruz. Evet, çok ciddi bir göç yaşadık biz ve köyde elinde bir becerisi olan kadın kente geldiğinde artık o beceriler hiçbir işe yaramadı. Tarlarda çalışan kadın artık bir beceri sahibi değildi. Tarlada çalışan kadın kente geldiğinde eğer çalışıyorsa kocasının eline bakan ve bir şekilde evinin içine hapsolan kadın hâline dönüştü. Bizim burada çok ciddi önlemler aldığımızı, çok ciddi çalışmalar yaptığımızı biliyorum çünkü yapmamız gereken ne? O kadına yeni bir beceri kazandırmak ama burada başka bir problem çıkıyor karşımıza: "Eğitim" dediğimiz çok ciddi bir sıkıntıyla karşı karşıya kalıyoruz ama atmamız gereken adımlar olduğu açık. Burada özellikle iş gücüne katılımda son yıllarda önemli mesafeler alsak da bu ülkeyi kalkındırmamızın, 2023 hedeflerine ulaşmamızın yolu ve yöntemi o iş gücüne katılımı çok daha yukarılara çekebiliyor olmaktan geçiyor. Bununla ilgili olarak her anlamıyla projelerin desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum ve bu anlamıyla attığınız her adımda da özellikle kadınlarımızın da sizin arkanızda olmasını, diğer bakanlıklarımızın da bu koordinasyon

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 53

içinde çalışıp buralarda bu ülkenin hak ettiği ekonomik seviyeye ulaşmak için hep birlikte doğru bir strateji çerçevesinde atılacak adımlarla sonuca ulaşmamız gerektiğini düşünüyorum. Bugüne kadar çok doğru adımlar attık ama yapacak daha çok şeyimiz var. Dediğim gibi, toplum canlı bir organizma, her gün yeni problemlerle karşılaşılıyor. Bugün bonzaiyi konuşuyoruz, dün başka bir şey konuşuyorduk. Her yeni duruma karşı sizin yeni planlar, yeni stratejiler geliştirmeniz gereken bir büyük organizasyonunuz var. Allah yardımcınız olsun diyorum. Biz her zaman buradayız; iktidar, muhalefet hepimiz elimizden geldiğince bu sorunlarda el birliğiyle adım atacağız diyorum.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Denizli.

Değerli arkadaşlar, bütçeyle ilgili olarak, kesin hesapla ilgili olarak söz talepleri tamamlanmıştır.

SORULAR VE CEVAPLAR

Şimdi, soru-cevap kısmına geçeceğiz.

Yalnız, gerçekten bazı arkadaşlar sağ olsunlar, konuşmaları sırasında “Ben sorumu da soracağım.” dedikleri için herhâlde sorular azaldı diye düşünüyorum. Onun için, on dakikalık...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Konuşmalardaki sorular biraz gümbürtüye gitti.

BAŞKAN – Ben öyle anladım yani arkadaşlar diyor ki: Biz soruları da sorduk filan diye anladım.

Sayın Zozani'den başlıyoruz.

Buyurun Sayın Zozani.

En azından tekrar bir yorum ve şeye girmeden direkt soruya...

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Hiç yoruma gitmeyeceğim.

Sayın Bakanım, 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamında çalışanlara ödenen koruma ve denetim ücretlerinin tüm çalışanlara ödenmesi hususunda bir çalışmanız var mı, Bakanlığınız bünyesindeki bir çalışma?

Bir de: Sizin bünyenizde çalışan ve özellikle çocuk bakımından sorumlu olan çalışanların risklerini de göz önünde bulundurarak bunlara bir tazminat ödemeyi düşünüyor musunuz, onların yaşam koşullarında bir iyileştirmeyi düşünüyor musunuz?

İkinci bir husus: Biliyorsunuz, çok gündeme geldi, siz de konuşmanızda ifade ettiniz. Bu, Suriye'den gelen mültecilerin büyük bir kesiminin çocuk ve kadınlardan oluştuğunu ifade ediyoruz, hepimiz biliyoruz bunu. Bu özellikle Arap çocuklarının Arapça eğitimleriyle ilgili bir düzenleme var, eğitimlerini alabiliyorlar ancak örneğin, Kobani'den ve Şengal'den gelen mülteci çocuklarının ana dilleri olan Kürtçede bir eğitim imkânı var mı? Onların ülkelerindeki müfredatın burada uygulanması yönünde bir çalışma var mı çünkü onlar ne Arapça biliyorlar ne Türkçe biliyorlar? Bu insanların çocuklarının eğitimleriyle ilgili bir çalışmanız var mı?

Konuşmanın içerisinde de sormuştum, eş başkanlıkla ilgili sizin görüşünüz nedir? Bu konuda bir fikir beyanında bulunabilir misiniz?

Bir de: Bugün de bir kadın sınırdaki, Rojava'yı geçerken saldırıya uğradı, yaşamını yitirdi. Bu sadece aile içi şiddetten... Ayrıca, toplumsal olaylarda da kadınların özellikle şiddete maruz kaldığı gerçeğini de biliyoruz. Bu konuda sizin bir açıklamanız olacak mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ben devam edebilir miyim?

BAŞKAN – Sayın Tanal...

Sizin de mi vardı? Bir saniye... Aynı mikrofonda olduğu için şey yapamadım.

Buyurun Sayın Kaplan.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ben aynen devam ediyorum.

Sayın Bakan, şu resme iyi bakın. 28 yaşında, sosyolog ve sanatçıların insan zincirinde, askerin ateşi sonucu öldürüldüğü söyleniyor. Yani demin Adil Bey'in bahsettiği bir olay. Tabii ki inanırım bu konularda da duyarlılığınız var bir Bakanlık olarak. Bu cinayetlere karşı da bir ses vermenizi bekliyoruz, ne diyeceksiniz?

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Hasip Bey, sesinizi yükseltin biraz, duyalım.

BAŞKAN – Hasip Bey, ne zaman yükselteceğini bilir.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Ben yükseltince “Niye yükseltiyorsun?” diyorsunuz, indirince... Ayar tutturamıyoruz sizi.

İŞİD'in Türkmen, Ezidi, Süryani, Kürt, Şii, Arap demeden kadınları köleleştirmesi, Musul pazarlarında satması, zorla evlendirmesi gerçekten hem İslamiyet adına yüz karası, bir insanlık suçu hem de gözler önünde, her gün programlarda ortaya çıkıyor. Bu konuda Bakanlığınızın açıklama ve çalışma yapma gibi bir düşüncesi var mı? Muhtemelen, bu konuda telin etmişsinizdir ama Google'da taradım, beni tatmin edecek bir şey bulamadım, atlamışsam da sizler tamamlarsanız sevinirim.

Suriyeli misafirlerimiz konusu Bakanlığınızı çok ilgilendiriyor. İç savaşlarda yerinden zorla edilenlerin adı sığınmacıdır, mülteci, Birleşmiş Milletler hukuku bu ama bizim sözleşmeye koyduğumuz çekince nedeniyle doğudan gelenler Türkiye'de mülteci ve sığınmacı hukukuna sahip olmadığı için misafir olarak anılıyor. Angelina Jolie geliyor, 400 yerli, yabancıyla -Birleşmiş Milletler- reklam gibi Hatay kampını geziyor. Oysaki 1 milyon 600 bin insan ülkemizde ve bunların sorunlarıyla ilgili olarak Bakanlığınızın sadece psikolojik destek bazında kalan çalışmasını yeterli görüyor musunuz?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 54

Son sorum: Vereceğim rakamlar kavramlarla ilgili Sayın Bakan, yazılı olarak da cevap verebilirsiniz. Türkiye’de fuhşun arttığı söyleniyor. Hangi ülkelerden resmî, devlet denetiminde ve dışında nasıl bir tablo var önümüzde?

Kumarla ilgili artış olduğu söyleniyor. Özellikle İnternet’te bahis kumarına kadar ve ailelerin bundan yıkıma uğradığı söyleniyor.

Uyuşturucu, bonzai konusunu anlatmıştım, bu konuda ilköğretim, ortaokul düzeyine düştüğü söyleniyor. Elinizdeki veriler nedir?

Çocuk suçluluğu konusunda özel bir çalışmanız, projeniz var mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kaplan.

Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, yurt dışında boşanma davalarında genellikle boşanma hâkiminin yanında bir de çocuk hâkimi bulunur. Burada çocuk hâkiminin bulunmasının gerekçesi ve mantığı şu: Boşanma kararını veren yargıç çocuğun hak ve hukukunu savunma açısından bunu gözetir. Bununla ilgili Cumhuriyet Halk Partisi olarak biz bir kanun teklifi verdik. Bu konuda destek vermeyi düşünür müsünüz? Birinci sorum bu.

İkinci sorum şu: Evet, biraz önce Sayın Hasip Bey’in kaldığı yerden... Türkiye’ye Suriye’den gelenler, ben onlara misafir demiyorum çünkü Birleşmiş Milletler Cenevre Sözleşmesi bu tanımı kabul etmiyor. Anayasa’mızın 90’ıncı maddesi diyor ki: Kanunla uluslararası sözleşmeler çatıştığı zaman sözleşme geçerlidir. Onun için sözleşme geçerli, bunlar sığınmacıdır. Sığınmacı hukuku açısından gerek çalışma açısından gerek eğitim açısından gerek ailenin korunması açısından Anayasa’mızdaki hükümlerin hepsinde “herkes” ibaresi geçer, “vatandaş” ibaresi geçmiyor. Peki, “herkes” ibaresi geçiyor ise Suriye’den Türkiye’ye sığınan insanlarla ilgili... Mesela, ben Kobani’ye de gittim, Türkiye’deki o kampları da dolaştım. Aynı çadırda 8-10 aile, birbirini tanımaz, arada bölmeler olmaksızın kadın ve çocukların hepsi bir arada yaşar, giyinir, yatar, yer, içer. Bu, hele hele kadın ve erkeğin, kızların, çocukların arada bölme olmaksızın aile mahremiyetini ihlal eden bir ilke değil midir, insan onurunu zedeleyen bir husus değil midir? Bunu önlemeyle ilgili neler yapmayı düşünüyorsunuz?

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bitiyor Sayın Başkan, toparlıyorum. Özür dilerim.

Suriye’den geçişler oldu. Geçişler döneminde, ben yine o dönemde orada bulunan bir milletvekili olarak, kadınların üstü erkekler tarafından aranıyordu. Sizden ben istihdam ediyorum, orada güvenlik polisi kadın olmayabilir ama bir kadın memur görevlendirilebilir, mevzuatta hüküm vardır. Kadının üstünün kadın tarafından aranması lazım. Bu yine doğru bir hadise değil.

Son soru şu, biraz önce tüm konuşmacıların müşterek olarak toplandığı konu şu: Mevzuat dağınıklığı var. Bu mevzuat dağınıklığı zaten Bakanlığın kurulmasında bile çerçeve kanunların çıkarılması lazımdı. Bakanlık Adalet ve Kalkınma Partisinden, Hükümetin tamamı Adalet ve Kalkınma Partisinden, Parlamento çoğunluğu o şekilde. Sizin neye ihtiyacınız var değerli arkadaşlar, bu çerçeve kanunları çıkarmadan bu dağınıklığı gidermek istemiyorsunuz? Gelin, biz de size destek verelim, dağınıklığı giderelim, tüm arkadaşlarımız söylüyorlar zaten. Yani burada bir dağınıklık söz konusu.

Kiralarla ilgili, arkadaşlarımız söylediler.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bitti, son cümle, Değerli Başkanım, sabrınız için teşekkürler.

Kiralarla ilgili, Bakanlığınızın kirada bulunduğu taşınmazlarda sizin mensubu olduğunuz siyasi partinin mensuplarından mal sahibi, mülk sahibi olan var mı? Varsa hangi taşınmaz, oranın kirası ne kadardır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Keskin, buyurun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkanım, benim sorularım 2011’in ilk üç ayına ait.

Şimdi, 29/9/2011 tarihinde 462011, 462014 no.lu faturalarla “Taze Kuruyemiş” adlı firmadan 847 TL, 17/10/2011 tarihinde 234 no.lu faturayla “Levent Kuruyemiş” adlı firmadan 250 TL, aynı firmadan 5/9/2011 tarihli ve 210 no.lu faturayla 1.974 TL, 26/08/2011 tarih ve 204 no.lu faturayla 384 TL tutarında olmak üzere toplam 3.455,84 TL’lik kuruyemiş alınmış mıdır?

2) 4/10/2011 tarihinde 29251 ve 29252 no.lu faturalarla “Pres Şarküteri” adlı firmadan 1.092 TL ve 737 TL, 10/10/2011 tarihinde 29253 no.lu faturayla 1.135 TL, 22/10/2011 tarihli 28256 no.lu faturayla, 1.486 TL, 11/10/2011 tarihli 29255 no.lu faturayla 1.546 TL, 26/08/2011 tarihinde 752731-2 no.lu faturayla Öğütler Marketten 785 TL olmak üzere toplam 6.981 TL’lik kuruyemiş ve pasta alımı yapılmış mıdır? Hepsini zaten kuruyemiş veya pasta alımı.

BAŞKAN – Adnan Bey, bütün faturaları saymanıza gerek yok, Sayın Bakanlığa verebilirsiniz, “Şu faturalarla...” dersiniz...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Tutanaklara geçsin, tutanaklara.

MUSA ÇAM (İzmir) – Kayda geçsin, kayda.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Hayır, efendim, kayda geçiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Yani, lütfen, herkesin vicdanını sızlatacak bir tablo var, üç aylık bu.

3) 24/8/2011 tarihli 345123 ve 345124 no.lu faturalarla Yunus Marketten 18.767,72 TL ve 5.232,28 TL’lik olmak üzere toplam 24.100 TL’lik kuruyemiş, pasta, çikolata, meşrubat, çay alımı yapılmış mıdır?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 55

4) 27/10/2011 tarihli 824102 no.lu faturayla Funda Pastanesinden 200 TL'lik, 23/9/2011 tarihli 824019 no.lu faturayla 400 TL, 14/10/2011 tarihli 824008 no.lu faturayla 750 TL, 26/8/2011 tarih, 823744 no.lu faturayla 660 TL, 5/9/2011 tarih 823744 no.lu faturayla 600 TL'lik...

BAŞKAN – Daha çok mu efendim?

ADNAN KESKİN (Denizli) – Var efendim, 22 tane bu.

BAŞKAN – Ama lütfen yani verebilirsiniz bunları.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Nereye vereyim?

BAŞKAN – Bir dosya hâlinde Bakanlıktan sormak için...

ADNAN KESKİN (Denizli) – E, Sayın Başkan, işte geldik, soruyoruz.

BAŞKAN – Yani tek tek okumanıza gerek yok, sorun yani soruyu sorun, “Bunlar alınmış mıdır?” deyin de...

ADNAN KESKİN (Denizli) – Hesabı nasıl verecek efendim?

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sorulara cevap verilmeyince böyle sorulacak tabii.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Yani şimdi ben fatura fatura, tarih tarih veriyorum, toptan nasıl diyeyim bunu? Yani veriyorum ki Sayın Bakan da bilgi sahibi olsun. Belki Sayın Bakanın bilgisi yok bunlardan.

BAŞKAN – Fotokopisini verirsiniz, sorarsınız yani.

ADNAN KESKİN (Denizli) – Sayın Başkanım, girsin kayıtlara bunlar, yapmayın efendim.

Devam ediyorum: 27/10/2011 tarihli 242844 no.lu faturayla “Aslı Börek” adlı firmadan 1.292 TL'lik, yine aynı firmadan 23/9/2011 tarihli 242818 no.lu faturayla 340 TL, 22/9/2011 tarih 242816 no.lu faturayla 149 TL, 5/9/2011 tarih ve 36436 no.lu faturayla 105 TL, toplam 4.495 TL'lik börek alımı yapılmış mıdır?

5) 24/10/2011 tarihinde 29443 no.lu faturayla “Ağa” adlı firmadan 619 TL, 20/10/2011 tarihli 2568 no.lu faturayla Çağlayan Meşrubat firmasından 550 TL, “Setsu” adlı firmadan 19/9/2011 tarih ve 30749 no.lu faturayla 418 TL olmak üzere toplam 2.565 TL'lik meşrubat alımı yapılmış mıdır?

6) 6/10/2011 tarihli 650580 no.lu faturayla “Coffee Store” adlı firmadan 3.147,55 TL'lik kahve alımı yapılmış mıdır? Kahve alınıyor 3.750 liralık bir faturayla.

7) 25/10/2011 tarihinde 314301 no.lu faturayla “Mevsim Çiçekçilik” adlı firmadan 3.274 TL, 27/ 9/2011 tarih 433387 no.lu faturayla 3.640,30 TL, 10/10/2011 tarihli 36516 No.lu faturayla “Ünlü Çiçek” adlı firmadan 885 TL, 21/9/2011 tarihli 36476 no.lu faturayla 1.416 TL, 5/9/2011 tarih, 36436 no.lu faturayla 1.970,60 TL'lik olmak üzere toplam 11.185,86 TL'lik çiçek alımı yapılmıştır.

Şimdi soruyorum: Bunlar alınmış mıdır? Alındıysa 53 bin liralık kahve, çay ve bu pastaları kimler yemiştir? Bu, birinci sorum Sayın Başkanım.

Başka bir şey daha var Sayın Başkanım.

Şimdi, Sosyal Yardımlaşma Fonu'ndan fakir fukara için ayrılan paralar Müsteşarlık tarafından on beş gün, yardım vakıfları tarafından 7 ila 25 gün süre arasında Vakıfbank Kolej Şubesinde tutulmakta mıdır? Bu işlemlerin karşılığında Vakıfbank Kolej Şubesinden “promosyon” adı altında faiz alınmakta mıdır?

3) “Promosyon” adı altında elde edilen paralar Bakanlık bütçesine transfer ediliyor mu?

4) “Promosyon” adı altında alınan paralar bütçe dışında tutulup İhale Yasası'na aykırı bir şekilde harcanıyor mu?

5) İhale Yasası'na aykırı şekilde harcanan paralar Vakıfbank Kolej Şubesinde mi ödenmektedir?

6) Fakir fukara para beklerken onlara dağıtılmak üzere ayrılan paraların on ve yirmi beş gün süreyle fonda tutulmasının, elde edilen gelirin sosyal yardım vakıflarına transfer edilmesinin gerekçesi nedir?

7) Fakir fukaraya dağıtılmak üzere ayrılan paranın Müsteşarlık tarafından on beş gün, sosyal yardım vakıflarınca 7 ila 25 gün arasında bankada tutulması karşılığında 2011 yılında ne kadar faiz alınmıştır?

8) 2011 yılında Vakıfbank Kolej Şubesinden fatura karşılığında ne kadar ödeme yapılmıştır?

9) Bu ödemelerle ilgili ihale komisyonunca kararı alınmış mıdır? Alınmış ise karar tarih ve sayısı nedir?

10) 2011 yılında Vakıfbank Kolej Şubesinden nakit olarak ne kadar para çekilmiştir? Bu paraları kimler çekmiştir? Çekilen paralar kimlere dağıtılmıştır?

11) Müslüman Toplumlarında Değişim ve Kadının Rolü Konferansı hangi organizasyon firması tarafından yürütülmüştür? Banka promosyonlarından ve Bakanlık bütçesinden “Altus” adlı organizasyon firmasına veya başka firmalara kaç para ödenmiştir? Bu konuda ihale komisyonu var mıdır? Var ise karar tarih ve sayısı nedir? Söz konusu konferans için TİKA' dan, Türk Hava Yollarından, Telekom'dan para alınmış mıdır? Alınmış ise miktarı nedir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Keskin.

Sayın Seçer, buyurun.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

1) Sayın Bakan, Bakanlığınızın bünyesindeki bürokratlara yönelik fişleme yapıldığı iddiaları doğru mudur? Doğru ise bu uygulama ne zaman ve niçin başlamıştır? Fişlendiği iddia edilen kişiler hakkında herhangi bir girişimde bulunulmuş mudur? Bu iddialar karşısında düşünceniz nedir? Sorumlular hakkında idari veya adli bir soruşturma yapılmış mıdır?

2) Son üç yılda şiddete uğrayarak hayatını kaybeden kaç kadın bulunmaktadır? Koruma altındayken öldürülen kadın sayısı kaçtır? Bu, STK'larla polemige de sebebiyet veren bir konu idi.

3) Suça sürüklenen çocuklarla ilgili Bakanlığınızın yaptığı ya da yapacağı çalışmalar nelerdir?

4) Şehit ve gazi yakınları ile engelli öğrencilere üniversitelere kayıt olurken hiç yardımcı olunmadığına dair şikâyetler alıyoruz. Örneğin, “Recep Kekliktepe” adlı bir öğrenci bize ulaştı ve mühendislik fakültesini kazanmasına ve

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 56

yüzde 52 oranında engelli raporu bulunmasına rağmen üniversitenin hiçbir burs imkânı olmadığı için okuyamadığından yakındı. Bu ve benzeri konularda Bakanlığın yaptığı çalışmalar hakkında bilgi verilebilir mi?

5) “Bir olur, garip olur; iki olur, rakip olur; üç olur, denge olur; dört olur, bereket olur.” Bu, Sayın Cumhurbaşkanının söylemi. Siz Sayın Cumhurbaşkanının 4 çocuk görüşüne katılıyor musunuz?

İZZET ÇETİN (Ankara) – 5’e çıktı şimdi.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – 5’e çıktı, 5’e.

VAHAP SEÇER (Mersin) – 5’e mi çıktı, öyle mi? Ondan benim haberim yoktu. Allah bereket versin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – 2015’te 6.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Geçtiğimiz günlerde Mersin’de nişanlısı tarafından öldürülen “Yankı Duygu” adlı genç kızın babası başta olmak üzere diğer aileler de kızları için adalet arıyor. Bakanlığınızın mağdur ailelere dönük hukuki destek anlamında sağladığı çalışmalar var mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Seçer.

Sayın Çam, buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, konuşmam içerisinde size sorduğum sorular aynen geçerli, tekrar etmek istemiyorum.

Ayrıca, bütçe kitabınızın 129’uncu sayfasındaki bütçe tablosundaki 2 genel müdürlükle ilgili şöyle bir sorum var: Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü geçtiğimiz yıl 9 milyon 661’den bu sene 8 milyon 181’e düşmüş, neden?

İkincisi ise; Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü 86 milyon 256 bin yani eski parayla 86 trilyondan bu yıl 22 trilyona düşürülüyor. Bir kalemde 64 trilyon lira bir düşme var. Bunun nedeni nedir, bunu öğrenmek istedim. Neden bu kadar büyük, astronomik rakamlarda düşüş var, bunu öğrenmek isterim.

Ayrıca, Bakanlığınızda üst düzeyde bulunan bütün makamların kaç vekaleten yürütülmektedir, kaç asaleten yürütülmektedir? Ayrıca, 81 ilde bulunan il müdürlüklerimizin kaç vekaleten, kaç asaleten yürütülmektedir? Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürü atanmış mıdır?

Ayrıca, 16 Ağustosta engelli muhtaç ihalesi bir yıl ertelendi. Neden ertelendi, bunun nedenlerini öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Çam.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, bu 2013 Mali Yılı Kesin Hesap Kanunu’nun (E) Cetvelinin 67’nci maddesinde yer alan tertiple ilgili harcamanız ne kadar, ne kadar ödenek konulmuştu, ne kadar harcama yaptınız? 2015 için ne kadar ödenek talep ettiniz aynı tertip için?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Türel...

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayın Bakan, Hükûmetinizin ülkemizde yaşayan ailelere -en az 3 diyorduk, sonra 4, sonra 5, gittikçe artıyor- çok çocuk yapma önerisi, kadın nüfusunun iş gücü piyasasındaki dezavantajlı konumuyla ciddi biçimde çalışmaktadır. İş gücüne katılım oranlarının yüzde 30’lar seviyesinde olduğu ve OECD ülkelerinin, hatta birçok Afrika ülkesinin bile gerisinde olan -iş gücüne katılım oranı ve istihdam açısından- Türkiye’de çok çocuk yapma politikası kadının iş gücüne katılım oranlarının ve istihdam oranının artırılması politikalarıyla çalışmamakta midir? Bu konuya ilişkin düşüncenizi almak isterim.

Bir de, tabii, Türkiye’de intihar olaylarında ciddi artış vardır. Buna ilişkin olarak yapılan birçok istatistikte de bu rakamın -tabii, değişik nedenleri vardır ama- gittikçe arttığı görülmektedir. Bakanlık olarak intihar vakalarının nedenlerinin incelenmesi ve önlenmesine yönelik olarak yürüttüğünüz çalışmalar var mıdır? Buradan çıkan sonuçlar nelerdir, bizimle paylaşır mısınız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Sarı, buyurun.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Konuşmam esnasında yaptığım değerlendirmelere ilişkin soruları saklı tutmak üzere sadece bir sorunun altını çizmek istiyorum. Kullandığınız hizmet binalarınızın kiralari ve özellikle Eskişehir Yolu’nda kullandığınız hizmet binasının kirası nedir?

İkincisi de bu genel sağlık sigortası çerçevesinde yapılan gelir testleriyle ilgili olarak bu gelir testleri sonucunda resen yapmış olduğunuz değerlendirmelerde tahakkuk ettirdiğiniz toplam borç miktarı nedir?

BAŞKAN – Onlar tahakkuk ettirmiyor, SGK tahakkuk ettiriyor biliyorsunuz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Tamam yani bununla ilgili bir bilgi var mı sizde?

BAŞKAN – Yani Sosyal Güvenlik Kurumu geldiği zaman onu...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sunumunda doğrudan şeyden bahsetmişse, bu bağlamda soruyorum ben de. Bununla ilgili elinizde bir bilgi varsa o bilgileri paylaşabilir misiniz.

BAŞKAN – Hayır, hayır yani çünkü onlarda...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama sunumda var da o yüzden diyorum. Varsa bir bilgi de vardır, o bağlamda soruyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 57

Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İlave sorudan ziyade, yine ben konuşmamı soru üzerine bina etmiştim. Lütfen, o sorulara cevap istirham ediyorum.

Engellilerin rehabilitasyonu, eğitimi ve istihdamına ilişkin, bir de şiddet önleme ve izleme merkezlerindeki korunma verilen kişilerle ilgili uzaklaştırma kararlarına ve burada görevlendirilen psikolog, öğretmen, sosyologlar ve çalışan annelerin çocukları için de kreş yardımı yapmayı düşünüyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun, kusura bakmayın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Özür diliyorum.

Son olarak da, şeref aylığından yapılan kesintileri kaldırmak için bir çalışmanız var mıdır? Bu kesinlikle kaldırılmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Serindağ, buyurun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan -demin Vahap Bey de dile getirdi, Sayın Seçer de dile getirdi- Bakanlığınızda yapılan, yapıldığı iddia olunan fişlemenin talimat olmadıkça bürokratlar tarafından yapılmasının mümkün olmadığını düşünüyorum. Bu varsa şayet, bu iddia doğruysa fişleme talimatını siz mi verdiniz, yoksa daha üst makamlardan gelen bir talimat mı vardır?

İkinci sorum da şu Sayın Bakan: Suriye'den gelen ve sayıları 2 milyonu bulan insan -her ne kadar sayılar farklı söyleniyorsa da- zaten resmî rakamlara göre 1 milyon 700 bin, en az 2 milyonu aşkın insan şu anda Türkiye'de bulunuyor ve bu mültecilerin yarattığı en büyük sorun ailelerde huzurun bozulması ve birtakım sorunların ortaya çıkmasıdır. Gene biliniyor ki Hükümetinizin izlediği politika bunun en büyük sebeplerinden biridir. Politika değişikliği konusunda Hükümete bir öneride bulunacak mısınız?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Koca, buyurun.

SALİH KOCA (Eskişehir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, uyuşturucu ve benzeri ürünlerle ilgili olarak hassasiyetinizi biliyoruz. Bu hassasiyet konusunda, çocuklarımızın benzeri ürünlerden daha fazla korunması adına, ailelerimizin daha fazla bilinçlendirilmesi adına yeni çalışmalarınız var mı, yeni yöntemlerimiz mevcut mu?

İkinci olarak da, çocuklarımızın kültürlerini, örf ve âdetlerini, gelenek ve göreneklerini himayeleriniz altında bulunan çocukların bunları öğrenmeleri adına sosyal içerikli programlar yapabiliyor muyuz? Örneğin, kitap okuma alışkanlıklarını artırma adına birtakım aktiviteler yapabiliyor muyuz? Yapıyorsak bunları artırmamız söz konusu mu?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Günal, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, çok kısa sorum var. Geçtiğimiz yıl bütçede baktığımız zaman Sayın Şahin illerle ilgili bilgiler vermişti. Antalya'da Bakanlığınız tarafından hazırlanan projeler vardı ama "Hepsi arsa temini aşamasında, proje hazırlanıyor, şu aşamada." denmişti. Şu aşamada somut olarak oradaki yatırımlardan hangileri icra aşamasına geçti, ne durumdadır? Konuşmam içerisinde şey yapamadım. Bu konuda bilgi verebilirseniz, başlayanlar, tamamlanma sürecine gelmiş olanlar varsa.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz Sayın Günal.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Başkan, bir soru ilave edebilir miyim?

BAŞKAN – Yani, ilave edelim isterseniz ama bir bakanlığımızın daha bütçesi olduğunu hatırlatayım bu arada.

Buyurun Sayın Zozani.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Yok, yok, sorumun cevabı da çok basit.

BAŞKAN – Kısa, anlaşıldı. Zor soru sormayın zaten akşamın bu saatinde.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Bakanım, Hakkâri Yüksekova'da bulunan engelli basketbol takımı için Bakanlığımızdan, ilçe teşkilatımız üzerinden 10 elektronik tekerlekli sandalye talebi olmuştu. Bunu karşılamayı düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Elektrikli sandalye herhâlde.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Evet.

Engelli basketbol takımının müsabakaları var, onlar tekerlekli sandalye alamıyorlar. Daha önce de önemle bildirmiştim ama karşılanmadı.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Değerli arkadaşlar, sorular soruldu, değerlendirmeler yapıldı.

Sayın Bakanım, tabii hem konuşmalar sırasında değerlendirmeler ve sorular hem de şimdi sorulan sorular çok süre gerektirebilir ama bir kısmını artık yazılı olarak vermek üzere yirmi dakika inşallah yeterli olur.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 58

Buyurun Sayın Bakanım.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Sayın Başkan, çok değerli Komisyon üyelerimiz; hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Cevaplara başlamadan önce şunu bilmenizi istirham ederim: Bütün sorularınızı ve bütün önerilerinizi gayet büyük bir ciddiyetle dinledim, bizzat kendim notlarımı aldım. Bu önerilerin, daha doğrusu konuşmalarınızda geçen önerilerin birçoğunun bize yol gösterici, ufuk açıcı olacağını düşünüyorum. Katkılarınız için bütün arkadaşlarıma, hepinize çok çok teşekkür ediyorum. Sorularınızın bir kısmını mümkün olduğu kadar cevaplandıracağım ama cevaplandıramadığım soruları da sizlere yazılı olarak göndermeye çalışacağım.

Eş başkanlık konusunda fikrimi merak ettiğini söyledi Sayın Zozani. Ben, aslına bakarsanız, kadınların bizzat seçimlere girmelerini, seçilmelerini ve başkan olmalarını arzu ediyorum. Hani, 81 ilde kadın başkan seçilse memnun olurum. Görüşüm böyle, geri kalanını da artık siz düşünün. Kadınların her kademede seçilerek, atanarak, eğitim sistemleri içerisinde, iş dünyasında en yüksek yerlere gelebilmeleri gerektiğini düşünüyorum, bunun önünün açılması gerektiğini düşünüyorum. Bize düşen vazifeler olduğunu biliyorum. Bu vazifelerle ilgili gayretlerimizi sürdüreceğimizi de sizin bilmenizi arzu ediyorum.

Sayın Hasip Kaplan konuşması sırasında bir resim gösterdi ve bir haberden söz etti; bir hanım kardeşimizin, bir kadın kardeşimizin öldüğünü söyledi. Zannediyorum bugün olan bir hadise, ben sabahdan beri buradayım, haberden haberim yok Sayın Vekilim.

HASİP KAPLAN (Şırnak) - Sanatçıların insan zinciri eylemi esnasında...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Haberdan haberim yok, bunun için kusuruma bakmayın ama çok genel fikrimi söylememi arzu ederseniz, insan ölümleri yaşları ve cinsiyetleri ve mensubiyetleri ne olursa olsun bizim kalbimizi kanatan, bizi derinden yaralayan şeyler. Hiçbir kardeşimizin ölmesini, öldürülmesini arzu etmeyiz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) - 3 milletvekilimiz de o anda oradaydı.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Ben, dediğim gibi, yani spesifik olarak o haberle ilgili olarak konuşmuyorum ama genel olarak insan ölümlerini, kadın ölümlerini değerlendirmek için söyledim.

Yine, galiba Sayın Kaplan sordu: "Suriyeli misafirlere niye sadece psikolojik destek veriyorsunuz? Desteklerinizi arttırın." maddi destekler de verin manasında alıyorum bu soruyu.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Eğitimle ilgili soruyoruz Sayın Bakan.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – O konuda genel bir açıklama yapayım, aydınlatıcı bir açıklama olacağını tahmin ediyorum.

Şimdi, Suriyeli misafirlerle ilgili AFAD çalışıyor. AFAD bir çatı örgüt. Onun şemsiyesi altında bütün bakanlıklarımız ve pek çok sivil toplum kuruluşu, yeni kurulan kurumlarımız paydaşlıklar yapıyoruz, ana çözüm ortaklıkları yapıyoruz. Biz Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı olarak ana çözüm ortaklığımız, yardımların dağıtılmasıyla alakalı bir, çözüm ortağıyız. İkinci, diğer bir –yani, birbirinden daha önemli veya önemsiz değil bu çözüm ortaklıklarımız- çözüm ortaklığımız da psikososyolojik destekleri vermek. Bunları yapmak için elimizden gelen bütün gayreti, hatta elimizden gelenin üstünde gayretlerle çalışıyoruz. Kamplarda iyi durumdayız ama şehirlerimizdeki Suriyeli misafirlere de psikososyal destek vermemiz gerekir. Bunun için de yerel yönetimlerle, STK'larla, derneklerle, vakıflarla iş birliği yapmak istiyoruz. Bunu hani burada söylüyorum, deklare ediyorum ki bilinmiyorsa bilinsin ve bize müracaatlar olsun bu konuda diye. Bizim eğitim yapabilecek uzmanlarımız var. Bu insanlarımızı, özellikle kadınlar ve çocukları bir araya toplayabilir isek yerel yönetimler, vakıflar, STK'lar ve benzeri kurum, kuruluşlar tarafından onlara her türlü bilgilendirmeyi yapabiliriz, psikososyal destek verebiliriz, bu konuda yeterliyiz. Eğer yeterli olmadığımızı düşünürsek gerek eleman açısından gerekse materyal açısından bunları da hemen temin edebilecek durumdayız. Böyle birtakım desteklere ihtiyacımız var.

Uyuşturucunun artması ve sentetik uyuşturucularla alakalı pek çok soru geldi. Onun hepsini birden burada cevaplandırayım arzu ederseniz. Sizin de böyle bir sorunuz vardı ama sizden sonra 4 veya 5 arkadaşımız da aynı soruyu sordular, hepsine bir arada burada cevap vereyim.

Uyuşturucunun ülkemizde artması ve uyuşturucu kullanma yaşının da aşağılara doğru inmesi dünyayla paralel gidiyor yani bütün dünyada böyle, maalesef, ne yazık ki bizde de böyle. Böyle derken hani çok kesin tespitlerle konuşmuyorum ama görünen o ki buraya doğru gidiyoruz. Bununla alakalı birtakım önlemler almamız gerektiğini biliyoruz, bu önlemleri almaya başladık. 6 bakanlık birlikte çalışıyoruz. Bir strateji geliştirdik bu bakanlıkların teknik kadrolarıyla beraber. Birkaç aşamalı planlarımız var, bunların bir kısmının uygulaması da başladı. Siz görüyorsunuz bu uygulamaları şimdi hayatımızda.

Bir taraftan arzın engellenmesi gerekiyor; bir taraftan talebin engellenmesi gerekiyor; bir taraftan arz ve talebin gerçekleştiği ve bulunduğu noktalarda etkilenen kişilerin tedavi edilmesi, arkasından da rehabilite edilmesi gerekiyor; bir taraftan da arzı ve talebi gerçekleştirenlerin cezalandırılması gerekiyor. Cezanın hem toplum vicdanını rahatlatmak açısından bir önemi var hem de örnek olması bakımından bir önemi var. Bütün bu alanlarda çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Arzın engellenmesiyle ilgili olarak İçişleri Bakanlığımızın çok ciddi çalışmaları var. Yine, arzın engellenmesi ve cezai müeyyidelerin artırılması açısından Adalet Bakanlığımızın çok ciddi çalışmaları var. Hep birlikte bu kanunları çıkardık hatırlarsanız, çok yakın bir süre yani geçtiğimiz yıl içerisinde, daha doğrusu 2014 yılı içerisinde bu kanunları çıkardık ama sürekli kontrol ediyoruz. Biraz önce İlknur Arkadaşım söyledi, toplumlar yaşayan organizmalar. Bugün yaptığınız bir şeyin bir müddet sonra tadil edilmesi gerektiği, restore edilmesi gerektiği, daha güçlendirilmesi gerektiği gerçekleri ortaya çıkabiliyor, kanunlar için de aynı şeyi söyleyebiliriz. Yaptığımız kanunları sürekli takip ediyoruz, ne kadar engellediğini, etkisinin ne olduğunu, çoğu kanunumuzun etki analizini yapıyoruz biz Bakanlıkta.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 59

Burada da yine "Bu kanunları yaptık, bitti, tamam." demiyoruz. İhtiyacımız olduğu noktalarda bunları yine tadil ve ikmal ederiz.

Okul çevrelerine uyuşturucunun yaklaştırılmaması, kolluk güçlerinin bunları çok yakından takip etmesi, uyuşturucunun sevkini engellenmesi, arzının engellenmesi konusunda da çok ciddi çalışmalar elan sürdürülüyor. Yani, bununla ilgili belirtileri de herhâlde haber bültenlerinde görüyorsunuz.

Peki, bu arz ve talep bir araya geldiğinde ortaya çıkan sonuçlarla ilgili neler yapıyoruz? Orada da Sağlık Bakanlığımızla beraber çalışıyoruz. Sağlık Bakanlığı daha ziyade tedavi kısmıyla ilgileniyor ama tedavi sonrası süreçte biz devreye giriyoruz. Biz şu anda 62'ye yakın KBRM, BSRM'mizin -62 tam sayı, yakın demeyeyim- 15 tanesini uyuşturucu rehabilitasyonu için ayırmış durumdayız. Bu tür çocuklarımız tedavi sonrası bize geldiğinde onlarla ilişkili rehabilitasyonu yapıyoruz. Bu konuda çok daha güçlenerek gidecek birtakım mekanizmalarımız var. Başka bir soru var, o mekanizmaları da onunla ilgili yeri geldiğinde anlatacağım.

Bu ayın sonlarına doğru bir uyuşturucu şurası yapacağız. Orada, o uyuşturucu şurasında aldığımız kararları yeniden tartışacağız, dünya örneklerine bakacağız ve daha farklı neler yapabiliriz konusunu inceleyeceğiz ve daha da güçlendirerek tedbirleri yolumuza devam edeceğiz. Yani Hükümet olarak "sıfır tolerans" ilkesiyle hareket ediyoruz ve mümkün olan en kısa sürede, en kesin biçimde çocuklarımızı, gençlerimizi, ailelerimizi uyuşturucudan kurtarmaya gayret ediyoruz. Adına da "uyuşturucu" demekten çekinmiyoruz yani "bağımlılık yapan maddeler" filan demiyoruz artık, "uyuşturucu" diyoruz açıkça. Sadece o sözünü ettiğiniz sentetik uyuşturucu maddelerin adının zikredilmemesi gerektiğini birlikte çalıştığımız uzmanlar bize söylediler. Onun için o isimleri zikretmiyoruz.

Mahmut Tanal arkadaşımız, boşanma davalarında çocuk hâkimi bulundurulması gerektiğiyle alakalı bir kanun teklifleri olduğunu söylediler. "Bu kanun teklifini destekler misiniz?" diye sordular. Ben kendilerinden istirham etsem, bu kanun teklifini acaba bize ulaştırırlar mı? Biz bunun üzerinde biraz çalışsak.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Genel Kurulda konuşması var, indi ama...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Tamam, kendisine iletirseniz Mahmut Bey'in... Doğrudan bizimle ilgili bir konu değil ama bir ucuyla bizimle ilgili yani bu aslında Adalet Bakanlığıyla ilgili bir konu. Ama, diğer çocukları ilgilendirdiği için ve ailenin parçalanmasını ilgilendirdiği için bizim de müdahil olabileceğimiz bir durum.

HASİP KAPLAN (Şırnak) - Aile mahkemelerinde o sizi direkt ilgilendiriyor.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Tamam, biz bakalım bu teklife ve onunla ilgili görüşlerimizi hem size hem de Adalet Bakanlığımıza sunalım.

Suriye'den gelen misafirlerimizin kötü şartlarda yaşadığını söyledi Mahmut Tanal Bey ve onların şartlarının iyileştirilmesi gerektiğini söyledi. Şimdi, Suriye'den gelen misafirler üç türlü hayatıyetlerini sürdürüyorlar Türkiye'de: Kamplarda misafir edilenler var. Akrabalarının yanında, kendi akrabalarının imkânlarıyla barınanlar var. Bir de kendi imkânlarıyla bağımsız olarak kendi tuttıkları evlerde veya sığındıkları yerlerde barınanlar var. Bunlardan, kamplarda barındırdıklarımızla ilgili herhangi bir sorun yok. Yani bütün dünyanın gıptayla izlediği bir sistem var Suriyeli misafirlerle ilgili, kamp yönetimlerimizde ve kampta sunulan imkânlarla ilgili.

Aileleriyle birlikte yaşayanlar konusunda da çok büyük bir sorun yok. Biraz önce aşağı yukarı tüm partilerden arkadaşlarımızın sorun çözme yeteneği olduğunu söylediğimiz aile yapısı aslında burada da devreye giriyor ve idare ediyoruz. Yani bu hakikaten ailenin güçlendirilmesi ve bir sonraki nesle sorunları çözülmüş bir şekilde intikal ettirilmesi gerekliliğini de bize gösteren çok iyi bir örnek, Suriyeli misafirlerin Türkiye'deki ailelerinin yanında barınıyor olabilmeleri.

Ancak, kendi imkânlarıyla barınan Suriyeli misafirlerde ciddi sorunlar yaşandığını biz de görüyoruz. Bakanlık olarak biz Suriye'den gelen münferit çocuklarla daha ziyade ilgiliyiz. Bu konuda çok ciddi çalışmalarımız var. 15-18 yaş grubu çocuklar için barınma merkezleri kurduk. Eğitimlerine her türlü katkıyı veriyoruz. Onların işe ve ibatelerini sağlıyoruz. Sosyal hayata katılımları için -sorun yaşanmasın diye- birçok aktivitenin içine sokmaya çalışıyoruz. Uzmanlarımızla beraber burada çalışıyoruz; psikologlarımızla, sosyologlarımızla.

13 yaş altı çocuklar için de yine çalışmalarımız var. Refakatsiz olarak bize intikal eden 13 yaş altı çocukları hemen koruma altına alıyoruz. Onları, kendi çocuklarımızı barındırdığımız çocuk evlerinde, yuvalarında barındırıyoruz. Şimdi, önümüzdeki aylarda sistemi biraz daha genişletmeyi düşünüyoruz. Şu anda Gaziantep olmasını çok büyük ihtimalle kararlaştıracacağız. Büyük çocuk yuvaları -yoğunluklu olarak bulundukları yer olduğu için- kurarak refakatsiz çocukların bütün bakımlarını üstlenecek mekanizmalarımızı hazırladık. Bununla ilgili sponsorluklar da bulduk. Halkımız çok alıcınap gerçekten bu konuda. Hem devletin imkânları hem sponsorluk imkânlarıyla iyi bir yere doğru gidiyoruz. Yeter ki refakatsiz çocuklar bize intikal etsin. Bu konuda da hem halkımızdan hem sizlerden hem STK'lardan yardım bekliyoruz. Refakatsiz çocukları kolluk güçlerine, bizim il müdürlüklerimize, doğrudan Bakanlığa yönlendirdiğiniz takdirde gerisi bizimle çözülebilecek bir konu.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – İstanbul'da çok ciddi bir sorun bu.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Bütün şehirlerde aynı şekilde çalışıyoruz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Üsküdar Belediyesi alıyor, vapura bindiriyor, Eminönü Belediyesine bırakıyor. Eminönü Belediyesi alıyor, Üsküdar vapuruna bindiriyor, orada meydana bırakıyor. Ben buna gözlerimle tanık oldum.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Şimdi, karşılaştığımız sorun şu Sayın Kaplan: Biz refakatsiz çocukları yani annesi, babası olmayan veya yakınları tarafından terk edilmiş olan çocukları hemen himaye altına alıp kendi şeyimize alabiliyoruz ama öncelikle bulduğumuz çocuğun kimi kimsesi var mı diye araştırmak zorundayız. Araştırdığımızda ve o çocuğun kendisine refakat edebileceği bir ailesini bulduğumuzda yasal olarak onunla ilgili hiçbir şey yapamaz hâlde geliyoruz ve Suriyeli aileler de daha ziyade aile birliğini korumaktan yana

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 60

olan insanlar. Çocuklarını devletin himayesine vermekte mütereddit davranıyorlar. Bu konuda biraz daha belki tanıtımımızı yapmamız lazım ve bir şekilde, o çocuklara bizim daha iyi bakacağımıza bu aileleri ikna etmemiz lazım gibi duruyor.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Sayın Bakanım, kusura bakmazsanız...

Burada yapılması gereken, bütün sığınmacıları aileleriyle birlikte barındırabilecek büyüklükte kamp...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Kamplarımız var Sayın Vekilim. Sadece size şu kadarını söyleyeyim: Şu anda mevcut olan kamplarımızın bile bir kısmı boş.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Niye boş?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Yani kapasite daha fazla, misafir daha az. Aileler kendi ailelerinin yanında kalmayı tercih ediyorlar.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Dünyanın hiçbir yerinde mülteciler istedikleri gibi, istedikleri şekilde gezemezler. Onlar belli merkezlerde kontrol altına alınırlar.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Evet, bu da İçişleri Bakanlığımız tarafından kontrol altına alınmak üzere çalışılan bir sorun.

ALİ SERİNDAG (Gaziantep) – Göç İdaresi Genel Müdürlüğü kuruldu, bir şey yapamadı maalesef.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Şu bürokratlara yönelik yapılan fişleme meselesi. Arkadaşlar, sizlerle beraber basından öğrendik durumu. Böyle bir şey yok, benim böyle bir talimatım yok, bana böyle bir talimat yok, bürokratlarımın yaptığı böyle bir fişleme yok. Bunun ne olduğunu, nasıl bir haber kaynağından çıktığını, işin ne olduğunu öğrenirsek onunla ilgili elbette bir uygulamaya gideriz. Ama tekrar söylüyorum: Benim böyle bir talimatım yok, bana böyle bir talimat yok, bürokratlarımın yaptığı bu tür bir çalışma yok. Biz de sizin gibi basında gördük bunu. Onun için, bununla bağlantılı olan diğer sorulara cevap verebilmem mümkün değil ne yazık ki. Sayın Seçer'in sorusuydu ama bunu başkaları da galiba sormuştu. Hepsine birden cevap vermiş oldum böylece.

Suçla sürüklenen çocuklarla ilgili yaptığınız bir çalışma var mı? Yine birçok arkadaşımız tarafından sorulan bir soru. Evet, bu konuda gerçekten çok güzel bir çalışmamız var, onu size anlatmak isterim. Anka Projesi adını verdiğimiz bir çalışmamız var. Çocuk destek merkezleri kurduk. Bu çocuk destek merkezlerinin içerisine bugüne kadar KBRM, BSRM olarak adlandırdığımız yani koruma, bakım, rehabilitasyon veya bakım, sosyal, rehabilitasyon merkezleri dediğimiz sistemleri de ekledik ve bu çocuk destek merkezlerinde yapılacak olan rehabilitasyonla ilgili çok ciddi bir çalışma gerçekleştirdik. UNESCO var çalışmanın içinde, Adalet Bakanlığı var, UNDP var, biz varız, üniversitelerimiz var. Bu çocukların rehabilitasyonunun nasıl olması gerektiğiyle ilgili bir eğitim çalışması yaptık. Yüzlerce modülden oluşan eğitim çalışmalarımız ya da rehabilitasyon çalışmalarımız bitti. Şu anda birkaç çocuk destek merkezimizde bunun pilot uygulamalarını yapıyoruz. Birdenbire bütün çocuk destek merkezlerine uygulamadık. Sonuçları görelim, bir değerlendirme yapalım, ondan sonra genel uygulamaya geçelim diye düşündük. Pilot uygulamalarımızın bu ayın sonunda bitmesini bekliyoruz. Ondan sonra herhâlde aralık veya ocak itibarıyla bütün destek merkezlerimizde bunu çalıştırmaya başlayacağız.

Anka Programı'nın esası şuna dayanıyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun, ek süre veriyorum.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Biraz daha... Hiç olmazsa şunu anlatayım çünkü bu gerçekten çok güzel bir program.

BAŞKAN – Bir on dakika daha tabii.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Bu programın esası şuna dayanıyor: En az 10 çocuğun bir koçunun olmasını öngörüyoruz. Bu koç gayet iyi eğitilmiş... Eğiticiilerin eğitimi de yapıldı. Yani bunlar, burada çalışacak olan, rehabilitasyonda çalışacak olan kişiler zaten uzmanlar ama bizim eğitim programıyla ilgili eğitimleri de tamamlandı onların.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – O söylediğiniz lala değil mi, eğitmen yani.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Mentor diyorlar, koç diyorlar. Bizim eski sistemimizde belki de lalaya denk geliyordur, olabilir yani onu bilmiyorum.

Şimdi, her sözümünden bir anlam çıkarttığınız için hani çok dikkatli konuşmaya çalışıyorum.

ADİL ZOZANİ (Hakkâri) – Sayın Bakan, size istenildiği kadar zaman verilebilir çünkü biraz sonra üç dönemlik Bakan gelecek.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

Sayın Bakanım, devam edin siz, buyurun.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, sistemi biraz anlatayım size. Her 10 çocuğa 1 mentor atıyoruz. Bu mentor, çocuklar çocuk destek merkezine geldiği andan itibaren onlarla ilgileniyorlar. İlk on gün dışarıya çıkmak yok, sadece bu mentorla birlikte oluyor çocuk ve çocuğun bütün arka planı uygun metotlarla anlaşılıyor. Alışkanlıkları, eğilimleri, istekleri, muhtemel riskler, aile problemleri, çevre problemleri, uyuşturucuyla bir ilişkisi olmuş mu ya da geçmişinde bir taciz hikâyesi var mı, istismar hikâyesi var mı, sokakla bir ilişkisi var mı gibiye kadar problemlere alakalı tespitler yapılıyor. Bu tespitler yapıldıktan sonra her çocuk için uygun eğitim planlanıyor ve bu eğitimler bu ÇODEM'lerde verilmeye başlanıyor.

Amacımız şu: Üç ay gibi, altı ay gibi, bir yıl gibi tanımlanmış süreler içerisinde bu çocukların sorunları giderilsin -profesyonel vaka olarak bunlar kabul edilsin- ve bu çocuklar tekrar normal, sıradan hayatlarına dönebilsinler. Yani onları ya sevgi evlerimize geri alalım, bu merkezlerden çıkaralım ya aile yanında değerlendirelim, gerekiyorsa kendi ailesine dönsün ya da koruyucu aileye ya da çocuk evlerine dönsün ama normal hayata dönsün şeklinde bir proje. Bunun çok iyi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 61

işleyeceğini düşünüyoruz inşallah ve suça sürüklenmiş ve suçun mağduru olmuş çocuklarımızla alakalı ciddi bir alanı dolduracağını düşünüyoruz, rehabilitasyon eksikliğimizin giderileceğini düşünüyoruz.

"Engelli üniversite öğrencilerine yardım var mı?" diye sormuştu. Kredi, burslar... Bu konuda zannediyorum gerekli yardımları yapıyor ama çocuğun eğer kriterleri bizim engelli yardımlarımıza uygunsa elbette biz de o yardımları veririz.

"Aile fertleri cinayete kurban giden ailelere hukuki destek veriyor musunuz?" diye bir soru olduğunu not etmişim. Çocuklar ve kadınlar -yasa böyle- konusunda derhâl müdahil oluyoruz ve kendilerine hukuki destek veriyoruz.

"Kadının Statüsü Genel Müdürlüğüne verilen bütçe düştü. Kadınlara niye az harcama yapıyorsunuz?" Sayın Çam bunu sormuş. Burada yanlış bir algılama var, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nün idari bütçesi düşen. Yani Genel Müdürlüğün idari harcamalarında bir düşüş var, evet ama kadınlarla ilgili çalışmalara ayrılan pay geçen yıl ile bu yıl arasında yüzde 61 arttı. Yani, kadın konukları, ŞÖNİM'ler, ilk adım merkezleri, kadın projeleri gibi projelere ayrılan pay yüzde 61 arttı ama Genel Müdürlüğün harcamaları düştü geçen seneye göre.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Kira meselesi var Sayın Bakan.

MUSA ÇAM (İzmir) – Toplum merkezleri var, aynı sorunun içerisinde.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Kira meselesini söyleyeyim. Bu, birçok defa sayın milletvekillerimiz tarafından bize yöneltilen bir soru. Bizim kirada oturmamızı istemiyorsunuz, çok teşekkür ederiz. Kendimize ait bir binamız olsun biz de istiyoruz, bunun için bütün girişimlerimizi tamamladık, proje ihalesi aşamasındayız. 2016 yılının başında, en azından ortalarında kendi binamıza geçeceğimizi ümit ediyoruz. "Bakanlığınıza ait binaların kiralari" diye sorduğunuz için söylüyorum, 1 tane Bakanlığımızın binası var, o da Söğütözü'nde biliyorsunuz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Kirası ne kadar Sayın Bakan?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Onu arıyorum, bulamıyorum, aklımda kalanı söyleyeyim 765.143,86 lira aylık.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – 765 bin.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – 765.143,86 lira aylık.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Bina kime ait?

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Binanın kime ait olduğunu hatırlamıyorum ama o sorunuza cevaben söyleyeyim, bizde herhangi bir parti yöneticisine, parti mensubuna ait bir bina yok Bakanlık olarak.

MUSA ÇAM (İzmir) – Benim sorduğum 2'nci sorunun cevabı Sayın Bakan...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Arkadaşlar, zaten yeteri kadar sorum var, çoğaltmayalım bunları.

MUSA ÇAM (İzmir) – Hayır, sorduğumuz soru. Benim sorumun bir bölümüne cevap verdiniz, bir bölümüne vermediniz.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Onları da o zaman yazılı olarak vereyim olur mu?

MUSA ÇAM (İzmir) – Olmaz.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Neden? Ona da siz mi karar vereceksiniz?

MUSA ÇAM (İzmir) – Yani, ona cevap vermişken ona da cevap verseydiniz yani.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yanınızda o kadar danışman var, koridorlar dolu yani bu kadar ekiple gelip de "Bunu bilmiyoruz." demek samimiyetten uzaktır.

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Çetin, danışmanlardan bilgi alındığı zaman da eleştiriyorsunuz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ama, bir ordu kadar gelinmiş yani bunu bilen yoksa orada, niye geldiler? Sizin cevap vermeniz lazım.

BAŞKAN – Arkadaşlar, soru cevaplandığı zaman da yorum yapacaksak...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Arkadaşlar, ben neredeyse kendisini Plan ve Bütçe Komisyonunun bir üyesi hissedecek kadar sizinle beraber mesai yapmış bir arkadaşınızım, onun için sizden ekstra bir centilmenlik bekliyorum, lütfen uhuvvet ve suhuletle.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Yani, "Bunu bilmiyoruz." demek...

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – "Bilmiyoruz." diye bir şey çıktı mı ağızımdan?

İZZET ÇETİN (Ankara) – O zaman cevabını verin.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Hangi soruyu kastettiğini bile bilmiyorum, belki gelir cevabı, bir saniye bekleyin, iki dakikam var.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Geldi geçiyor bile.

BAŞKAN – Sayın arkadaşlar, lütfen...

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Sayın Bakanım, gerisini yazılı cevaplarsınız, gerek yok.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – "İntihar vakalarını inceliyor musunuz?" diye bir soru var, zaman zaman inceliyoruz, evet. Bunlarla ilgili istatistikleri, affedersiniz, "istatistik" dememek lazım onlara, inceleme sonuçlarını yaptığımız zaman sizlere de dağıtalım.

GSS primleriyle ilgili bir soru oldu. Münakaşalı bir durum vardı, ona açıklık getireyim. SGK tahakkuk ettiriyor bunları, parayı da biz ödüyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 62

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Bakan, sorulara cevap vermiyor, protesto edip çıkacağım arkadaşlar.
BAŞKAN – Sayın Çetin, lütfen...
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Psikolog rakamlarını sordunuz, yeteri kadar psikoloğumuz ve sosyal çalışmacımız var.
İZZET ÇETİN (Ankara) – Çıkacağım, protesto ediyorum.
BAŞKAN – Sayın Çetin, her türlü hakkınız var.
İZZET ÇETİN (Ankara) – Hakkım var da sorduğum soruya geçici...
BAŞKAN – Ama, lütfen yani yüz tane soru var.
İZZET ÇETİN (Ankara) – Bu kadar kalabalık bürokratla gelip de kira konusunda “Kime ait olduğunu bilmiyorum.” demek samimiyetten uzak bir tavır.
BAŞKAN – Tamam, onu da takdir edin.
MÜSLİM SARI (İstanbul) – “Bina kime ait?” çok basit bir soru.
BAŞKAN – Belki cevap verecek.
Arkadaşlar, niye böyle diyorsunuz?
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Arkadaşlar, lütfen...
İZZET ÇETİN (Ankara) – Lütfeni yok Sayın Bakan.
MÜSLİM SARI (İstanbul) – “Bu bina kime ait?” diye soruyoruz.
İZZET ÇETİN (Ankara) – Biliyorsunuz, söylemiyorsunuz.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Size şunu söyledim, sözümün arkasındayım: Sorduğunuz sorulara, burada cevap vermediğim sorulara muhakkak yazılı cevap vereceğim. Lütfen, münakaşayı kesin, ben devam edeyim.
İZZET ÇETİN (Ankara) – Bilgi edinme hakkımızı engelleyemezsiniz.
BAŞKAN – Sayın Çetin, lütfen devam etsin Sayın Bakan, onu bekleyecek miyiz yani?
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANI AYŞENUR İSLAM (Sakarya) – Peki, Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.
Bundan sonraki soruların hepsine yazılı cevap vereceğim.
Teşekkür ederim.
BAŞKAN – Teşekkür ederim.
O faturalarla ilgili olanları da yazılı olarak bildirir Sayın Bakanımız.
ADNAN KESKİN (Denizli) – 22 tane soru sordum.
BAŞKAN – Ya, onların herhâlde gidilip bakılması lazım Sayın Keskin.
İZZET ÇETİN (Ankara) – “Albayraklar” ismini ifade etmekten niye korkuyorsunuz?
BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Sayın Bakanım; çok teşekkür ederiz.
Değerli milletvekilleri, Bakanlık bütçesi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

PROGRAMLAR

Şimdi sırasıyla bütçe ve kesin hesapları okutacağım.
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:
(Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı 2015 yılı bütçesi ile 2013 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi.)
BAŞKAN – Böylece gündemimizde bulunan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının bütçesi ve kesin hesabı oylanmış ve kabul edilmiştir. Hayırlı, uğurlu olsun.
Değerli arkadaşlar, gündemimizde bulunan bütçeleri görüşmek üzere birleşime saat 20.00'ye kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.07

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.13

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP: İlknur DENİZLİ (İzmir)

----0----

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, çok değerli Başbakan Yardımcımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın çok değerli bürokratları ve televizyonlarımızın, basınımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

6'ncı Birleşimin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, gündeme geçmeden usul hakkında bir söz talebim var.

BAŞKAN - Gündemimizde Hazine Müsteşarlığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu, Sermaye Piyasası Kurulu bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporları ile ayrıca Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Sayıştay raporları bulunmaktadır.

Şimdi sunumlarını yapmak üzere Sayın Başbakan Yardımcımıza söz vereceğim ama ondan önce söz talebi var usul hakkında.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 63

Sayın Çetin, buyurun.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar, Sayın Bakan; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başbakan Yardımcım, bir konuyu gündeme getirmek istiyorum. Tabii, Türkiye çok zengin bir ülke değil, ekonomimizin iyiye gitmesini hepimiz yürekten istiyoruz. Gelirimiz artsın, refahımız artsın, biz de gelişmiş ülkeler seviyesine erişelim; bu hepimizin ortak arzusu. Ama Başbakan Yardımcısı olarak artık -sizden başka belki bakanlarımız da gelecek ama- size söylemeliyim: Dört günden bu yana gözlemliyorum ki müthiş bir iş gücü kaybıyla karşı karşıyayız. Ya bürokratlarımızın, devlet memurlarımızın bakanlıklarda büyük oranda işi yok, Meclis koridorları alabildiğine hiçbir dönemde olmadığı kadar kalabalık ya da bir güvensizlik ortamı var Hükûmetinizde. Çünkü artık bilgisayar çağındayız, hepimizin elinde telefonlarımızda İnternet'e erişim mümkün; i-Pad'ler elimizde, bilgiye erişmek eskisi gibi zor da değil. Bilgiye erişen bakanlar tabii ki yanında bürokratlarını, alt kademe çalışanlarını getirecek ama bu kadar çok gereksiz personelin burada gece yarısına kadar getirilmiş olması gerçekten hem iş gücü kaybı açısından bir güzel görüntü vermiyor hem de çalışanların, özellikle bayanların gece saat bire, ikiye kadar buralarda bekletilmiş olmasını çok doğru görmediğimi ve bundan sonraki bakanlık bütçeleri görüşülürken hiç olmazsa Hükûmet üyelerinizin gerekli personelle gelip diğerlerini makamlarında tutmaları ya da görevlerinin başında tutmaları verimlilik açısından önemli olacaktır diye düşünüyorum.

Hatırlatmak istedim.

Teşekkür ederim.

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – Burası iyi bir okuldur ama yani.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Koridorlardan geçilmiyor, görüyorsunuz.

BAŞKAN – Bizim Komisyonumuzun çalışmalarıyla ilgili... Yani "usul" deyince ben...

Tavsiyelerinizi biz de iletiriz. Teşekkür ederiz.

Sayın Başbakan Yardımcım, ben mikrofonunuzu açıyorum.

Sunumunuz için buyurun.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, değerli basın mensupları; Hazine Müsteşarlığının, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun ve Sermaye Piyasası Kurulunun 2015 mali yılı bütçelerini görüşmek üzere bir aradayız. Bu vesileyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında sizlere dağıttığımız kitapçıktaki bir hususu hemen hatırlatırsam belki konuşmamın bundan sonraki bölümünde kolaylık olur diye de düşünüyorum. Kitapçıktaki sarı bölümleri okuyacağım, diğer bölümleri belki siz hızlı gözden geçirirsiniz. Özet ile geniş metin arasında bağ kurmak daha önceki yıllarda problem olduğu için böyle bir yenilik yapalım dedik bu sene. Benim okuyacağım sarıyla işaretli bölümler ama diğer bölümleri de arada hızlı gözden geçirebilirsiniz. Bu, vakit kazanmamıza vesile olur diye düşünerek böyle yaptık.

Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz; konuşmamda öncelikle küresel gelişmeler ve Türkiye ekonomisiyle ilgili genel değerlendirmemizi ve öngörülerimizi paylaştıktan sonra, Hazine Müsteşarlığının faaliyetleri konusunda bilgi vermek istiyorum. Ayrıca, eğer Komisyonumuz uygun görürse Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumumuz ile Sermaye Piyasası Kurulumuzun kısa sunuşları olacak siz uygun görürseniz, yoksa o kurumlarımızla ilgili direkt soru-cevaba da geçebilirsiniz, Başkanın ve Komisyonun kuşkusuz takdirlerinde.

Dünya ekonomisinde küresel kriz sonrası ılımlı büyüme eğilimi devam etmekle birlikte, henüz geneli kapsayan, dengeli ve sürdürülebilir bir toparlanma sağlanamamıştır. Küresel büyüme ve dünya ticaretindeki artış kriz öncesi dönemin altında seyretmekte olup, son bir yıllık dönemdeki gerçekleştirmeler beklentilerin altında kalmıştır.

Ekonomik aktivitedeki toparlanma süreci bölgeler ve ülkeler arasında önemli farklılıklar göstermektedir. Amerika Birleşik Devletleri ekonomisinde hızlı bir toparlanma görülürken Avro bölgesi ve Japonya ekonomilerindeki büyüme, düzensiz ve yavaş seyretmektedir. ABD'de konut ve istihdam piyasalarındaki iyileşmeyle birlikte iç talepte güçlü bir seyir gözlenmektedir.

Avro bölgesi ekonomisinde yavaş, kırılgan ve ülkeden ülkeye değişen bir büyüme yapısı görülmektedir. Bölgenin enflasyon oranında son bir yıllık dönemde gerçekleşen sert düşüşle beraber deflasyon riski de artmıştır.

Japonya ekonomisi yüksek kamu borç stoku, deflasyon riski ve zayıf büyümeyle karşı karşıyadır. Son dönemde, gelişmiş ülkelerin uyguladıkları para politikaları küresel ekonominin en önemli gündem maddelerinin başında yer almaktadır. ABD'nin para politikası normalleşme sürecindeyken Avro bölgesi ve Japonya genişleyici para politikalarına devam etmektedir.

Gelişmekte olan ülke ekonomilerinde genel olarak bir yavaşlama eğilimi görülmektedir. 2009 krizinden sonra küresel büyümeyi sürükleyen gelişmekte olan ülkelerin, önümüzdeki dönemde küresel büyümeye daha sınırlı bir katkı sağlaması beklenmektedir.

Küresel talebin ılımlı seyri, Çin ekonomisinin büyümesindeki yavaşlama eğilimi ve doların değer kazanması nedeniyle emtia fiyatları gerilemektedir. Özellikle petrol fiyatları, arz artışı ve zayıf talebe bağlı olarak son dönemde önemli ölçüde düşüş göstermiştir.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Türkiye ekonomisi 2014 yılının ilk yarısında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 3,3'lük büyüme kaydetmiştir. Güçlü, sürdürülebilir ve dengeli bir büyüme dinamiği sağlamak üzere, kredi piyasasının sağlıklı temellere oturtulması, kredilerin daha üretken alanlara yönlendirilmesi, üretimin ve ihracatın desteklenmesi için alınan makro ihtiyati tedbirler sonucunda, iç ve dış talep arasında kayda değer bir dengelenme süreci yaşanmıştır. Yılın ikinci yarısına ilişkin öncü göstergeler ekonomide ilk yarıya benzer bir büyüme eğiliminin devam ettiğine işaret etmektedir. 2014 yılında Türkiye ekonomisinin yüzde 3,3 seviyesinde büyümesi beklenmektedir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 64

2014 yılı ilk yarısında kaydedilen büyüme aynı zamanda kapsayıcı olup ekonomide önemli ölçüde istihdam artışı gözlenmiştir. Temmuz ayı itibarıyla bir önceki yılın aynı dönemine göre 1 milyon 262 bin ilave istihdam oluşmuştur. İstihdamdaki söz konusu güçlü seyre rağmen iş gücüne katılım oranının artış eğilimini sürdürmesi sonucunda işsizlik oranının 2014 yılında yüzde 9,6 seviyesinde gerçekleşmesi öngörülmektedir. Bu, 2014 yılının ortalaması, beklediğimiz rakam. İş gücüne katılımı gözlenen bu artışta, uygulamakta olduğumuz istihdam politikalarıyla kadınların iş gücüne katılım oranındaki artış ve yaratılan güçlü istihdam artışları sonucunda iş gücü piyasasındaki beklentilerin iyileşmesi etkili olmuştur.

2013 yılı ortalarında başlayan döviz kuru hareketleriyle gıda fiyatlarındaki yüksek seyir 2014 yılı enflasyonu üzerinde olumsuz yönde etkili olmuştur. Yıl boyunca enflasyon, hedefin belirgin bir şekilde üzerinde kalarak Ekim ayında yüzde 8,96 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2014 yıl sonu itibarıyla bu oranın yüzde 9,4 seviyesinde gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. Merkez Bankamız da son açıklanan enflasyon raporunda 2014 yılı sonu enflasyonunun yüzde 8,4 ile yüzde 9,4 arasında gerçekleşmesini tahmin etmiştir.

Değerli Komisyon üyeleri, 2014 yılında ticaret ortaklarımızın beklenenden düşük seyreden büyüme eğilimlerine rağmen, pazar ve ürün çeşitlendirme politikalarımız neticesinde, ihracatımız olumlu bir performans göstermiştir. İhracatın 2014 yılında yüzde 5,7 oranında artarak 160,5 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmesi beklenmektedir.

Uygulanmakta olan makro ihtiyati tedbirlerin ve altın ithalatının uzun dönem seyrine dönmesinin etkisiyle 2014 yılında ithalat artışı önemli ölçüde yavaşlamıştır. Toplam ithalatın 2014 yılında yüzde 3 oranında azalarak 244 milyar dolar düzeyine gerilemesi tahmin edilmektedir. Bu gelişmeler sonucunda geçen yıl 99,9 milyar dolar seviyesinde gerçekleşen dış ticaret açığının 2014 yılında 83,5 milyar dolar seviyesine gerilemesi beklenmektedir. Dış ticaret açığındaki bu olumlu gelişmeye paralel olarak 2014 yılında cari işlemler açığının geçen yıla göre 19,1 milyar dolar azalarak 46 milyar dolar, gayrisafi yurt içi hasılaya oranının ise yüzde 5,7 seviyesinde gerçekleşmesi beklenmektedir.

2014 yılında cari işlemler açığı finansmanının ağırlıklı olarak uzun vadeli sermaye girişleriyle gerçekleştiği gözlenmektedir. Bankacılık sektörü ve banka dışı özel sektörün hem yurt dışından kredi borçlanmaları hem de yurt dışı piyasalarda eurobond ihraçları yıl boyunca yüksek düzeyde seyretmiştir.

Merkez Bankası altın dâhil brüt döviz rezervleri, özellikle ihracat reeskont kredilerinin de katkısıyla 2014 yılı Nisan ayı sonundan 24 Ekim tarihine kadar 3 milyar dolar artarak 132,7 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; Hükümetimiz orta vadeli programlar ve yıllık programlar aracılığıyla ekonomi politikaları ile yapısal reform süreci arasında eş güdümün sağlanmasını amaçlamaktadır. Bu kapsamda hazırlanan yeni Orta Vadeli Program'ımız 8 Ekim 2014 tarihinde kamuoyuyla paylaşılmıştır. 2015-2017 dönemini kapsayan Orta Vadeli Program, Onuncu Kalkınma Planı'nda belirtilen yapısal reformların hayata geçirilmeye başlandığı önemli bir dönemi kapsamaktadır. Programın temel öncelikleri enflasyonla mücadeleye kararlılıkla devam etmek, cari işlemler açığını düşürmek, yapısal reformlara hız vererek ülkenin potansiyel büyümesini artırmaktır. Program döneminde cari işlemler açığını azaltmak ve enflasyonu düşürmede para politikasını desteklemek amacıyla maliye politikasındaki sıkı duruş sürdürülecektir. OVP döneminde büyümenin 2015 yılında yüzde 4, 2016 ve 2017 yıllarında ise yüzde 5 olması öngörülmektedir. 2015-2017 döneminde ortalama istihdam artışının yıllık bazda yaklaşık yüzde 2,2 seviyesinde gerçekleşmesi ve program dönemi sonunda işsizlik oranının yüzde 9,1'e gerilemesi tahmin edilmektedir. Enflasyonun 2015 yılında yüzde 6,3; 2016 ve 2017 yıllarında ise yüzde 5 seviyesinde gerçekleşmesi hedeflenmektedir. Cari işlemler açığının gayrisafi yurt içi hasılaya oranının OVP dönemi boyunca iyileşmeye devam ederek 2017 yılında yüzde 5,2'ye düşeceği öngörülmektedir.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin orta ve uzun vadeli hedefleri doğrultusunda Onuncu Kalkınma Planı'yla gündeme alınan ve 25 alanda hazırlanan öncelikli dönüşüm programlarıyla ülkemizin temel yapısal sorunlarına çözüm üretilmesi ve içinde bulunduğumuz dönüşüm sürecine katkı sağlanması amaçlanmaktadır. 62'nci Hükümetimiz önümüzdeki dönemde Onuncu Kalkınma Planı'nın daha etkin uygulanmasını sağlayacak olan dönüşüm programlarının hayata geçirilmesi konusunda kararlılık ve hassasiyet göstermektedir. Dönüşüm programlarının uygulamaya geçirilmesine yönelik olarak hazırlanan eylem planları, Başkanlığını yaptığımız Ekonomi Koordinasyon Kurulunda ilgili kurum ve kuruluşların katılımıyla değerlendirilmektedir. Programlara ilişkin eylem planları Sayın Başbakanımız tarafından kamuoyuyla/ paylaşılmaktadır. Bu, Onuncu Kalkınma Planı'mız biliyorsunuz ve ilk defa bu planla beraber 25 tane öncelikli dönüşüm programı açıklandı geçen sene. Fakat bu yıl yaptığımız, bu dönüşüm programlarının somut eylem planlarını ortaya koymak ve her bir eylemin sorumlu kuruluşuyla eylemin tamamlanacağı tarihi yazmak. Bu ilk defa yaptığımız bir uygulama ve bugün Sayın Başbakanımızın açıkladığı 9 dönüşüm programında toplam 417 tane eylem var. Arkasından bir 8'li grup ve ikinci bir 8'li gruba bu 25 programın açıklanması tamamlanmış olacak ve toplamda da yaklaşık 1.250 eylem, sorumlu kuruluşuyla ve son uygulama tarihiyle böylece kamuoyuyla paylaşılmış olacak.

Maliye politikasında önceki dönemlerde olduğu gibi sıkı duruşumuz devam ettirilecektir. 2014 yılında yüzde 1,4 seviyesinde gerçekleşmesi beklenen merkezî yönetim bütçe açığının gayrisafi yurt içi hasılaya oranının program dönemi boyunca kademeli olarak düşmesi ve 2017 yılında yüzde 0,3 olması hedeflenmektedir. Program tanımlı kamu kesimi faiz dışı dengesinin gayrisafi yurt içi hasılaya oranının da program dönemi boyunca tedricen artması ve dönem sonunda yüzde 1,8 seviyesine yükselmesi öngörülmektedir.

2014 yılında Hazine Finansman Programı'nda beklenenden daha iyi bir performans gerçekleşmiştir. Özellikle öngörülen yüksek gerçekleşen faiz dışı fazla neticesinde 2014 yılı Hazine iç borçlanması öngörülen düzeyin altında kalmıştır. Bu çerçevede, yıl başında yüzde 86 olarak açıklanan toplam iç borç çevirme oranının yıl sonu itibarıyla yüzde 81,6 seviyesinde gerçekleşmesi beklenmektedir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 65

Değerli Komisyon üyeleri, hükümetlerimiz döneminde sağlanan mali disiplin, uygulanan etkin borçlanma stratejileri ve elde ettiğimiz ekonomik büyüme sonucunda kamu borcu artık bir risk unsuru olmaktan çıkmış ve ülkemiz pek çok gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerden pozitif yönde ayrılmıştır.

Avrupa Birliği tanımlı genel yönetim brüt borç stokunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranının düşmeye devam etmesi ve bu yıl sonunda yüzde 33,1 seviyesinde gerçekleşmesi beklenmektedir. Borç yükündeki düşüşün OVP döneminde de devam etmesi ve 2017 yılı sonunda bu oranın yüzde 28,5 seviyesine gerilemesi öngörülmektedir.

Kamu net borcunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranı düşmeye devam etmektedir. 2002 yılı sonunda yüzde 61,5 düzeyinde gerçekleşen söz konusu oran 50,2 puan düşerek 2014 yılı ikinci çeyrek sonu itibarıyla yüzde 11,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Kamu net borç stoku 2010 yılından itibaren sadece millî gelire oran olarak değil nominal olarak da azalmaktadır. Ayrıca, kamunun dış borcu ile döviz cinsi dış varlıkları netleştirildiğinde 2014 yılının ikinci çeyreği itibarıyla 37,2 milyar dolar net dış varlığı bulunmaktadır. Yani net dış borç sıfırlandığı gibi 37,2 milyarlık bir artımız oluşmuştur 2014 ikinci çeyreği sonu itibarıyla.

Değerli milletvekilleri, 2003 yılından bu yana stratejik ölçütlere dayalı olarak yürütülen borç yönetimi neticesinde borç yapısı da iyileştirilmiş ve borç stokunun makroekonomik şoklara karşı direnci artırılarak kur, faiz ve likidite risklerine karşı olan duyarlılığı önemli ölçüde azaltılmıştır. 2014 yılı Eylül ayı itibarıyla, döviz cinsi borcun toplam borç stoku içindeki payı yüzde 32,3'e gerilerken, sabit faizli senetlerin toplam borç stoku içindeki payı yüzde 64'e yükselmiştir. Nakit iç borçlanmanın vadesi 68,8 aya ve nakit iç borç stokunun vadeye kalan süresi ise 56,2 aya uzamıştır.

2014 yılında, hazine finansman programında uluslararası sermaye piyasaları aracılığıyla sağlanması planlanan 6,5 milyar dolar tutarındaki dış finansman hedefi Eylül ayı itibarıyla tamamlanmıştır. Yatırımcı tabanının genişletilmesi ve borçlanma enstrümanlarının çeşitlendirilmesi amacıyla 2011 yılından beri Japon yeni cinsinden tahvil ihraçları ve 2012 yılından beri kira sertifikası ihraçları gerçekleştirilmektedir. Hazine finansman programı kapsamında söz konusu ihraçlara 2014 yılında da devam edilmiş, Eylül ayında Japon yeni ihracı gerçekleştirilmiştir. Aynı kapsamda iç piyasada gerçekleştirilen iki ayrı kira sertifikası ihracıyla toplam 3,2 milyar Türk lirası finansman sağlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; 2014 yılında Dünya Bankasından bütçe finansmanı amacıyla 367,4 milyon avro tutarında program kredisi sağlanmıştır. Ayrıca, Avrupa Yatırım Bankası ve Fransız Kalkınma Ajansından toplam 275 milyon avro tutarında program kredisi sağlanmıştır. Hazine Müsteşarlığı yurt dışından sağladığı kredilerle tahsis, ikraz ve garanti yöntemlerini kullanarak altyapı projelerine finansman imkânı sunmakta ve küçük ve orta ölçekli işletmelerin finansmana erişimini kolaylaştırmaktadır. 2014 yılı Ocak-Ekim döneminde yurt dışı kaynaklardan toplam 2,3 milyar dolar tutarında finansman sağlanmıştır. Bu dönemde finansman sağlanan önemli projeler arasında doğal gaz sektörünü geliştirme projesi, Marmaray Projesi ve Yenilenebilir Enerji Entegrasyonu Projesi bulunmaktadır. 2014 yılı sonu itibarıyla sağlanacak toplam proje finansmanı tutarının 4,1 milyar dolara ulaşması öngörülmektedir.

Değerli milletvekilleri, Hazine Müsteşarlığı, kamu-özel iş birliği modeliyle belirli kamu altyapı projeler için borç üstlenim anlaşması imzalamaktadır. Borç üstleniminin yasal altyapısı, 9 Mart 2013 tarihinde yürürlüğe giren 6428 sayılı Kanun'a sağlanmıştır. Bu kanunun uygulamasına ilişkin usul ve esaslar Hazine Müsteşarlığı Tarafından Gerçekleştirilecek Borç Üstlenimi Hakkında Yönetmelik'le düzenlenmiş ve 19 Nisan 2014 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu kapsamda, Hazine Müsteşarlığı tarafından borç üstlenimi taahhüdü verilebilecek projeler için asgari yatırım tutarı belirlenmiştir. Ayrıca, Hazine Müsteşarlığınca ilgili mali yıl içinde taahhüt edilebilecek borç üstlenim tutarının üst limite tabi olması ve bu limitin merkezi yönetim bütçe kanunuyla belirlenmesi hükme bağlanmıştır. Söz konusu üst limit 2014 mali yılı itibarıyla 3 milyar dolar, 2015 mali yılı için de limitin aynı tutarda, aynı düzeyde tutulması öngörülmektedir.

Türkiye, kaynak ilişkimizi sonlandırdığımız IMF'in yönetiminde ilk defa 1 Kasım itibarıyla İcra Direktörlüğü düzeyinde doğrudan temsil edilmektedir. Diğer taraftan, IMF bünyesinde ülkemizin oy gücünün yüzde 0,61'den 0,95'e yükseleceği ve böylelikle fonun en büyük 20 üyesinden biri hâline geleceği reform çalışmalarında da süreç devam etmektedir.

Dünya Bankası nezdinde 2014'te imzaladığımız yeni Ülke Grubu Anlaşması'yla da ülkemiz 2014-2016 yılları arasında İcra Direktörü Vekili, 2020-2024 yılları arasında ise İcra Direktörü görevini üstlenecektir. Böylelikle, Türkiye, IMF'in ardından Dünya Bankası İcra Direktörleri Kurulunda da ilk defa yerini alacaktır.

G 20 Dönem Başkanlığı 1 Aralık 2014 itibarıyla ülkemiz tarafından üstlenilecektir. Bu kapsamda, 2015 yılı boyunca G 20 platformunda küresel ekonomi, yatırım, finans, kalkınma, istihdam ve enerji gibi birçok önemli alanda geliştirilecek olan politikalar ülkemizin belirlediği çerçevede ele alınacaktır. Önümüzdeki dört yıl boyunca G 20 çatısı altında yürütülecek çalışmalarla küresel büyümenin ilave 2 puan artması hedeflenmektedir. Türkiye'nin Başkanlığı bu hedefe yönelik olarak G 20'nin küresel ölçekte kapsayıcı politikalar oluşturduğu ve bütün çalışma alanlarında uygulamanın ön plana çıktığı bir dönem olacaktır. Bu dönemde küçük ve orta ölçekli işletmelerin ve en az gelişmiş ülkelerin karşılaştığı sorunlara yönelik çözümler geliştirilmesi temel önceliklerimiz arasında yer alacaktır.

Dönem Başkanlığımız boyunca, küresel ekonomideki yavaş toparlanma ve alınması gereken önlemler, yatırımların, özellikle altyapı çalışmalarının büyümeye katkısı ve finansmanı, istihdamın, özellikle kadın ve genç istihdamının artırılması, sağlam bir finansal sistem ve daha dengeli bir finansman yapısı için gerekli olan düzenlemeler, çok taraflı ticaret sisteminin güçlendirilmesi amacıyla ikili, bölgesel ve çoklu ticari düzenlemelerin çok taraflı ticaret sistemiyle uyumlaştırılması, kalkınma, enerji, iklim değişikliği ve uluslararası vergilendirme alanları temel tartışma konularımızı oluşturmaya devam edecektir.

2015 G 20 Dönem Başkanlığımız kapsamında, 1 tane liderler zirvesi, 3 tane G 20 bakanlar toplantısı, 5 tane G 20 müsteşarlar toplantısı ve 4 tane şerpalar toplantısı ülkemizde düzenlenmesi planlanmaktadır. Söz konusu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 66

toplantıların yanı sıra G 20 gündeminin iletiletilmesi ve gündeme ilişkin çeşitli paydaşların katkılarının alınabilmesi amaçlarıyla teknik ve üst düzeyde çok sayıda resmî, gayiresmî ve yarı resmî toplantının çeşitli illerimizde düzenlenmesi öngörülmektedir. Ayrıca, G 20 Dönem Başkanlığımızda 1 çalışma bakanları toplantısı, 1 ticaret bakanları toplantısı ve ilk defa düşündüğümüz bir enerji bakanları toplantısı, 1 gıdadan sorumlu bakanlar toplantısı da yine şu anda taslak olarak gündemimizdedir. 20 ülkeyle yaptığımız görüşmelerin neticelenmesi sonucunda bununla ilgili nihai kararları da önümüzdeki haftalarda vereceğiz.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; ülkemizin uluslararası donör profili, bölgesel kalkınma bankaları ve ikili iş birliğimiz kapsamında da artmaktadır. Özellikle 2013 yılında gerçekleşen Afrika Kalkınma Bankası ve Afrika Kalkınma Fonu'na üyeliğimizle beraber Afrika'nın kalkınmasına ve insani gelişmişlik düzeyine ilişkin sağladığımız kalkınma yardımlarımız önemli ölçüde artmıştır. Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankasında Başkanlık pozisyonu 16 Temmuz 2014 tarihinden itibaren dört yıl süresince ülkemize geçmiştir. İslam Kalkınma Bankası grubunun Ankara ofisi 2014 yılında faaliyete başlamış ve ülkemizdeki proje potansiyelinin banka tarafından daha yakından takip edilmesi sağlanmıştır. Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, İstanbul ve Ankara'dan sonra ülkemizdeki 3'üncü ofisini Eylül ayında Gaziantep'te açmıştır. Ayrıca ülkemiz, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankasında, 2011 yılında başladığı yönetim kurulu üyeliğine 2014-2017 döneminde de devam edecektir.

Ülkemizin güçlenen uluslararası rolüyle paralel olarak son yıllarda kalkınma yardımları alanında görünürlüğümüz oldukça artmıştır. Resmî kalkınma yardımlarımız 2013 yılında 3,3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'nin 2013 yılına ait resmî kalkınma yardımları içerisinde Hazine Müsteşarlığı tarafından sağlanan kalkınma yardımlarının tutarı ise 678 milyon dolardır.

Değerli milletvekilleri, Hazine Müsteşarlığının pay sahipliği fonksiyonunu icra ettiği kamu iktisadi teşebbüslerinin kârlılık, verimlilik ve kurumsal yönetim ilkelerine uygun olarak işletilmesi temel hedefimizdir.

KİT'lerde uluslararası standartlara uygun iç denetim birimleri oluşturulması ve iç kontrol sistemlerinin geliştirilmesi için gerekli adımlar atılmış olup 2015 yılında da sürecin devamlılığı için gerekli tedbirler alınacaktır. 2015 yılından itibaren, KİT'lerin, bağımsız denetime ilişkin gerekli tedbirleri alması ve Türkiye muhasebe standartlarıyla uyumlu finansal raporlama yapma hususunda gerekli kurumsal altyapıyı oluşturması sağlanacaktır.

Hazine Müsteşarlığı, portföyünde bulunan KİT'lerin yatırım ve diğer finansman ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla sermaye transferi gerçekleştirmektedir. Ayrıca, KİT'lere sosyal, bölgesel ve sektörel amaçlarla verilen görevler nedeniyle oluşan zararlar Hazine Müsteşarlığı bütçesinden karşılanmaktadır.

KİT'lere yapılacak sermaye transferi tutarının 2014 yılında 5,1 milyar Türk Lirası 2015 yılında ise 5 milyar Türk lirası olması beklenmektedir. 2014 yılında 1,9 milyar Türk lirası olarak gerçekleşmesi beklenen KİT'lere yapılacak görev zararı ödemesinin 2015 yılında da yaklaşık aynı tutarda gerçekleşmesi öngörülmektedir. Hazine Müsteşarlığı, KİT'ler, iştirakler ve kamu sermayeli bankalardan elde edilecek temettü gelirlerinin takip ve tahsilat işlemlerini gerçekleştirmektedir. 2014 yılında KİT'ler, iştirakler ve kamu sermayeli bankalardan -Merkez Bankası hariç- elde edilecek temettü gelirinin 5,9 milyar TL, KİT'lerden elde edilen hasılat payının ise 621 milyon TL olacağı tahmin edilmektedir. 2015 yılında KİT'ler, iştirakler ve kamu sermayeli bankalardan -Merkez Bankası hariç- elde edilecek temettü gelirinin 2,6 milyar TL, KİT'lerden elde edilen hasılat payının ise 668 milyon TL olacağı öngörülmektedir.

Değerli milletvekilleri, Ziraat Bankası ve tarım kredi kooperatifleri tarafından çiftçilerimize ve tarımsal üreticilere konularına göre hâlen yüzde 0 ile yüzde 8,25 arasında değişen faiz oranları ile sübvansiyonlu kredi kullanılmaktadır. 2014 yılı Eylül ayı itibarıyla Ziraat Bankası'na kullandırılan düşük faizli kredi bakiyesi 19,5 milyar Türk lirasına tarım kredi kooperatiflerince kullandırılan düşük faizli kredi bakiyesi ise yaklaşık 1,5 milyar Türk lirası ulaşmıştır. Yılın ilk dokuz ayında söz konusu uygulamadan yaklaşık 590 bin üretici faydalanmıştır. Çiftçilerimize düşük faizli kredi kullandırımı nedeniyle oluşan gelir kaybının karşılanması amacıyla yapılacak ödeme tutarının 2014 yılında 1,15 milyar TL olması beklenmektedir. Bu amaçla 2015 yılı bütçesinde ayrılan ödenek tutarı ise 1,3 milyar TL'dir.

Esnaf ve sanatkârlarımızın desteklenmesi amacıyla, Halk Bankası tarafından hâlen yüzde 4 ile yüzde 5 arasında değişen faiz oranları ile sübvansiyonlu kredi kullanılmaktadır. 2014 yılı Eylül ayı itibarıyla bu kapsamda kullandırılan esnaf kredilerinin bakiyesi 12 milyar TL'ye ulaşmış olup yılın ilk dokuz ayında bu krediden faydalanan esnaf sayısı 124 bindir. Bu kapsamda oluşan gelir kayıplarının karşılanması amacıyla 2014 yılında yapılacak ödeme tutarının 528 milyon TL olması beklenmektedir. Bu amaçla 2015 yılı bütçesinde ayrılan tutar ise 600 milyon TL'dir.

Diğer yandan, Hazine destekli kefalet sistemi çerçevesinde Kredi Garanti Fonu üzerinden reel sektörün desteklenmesine devam edilmektedir. 2009 yılından bu yana 6.355 firmanın finansmana erişimi kolaylaştırarak, 3,8 milyar TL tutarındaki krediye kefalet desteği sağlamıştır. Kamu sermayeli bankalar tarafından katılım bankası kurulmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir. Bu kapsamda, BDDK hâkim kurucu ortak TC Ziraat Bankası AŞ ile bankanın iştirakleri olan diğer kurucu ortaklar tarafından Türkiye'de 300 milyon dolar karşılığı Türk lirası sermayeli katılım bankası kurulmasına izin vermiştir. Katılım bankasının kuruluş sermayesi olarak Ziraat Bankası'na Hazine tarafından sermaye artırımları şeklinde aktarılmak üzere 2015 yılı bütçesinde 675 milyon TL ödenek teklif edilmiştir.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; mali sistemin önemli bileşenlerinden birisi olan sigortacılık ve özel emeklilik sektörleri 2013 yılı içerisinde de büyümeye devam etmiştir. Sigortacılıkta 2013 yılında prim üretimi, 2012 yılına göre yüzde 22 artış göstermiştir. 2014 yılı sonunda prim üretiminin yüzde 10 civarında artması ve 26,6 milyar TL'ye ulaşması tahmin edilmektedir.

Yurt içi tasarrufların artırılması, ekonominin ihtiyaç duyduğu fonların vadesinin uzatılması ve vatandaşlarımıza emeklilik döneminde ilave gelir sağlanması bakımından bireysel emeklilik sisteminin geliştirilmesi amacıyla uygulamaya konulan devlet katkısı teşviki, sistemin büyümesine önemli bir ivme sağlamıştır. 2013 yılında katılımcı sayısı 1 milyon 50 bin kişi artarak yaklaşık 4 milyon 150 bine ulaşmıştır. 2014 yılında da katılımcı sayısındaki büyüme devam etmiş ve 9

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 67

ayda yaklaşık 700 bin kişi artarak 4 milyon 850 bine ulaşmıştır. Bu yılın ilk dokuz ayında katılımcılar tarafından ödenen katkı paylarına karşılık olarak, katılımcılara yaklaşık 1 milyar 193 milyon TL devlet katkısı ödemesi yapılmıştır. Biz bu yıl sonu itibarıyla bireysel emeklilik sistemindeki katılımcı sayısının 5 milyonu aşmasını bekliyoruz.

2012 yılında çıkarılan Afet Sigortaları Kanunu ile zorunlu deprem sigortası kontrolü uygulaması daha etkin bir hâle getirilmiştir. Kanun'un yürürlüğe girdiği tarih olan Ağustos 2012'de 4 milyon olan sigortalı konut sayısı 30 Ekim 2014 itibarıyla yaklaşık yüzde 68'lik artışla 6 milyon 700 bin seviyesine ulaşmış bulunmaktadır.

Devlet destekli tarım sigortalarında ise, 2014 yılı Ekim ayı itibarıyla toplam polişe sayısı 1 milyon 58 bin olmuş, sağlanan teminat tutarı 12,5 milyar TL'ye ulaşmıştır. 2014 yılı içerisinde ülkemizin çeşitli bölgelerinde yaşanan doğal afetler nedeniyle sigortalı çiftçilerimize ödenen tazminat tutarı 402 milyon TL olmuştur.

Değerli milletvekilleri, finansal sistemin tabana yayılması ve derinleşmesi amacıyla Hazine Müsteşarlığı koordinasyonunda diğer finansal otoritelerimizin de katılımıyla hazırlanan ve 2014-2017 yıllarını kapsayan Finansal Erişim, Finansal Eğitim ve Finansal Tüketicinin Korunması Stratejisi ve Eylem Planı 2014 yılı Haziran ayı itibarıyla hayata geçirilmiştir. Bilindiği üzere Bireysel Katılım Sermayesi Sistemi 2013 yılında yapılan düzenlemelerle hayata geçirilmiştir. 2014 yılı Ekim ayı itibarıyla ülkemizde 261 yatırımcı lisans almış ve 5 adet Bireysel Katılım Yatırımcısı ağı akredite edilmiştir.

Üst fonlara kaynak aktarımına ilişkin genel esas ve usulleri belirleyen Bakanlar Kurulu Kararı 2014 yılı Mart ayında yürürlüğe girmiştir. Getirilen bu düzenleme ile erken aşama girişim şirketlerinin finansmana erişimi kolaylaştırarak Türkiye'de girişimcilik ekosisteminin gelişmesine önemli katkılar sağlanacaktır. Üst fonlara kaynak aktarımı mekanizması ile girişim sermayesi fonları ve ortak yatırım fonlarına kaynak sağlamak amacıyla kurulan veya kurulacak üst fonlara Hazine Müsteşarlığı tarafından toplam 250 milyon TL sermaye aktarılabilecektir.

Değerli milletvekilleri, devlet destekleri alanında sınıflandırılabilir, analize elverişli sayısal verinin bir araya getirilmesi ve raporlanması yoluyla politika yapıcılara ve karar alıcılara bu alanda yürütülecek çalışmalarda kullanılmak üzere ihtiyaç duyacakları verilerin temin edilmesi amacıyla Devlet Destekleri Bilgi Sistemine Veri Aktarılması Hakkında Yönetmelik 2014 yılında yayımlanmıştır. Bu yönetmelikle, 2015 yılı başından itibaren Devlet Destekleri Bilgi Sistemi'ne ilgili kuruluşlar tarafından veri aktarımı başlayacaktır.

Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, değerli basın mensupları; Türkiye, demografik özellikleri, nitelikleri artan iş gücü, sanayileşme deneyimi, geniş iç pazarı, gelişmiş pazarlara yakınlığı ve gelişmekte olan pazarlara erişim imkânı açısından yeni bir atılım yapma ve yüksek gelirli ülkeler arasında yer alma potansiyeline sahiptir. Bu nedenle önümüzdeki dönemde, ekonomimizin dünya standartlarında üreten, değer zincirinin daha üst basamaklarında yer alan ve ithalat bağımlılığını azaltmış daha istikrarlı bir yapıya kavuşması önem arz etmektedir.

Orta Vadeli Program ve 2015 Yılı Bütçesi bu hedeflere yönelik olarak hazırlanmıştır. Hem Plan Bütçe Komisyonu'nda hem de Genel Kurul Görüşmeleri sırasında yapılacak değerlendirmeler ve öneriler bu süreçte önemli katkılar sağlayacaktır.

Sözlerime son verirken yapacağınız katkılar için şimdiden sizlere teşekkür ediyorum. 2015 mali yılı bütçesinin ve bugün görüşülecek kurum bütçelerinin memleketimize hayırlı olmasını diliyorum ve hepinize saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Başbakan Yardımcımız.

Değerli arkadaşlar, SPK ve BDDK'nın şeyleri elinizde dağıtıldığı için geçen yılda aynı şekilde direkt müzakerelere geçtik, orada soru-cevap kısmında arkadaşlarımıza söz vereceğiz zaten uygun görürseniz.

Evet, Sayın Bakanım, arkadaşlarımız kendilerini tanıtırırlarsa ben mikrofonlarını açıyorum.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Peki.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttı)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, Merkez Bankasıyla TMSF en arkaya gitmiş. Bir sıkıntı mı var, yoksa arkadaşlar böyle görünmeyelim diye mi arkaya gidiyorlar?

SÜREYYA SADI BİLGİÇ (Isparta) – Onlar üvey evlat, onlar üvey evlat!

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sesleri de duyulmuyor Sayın Bakanım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sunum yapmayacaklar diye mi arkaya gittiler?

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Bütçeleri de yok!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bu, hep yapıyor. Geçen sefer de hatırlıyorum yine Necati Bey vardı, arkaya doğru... Yine, uyarımdım yani isterseniz tutanaklardan bulun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, şimdi sırasıyla arkadaşlarımıza, söz talebi olanlara söz vereceğiz.

Görüşmelere başlıyoruz.

İlk söz Sayın Müslim Sarı'ya aittir.

Buyurun.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başbakan Yardımcısı, değerli bürokratlar, Komisyonumuzun değerli üyeleri ve sayın basın mensupları; herkese iyi akşamlar dileyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Sayın Başbakan Yardımcısı, sunumunuzu dikkatlice izledim. Ben de sunumunuza paralel olarak hem dünyadaki gelişmeleri hem de Türkiye ekonomisini ve Türkiye ekonomisinin temel hedeflerini, gerçekliğini, ne kadar gerçekleştirilebilir olduğunu değerlendireceğim.

Şimdi, öncelikle şunu söyleyeyim: Dünya gerçekten bir yol ayrımında ve küresel krizin etkileri henüz ortadan kalkmış değil, daha ne kadar süreceği ve kriz öncesi döneme ne zaman ulaşacağımıza ilişkin de net bir değerlendirme

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 68

yok. Bugün itibarıyla ancak Amerika Birleşik Devletleri'nin krizden çıktığını değerlendirebiliyoruz ve bunun sonucunda da likidite enjeksiyonuna ilişkin süreçlerin ya da piyasaya ucuz para vermeye ilişkin süreçlerin sona erdiğini değerlendirebiliyoruz. Fakat, aynı değerlendirmeleri sunuşunuzda yaptığınız üzere, Japonya için ya da Avrupa devletleri için söylemek pek mümkün gözüküyor. Dünyada büyüme oranlarının düştüğü ve düşmeye devam edeceği bir konjonktür var. En azından, 2015 yılında 2014'ten daha iyi bir yıl olmayacağına ilişkin genel bir kanı var. Bununla ilgili yapılan bütün projeksiyonlar da hep aşağıya doğru revize ediliyor. Dolayısıyla, hem gelişmekte olan ülkeler hem gelişmiş olan ülkeler açısından, büyümeler açısından çok da şanslı olmayacağımız bir dönemde olduğumuz kesin. Yine, buna bağlı olarak da dünya ticaret hacmindeki artış hızının da az artacağını ya da geçmiş dönemlere kıyasla çok çok iyi noktalarda olmayacağını, kriz öncesi seviyelerle aynı noktalarda olmayacağını söyleyebiliriz. Bütün bunların sonucu olarak dünyada, likiditenin yönünün değişmesi ihtimali de çok kuvvetle muhtemel görünüyor. İşte, Amerika Birleşik Devletleri'nde, "Federal Reserve"ün bu yıl ortalarında buna ilişkin bir karar alınacağına dair bir beklenti var.

Şimdi, dünyada dolayısıyla çok da iyi olmayan bir konjonktür var ve Türkiye ekonomisine ilişkin bir değerlendirme yaparken dünyanın bu genel konjonktürünü ve durumunu göz önünde bulundurmak gerekiyor ve Türkiye ekonomisini de onun içinde bir yerden bakarak değerlendirmek gerekiyor. Yani, büyük hikâyeye ve büyük çerçeveye bakarak değerlendirmek gerekiyor.

Şimdi, bu genel çerçeve içerisinde Orta Vadeli Plan'ın hedeflerine baktığımız zaman, gerçeklikle bağının biraz kopuk olduğunu değerlendiriyorum. Hükûmeti anlıyorum, Hükûmet bir beklenti yönetme yaklaşımı içinde dolayısıyla, beklenti yönetmek için iyimser bir tonlamada Türkiye ekonomisine bakıyor ama beklenti yönetmenin gerçekleşebilmesi için ya da bir sonuca ulaşabilmesi için beklentilerin, vizyonların ve perspektiflerinin de gerçekle bağının çok kopmuyor olması gerekir, daha doğrusu kopmadan yürütülüyor olması gerekir.

Şimdi, mesela, büyüme açısından bakalım Türkiye ekonomisine. Dünya gelecek sene içinde bulunduğumuz seneden çok daha iyi olmayacaksa... Örneğin, ne olacak da Türkiye'nin büyüme ortalaması 4, 5, 5 olarak gerçekleşecek önümüzdeki üç yıla ilişkin? 5 büyüme ortalaması biliyorsunuz, Türkiye ekonomisinin tarihsel ortalamasıdır. Cumhuriyet kurulduğundan günümüze kadar ekonomi ortalama yüzde 5 büyümüştür. AKP hükûmetleri dönemi boyunca da Orta Vadeli Program hedeflerini gerçekleştirmiş kabul etmek bile 5'in altında büyüyecektir Türkiye ekonomisi. Dolayısıyla, "potansiyel büyümeye yakın" diyelim ya da geçmişteki tarihsel ortalamaya yakın bir büyüme ortalaması yüzde 5'tir Türkiye'de. Şimdi son birkaç yılda da büyüme oranlarının düştüğünü görüyoruz yani son üç yıla baktığımız zaman 3 civarında bir büyümeyle Türkiye'nin devam ettiğini görüyoruz. Dolayısıyla, bu açıdan baktığımız zaman, 5'lik büyümenin Türkiye'nin tarihsel ortalaması olduğunu düşünürsek ve dünyanın içinden geçtiği koşulların da çok da parlak olmadığını değerlendirirsek Türkiye ekonomisinin önümüzdeki döneme ilişkin tarihsel ortalamasına yakın bir büyüme hedefini koymuş olmanın çok gerçekçi olmadığını değerlendirmek gerekir. Bir önceki OVP'leri burada değerlendirirken de aynı şeyi söylemiştik. OVP'ler birbirini tekrar ederse 4, 5, 5 büyümeyi koyuyor; içinde bulunulan yıl 4, sonrakiki iki yıl 5, önceki sene de öyleydi, önceki sene de öyleydi. Yani, dünyada sanki hiçbir şey değişmiyor, her şey çok iyiye gidiyor, her şey düzelecekmiş gibi iyimser bir tonlamayla Türkiye'nin büyüme ortalamasında tarihsel büyüme ortalamasına yakın bir büyüme hedefini koymanın çok gerçekçi olmadığını söyleyebilirim. Geçen senelerde bunu bu şekilde değerlendirdik ve bizim dediğimiz gibi oldu.

Şimdi, buna bağlı olarak işsizlik hedefinin de yine çok gerçekçi olmadığını söylemek gerekiyor. Türkiye 2012 yılının sonbaharından itibaren işsizlik oranlarının yukarıya doğru döndüğü bir tarihsel perspektif yaşadı. Bu, gayet normal. Çünkü, Türkiye gibi genç bir ülkede, genç işsizliğin olduğu bir ülkede her yıl 500 bin, 600 bin insanın istihdam havuzuna girdiği bir ülkede yüzde 3 ortalamalarda bir büyümenin işsizlik yaratacağı kesindir. Yapılan çalışmalar gösteriyor ki Türkiye'de işsizliği sabit tutabilmek için bile en azından 4, 4,5, 5 civarında bir büyümeyi yakalaması gerekir. Dolayısıyla, işsizlik artış trendine devam edecektir. Ben bu yılı çift haneli işsizlik ya da çift haneye çok yakın bir işsizlikle tamamlayacağımızı düşünüyorum. Türkiye ekonomisinin yapısal sorunlarına ve dünyanın içinden geçtiği konjonktüre bakacak olursak da Türkiye'nin 0 ilâ 3 arasındaki bir büyümeyi sadece önümüzdeki yıl değil, birkaç yıl daha taşımak zorunda kalacağını görüyorum. Buradan hareketle işsizliğin çift haneli olması neredeyse kaçınılmazdır ve çift haneli işsizlik Türkiye ekonomisinin önündedir.

Bir başka konu enflasyon. Hükûmetin ve Merkez Bankasının en fazla yanıldığı, hedeflerin en fazla saptığı konu enflasyondur, enflasyonda neredeyse 2 katı hedef şaşması olmuştur. Biz enflasyon hedeflerinin tutmayacağını en başından beri söyledik. Buraya Merkez Bankası geldiğinde de söyledik, bununla ilgili ekonomik değerlenmeye ilgili yasalar olduğunda da söyledik, OVP'yi değerlendirdiğimizde, bütçe görüşmelerinde de söyledik. Ama, bizim söylemlerimiz ve bizim değerlendirmelerimiz sanki hiç anlam ifade etmiyormuş gibi hem Merkez Bankası hem Sayın Hükûmet yüzde 5 enflasyon hedefinde ısrar etti ve burada revizyona gitmedi ama gelmiş olduğumuz nokta çift haneye yakın enflasyondur. Önümüzdeki döneme ilişkin enflasyon hedeflerinin de çok iyimser kaldığını bugünden söyleyebiliriz. Nitekim, kur beklentisi ya da kur hedefi hiç gerçekçi değildir, Türkiye'ye ciddi miktarda sermaye girişi olacağı varsayımı üzerinden ulusal paranın değer kazanacağını göz önünde bulundurarak yapılmış bir kur varsayımdır. Bu kur varsayımının tutması mümkün olmadığı için de kurdan enflasyona geçişgenlik etkisinin önümüzdeki dönem çalışmaya devam edeceğini şimdiden söyleyebiliriz.

Yine, kamu fiyatlarına ilişkin özellikle elektrik ve doğal gazla yapılan zamlarda, yüzde 9'luk zamda söylendiği gibi, bazı kamu fiyatlarının bu kurla beraber tutulduğunu ve önümüzdeki dönem bunların da ciddi şekilde karşımıza çıkacağını görebiliyoruz.

Yine, yüzde 4, 5, 5, enflasyon hedefinin tutturulabilmesi iç talepte kısmi bir canlanma varsayımı üzerine şekillenmiş gibi görünüyor. İç talepteki canlanmanın olduğu bir yerde enflasyonun tekrar yüzde 6'lara, 5'lere doğru

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 69

düşeceğini ummak çok safdillik olur diye düşünüyorum. Dolayısıyla, enflasyon hedefinin tutmayacağını daha bugünden söyleyebiliriz hem bu yıl için hem de gelecek yıl için.

Şimdi, cari işlemler açığında bir iyileşme olduğu anlaşılıyor, programlamanın da ötesinde bir iyileşmeydi bu ancak bu, Türkiye ekonomisinin cari işlemler açığının çok iyi yerlerde olduğu anlamına gelmiyor. Türkiye'ye benzeyen ülkelerle Türkiye'yi karşılaştırdığımızda ya da dünyadaki cari işlemler açığı olanlarla bir değerlendirme yaptığımızda millî gelirin yüzde 5'i üzerindeki cari işlemler açığının çok daha küçük olmayan bir cari işlemler açığı olduğunu görüyoruz. Dolayısıyla ekonomide bu anlamda bir risk var olmaya devam ediyor. Kaldı ki, Türkiye'nin çok ciddi dış finansman açığının olduğunu da biliyoruz, en azından dış finansman ihtiyacı diyelim. Önümüzdeki döneme ilişkin neredeyse millî gelirin dörtte 1'ine varacak şekilde bir dış finansman ihtiyacı içinde olan bir ülkeden bahsediyoruz. Reel sektör döviz pozisyon açığının çok yükseklerde seyrettiği, vadesine bir yıl kalan, önümüzdeki bir yıl içerisinde çevirmesi gereken borç miktarının 170-180 milyar dolara ulaştığı, yine 50 milyar dolar cari işlemler açığını da üzerine koyduğumuz zaman 230-240 milyar dolar finansmanı bulmak zorunda olan bir ekonomiden bahsediyoruz ve likidite koşullarının da sıkıntıya girdiği bir dönemde bunu sağlamak zorunda olan bir ekonomiden bahsediyoruz. Bundan birkaç yıl önce konuşsaydık belki dünyada ödünç verilebilir fonların bugün bulunduğu seviyenin 2 ya da 3 katı miktarlarda olduğunu söyleyebilirdik. Ancak bugün bu oran, bu miktar çok daha aşağılara gelmiş durumda yani giderek küçülen bir pastadan bir büyük finansmanı yaratmak zorunda olan bir ekonomi, bütün kırılğanlıklarıyla ortaya çıkan bir ekonomi olduğunu söyleyebiliriz. Aynı zamanda cari işlemler açığının millî gelire oranı aşağıya doğru düşüyor olmakla beraber bir birim büyüme yaratmak için vermek zorunda olduğumuz cari işlemler açığının giderek büyüdüğü bir ekonomik modelle karşı karşıya bugün Türkiye. Dolayısıyla büyüebilmek için her...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜSLİM SARI (İstanbul) – ...ülke cari işlemler açığı verebilir. Ama büyüebilmek için cari işlemler açığı vermek zorunda olan ülke sayısı dünyada azdır. Üstelik birim büyüme başına bir birim büyümek için her seferinde daha fazla cari işlemler açığı vermek zorunda olan bir ülke çok enderdir. Bu, Türkiye ekonomisinin yapısal sorunu. Biz bunları yıllardır söyledik.

Sayın Başbakan Yardımcısı, on iki yıldır tek başına iktidardasınız, cari işlemler açığının millî gelire oranı artmaya başlarken, biz sürekli bunun tehlike olduğunu, burada yapısal bir problem olduğunu ve bu yapısal probleme ilişkin yapısal bir bakış açısının geliştirilmesi gerektiğini her seferinde söyledik ama Hükümet ilk başlarda hep şöyle yaklaştı meseleye: "Cari işlemler açığını finanse ediyoruz ya kardeşim." "Finanse edilebildiği sürece cari işlemler açığı sorun değildir." bakış açısıyla yaklaştı. Ne zamanki cari işlemler açığının millî gelire oranı yüzde 10'lara çıktı, ne zaman ki Türkiye ekonomisinin birim başına büyümek için vermek zorunda olduğu cari işlemler açığının miktarı büyümeye başladı, o zaman, Hükümette bir farkındalık oluştu. Sevinerek görüyoruz ki, bugün açıklanan Sayın Başbakanın ve sizin de olduğunuz bir ekip tarafından açıklanan önlemler paketi mi diyelim...

Tam olarak ne diyoruz ona Sayın Başbakan Yardımcım?

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Yapısal dönüşüm.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Yapısal dönüşüm. Ki bunun tartışmaları bir iki yıl öncesinden başlamıştı ancak burada ciddi bir zaman kaybı da yaşadı Türkiye. Yani sevindirici bir biçimde bu modele, içinde bulunduğumuz paradigmaya, bir yol ayrımına gelmiş olan ekonomi içinden o paradigmanın belki biraz dışına çıkarak radikal müdahaleler yapmayı düşünen bir anlayışın, Hükümetinizin önüne gelmiş olmasını bu anlamda olumlu görüyorum. Ancak biz bunu yıllardır söylüyorduk ve Türkiye burada çok ciddi şekilde zaman kaybetti. Türkiye ekonomisi bir yol ayrımında. Türkiye ekonomisi yapısal önlemleri almadığı takdirde yüzde 3 civarında bir büyümeyi taşımak zorunda kalacak. Ya bu modelin içinde kalarak dış finansman ihtiyacı kıskacında para gelebildiği sürece her şeyin iyi olduğu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜSLİM SARI (İstanbul) – ...ve paranın gelmesi üzerine kurgulanmış ekonomik modeli işletmeye devam edeceğiz, hiçbir şey yokmuş gibi davranacağız, sistemi sürdürebildiğimiz sürece her şey iyidir diyeceğiz ya da döneceğiz bu model tıkanmıştır, biz yol ayrımına geldik ve buraya birtakım müdahaleler yapacağız diyeceğiz. İkincisinin yavaş yavaş tercih edilmeye başladığını görüyorum; bundan da mutluyum.

Ancak Sayın Başbakan Yardımcım, bir konuyu açıklamama müsaade edin, bu son olacak, süremi de aştım farkındayım. Bugünkü basın toplantısında Sayın Başbakanın 2018'e ilişkin koymuş olduğu hedefleri ben duyunca kulaklarıma inanmadım. Şimdi, bir Hükümetin Başbakanı 8 Ekim 2014 tarihinde bir OVP yayımlıyor. Bu orta vadeli programı yayımlarken, Sayın Başbakan Başbakan ve 2017'ye ilişkin 2015'ten...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin lütfen, Sayın Bakanım dinliyor.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – ...2017'ye kadar orta vadeli perspektif koyuyorsunuz ve bunu 8 Ekimde koyuyorsunuz ve diyorsunuz ki: "Türkiye ekonomisi olarak 2017'de gayrisafi millî hasılanın 975 milyar dolar olacağını öngörüyoruz." diyorsunuz. Bundan bir ay sonra, daha bir ay geçmeden bugün bir açıklama yapıyorsunuz ve diyorsunuz ki: "2018'in sonunda gayrisafi yurt içi hasıla 1,3 trilyon dolar olacak." Yani, bu yılı kabaca 800 milyar dolardan kapattığımızı düşünelim, dört yılda 500 milyar dolarlık bir gayrisafi millî hasıla artışı yüzde 60'a denk geliyor. Türkiye ekonomisinin önümüzdeki dört yıl yüzde 60 mı büyümesi gerek, bu nasıl bir hesap? Eğer bu hesap doğruysa OVP'yi bir ay sonra revize mi ettiniz? Yani bir ay önce diyorsunuz ki: "OVP'de gayrisafi yurt içi hasıla 971, şimdi 1,3." Aynı şekilde "İşsizlik oranı 9,1; 2017'nin sonunda" diyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Şimdi "Yüzde 7 civarında işsizlik." diyorsunuz Yani, bir ayda ne değişti bizim görmediğimiz, dünyanın genel konjonktüründe, Türkiye'nin genel ekonomik yapısında hiç düşünmediğimiz bir şey mi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 70

oldu? Şimdi, açıkçası ben bu yaklaşımı, bugün basın toplantısında tespit edilen, ele alınan yaklaşımı doğru bulmakla beraber hedefleri son derece hayalci görüyorum. Muhtemeldir ki, bugünden gerçekleşmesi mümkün olmayacağı artık kesinleşmiş olan 2023 hedeflerine göre oturup 2018'e ilişkin dört yıllık programlama yapmışsınız ve hesapları buna göre çıkartmışsınız. Şimdi, ben bu hesapların altındaki varsayımları merak ediyorum.

BAŞKAN – Lütfen toparlayalım.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Şimdi, OVP ile plan arasında bir şey olduğu ortaya çıkıyor.

Dolayısıyla burada ben ayakları yere basmayan hedefler manzumesi ve silsilesi görüyorum. Bu konuda bizi aydınlatırsanız, bu hedeflerin arkasındaki varsayımları bize söylerseniz biz de memnun oluruz diye, öğrenmiş oluruz diye düşünüyorum.

Bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Sarı'ya teşekkür ediyoruz.

Şimdi, söz sırası Sayın Akçay'da.

Buyursunlar.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, Hazine Müsteşarlığının ve kamu kurumlarımızın değerli mensupları, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum ve iyi akşamlar diliyorum.

Biraz evvel aldığımız habere göre yine Elâzığ'ın Alakaya ilçesinde bir krom madeninde yine bir maden kazası, yine bir ölüm, 1 işçi hayatını kaybediyor, 1 işçi yaralı. Öncelikle hayatını kaybeden işçimize Allah'tan rahmet, ailelerine başsağlığı diliyoruz ve yaralı işçiye de acil şifalar diliyoruz ve bu maden kazalarına, iş kazalarına da Hükûmetin dikkatini tekrar tekrar çekiyoruz.

Şimdi, bu konuşacağımız konularla tabii hepsiyle ilintili konular bunlar. Bir orta vadeli program açıkladı Hükûmet. Şimdi, bütçeyi görüyoruz ve bugün de 9 maddelik yeni bir eylem planı diye bir açıklama yapıldı. Şimdi, daha bu eylem planıyla, bütçe, OVP mukayesesini bu bütçe görüşmeleri nedeniyle birkaç saat de olsa zaman ayırıp yapamadık ama şöyle göz ucuyla baktığımızda dahi orta vadeli program, bütçe ve bu 9 eylem planının birbiriyle uyumlu olmadığını, koordineli olmadığını görüyoruz ve sadece, bugün Başbakan tarafından yapılan açıklamayı gündem değiştirmeye yönelik beyhude bir gayret olarak algıladım ben. Şimdi, 9 maddelik açıklanacak, iki üç gün konuşulacak, tartışılacak. Hiç olmazsa o baskılı gündemden güya biraz kendini rahatlatmayı hedefliyor herhâlde. Sonra birkaç hafta daha geçecek bir 5 madde daha açıklayacak. Böyle böyle derken işte 25 madde vaseire yapılacak. Yalnız bunların hepsine baktığımızda 5 ana başlık açıklandı, "Siyasal istikrarın sürdürülmesi" diyor. Bir kere siyasi istikrar filan yok, en büyük yalan da budur. İki üç gündür de tekrarlıyorum, Sayın Bakan, iktidarınız, Hükûmetiniz on iki yıldır iktidarda, tek başına iktidarda olduğunuzu söyledik geldik, biz de siz de, herkes de öyle biliyor ama kazın ayağı öyle değil. Adalet ve Kalkınma Partisi hükûmetleri hiçbir zaman tek başına iktidar olmadı. Paralel yapılar, cemaatler, tarikatlar ve birtakım siyasi çıkar gruplarının bir koalisyonudur Hükûmetiniz. Ekonomide dahi koordineli, uyumlu bir yönetim sağlayamadınız. Ülkemizde 301 kişinin hayatını kaybettiği çok önemli, bütün dünyayı etkileyen bir maden faciası yaşandı 13 Mayıs'ta. 6 Eylül'de 10 işçi asansör faciasıyla hayatını kaybetti. Ermenek'te 18 işçi... Daha işçilere ulaşılmadı. Her gün yüzlerce ve bir yıl içerisinde binlerce bu tür facia fakat bunların ortak noktaları var; taşeron sistemi, inşaat, rantıye. Elbette sizi takdir ediyoruz Sayın Bakanım, zaman zaman cesaretle ancak bulunduğunuz konum itibarıyla söyleyebileceğiniz kadarını söylüyorsunuz fakat Hükûmetiniz, ekonomi politikalarında daha henüz rantıyecilikten maalesef Türkiye'yi kurtarabilmiş değil. Sanayiye gereken ağırlığı, üretime, bunlara dikkati çekiyorsunuz.

"Borç yığidin kamçısıdır." diyen bir Başbakanın başında olduğu bir Hükûmeti yönetirken tabii sizin "Ayağınızı yorganımıza göre uzatmalıyız." söyleminiz de doğrusu çok da yankı bulamadı. Geçtiğimiz birkaç ay içerisinde de bazı açıklamalarınız oldu, üretim odaklı bunların, ekonominin rayına getirilmesi gerektiği konusundaki açıklamalarınız ama tabii icraatı bir siyasi iradenin kolektif olarak ortaya koyması lazım. Kolektif olarak bunu ortaya koyamıyorsunuz. Biz de muhalefet olarak, Milliyetçi Hareket Partisi olarak bunlara gereken dersleri vermeye de canıgönülden hazırız.

Şimdi, siyasi istikrar bu, ekonomik öngörülebilirliğin sürdürülmesi. Hangi öngörülebilirlik? Hiçbir öngörünüz tutmamış, ne OVP'de ne diğer hususlarda ne de kalkınma planlarında. İki kalkınma planı yaptınız. "Üretim teknolojisindeki değişime intibak ve öncülük etmek, AR-GE ve inovasyonla mümkün olur." diyor. Yani Sayın Davutoğlu yeni öğrenmiş olabilir ama bizim yeni öğrendiğimiz veya sizin bilmediğiniz bir konu değil.

Dakika bir, gol bir Sayın Bakanım yani şu 2015 yılı programını rastgele açtım, bu bütçenin ilk günü, tam 178'inci sayfa geldi elime, işaretledim. İmalat sanayinin üretim ve ihracat yapısı veriliyor. Bunlar, tabii, biliyorsunuz, hep resmî rakamları kullanır, resmî doküman bunlar.

Şimdi diyor ki: "Teknoloji yoğunluğu, üretimdeki teknoloji yoğunluğu yüksek teknolojide 2003'de 5,7'den 3,4'e düşüyor. İhracatta 2002'de 6,2'den 2013'te 3,5'a düşüyor ihracatta yüksek teknoloji yoğunluğu." İyi de biz bu teşvikleri AR-GE, inovasyon teşviklerini, desteklerini niye yapıyoruz? Yani "Kırk yılda yapılan hisse bir gram kıssa doğurmadı mı?" misali yani bunun bir etkisini görmeyecek misiniz? Gerçi ortanın üstü, altında bazı yükselişler söz konusu ama iddiaya paralel hususlar değil. Hindistan uzay mekiği gönderiyor, biz kaçak saraylar yapıyoruz. Bu kadar israf olmaz. Bir kere hazineyi, bütçeyi israftan kurtarmak lazım. Bu nasıl bir sorumsuzluktur? Hangi anlayış bu kadar... Ancak çöküş dönemlerinin gösteriş meraklısı idarecilerine havır. Dolmabahçe Sarayı, 1850'li yıllarda yurt dışından borç alınarak yapılan bir şeydir. Sadece inşaatına gitmiş 1 milyar 300 milyon, herhâlde bunun bir de tefrişi var ki belki de ona olacak... İnadım inat diye bir şey olmaz, bu israftır ve bunu şiddetle de kınıyoruz, kınıyorum. Yani işte "İthalata olan bağımlılığın azaltılması." diyor ifade.

Şimdi, Sayın Bakanım, yine Sayın Başbakanın açıklamasında çok merak ettiğim ve size sormak istediğim bir cümle var. O bir tek cümle beni bu açıklamaya şey yaptı. Biz bu bütçe hazırlıklarına bir ay evvelden başlıyoruz, bayağı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 71

çok ciddi bir birikim de oluyor fakat son birkaç saat kala bütün gündem, her şey değişiyor, tekrar, yeniden konuşma planımızı yapmak durumunda oluyoruz. Cümle şu: "Madenciligi yurt içinde faaliyet alanı olmaktan çıkaracağız." Ne demektir bu Allah aşkına?

Bakın: "Madenciligi yurt içinde faaliyet alanı olmaktan çıkaracağız." Acaba bir yanlış cümle mi var, ne demektir? Yani ön yargılı da olmak istemiyorum.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Yanlış yazılmış olabilir.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – "7 tedarik stratejisini güncelleyeceğiz." diyor. Ben bir ipucu vereceğim size Sayın Bakanım.

Şimdi, biliyorsunuz, Soma Kazasını Araştırma Komisyonu kuruldu. Ben de o Soma Komisyonunun bir üyesiyim. Soma Komisyonuna gelen, bu Komisyona gelen Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürü açıklamasında "Biz, aldığımız kömürün fiyatına bakarız, kalitesine bakarız, miktarına, ne kadar çok üretilmiş ona bakarız, gerisine karışmayız." dedi. Böyle zihniyetin yönettiği bir madencilikte her gün herhâlde 50 kişi hayatını kaybeder. Hiç zerre umurunda değil. Şunu ifade etti: "Biz, yurt dışında ülkelerden, Güney Afrika'dan, Avustralya'dan ve Amerika'dan madenler kiralayacağız, ülke içinden çok daha ucuza mal edeceğiz. Dolayısıyla yurt içinde özellikle bu kömürden vazgeçme yoluna gideceğiz." mealinde sözler sarf edildi ve çok doğruluğuna inanmak istemediğimiz haberler de geliyor. Herhâlde mahdumların gemicikleri de bu kömürleri taşıyacaktı. Bu durumları da dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Şimdi, tabii, Sayın Bakan, en çok üzerinde durduğunuz hususlardan biri hukukun üstünlüğü kavramı. Bir ülkede demokrasiyi yerleştirmek için hukukun üstünlüğünün ne kadar önemli olduğunu vurgulayan başka bir sayın bakan da doğrusu ben bilmiyorum çünkü Adalet Bakanı hukuku yerle etmekle meşgul. Ama herhâlde vicdan sahibi olarak bir siz zaman zaman vurguladınız ve ben bunlardan bazılarında da rahatsız olduğum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Çok ilginçtir, geçen yıl yayınlanan Orta Vadeli Program'ın giriş bölümünün 3'üncü maddesinde özellikle hukukun üstünlüğüne vurgu yapılıyordu. Bu yayınlanan Orta Vadeli Program'da hukukun üstünlüğü çıkarılmış.

Şimdi, bu Orta Vadeli Program yayınlanınca sadece okuyup kenarlarına derkenar yaptım, kısa kısa arz edeceğim. İşte "Türkiye ekonomisi" diyor, madde 20. Buradan da anlıyoruz ki büyüme hizmet sektöründen kaynaklanıyor. İmalat yok, sanayi hakeza. 22'nci maddede de işte "Bir önceki yılda önemli ölçüde daralan özel kesim yatırım harcamaları 2013 yılında öngörülen performans gösterememiştir." diyor. Aynı zamanda bu OVP'nin bir önemli özelliği de âdeta bir itiraflar manzumesi. Hakikaten, biz muhalefet olarak, her gün saatlerce bunların üzerinde ayrı şey yapıp saatlerce söylem geliştirmemiz gerekecek.

Kamu yatırım harcamalarında ise güçlü artış seyri 2013 yılında da devam etmiştir. 2013 yılında hem özel hem de kamu tüketim harcamaları gelir artışının üzerinde gerçekleşmiş. Bu durum yurt içi tasarruf oranının 1,1 puan düşmesine neden olmuştur. E, özel sektör yatırım yapamıyor. Bunun neticesi işsizlik ve düşük büyüme olarak da elbette ortaya çıkıyor.

Yine 25'nci madde, 25 olarak ifade ediyoruz: "Türkiye ekonomisi" başlığında: "2013 yılında yüzde 9,9'a kadar gerileyen özel kesim tasarruf oranının özel tüketimdeki yavaşlama nedeniyle 2014 yılında 1,8 puan yükselmesi beklenmektedir." İşte kamu kesimi tasarruf oranının 2014 yılında harcanabilir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Bitti mi Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Devam edin.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yo, yo...

Çok teşekkür ediyorum yani çabuk geçmiş onu şey yapıyorum.

BAŞKAN – İkinci uzatma...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdi "Büyüme hızının altında kalmasının etkisiyle 0,2 puan gerilemesi öngörülmektedir." diyor. Yani buradan yani buradan şu çıkıyor itiraf: Özel kesim âdeta üretimden vazgeçmiş, yatırım yapmıyor, hem de tüketimden de vazgeçmiş. Yani özel sektör geleceği güvenli görmüyor. Bu 25'inci maddeden çıkardığım bu çünkü hem yatırımı kısmış özel sektör hem tüketimi.

İnşaat sektöründen bahsediyor 20'nci şey ve 29'uncu maddede yapısal sorunlardan... Çok uzatmamak için tarayarak geçiyorum.

Şimdi, bu Orta Vadeli Program'da istihdamla ilgili bir bölüm var fakat politikası yok yani istihdam nasıl artırılabilecek? Özel sektörün ve kişilerin borçlarını azaltmaya yönelik bir politika da yok.

Şimdi, temel amaçlarda -45- "OVP'nin temel amacının enflasyonla mücadelede kararlılıkla devam etmek ve cari işlemler açığını tedricen düşürerek büyümeyi artırmaktır." diyorsunuz ama enflasyon hedefinde sapma yüzde 100. Hedef 5, çıkan 9,4.

Dediğim gibi, hukukun üstünlüğü rafa kalkmış.

25 dönüşüm programı da neredeyse bir yılı geçti, bugün açıklanmaya başladı.

Neticede, özel tüketim harcamalarının yüzde 4, kamu tüketim harcamalarının yüzde 3, özel sabit sermaye yatırımlarının yüzde 8,7; kamu sabit sermaye yatırımlarının ise 2,7 oranında artması öngörülmüyor. Hedef güzel yalnız sonuç hüsrana.

Şimdi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlayınız. Üçüncü kez uzattık.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 72

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Son cümlemi... Şöyle bağlayalım. Tamam Sayın Başkanım. Çok teşekkür ediyorum.

Ödemeler dengesi, 60, program döneminde yıllık ortalamada reel olarak ihracatın yüzde 8,4; ithalatın ise yüzde 7,6 oranında artacağı tahmin edilmektedir. Yıl 2014, kur yüzde 30 artmış, buna paralel ihracat artışı da yüzde 5,7. Demek ki, şimdi aklıma geldi “Ekonomi Bakanı kendi özel işleriyle uğraşmış yani bu ihracatla falan uğraşmamış, bu çıkıyor ortaya.” diyorum ve artık diğer sözleri de inşallah başka bir zamanda dile getirmek üzere hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Akçay’a açıklamalarından dolayı teşekkür ediyoruz.

Sayın Kaplan, söz sırası sizin.

Buyursunlar.

HASİP KAPLAN (Hakkâri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başbakan Yardımcım, değerli kurum temsilcileri; gerçekten biraz şaşkınlıkla bakıyorum çünkü geçen sene de burada aynı şekilde konuşuyorduk 2013’te, bir bakan frene basıyordu, bir bakan gaza basıyordu, sonra bu sene bir baktık, bugün Ekonomik Eylem Planı açıklandı, Başbakan ve ekonomiden sorumlu 10 tane bakan arıza yapmış arabanın, ekonomi arabasının arkasına geçmiş itiyorlar. “Devrim” diyor Sayın Davutoğlu buna, bu Eylem Planı’na, “Devrim” diyor. Bence devrim değil deviriyorsunuz ekonomiyi. Yani bu kadar da vizyonsuz olunmaz ki yani on yıllık plan var, Orta Vadeli Program’ı yeni açıkladınız, daha yeni bunlar. Öngörüleriniz 2014’te tutmadı, büyüme oranı tutmadı, enflasyon oranı tutmadı, cari açık tutmadı, enerji ile ilgili öngörüleriniz tutmadı, döviz kurlarıyla ilgili öngörü tutmadı. 2015’te bir öngöründe bulunuyorsunuz, yüzde 4 diye. OECD hemen bir açıklama yapmış: “Türkiye’nin büyüme tahmini yüzde 4 değil yüzde 3,2.” Böyle olursa bu da iyi yani bir seçim bütçesi yapıyorsunuz, hem seçim hem savaş bütçesi. Dış politikada resmen geleneksel dış politikanın dışına çıkarak inanç temelinde ideolojik bir Suriye müdahalesiyle hem Suriye’de bir felaket yaşanıyor hem 1 milyon 600 bin Suriyeli şu an Türkiye’de ve tabii bunun da ötesinde bir kritik var. Türkiye, Esad’ı devireceğim diye önüne gelenle iş birliği yaptı, El-Kaide, El- Nusra ve onun türevi IŞİD. Şu an IŞİD’ten yani bu türevler farklı farklı gruplar, cihatçı gruplar olarak anılan ve Özgür Suriye Ordusu’nun şemsiyesi altındaymış gibi gözüken bu kesimden geldi, Musul’u işgal ettiler, hemen oradan petrol havzasının en güçlü olduğu Kerkük Tusuarmatı tarafından vurmaya başladılar Mahmur’a, Kürtlere; Şengal’de Ezidilere ve İslam devletini savunan bu barbar canavarlar kafa kesmekle kalmadılar kadınları köle pazarlarında sattılar, sonra gasbettikleri o silahların gücüyle Kobani’ye gelip saldırdılar. Biz, buradan dış politikada Orta Doğu’daki değişmelerin Türkiye üzerindeki ekonomisini bütün boyutlarıyla hep uyardık, Hükûmeti uyardık yani şu mezhep, inanç temelindeki dış politika felakete götürür. Arap Baharı sonbaharda değil kışa döndü. Mısır’da Mursi’nin durumu, oraya yapılan dış müdahale, şimdi Tunus’ta tekrar yeni seçilen yönetimler. Zannedildi ki altı ayda Esad devrilecek ehvani Müslimin gelecek Şam’da yönetimi kuracak ve burada Sayın Erdoğan da gidip Emevi camisinde namaz kılacak. Şimdi ilginçtir. IŞİD’le Kobani’de bu Kurban Bayramı’nın namazını sabah Kobani’de kılacağım diye dünyaya ilan etmişti. Fakat orada toprağını, yurdunu kahramanca savaşarak direniş mücadelesi veren, orada yaşayan Kürt halkı ve o şehirdeki Türkmenler, Ermeniler ve bir kısım Araplar kahramanca o şehri, kendi şehirlerini, Kobani’yi koruyarak işgalci ve toplama, dışardan gelen bu barbar vahşetine karşı onların, değil bayram namazını cenaze namazını kıldırdı ve dünyanın ekseni değişti orada koalisyon güçleriyle Türkiye ayrı kulvarlarda giderken. Türkiye, Cumhurbaşkanı artık diyelim, şimdi zaten kendisi de Cumhurbaşkanı mı Başbakan mı tam ne, yani daha anlaşılamadığı için hâlâ kendini Başbakan zannediyor, çıkıyor açılış yapıyor, mitinglerde konuşuyor. Evet, daha alışkanlıksa uzun süre Başbakanlık yapınca birdenbire Cumhurbaşkanlığına alışamıyor yani oranın müstesna bir makam olduğunu memleketin, ülkenin birliğinin temsil edildiğini, ağır olmak gerektiğini daha algılamak için biraz daha zaman lazım. Onun için yanlışlar yapılıyor. Bu yanlışlar... Kobani’de uçaktan inerken, Paris’ten gelirken, “Bir koridor açın Orta Doğu’da Türkiye’nin ekonomik olarak, siyasi olarak, sosyal olarak geleceği üç tarafı sınırları 2 bin kilometrenin ötesinde... Suriye, Irak’ta bugün iç savaş var, 40 milyon Kürt halkıyla tarihsel stratejik dostluğundan geçer.” dedik. Bunu anlatamadık ve Sayın Cumhurbaşkanı kahramanca IŞİD’e karşı savaşan Kobani halkına “PYD de, IŞİD de terörist örgüttür.” dedi. Terörist örgütler listesinde yer almayan Hamas’a “kahraman örgüt” dedi, arkasında halk vardır, PYD’nin arkasında da halk vardır ama işine gelmeyince böyle bir tanımlama yaparak öyle bir ters köşeye düştü ki düştü düşecek derken, Hükûmetin yanlış siyaseti çöktü ve biz bir insani koridor açılmasını isterken, hava koridoru açıldı, silah ve koalisyon güçleri. Şimdi, hâlâ, orada, Özgür Suriye Ordusunun bir kısmının gelmesi, peşmergenin bir kısmının gelmesi nedeniyle Kobani’de kısmen IŞİD geriletildi. Şimdi, IŞİD’in Musul, Kerkük, Bağdat, Rakka alanındaki petrol, enerji ve su güvenliğini hesaba katmayan bir Türkiye, Orta Doğu’daki güç dengesini stratejik olarak hesaba katmayan bir Türkiye, kendi güvenliğini, kendi ayağına âdeta kurşun sıkma gibi bir yanlış duruma düşer. Nitekim, Obama telefon açtı “Ben havadan koridor açtım, silah indiriyorum.” dedi. Arkasında da, peşmerge, göstermelik olarak, sembol olarak 150 kişi geldi. Şimdi, ben, bunları niye anlatıyorum? Gerçekten öğrenmek istiyorum, sekiz senedir burada sohbet ediyoruz, konuşuyoruz, Türkiye savaş müteahhitliğine mi hazırlanıyor Orta Doğu’da? Yani rolü bu mu? Savaş müteahhitliği mi? Yakılan, yıkılan şehirleri yaparak mı Türkiye ekonomisini büyütecek? Yani bu böyle.

Sayın Babacan diyor ki bir açıklamasında: “İnşaat üzerinden çok para kazandırmaktan vazgeçmeliyiz.” Bu, tabii, Türkiye ağırlıklı ama, aslında, Türkiye’nin, dışarıdaki en büyük yatırımları inşaat alanındadır. Fakat, bunun arkasından, Hükûmet programında ise “Kimseye kolay yoldan para kazandırmadık.” deniyor. Yani, tabii, böyle bakınca, savaş sonrası, savaş müteahhitliği var, petrol var, doğal gaz var, bunun Amerikan şirketleri var, İngiliz şirketleri var, Fransız şirketleri var...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Onların ihale alımları var ve Türkiye’nin Türk petrolü gazıyla ilgili yüzde 25 oranında bir payı var. Ama ondan öte büyük bir olay var. Yani Kobani’de yaşayan insanlar bizim akrabalarımız, soydaşlarımızdır.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 73

Yanlışın büyüğü burada yapıldı. Cumhurbaşkanı bugün uçağa bindi nereye gitti bilmiyorum ama Kobani değil Halep... Kobani dünyanın simgesi, Hükûmetin uyanması lazım. 40 milyonu Orta Doğu'da yok sayan bir yaklaşım kendi tarihinin de inkârı demektir. Eğer Türkiye o koridoru açmış olsaydı, bugün Türkiye'deki Kürtler değil Orta Doğu'daki Kürtlerle Türkiye'nin güven duygusu çok daha güçlenirdi. Bakın bu Kobani'deki yalnızlaştırma Duhok toplantısını, Kürdistan Parlamentosundaki tarihî kararları aldı ve birliğe doğru götürdü. Öz savunma gücünde bıraktığınız sınır komşularınız olduğu zaman oradaki petrolü, doğal gazı, oradaki ekonomiyi de unutacaksınız. Bu böyledir, bu işler, yani kimse kimseye kapıları açmıyor.

Şimdi, burada, çok ciddi bir tarihsel hata içinde olan ekonomide beşli kırılma olduğumuz ilan edildi, en kırılma ülkeyiz. Yani Hükûmet "Haydi yallah, Esad'a vurun." dediği zaman hiç mi öngörüsü yoktu, bunca istihbaratı, diplomasisi... "Yahu burada Rusya var, burada Çin var, burada İran var. Ben aslında onu devireyim derken, bunları benim devirmem lazım." diye hiç mi birisi akıl vermedi. Onlarla ayakta duruyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaplan, ikinci kez uzatıyorum.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Birinci kez uyardınız, ikinci kez uzattınız. Peki ben toparlayacağım o zaman.

Tabii, şimdi, ARGE çalışmalarına baktığımız zaman, bu sıkışıklıktan Hükûmet kurtulmak için aslında özelleştirmeye gaz verecek, satacak yine. Sıcak parayı alabilir mi bilemeyiz ama, FED'in kararından sonra, Merkez Bankası döviz rezervlerine de baktığımız zaman ve dış borcun da 400 milyar doları aştığını gördüğümüz zaman, bu sene seçime kadar nasıl kotarırm, kurtarırm peşinde Hükûmet. Bu ekonomi zaten euro bölgesinde geriliyor, Amerika göreceli arttı. Ama Türk lirası müthiş değer kaybediyor. Tamam, Uzak Doğu'da Çin bilmem ne, orada da bir gerilim var, Ukrayna'da var, Orta Doğu'da var. Ya Orta Doğu'daki olay senin evinin içinde yaşanıyor artık, öyle bir durum. Türkiye'nin burada bir çıkış noktası var. Kendi çözüm sürecine sıkı sıkıya sahip çıkmak, dostlarını iyi seçmek. IŞİD çeteleriyle... Bir devlet çeteye dış politika yürütemez, bunu anlaması lazım. Orada demokratik yönetimi savunan, halklara saygılı, halkları koruyan, farklı inançlara saygılı, farklı inançları koruyan, Erbil'de bir Kürdistan Parlamentosu var. Görüşüyorsunuz, zaten sıkı ilişkileriniz var. Sonuçta IŞİD olduğu zaman, Musul Konsolosluğunuzda şimdi siyah bir bayrak var. Öyle mi değil mi? Musul Konsolosu şu an ne hâldedir biliyor muyuz? Bilen yok, rehinelere geldi, unutuldu.

Bizim burada şunu net olarak görmemiz gerekiyor: Kendi iç istikrarınızı sağlarsanız, iç güvenliğinizi, kamu düzeni değil bunun adı, asayiş değil, bunun adı kendi insanınla barışmaktır, kendi ülkende kendi insanınla barışırsan ekonomik istikrarı sağlarsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın lütfen.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Kendi insanınla barışırsan Kürtlerle 40 milyonla barışırsınız, Türkmenlerle iyi ilişki kurarsınız, Ezidilerle ilişki kurarsınız, Irak'ta da, Suriye'de de demokratik yönetimlerin iş başına gelmesini ve zaten Orta Doğu'da demokrasi örneği olmadığı için başka seçenek de kendinde de kısıntı demokrasi olduğu için o şekilde bir yönetim tarzıyla artık mevcut sınırlar içinde yürümeyeceği için belki federasyonlar, belki kantonlar biçiminde bir şekillenme olacak. İşte, Türkiye, burada ayağına sıkıyor. Bu eylem planları, bu dış politikada çark etmediği sürece, kendi insanıyla barışmadığı sürece ekonomide hakikaten çok daha büyük darboğazların yaşanacağı kaygısını taşıyorum.

Bütçenin hayırlı olmasını diliyorum.

Ama son söz, içinde kalmasın Sayın Babacan, gerçi üç döneminiz tamamlanıyor, bizim de ikinci dönemimiz tamamlanıyor: İnanın şu sunuşları okuyunca... Ya, bunlara gerek yok getirmeyin ya. Allah aşkına bu sunuşların içinde bir şey yok ya. Ya, gerçekten, bence bunlar sunuş değil sunmayıştır. Yok içinde bir şey. Yani Maliye Bakanı daha detayını açıklıyordu. Yani eğer bize açıklamak istiyorsanız, gerçekten biraz daha enteresan bilgiler açıklasınız. Ne oluyor sizin bakanlıkta 3 daire başkanı gitti? Karışıklık mı var? Bir istifa söylentisi var sizinle ilgili, "İstifa etti geri geldi, bilmem ne oldu..." Ya dedikodu değil, ama belki siz biraz merakları giderirsiniz derim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Gayet teferuatlı, ekonomi dışında, dışişlerine de dış ilişkilere de daldınız. İzahınız için teşekkür ederiz.

Sayın Öztrak, buyursunlar.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Komisyonun değerli üyeleri, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; konuşma başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yine, konuşma başlarken Elazığ'da bakır madeninde kayanın altında kalarak can veren işçimize Allah'tan rahmet, ailesine sabır ve başsağlığı diliyorum.

Sayın Bakan, bugün, şu an, biraz önce yapmış olduğunuz sunumda borçların, harçların, her şeyin iyiye doğru gittiği konusunda bir izlenim verdiniz. O zaman, her şey bu kadar iyiye gidiyorsa neden şu sonbahar toplantısında, Uluslararası Finans Enstitüsü hazırladığı raporda Türkiye'yi dünyadaki en kırılma 5 ekonomi arasında gösterdi? Bu soruya bir cevap vermeniz lazım: Niye biz şu anda dünyada en kırılma 5 ekonomi arasındayız? Yani dış borçlarımıza dönüp baktığımız zaman dış borçların, brüt dış borç stokunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranı yüzde 50'yi bulmuş, krizde de yüzde 50'lerdeydi. Kısa vadeli ve spekülasyon yükümlülüklerin toplam döviz yükümlülükleri içindeki payı yüzde 40'ı geçmiş. Krizden önce, 1999'da yüzde 40'ı geçmişti. Ne diyor Uluslararası Finans Enstitüsü? Diyor ki: "Rezervleriniz yetersiz, borcunuz yüksek, cari açığınız yüksek. Dışarıdan gelecek bir ters dalgada bu dalgaın altında kalabilirsiniz." Diğer şeyleri de söylüyor ama esas bunları söylüyor. Niye bu hâle geldik?

Tabii, bütün bunlar olduktan sonra bugün Sayın Başbakan bir Orta Vadeli Program açıkladı. Bu Orta Vadeli Program'da beni en çok sevindiren hususlardan birisi Sayın Başbakanın -muhtemelen sizler hazırladınız- insan odaklı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 74

büyümeden bahsetmesi oldu. 2011 yılında seçime girerken bizim yayınladığımız ekonomik programımızın adı da “İnsan ve Üretim Odaklı Yeni Ekonomi.” Aynı noktaya geldiğimiz için mutluluk duyuyorum.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Kopya mı çekmişler?

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Yani biz 2011’de söylemişiz, siz 2014’te söylediniz ama yine de güzel.

SADIK BADAK (Antalya) – Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı’nın ana başlıklarından birisidir o.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Hayır, değil.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Biz 2011’de söylemişiz.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Biz bunu 2011’de söylemişiz.

Bugün açıklanan büyüklüklere baktığımız zaman yalnız, önemli bir şey yapmaya çalıştı Hükûmet bugün. Kötüye gitmekte olan beklentileri etkileyebilmek için 9 maddelik bir program çerçevesinde birkaç tane eylem planını arka arkaya açıkladı, bunu açıklarken de Başbakan birtakım hedefleri telaffuz etti. Sayın Başbakan dedi ki: “2018 yılında bizim gayrisafi yurt içi hasılamız 1,3 trilyon dolar olacak.” Ben baktım nereden çıktı bu 1,3 trilyon dolar; Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı’ndaki rakam 1,3 trilyon dolar. Peki, Onuncu Beş Yıllık Planı biz ne zaman yayınladık, dillendirdik? 2013’ün Haziran ayında yani Mayıs ayında Ben Bernanke dünyada likiditenin daralacağını söyledi, Amerika Birleşik Devletleri Merkez Bankası Başkanı. Bu gelişme bu planın içinde yoktu. Nitekim, 2013 yılında 1,3 milyar dolar dediğimiz gayrisafi yurt içi hasılamın TL karşılığı 2 trilyon 535 milyar Türk lirası. İkisini birbirine böldüğümüz zaman ne çıkacak? Kur çıkacak. Kaç lira kur? Buradan, bu dengeden yani Onuncu Plan’da ortaya çıkan ortalama dolar kuru kaç lira? 1 lira 97 kuruş. Bugün kur kaç lira yani bugün 1 dolar kaç lira? 2 lira 24 kuruş.

Şimdi, tabii böyle baktığımız zaman, ortaya 1,3 milyar dolarlık 2018 gayrisafi yurt içi hasıla hedefi konduğu zaman bunu hemen daha yeni yayınlamış olduğunuz yeni Orta Vadeli Plan’la karşılaştırmak durumunda kalıyoruz. Orta Vadeli Plan’da 2017 yani 2018’den bir yıl önce dolar cinsinden gayrisafi yurt içi hasıla ne kadar? 971 milyar dolar; bir yılda artış yüzde 32.

Sayın Bakan, gerçekten, bakın bu kadar önemli bir şeyi açıklarken yapılan bu hata ciddi bir özensizliğin sonucudur. Beklentileri etkilemek için bir şey yapıyorsunuz ama gerçekten tamamen kes-yapıştır biçiminde bir gayrisafi yurt içi hasılayı açıklıyorsunuz ve bu yaptığınız şeyin hiçbir anlamı yok.

Ben bütçenin başlangıç konuşmalarında da söylemiştim. Bu iktidarın miadı dolmuştur, bu iktidarın bir program falan uygulayacak takati de kalmamıştır, bu iktidarın motivasyonu da yoktur. Yani, bugün bütün ekonomi yönetimini Başbakanın etrafında toplayacaksınız, bu toplantıyı yapacaksınız ve burada bu büyük hatayı, bu büyük özensizliği ortaya koyacaksınız. Bu gerçekten, Hükûmette hiçbir motivasyonun kalmadığını açık seçik ortaya koyuyor.

Ben aslında, bugün bu açıklama olmasaydı bugün bu bütçede konuşurken daha çok kamu-özel iş birliği çerçevesinde gerçekleştirilen projeler ve bu çerçevede verilen garantiler üzerinde, yapılan işler üzerinde durmak istiyordum. Gerçekten, önümüzdeki dönemin en büyük mayın tarlalarından biri bu kamu-özel iş birliği ve bu çerçevede verilen garantiler olacaktır. Çünkü, bunların içinde açıkça verilmeyen, projenin başarısızlığa uğraması hâlinde ortaya çıkacağı, çağrılabilirliği taahhüt edilen, yasalarla gizlenen, birtakım yerlere gizlenen, bakanlıkların verdiği, hazinenin verdiği birtakım garantiler var. Dolayısıyla, dünyada likiditenin giderek daraldığı bir dönemde bu projelere, büyük projelere finansman bulabilmek için giderek artan ölçüde garanti vermek zorundasınız. Önce hizmete garanti veriyorsunuz, “Şu kadar hizmet olmazsa ben üstünü tamamlayacağım.” diyorsunuz. Yetmiyor, kredisine garanti veriyorsunuz. Yetmiyor, diğer birçok şeye yasalarla gizli bir biçimde garantiler veriyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) - Dolayısıyla, sizin çok doğru olarak açıkladığınız gibi, bu sunuşta değil ama daha önce söylediğiniz gibi, bu garantilerin yeniden bir derlenip toparlanması gerekiyor.

BAŞKAN – Lütfen toparlayınız, ikinci kez uzatıyorum.

FAİK ÖZTRAK (Tekirdağ) – Olur, hızla toparlayacağım.

Bakın, mesela, bundan önce, bir Gebze-Orhangazi-İzmir otoyolu var; ben Ulaştırma Bakanlığına bununla ilgili sordum: Ne yapıyorsunuz, ne ediyorsunuz? Cevap da alamıyoruz. Bugün, mesela üçüncü havalimanıyla ilgili yayınlanan hususlar var. Bununla ilgili de cevap almamız mümkün değil.

Son bir şeye daha değinmek istiyorum. Hazine’deki bu personel atamalarıyla ilgili çok ciddi söylentiler var. Ben Sayın Bakana sormak istiyorum: Hazine’de bu personel atamalarıyla ilgili olarak ne oluyor? Bu konuda da bilgi verilerse çok memnun olacağım.

Son olarak -bağlıyorum Sayın Başkan- bugün BDDK bütçesini görüşüyoruz, bu arada bir de torba yasa geldi. Torba yasada Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından el konulan bankaların süratle tasfiye edilmesine yönelik birtakım düzenlemeler var. Hayırdır diyorum. Niye bu tür düzenlemeleri yeniden yapma ihtiyacı duyuyoruz? Geçiş bankalarını daha önce kurmuştuk kriz döneminde, geçiş bankaları kuruluyor. Yoksa el koymaya hazırlanılan birtakım finansal kuruluşları kısa sürede tasfiye etme ihtiyacı mı var, yoksa çok daha fazla kuruluşa el koyma durumunda mı kalacağız?

Ben bütçenin hayırlı uğurlu olmasını istiyor, Komisyona saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ediyoruz.

Sayın Günal, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Konu çok, özetleyelim diye bakıyoruz ama yapabileceğimiz kadar, Sayın Bakana...

Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli milletvekilleri, çok kıymetli bürokrat arkadaşlarım ve bu saate kadar bekleyen basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 75

Sayın Bakan, öncelikle tebrik ve takdirlerimizi sunarak başlayalım, sonra eleştirilerimizi sunalım. Sayın Şimşek'e de söyledik. Yani çok cılız da olsa birtakım şeyleri dile getiren bir iki bakandan birisi olduğu için öncelikle kendisine teşekkür ediyoruz. Söylediklerini biz on senedir söylüyoruz ama ilk defa -söyledim, arkadaşlarımız da şahittir, gösterebilir- Sayın Babacan benim de katıldığım Finansal Kuruluşlar Birliğinin Genel Kurulunda hafif hafif söylemeye başlamıştı, şimdi daha yüksek perdeden söylüyor dedim. Ne söyledim diye bakmayın. "Kolay para kazanma ekonomisi olduk, inşaattan, tüketimden sanayiye, gerçek reel ekonomiye dönelim." dediniz. Az önce Sayın Öztürk'ün dediği gibi bizim seçim beyannamemizin adı da "Üreten Ekonomi Programı"ydı. Biz de o noktaya geldiğiniz için teşekkür ediyoruz yani tebriklerimizi sunuyoruz. Çünkü, biz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak her zaman bunu tekrar ettik. En son söyleyeceğimi baştan bir söyleyeyim: Sanal gündemlerden, kısır çekişmelerden ekonomik önlemlerle ilgili, yapısal önlemlerle ilgili düzenlemelere vakit kalmıyor. Bu da söylendiği zaman siz çok ağır suçlamalarla da karşılaştınız, bizler de zaman zaman o suçlamaları sizin önünüze koyduk ama siz soğukkanlı bir şekilde doğru bildiğiniz şeyleri söylemeye devam ettiniz. "Frenci" dediler, başka şeyler dediler, "Faiz lobisiyle iş birliği yapıyor." dediler, bir sürü şey söylediler. Ama bunların söylenmesi gerekiyor. Doğru söylendiği zaman da destek olmak, bunları söylemek bizim görevimiz.

Aynı şekilde yine, bugün Sayın Başbakanın söylediği konular da öyle. Yani bir çoğuna imzama atarım dedim. 9'un 8 tanesine imzama atarım, birisi hariç. Sayın Öztürk'ün yetiştiremediği şey ve bizim burada saatlerce -arkadaşlarımız buradaydı- kavga ettiğimiz, bir de sağlıktaki dönüşüm diye bir şey koymuş yani. Kurumsal dönüşüm yani şehir hastaneleri olduğu için...

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Sağlık endüstrisi...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yahu, işte endüstriyel sağlık turizmini çıkarınca...

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – İlaç teknolojisi, üretimi, tıbbi cihaz üretimi dedim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Anladım, onun için de çekincemiz var diyorum, diğerlerine komple atabiliyoruz.

Bu, sağlık endüstrisinde dönüşüm deyince hastaneleri de koyuyor.

BAŞKAN – Enstitü...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Enstitü değil, endüstrilerinde.

Altına bakacağız işte. Bir tek orada marjımız var, onu söylüyorum. Geri kalanın tamamına imza atıyoruz. 8 tane yetmedi mi Sayın Bakanım? 8'ine onay verdik yani.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Yok, 9'da 9 istiyoruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Dokuz ışıkçıyız biz, bizim için 9 uğurlu rakamdır ama orada biraz bir sorun olabilir, içeriğini bir görmemiz lazım. Eylem planları açıklansın, belki ona da destek oluruz. Eğer yerli ilaç sanayisi ve yerli sağlık endüstrisi olursa ona destek veririz. Ama, bizim burada kamu-özel ortaklığı diyerek birtakım şeyler olduğu için, bir marjımız var, arkadaşlar biliyor onu. Dolayısıyla, o kısmı hariç, özet itibarıyla da şunu söylüyorum: Tabii, OVP de olsun, bütçe de olsun diyoruz, dostlar OVP görsün, bütçe görsün misali, tutmayacak hedefleri koyuyoruz, onu tartışmanın bir âlemi yok, söylüyoruz zaten, baştan da söyledik. Yani 5 koyup 4'e düşüp, sonra 3'e düşüp veya 5 hedef koyup 7-8 deyip sonra 9-10 enflasyon çıkacak demenin pek tartışılacak bir tarafı yok zaten siz de ne olduğunu biliyorsunuz, biz de biliyoruz. Ben zamanımı oraya harcamak istemiyorum.

Dolayısıyla, burada birkaç şey yapalım, beraber egzersiz yapalım istiyorum. Konuşmanızın içinde Merkez Bankası rezervi 132,7 milyara çıkmış, en son durum. Ben daha önce de sordum, merak ediyorum, bu rezervler hangi bankalarda duruyor? Yani ne kadarlık kısmı yurt dışındaki hazine bonolarında duran kısmından bahsediyoruz. Burada nasıl bir yol izliyorsunuz? 75 milyara yakın neredeyse... Bir de 20 milyar falan ağustos ayında... Şimdi rezerv şeyi açılmadı, baktım, Merkez Bankasının sisteminde hata var, tek tek söyleyecektim size ama elektronik veri dağıtım sistemini tam açamadım, teknik şey veriyor, giremediğim için. Dökümünü biliyorum kabaca ama 73-74 milyar dolar kadarı zannediyorum ABD kağıtlarında duruyor, tahvillerde. Bir de yalnız böyle, ağustos civarında da 20'ye yakın bir şey alındığını ben okumuştum, yanlış hatırlamıyorsam.

Bir de altın rezerviyle ilgili kısmını soracağım. Beraber bir egzersiz yapalım dediğim o. Nasıl yönetiyoruz? Yani paraları aldık, koyduk, rezervimizi çıkardık diye her seferinde Sayın Başbakan, eski Başbakan hava atıyordu, "Cumhurbaşkanı." Ben hep sordum, Merkez Bankası gelince de soruyorum, "Bağımsız mısınız?" diyorum, "Evet." diyorlar, "Sizin kaç para alacağınıza Başbakan karar veriyor mu?" "Hayır." "Sayın Babacan bir şey söylüyor mu?" "Hayır." "Peki, niye hava atıyorlar?" diyorum, kaç oldu, kaç çıktı? Merkez Bankası alır, satar, piyasalardaki duruma göre 100'e de düşer, 150'ye de çıkabilir, örnek söylüyorum. Bunu nasıl yönetiyoruz? Neden? Bizim ortalama şeylerimize baktım Sayın Bakanım, 2013 yılında borçlanma maliyetlerimiz nedir diye, Hazinesin borçlanma raporunda 4,95; 5'e kadar, 4,5 işte, ABD kağıtlarında artı 2, artı 3 baz puan olarak koyduğumuz zaman 5'i geçmiş, 6'yı da buluyor tabii, en iyimser şeyleri söylüyoruz şu anda, galiba ortalamarı o civarda. Öbür taraftan, 75 milyarımızı kaçtan yatırıyoruz? ABD hazine bonolarının faizi kaç? 2'nin üstünde değil. Hele şu anda düşük galiba. Yani, bu kadar parayı oraya niye yatırıyoruz? Birincisi. Bu rezervin bir de maliyeti var, optimum rezerv düzeyi diye bir şeyler var. Egzersizleri yapalım, ben tek tek soruları yine sorularda sorarım Sayın Bakanım, bir şey olmaz.

Burada enteresan olan 20,3; 20,5 civarında bir altın kısmı var rezervlerin, 21,5 civarındaydı iki-üç ay önceki hâli, 22'ye yakındı. Tabii, kur farkı, bilmem ne arkadaşlar koyuyor olabilir ama altındaki fiyat farkından dolayı bir zararımız var, kısaca söylüyorum. Peki, şimdi, basiretli bir tüccar gibi diyor mu BDDK bankalara, anonim şirketlere diyor mu? Ticaret Kanunu'ndan SPK diyor değil mi? Kardeşim, şimdi, altının fiyatlarının düştüğünü herkes görüyor mu? Görüyor. Neden azaltmıyor Merkez Bankası? Altını o anda yüksekken satıp da düşüken tekrar niye almıyor? Yani herkes eğilimi görüyor? Şart mıdır? Ne kadarının altın olması gerekir? Neden bu kadar bir anda artan kısmımız var? Ne kadarı yurt dışında? Bir kısım, işte, altın karşılığı rezervler, sizinle geçen sene konuştuğumuz, hani, altın ihracatı vardı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 76

ya, onu meşrulaştırmak için biraz da bankaların altın karşılığı yatırmasını kabul edince biraz artmıştı yani konjonktürel olarak. Ama onun dışında, hâlâ sabit bir altın rezervimiz var; bir.

Bu kadar dolar kaybına niye katlanıyoruz? Biz o kadar zengin bir ülke miyiz diye açıkçası düşünüyorum. Yani bu rezerv meselesini bir oturup size baştan takdir ettiğim için, doğru olanı söylüyoruz ki bunun bir görüşülmesi lazım. Yani ekonomi yönetiminde siz koordinasyondan sorumlusunuz, arkadaşlarımızla bunu bir istişare edin. Çünkü rezerv tutmanın çok maliyeti var. Ha, “Biz çok korkuyoruz, kriz gelebilir.” diyorsak, “Döviz sıkıntımız şu kadar...” E, bir taraftan diyoruz “Kamunun dış borç stoku şuraya düştü.” Ne yapacaksınız peki o kadar parayı? Hava atmak için mi tutuyoruz yani? Kısa vadeli ödemelerimizi karşılıyor mu? Karşılıyor. Uluslararası standartların üzerine çıkmış mı? Çıkmış. Biz o kadar zengin bir ülke miyiz? Dışarıdan yüzde 6’yla borç alırken niye yüzde 1-2’yle... Yani şunu söylemeye çalışıyorum: Burada “Biz donör ülke olduk.” demişsiniz ya, bir bölüm eksik kalmış, Amerika’ya da yardım yapıyoruz. “IMF’ye borç veriyoruz.” diye, sıkça onu da söyleyip bakanlarımız hava atıyor, buraya yazın o zaman, biz Amerika’ya da kıyak geçecek kadar zengin bir ülke olduk o zaman, öyle demek lazım. Yani, kimin hazine kâğıdını alıyorsa onlara kıyak geçiyoruz. Artı, bunu niye şu anda söyledim? Önleminizi alın. Şu anda elimizde bulunan şeyler, yarın düştüğü zaman ne kadar zarar edeceğiz? Merkez Bankası rezervlerinde stokumuza bakalım, 75 milyar hazine kâğıdı varsa 2015 yılı başından itibaren faizler yükselmeye başladığı zaman ne kadar zarar edeceğimizin de bir hesabını yapalım. Yani çok basit, bunların şimdi ayrıntısını tartışmayalım ama bir konu olarak sizin gündeminize gelmesini istiyorum Sayın Bakanım. Sürekli olarak da bunun bir önünme şeyi olmaktan ziyade bize bir maliyeti olduğunun da farkında olarak bir optimum rezerv yönetimini koyalım. Sadece “Bizim şu kadar rezervimiz var, dışarıya karşı güçlüyüz.” demekle olmaz, tam tersine, güçlü ülkelerin tuttuğu rezerv kendi gayrisafi yurt içi hasıllarına baktığımız zaman bizimkinin çok çok altında kalıyor. Mutlak miktar olarak da birçok ülkeninki bizimkinin altında kalıyor. Ancak ne olur? Kendi paranızla ilgili sıkıntınız olabilir veya yurt dışından gelecek bir şeyde finansal kırılganlığı düşürelim diyoruz ama bir taraftan güçlü ekonomi diyoruz, öbür taraftan da böyle, eğer korkarak tutuyorsak o ayrı konu. O zaman da onu bilelim, önlemini alalım diyorum.

Şimdi, burada başka şeyler var. Birkaç tane de bankalarla ilgili sorular sordum. Arkadaşlarım burada, BDDK Başkan Yardımcımıza da, SPK Başkanımıza da çok net sorular sordum, birer cümlelik cevaplar aldım. Kimisinde diyor ki: “Ticari sırdır, söyleyemeyiz.” E, sizin söylediginizi ben zaten söylüyorum orada, hangi banka ne olmuş, hangi bankadaki kredi ne kadar batmış, çarşaf çarşaf her yerde yazılıyor. Onlar nereden gidiyor? Soruşturma açtınız mı? Yani bize diyorsunuz “sır.” Çok net soru sormuşum, SPK’ya giden kısmı var, arkadaşlarımız cevap vermiş bir kısmına ama diğer soruları görmezden gelmiş. Bana kalkmışlar, Kalkınma ve Yatırım Bankasının limitinin olmadığını, istediği gibi tahvil ihraç edebileceğini... Öbür sorduğum kısmı nerede, sizi ilgilendiren? Ziraat Bankası, Halk Bankası bunları niye alıyor? Yani ne kadar alıyor? Onların alma limiti yok mu? BDDK’ya onu sormuşum, orası yok, öbür tarafını yazmış arkadaşlar, “Şu sayılı kanun...” Ben de biliyorum, adamın nasıl tahvil ihraç edeceği ortada zaten. Biz diyoruz ki: Kamu bankaları niye bunlara kıyak geçip bunların tahvillerini bu kadar alıyor, 2-3 milyar birden? Ne yatırımı yapıyorsunuz? Yani Aktif Yatırım Bankasının hisselerini hangi talimatla, kim alıyor, hangi genel müdür, hangi talimatla alıyor diyorum, arkadaşlarımız teknik yazı yazıyor; onu ben de biliyorum. “Bir limit yok.” diyor, SPK Başkanımız da yazmış. Tamam, kendile ilgili... “Gerisine ben karışmam.” diyor. BDDK Başkanımız diyor ki: “Onların şeyleriyle ilgili bir şey yok, sınır yok.” Peki, o zaman Ziraat Bankasının tutacağı şeyler, onun karşılığı... Eğer karşılık kararnamesini çıkarmasaydınız diye de yazmışım aleni olarak. Ocak 2004’te çıkarmasaydınız onun karşılığında Halk Bankası ile Ziraat Bankası ne kadar karşılık tutmak durumunda kalacaktır diye de soruyorum, ama oralar cevap yok Sayın Bakan. Artı, size aleni buralarda birtakım kredilerle ilgili çok net sorular sormuşum, bunların da cevabı yok. Yani hele hele bir tanesi var ki evlere şenlik, tek cümle yani bir satır cevap var. Yani burada gerçekten arkadaşlarımız tamam, birtakım şeylere karışmak istemiyor olabilirler ama burada zaten net olarak sorular öyle yuvarlak falan değil Sayın Bakan, tek tek sormuşum. Yani bunlara lütfen arkadaşlarımız baksınlar. Ticari sırda giren şey ayrıdır, sorduğumuz teknik konularda limiti olan yerler var, olmayan yerler var. İşine gelene cevap veriyor, işine gelmeyecek cevap vermiyor. Ayrıntısını ben sonra size aktarırım, şimdi çok zamanım olmadığı için söyleyeyim ama.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, toparlıyorum müsaadenizle.

Yani burada o zaman bir boşluk var demektir Sayın Bakanım. Limit düzenlemesi yapılan tarihlere bakıyorum, 2010’da düzenleme yapmışız diyor arkadaşlarımız; hangi tarihte ihraç etmiştir diye bakıyorsunuz, hangi tarihte satın alınmıştır diye bakıyorsunuz, dolaylı bir kurtarma operasyonu gibi oluyor. Bunu orada yaparken güzel, tamam, yaptınız. Kimin bankası olduğunu herkes biliyor aktif. Yani kayıtlara geçmesinde sıkıntı yok, ben zaten basından bunları alıyorum, herkes yazıyor. Bir gruba kıyak geçiyorsunuz, sonra da öbür grubun bankasını batırmak için her şeyi yapıyorlar.

Sağ olun, yine teşekkür ediyorum. Siz söylemişsiniz yani hakikaten onun için de teşekkür etmemiz gerekiyor. Bankacılıkla ilgili düzenlemeleri hatırlatmışsınız ve doğru bir şekilde de bunları söylemişsiniz. Yani rantın dağıtımını, onları söyledikten sonra da o bankayla ilgili şeyin, bir bankanın aleyhinde yayın yapmanın kanuna aykırı olduğunu, bu gibi söylentileri dışarıdan birilerinin çıkardığını ve bu konularda açıklama yapma, el koyma yetkisinin BDDK’ya ait olduğunu, kimsenin yapmaması gerektiğini söylemişsiniz ama buna “Sayın Erdoğan dâhil” diyememişsiniz tabii, orasını beklemiyoruz Yani böyle bir şey olabilir mi? Aleni olarak bir suç varsa, bakın bir suç varsa, bir eksiklik varsa, rasyolarında bir şey varsa zaten yaparsınız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Suç muymuş Mehmet?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, varsa onu zaten kanunen yaparsınız. Kalkıp da hedef göstermek doğrudan... Yani şimdi, mudilerin para çekmesine vesile olmak suç değil mi Sayın Bakanım? Kimin için olduğu önemli değil A bankası, B bankası. Bir taraftan ona onu yapacaksınız, bir taraftan da Çalık’ın bankasına kamu bankaları dolaylı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 77

kredi verecek, ben soru soracağım, siz “Efendim, sırdı.” bilmem neydi. Nasıl olacak bu iş? Ben anlamıyorum yani. Aleni olarak şirketin adını yazmışım. Filanca şirketle ilgili verilen kredilerle ilgili anılan makamlara...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez, lütfen...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bitiriyorum Başkanım, son cümlem.

...diyorum ki: Şu, şu, şöyle ilgili kâr yapmış; SPK Başkanı, niye katılmadın? Bir cevap gelmiyor. Yani bununla ilgili alacağı olan kurum olarak kamu niye gidip oradaki davete icabet etmemiştir diyorum, bu sorunun cevabı yok. Ha, bir tane sadece limite ilgili cevap var. BDDK da aynısını söylüyor. Eğer devletin bir alacağı varsa siz hazine, bu alacaklardan sorumlu, kamu bankalarının alacaklarından sorumlu bakan olarak bilmiyorum, sizin imzanızla geldiği için size söylüyorum, arkadaşlar hazırlamış ama üstünde de bana sevk eden sizsiniz soruyu size sorduğumuz için. Yani bunlarda biraz daha bizleri bilgilendirin. Biz bunları laf olsun diye sormuyoruz yani araştırmadan da sormuyoruz. Biz sır kısmını istemiyoruz ama bununla ilgili yapılan işlem var mı, ne oldu, bunlarla ilgili bir soruşturma... En azından o nezaketi gösterin, deyin ki: “Arkadaşlar, ayrıntısını söyleyemeyiz. Şu, şu konularda banka içerisinde teftiş kurulu araştırma açmıştır veya bu konuyla ilgili SPK araştırma açmıştır, soruşturma devam ediyor.” deyin en azından nezaketen, o da yok.

Onun için, bu konularda biz biraz daha ayrıntılı cevap bekliyoruz. Diğerlerini tekrar konuşuruz ama bu rezerv yönetimini de, bankalarla ilgili yönetimi de konuşacağız. Asıl, Vakıfbankla ilgili şeyi de soru kısmında soracağım ama burada belki tekrar tur gelir, gecenin bir saatinde unuturum.

Yani bu yasa tasarısında böyle bir şekilde Vakıfbankın da buraya dâhil edilmesini –bankacılık sektörünün sorumluları da burada arkadaşlarımız- içinize sindirebiliyor musunuz, bu şekliyle doğru buluyor musunuz diye de size doğrudan bir soru yönelmiş olayım, ayrıntısını konuşuruz.

Teşekkür ediyorum, hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Günal, teşekkür ediyoruz.

Sayın Ayaydın, buyursunlar.

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Başbakan Yardımcısı, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, basınımızın değerli mensupları; ben de Hazine Müsteşarlığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu, SPK’nın bütçeleri üzerinde kişisel görüşlerimi sizlerle paylaşmak üzere söz aldım. Bu vesileyle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

AKP iktidarının söylemlerinin aksine, Türkiye ekonomisinin gerçekleri bir bir ortaya çıkmaktadır. Uzun zamandan beri söylediğimiz risk ve sıkıntılar sonucunda ekonomi önemli makro göstergeleriyle uyarı verirken Türkiye ekonomik açıdan daha zorlu bir döneme girmektedir. Enflasyonun çift haneye dayandığı, büyümenin cılızlaştığı, sanayi üretiminin düştüğü, işsizliğin arttığı ulusal konjonktüre bir de son dönemdeki siyasal ve jeopolitik riskler ile dış piyasalardaki gelişmeler eklenince tablo iyice karamsarlaşmaktadır.

Nitekim, Türkiye ekonomisi fazlasıyla sıkıntılı olduğu ve önümüzdeki dönemin ana gündemi ekonomi olacağı içindir ki 62’nci Hükümette ekonomi yönetiminde kimlerin olacağına, Kabinede özellikle Sayın Ali Babacan’ın yer alıp almayacağına bu kadar kilitlendi piyasalar, hepimiz de bunu gördük. Eğer tespitlerim yanlışsa, eğer Türkiye ekonomisi söylendiği kadar parlaksa bir tek parti iktidarında ekonominin başındaki kimin kalacağı bu kadar ön plana neden çıkıyor?

Yine, Sayın Babacan’a gösterilen bu hassasiyet ekonomik durum hakkında fikir verirken aynı zamanda, bir başka gerçeğin de varlığını göstermektedir. Nedir o gerçek? Ekonomi yönetimindeki çatlak. Ekonomi her şeyden önce güven üzerine yürürken tek parti iktidarı olan AKP içinde büyüme ve faiz politikasına ilişkin ciddi bir görüş ayrılığı olduğu ve bu görüşlerin bir tarafının piyasayı tedirgin ettiği de aşîkârdır. Bu çatlak ekonomimiz için önemli ve ilave bir risk unsurudur.

Peki,, Türkiye ekonomisi bu hâle nasıl gelmiştir? Tabii ki AKP’nin öngörüsüz, yanlış ve sürdürülebilir olmayan ekonomi politikasıyla. AKP Hükümetinin sözde ihracata, özde iç talebe dayalı büyüme anlayışı günü kurtarmış, başarı gibi sunulmuş; konut ve hizmetler sektörü gibi dış ticarete konu olmayan alanlarda yoğunlaşırken, ülke içi tasarruflar dip yaparken finansman, parasal genişleme sonucu ortaya çıkan dövizlerden yapılmış, cari açık böyle kapatılmıştır. Büyük bölümü sıcak para denilen portföy yatırımlarıyla karşılanan cari açık kontrolden çıkınca da iktidar büyümeden feragat etmek durumunda kalmıştır. Derken, küresel ekonomi yeni bir döneme girmiş, dünyada bol ve ucuz likidite dönemi sona ermiştir. İşte Türkiye bu konjonktüre fena yakalanmış, dış tasarrufa bağımlı bir ülke olmuştur. Yıllardır bu yöndeki tespit ve uyarılarımıza kulak vermeyen, kalıcı ve sağlıklı bir ekonomi politikası izlemeyen AKP iktidarının geldiği nokta ise yetersiz büyüme, çift haneye dayanan bir enflasyon ve yükselen işsizlik olmuştur. Üstelik, şimdi aynı AKP yöneticileri çıkıyor ve ekonominin sanayi üretimine kaymasını, lüks inşaat furçasına son vermek gerektiğini söylüyor. Allah aşkına, yıllardır ne diyoruz biz! Ama, başkasının parasıyla büyümelere imza atarken sorun yoktu. Ne zaman ki deniz bitti, dediğimize geldiniz.

Peki, yıllarca izlenen bu yanlış politikalara değdi mi? Yani tasarruflar dip yaparken, hane halkı borcu katlanırken, ithalat rekor kırarken karşılığı ne oldu? Ortalama yüzde 5 büyüme, yüzde 10 işsizlik, vasat bir büyüme ortalaması, artan işsizlik, aynı ithal bağımlılığı, aynı teknolojik yoksulluk, aynı sınırlı katma değer üretimi. Yani bari attığınız taşlar ürküttüğünüz kurbağaya değseydi, biz de ekonomi yanlış modelle yönetildi ama ülkede bazı sorunlar da aşıldı diyebilseydik.

Özetle, 2003-2013 arası dönemde AKP iktidarı yetersiz bir ekonomik performans göstermiş, özellikle 2007 sonrası Türkiye gibi ülkelerin lehine gelişen likiditesi bol uluslararası konjonktürü yeterince değerlendirememiştir.

Hakkını teslim etmek gerekir ki, kamu borcunda ve bütçe dengesinde belirgin bir iyileşme sağlanmıştır. Ama madalyonun öteki yüzünü yani dış borç alanında geçmişte devlet borçluyken bugün özel sektörün borçlu olduğunu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 78

unutmayalım. Bakınız, bugün dış borcun yüzde 70'i özel sektörün. Özel sektörün döviz borcu 278 milyar dolar ve daha da önemlisi döviz açığı 178 milyar dolar. Üstelik toplam borcun 110 milyar dolarlık bölümü kısa vadeli. Ülkenin toplam kısa vadeli dış borcunun tamamına yakını özel sektör taşıyor. Kur riski özel sektörün başında Demoklesin kılıcı gibi sallanmaya devam ediyor. Bütçe dengesindeki iyileşmenin sebebinin ise özelleştirme gibi vergi dışı gelirler ile yüksek harcama vergileri olduğunu da bilelim. Ayrıca, Türkiye gibi kalkınma yolunda bunca yatırıma muhtaç bir ülkede kamu borcunun milli gelire oranını yüzde 30'lar düzeyine getirme ısrarının da tartışılabilceğine bir parantez açmak isterim.

Evet, Türkiye ekonomisi zor bir döneme girmiştir. Amerikan ekonomisindeki toparlanma eğilimi sonucu sonlandırılan parasal genişlemenin yarattığı yeni ekonomik dönemde gelişmekte olan ülkelerin işi hayli zor olacak ve maalesef bu ülkeler içerisinde dış kaynağa en çok muhtaç olan Türkiye, en çok etkilenecek ülke konumundadır. Tablo böyle olunca da Türkiye sürekli en kırılgan ülkeler listesinin başında yazılmakta, önümüzdeki on yılın geçmiş on yıldan daha zor geçeceği ve büyüme oranlarının daha düşük olacağı başta Sayın Babacan olmak üzere bizzat AKP kurmaylarınca dile getirilmektedir. Üstelik AKP, bu yanlış ekonomi politikasına Merkez Bankasını da mecbur kamu bağımsızlığını hiçe sayarak, nihayet onu da emrindeki sıradan bir kuruma dönüştürmüştür. İnandırıcılığını ana hedefi olan fiyat istikrarı konusundaki enflasyon tahminleri ile bitiren banka, nihayet AKP iktidarına biat suretiyle de bağımsızlığını da kaybetmiştir. Küresel ekonominin Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerin aleyhine döndüğü bir konjonktürde Hükümetten izin alamadığı için faiz taassubu içinde gerekli adımları atamayan, enflasyon hedeflemesine geçildiği günden bugüne enflasyon hedefleri tutmayan bir Merkez Bankasına başka ne denebilir?

Geçtim önceki yıllardan, bakınız, bu yıl için enflasyon hedefi yüzde 5,3 idi. Peki yıl sonu enflasyon ne olacak diyor Hükümet? 9,4. Biri daha 2014'ün ilk ayında olmak üzere 3 kez revize ettiği enflasyonu tutturamayan bir Merkez Bankamız var. Ne yazık ki bugün piyasaları belirleyici bir Merkez Bankası yerine ortaya çıkan gelişmeleri takip eden, piyasaları izleyici bir Merkez Bankamız var. Nitekim Merkez Bankasına faiz üzerinden bu kadar yüklenilmesinin altındaki sebeplerden biri bankanın ağırlığını kaybetmesidir. Gerçi öngörü yoksunluğu Merkez Bankası ile sınırlı değil. Sayın Babacan da Eylül başında enflasyon yüzde 7'nin biraz üzerinde olacak gibi derken ekim ayında yıl sonu enflasyon beklentisinin yüzde 9,4 olduğunu açıklayan kişiydi aynı zamanda.

Tekrar Merkez Bankasına dönecek olursak, her ne kadar isabet ve öngörü yoksunu olsa da, son dönemdeki ölçülü kararlarıyla piyasa ile Hükümetin arasını bulmaya oynuyor görüntüsü verse de, Merkez Bankası bağımsızlığından ödün verilmemelidir. Gelişmiş ülkeler örneklerine baktığımızda başarılı bir para politikasının olmazsa olmazının bağımsız bir Merkez Bankası olduğunu görmekteyiz. Elbette ki bağımsızlık başına buyrukluğ değildir. Hükümetle uyumlu biçimde ancak kendi kararını kendisi alarak çalışmasıdır. Türkiye ekonomisinin geçmişinin öğrettiği bir doğru olan Merkez Bankası bağımsızlığının kıymetini herkes iyi bilmeli, korumalıdır. Aksi hâlde bunun faturasını ülke ekonomisi ödeyecektir. Merkez Bankasının politikalarını tartışabiliriz, eleştirebiliriz ki banka son dönemlerde bunu fazlasıyla hak ediyor ancak Merkez Bankasının bağımsızlığı tartışma konusu olmamalıdır ama ne yazık ki Merkez Bankasının Başkanı ve yönetimi, bizzat kendi Merkez Bankasının bağımsızlığını korumakta gerektiği özeni göstermemektedir.

Öte yandan, bu faiz tartışmaları da ekonominin gerçekleri karşısında anlamsız kalmaktadır. Zira yüksek faizin komplikasyonlarını aşmanın yolu suni faiz indirimleri değildir. Türkiye ekonomisinde kapsamlı ve kalıcı reformları yaparak, ekonomiyi sağlıklı ve sürdürülebilir şekilde yöneterek risk algısını minimum düzeye çekmektir. Yani nereye geliyoruz yine? Yapısal reformlara. Hani yıllardır bizim "Artık hayata geçirilsin." diye çağırda bulunduğumuz ama on iki yıllık bir tek parti iktidarı olan AKP Hükümeti tarafından hep ötelenen düzenlemelere.

Bakınız, Sayın Babacan, yapısal reformların ertelenemeyeceği noktaya geldiğini, bunlar yapılmadığı takdirde ülkenin kaybetmeye başladığını söyledi geçenlerde. Yine, bugün Sayın Başbakan pek çok bakanla cumhuriyet tarihinin en önemli yapısal dönüşüm hamlelerinden birini başlatıyor olduklarını açıkladı. On iki yıldır iktidar olan Hükümet belki de otuz yıllık sorunlara el atmaya karar vermiş nihayet. İçeriği, zamanlaması tartışmaya açık olsa da buna da şükür mü diyelim, günaydın mı diyelim, bilmiyorum doğrusu. 2015'deki seçim nedeniyle büyük ihtimalle yine başka bahara kalacağı aşikâr olan yapısal reformlar bugüne kadar neden yapılmadı? Çünkü bugüne kadar hep günü kurtarmayı seçtiniz ve eğer küresel likidite bolluğu devam etseydi aynı yanıtlara siz devam edecektiniz.

Bir de son dönemde başarı gibi gösterilen bir hususa değinmek istiyorum: Cari açığı düşürdük. Evet, Ocak-Ağustos 2014 dönemi cari açığı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 35 düştü. Hükümet, cari açığı tedricen düşürmüştür. Cari açığı bu iyileşmede kuşkusuz yavaşlayan ekonomide ithalatın azalmasının payı var. Artık döviz kuru ile ithalatın pahalılaşmasını da unutmayalım. Ancak burada asıl soru şu olması gerekir: Cari açığın bu düzeye gelmesi için ne bedel ödendi, nelerden vazgeçildi? Yanıtını vereyim: Büyümeden, istihdamdan, üretimden vazgeçildi, bunlardan feragat edildi. Nitekim AKP'nin ilk on yılında yüzde 5,1 ortalama büyümeye yüzde 5,2 cari açık verilirken cari açığın tavan yaparak millî gelirin yüzde 10'una ulaştığı 2011 sonrası son iki yılda ise ortalama yüzde 7 cari açığa inebilmek için yüzde 3,4'lük ortalama büyümeye razı olunmuştur yani cari açığı düşürmekten daha fazla büyüme kaybı yaşanmıştır, işte AKP Hükümetinin marifeti budur.

SPK ile BDDK'nın bütçesine de değinmek istiyordum ancak zamanım çok dar. Ancak SPK'yla ilgili çok ufak bir açıklama yapmak istiyorum. SPK Başkanına ve özellikle de bu konuda duyarlı davranan Sayın Babacan'a bir konuda teşekkürlerimi iletmek istiyorum. Halka açık şirketlerde yüzde 5'lik olan bölümdeki küçük yatırımcılarla ilgili durumlarda bizim birtakım uyarılarımız oldu Meclis Genel Kurulunda, bu konuda SPK Başkanı ve Sayın Babacan duyarlı davrandı, bizim o görüşlerimizi dikkate aldı hem tebliğini hazırlayıp Resmî Gazete'ye gönderdi hem de bu konuda yasal bir düzenleme yapmak istedi. Bu konuda kendilerine teşekkür ediyorum.

Bir başka konu, biraz evvel arkadaşlarımız da değindi. Piyasada ve basın yayın organlarında bir faizsiz bankanın batacağı konusunda yoğun bir kulis faaliyeti yürütülmektedir. Şimdi, ben bir vatandaş olarak söylüyorum: Gerçekten öyle bir banka var mı? Eğer böyle bir banka varsa bu bankayı neden hemen TMSF bünyesine alıyorsunuz?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 79

ve bu bankadan eğer daha fazla kötü durumda olan bankalar varsa neden o bankalarla ilgili herhangi bir şey söylenilmiyor, sadece özellikle bir bankaya işaret ediliyor. Eğer böyle bir şey yok ise -BDDK Başkan Vekili burada- eğer Türkiye'de faaliyet gösteren bankalar arasında mali yapısı bozulmuş bir banka yoksa bu gerçek dışı beyanları ortaya koyanlar hakkında neden herhangi bir işlem yapılmıyor. Çünkü, bu Türkiye ekonomisini son derece yakından ilgilendiren bir durumdur. Bir bankanın gerçekten mali bünyesinde ciddi bir bozulma varsa ve dikkate alınması gereken bir konu varsa BDDK'nın bu konuda önlem alması lazım, eğer yoksa o banka hakkında onun şöhretini, onun faaliyetlerini küçük düşürecek, kamuoyunda mevduat çıkışını hızlandıracak işlemler oluyorsa ve buna seyirci kalıyorsa o BDDK'nın orada durmaması lazımdır. Banka kötü ise el koyun, yok banka kötü değilse bu iddiaları ve bu söylentileri ortaya atanları cezalandırmak için düşmeye basın. Eğer susarak bu işi çözmeye çalışıyorsa sizin kafanızın arkasında bir "B" planınız vardır. O "B" planınızı bize söyleyin, biz de bilelim. Bankalar kötüyse söyleyin, "Şu banka kötü." Hiç olmazsa biz de gidip oraya mevduat yatırmayalım, vatandaş mevduat yatırmamasın. Eğer öyle bir şey yoksa o zaman o bankaya yazık değil midir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ayaydın'a teşekkür ediyoruz.

Bu arada sorunuzu da sormuş olduğunuz değil mi? Soru-cevaplarda...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Sordum, sordum efendim. Oradan da tasarruf ettim.

BAŞKAN – Sayın Oral, buyursunlar.

SÜMER ORAL (Manisa) – Sayın Başkan, sizi, Sayın Bakanı, değerli milletvekili arkadaşlarımı, bugün bütçesini görüşmekte kurumların kıymetli temsilcilerini ve basınımızın kıymetli mensuplarını da saygı ve iyi dileklerle selamlıyorum.

Sayın Başkan, Hazine Müsteşarlığımız ekonomi yönetiminin temel kuruluşlarından biridir. Hazineden Sorumlu Sayın Bakanın aynı zamanda Başbakan Yardımcısı olarak ekonomik koordinasyonun da başında bulunması nedeniyle buradaki tartışmaların sadece Hazine ile sınırlı kalmayıp ekonominin tümünü kapsar tarzda sürdürülmüş olması tabiidir. Bugün ülke ekonomisinin öncelikleri bellidir: Sürdürülebilir bir büyümeyi sağlamak, bunu temin edecek ortamı oluşturmak, enflasyonu tek haneli ve makul bir düzeye çekmek, dış dalgalanmalara karşı ekonomik bünyeye direnç kazandırmak. Nitekim, önceki program ve bütçelerde olduğu gibi, 2015 ve 2017 yıllarını kapsayan orta vadeli programda da bu konulara öncelik verilmiştir. Ancak, bu beklentilerin yakalanabilmesinin ön şartı kamu kesimi finansmanın yani kamu maliyesinin güçlü bir yapıda olması ve bu yapının korunmasıdır. Meselenin temeli, kaynaktır, kaynak sorunudur, kaynak bulacaksınız ve bunu yerli yerinde kullanacaksınız. Esas temel mesele bu.

İki gündür, hatta üç gündür arkadaşlarımız zaman zaman bu Cumhurbaşkanlığı binası üzerinde durdular. Ben ayrıntılarına girmeyeceğim ama olmasa daha iyiydi, hoş bir şey olmadı. Bu kadar kaynak sıkıntısının olduğu ve toplumumuzun dışından, tırnağından biriktirerek, borçlanarak ödediği vergiler çok daha sağlıklı yerlere kullanılabildi çünkü Cumhurbaşkanlığı Köşkü bir cumhurbaşkanının görev yapması için yeterlidir, bugüne kadar da yapılmıştır ve bir yer sıkıntısı da çekilmemiştir.

Sayın Başkan, güçlü ekonomilerin temelinde, zemininde dengeleri yerinde oturmuş, sağlıklı bir kamu maliyesi bulunur. Bütün güçlü ekonomilerin kamu maliyeleri sağlıklı bir yapıdadır. Avrupa Birliği üyelerinin uymak zorunda olduğu Maastricht Kriterleri ve euro bölgesinde aranan pacte de stabilitenin de temel amacı mali disiplin ve mali kesimin sağlıklı bir yapıyı muhafaza edebilmesidir.

2000 yılı başında ülkemizde başta Merkez Bankası olmak üzere, bankacılık sektöründe ve kamu finansmanı alanında önemli ve köklü adımlar atıldı. Atılmış olan adımları burada bir kere daha tekrarlamak istemiyorum. Memnuniyetle ifade edeyim ki 21'inci asrın ilk on yıllık döneminde Türkiye bu her iki alanda da ciddi gelişmeler kaydetti. 2015 yılı bütçesini tartışmakta olduğumuz şu günlerde yani 2015 yılına girerken ekonomide ve kamu maliyesinde dikkat çeken konuları tepe noktaları itibarıyla şöyle sıralamak mümkün: Bunların birincisi, arka arkaya son üç yılda ekonomide büyüme potansiyel düzeyinin altında kalmıştır. 2012'de yüzde 2,1, 2013'te yüzde 4 ve 2014'te yüzde 3,4 oldu. Yani, üç sene arka arkaya bu rakamlarla büyüme karşımıza çıktı. Bu oranlar yılda yüzde 7'ler düzeyinde bir büyüme ihtiyacı olan ülkemiz için kabul edilecektir ki son derece yetersizdir. Bu seviyede bir büyüme oranını elde etmek için dahi ciddi dış kaynak kullanıldı.

Bir diğer konu, iç tasarruflarda ciddi gerilemeler devam ediyor. Ekonomimizin temel sorunu da budur. Buna mutlaka bir çare bulunması gerekir. Ancak, bunun çok kolay olmayacağı da görülüyor, konjonktür de pek müsait seyretmiyor. Her şeye rağmen sıcak paraya daha az ihtiyaç duyulacak bir büyüme modeline doğru gidilmeli. Özellikle, FED'in son kararı da dikkate alınırsa burada yeni bir model oluşturulması gerekli oluyor.

Bir diğer üçüncü konu, enflasyon bir türlü istikrarlı bir yapıya kavuşturulamadı. 2003 yılında yüzde 18 seviyesinde olan enflasyon geride bıraktığımız kesintisiz on bir yılda hedeflenen orana çekilemedi. Enflasyonun ekonomi üzerindeki maliyeti yüksek, büyüme ve enflasyon oranında on iki yılda kalıcı sonuçlar alınabilmeliydi. Yapı bakımından bize benzeyen ülkeler genelde daha iyi noktalarda. 2008 yılı öncesi global ekonomideki her zaman kolay kolay ele geçmeyecek olumlu konjonktürden ne yazık ki yeteri kadar yararlanamadık. Yapısal düzenlemeler ihmal edildi ve bugün yeniden bir yapısal düzenleme girişimlerinin o kadar kolay olacağını söylemek mümkün değildir. Yapısal düzenlemelerin ihmal edilmesinin yanında, daha önce yapılmış olan yapısal düzenlemelerin getirdiği kazanımlardan da geri adımların atıldığı görülmüştür.

Sayın Başkan, burada bir konu üzerinde daha durmak istiyorum. Bütün açıklamalarda hep 2000 ve 2014 dile getiriliyor. 2014 yılından önceki yıl 2002 yılı değildir yani 2002'den sonra 2014 meydana gelmiyor. Bu aradaki yılın potansiyelini bir ortaya koyun; sizin esas döneminiz bu. 2002 olabilir, 2002'yi önceki yılları da dikkate alarak ele almak lazım. "2002 şuydu." deyip "2015'te bu." demenin ne anlamı var ki? Yani, bundan nasıl bir anlam çıkıyor. Aradan on iki

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 80

yıl geçmiş, on üç yıl geçmiş, onun hakkı verilip verilmediğini, yapılanları ortaya koymak lazım. Yani, 2002'de daha kötü, 2014'te daha iyiye bu size ne kazandıracak ki? On iki yıl ne oldu? Kesintisiz bir dönem. O dönemin potansiyeli ortaya koymak lazım. Yoksa böyle devamlı suretle 2002'du şuydu... 2002'yi koyuyorsanız 2001'i, 2000'i de koyup, 2000'de neydi, 2002'de ne olduğunu da getirip... Yani, fotoğrafın ille bir kısmını keserek yarım göstermek yerine tümü gösterilse sanıyorum çok daha haklı bir değerlendirme olur.

Sayın Başkan, bütçe açığının düşük düzeyde seyretmiş olması iyi bir şey ama düşük düzeyde seyretmiş olması, bütçenin sorunları olmadığı anlamına da gelmez. Bir defalık gelirler, özelleştirme, 2/B arazi satış gelirleri, vergi affı ve yıl içi gelir tedbirleri bütçe gelirleri içinde son zamanlarda ağırlık kazanıyor. Bunlar sürekli ve asli gelirler gibi görülemez ve geçici niteliktedir. Bütçelerin gelir ve gider ayaklarındaki yapısal dengelerde yaşanan bozulmalar göz ardı edilmemeli. Dengesizliklerin birikimine de kesinlikle imkân sağlanmamalı. Bugün bütçenin gelir ayağının özellikle asli ve sürekli geliri olan vergi yapımızın daha kaliteli olduğunu söylemek herhâlde mümkün olmayacaktır.

Bir başka göze çarpan konu: Ekonomi hâlen kırılan yapısını koruyor. Dış finansman ihtiyacının 2015 yılında gene ciddi boyutlarda olacağı anlaşıyor. Sayın Bakanın açıklamasında cari açığın 45 milyar dolar civarında olacağı ifade ediliyor yani borç ödemeleri de 160 milyar civarında olacağı bilgisine sahibim yani anlaşılan 200-210 arasında değişebilecek 2015 yılında dış finansmana ihtiyacımız olacaktır.

Bir başka konu: Kamu-özel iş birliği projeleri büyük boyutlara ulaşıyor. Yap-işlet-devret, yap-işlet ve işletme hakkı devri yöntemleriyle yürütülen yatırımlar bir bakıma devlet yatırım bütçesinin yanında ikinci bir yatırım bütçesi oluşturuyor. Uygulama sözleşmeleri imzalanmış proje sayısının hayli kabarık ve projelerinin değerinin yüksek olduğu anlaşıyor. Bu konuda bende bazı rakamlar var ama çek etmediğim için onları ifade etmek istemiyorum. Uygulama sözleşmeleri imzalanmış, projelerin umarım maliyet-fayda analizleri sağlıklı biçimde yapılmış olsun. Sayın Bakanın bu konuda bilgilendirilmesine ihtiyaç var. Kamuoyunun bu projelerin finansman yapısı ve ileriye dönük getiri ve götürüsü hakkında yeterli bilgisi de yok. Bu konuda biraz daha kamuoyuna bilgi vermek isabetli olur diye düşünüyorum.

Son dönemlerde dikkat çeken bir konu da orta sınıfa biraz fazla yüklenildiği görülüyor. Özellikle elektrik, doğal gaz zamları ve dolaylı vergilerin artmış olması orta gelirin satın alma gücünü bir miktar geriye çekmektedir. Bu da fevkalade önemlidir. Bu konuda da biraz daha hassas olmakta büyük yarar vardır.

2003 yılı bütçesinin, yani AKP'nin ilk bütçesidir, sunuşunda o günün Maliye Bakanı Sayın Unakıtan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜMER ORAL (Manisa) – ...vergi gelirleri içinde dolaylı vergilerin payının yüksek olduğu, bu oranın mutlaka aşağıya çekileceği belirtilmişti Sayın Bakan tarafından. Ancak o tarihte yüzde 65'ler düzeyinde olan, yani vergi yapımız içinde, vergilerimiz içerisinde yüzde 65'lik ağırlığa sahip olan dolaylı vergiler geçen on iki yılda yüzde 5 ile 6 arasında bir puan artışına sahne olmuştur. Bu gelişme de bize beyanlardan çok icraatın önemli olduğunu gösteriyor. Yani o gün için verilen beyanat gerçekleşmiş değil. Umarız, bu yeni dönüşüm programları, bugün bir bölümü açıklanan programlar temenniye aşar ve ayağı yere basan tedbirlerle sonuç verir.

Sayın Başkan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sürenizi ikinci kez uzattım, lütfen toparlayın.

SÜMER ORAL (Manisa) – Evet, ekonominin borç durumu mukayese edildiğinde veya değerlendirmesi yapıldığı zaman daima kamu borcu üzerinde duruluyor, kamunun dış borcu. Oysa ekonominin borcu üzerinde durulması gerekir ve 2002 ile 2013 yılları arasında borcun büyük bir bölümü kamunun üzerinden alınmış ama özel sektörün üzerine yüklenmiştir. Mesela, gayrisafi yurt içi hasılasına göre 2002 yılında hazine ve KİT'in borç stoku gayrisafi hasılanın yüzde 79,8'i, özel sektörün borç yükü de 27,3; ikisini topladığımızda Türkiye'nin borçluluk oranı 107,1 idi 2002'de. 2013 sonunda bu yüzde 107,1 olan borç yükü yüzde 124,2'ye yükselmiştir. Tabii bu arada hazinenin ve KİT'in borcu yüzde 40'a inmiş, bu defa özel sektörün borcu da yüzde 83'e çıkmıştır. Bir buçuk sene önce, sanıyorum 2012 bütçesi sırasında da ifade etmiştim, en önemli konulardan birisi de hane halkının borcunun süratle artmış olmasıdır. 2002 yılında gayrisafi millî hasılanın 1,9'u ağırlığında olan hane halkı borcu 2013'te yüzde 21,2'ye çıkmış yani 10 katından daha fazla bir borç altına girmiştir ama bunu söylediğimizde hemen söylenen "Bu oran yok mu, bu oran Avrupa Birliğinde çok daha yüksek." deniliyor. Avrupa Birliğinde çok daha yüksek olması bizde hane halkı borcunun on bir, on iki yılda 10 kat artmış olduğunu ortadan kaldırmaz ki. Onların ortalama gelir seviyesi başka, şartları başka. Ama on bir, on iki yılda Türk vatandaşı 1,9'dan 21,2'lik bir borç yükünün altına girmiştir yani bunu ifade ediyoruz.

Sayın Başkan, şimdi, sözlerimin sonunda sanıyorum vaktimi de bir hayli doldurdum.

BAŞKAN – Bitti.

SÜMER ORAL (Manisa) – Kuruluşların sunuşlarına ben de baktım. Önümde de Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kuruluşunun 2015 yılı bütçe sunum konuşması kitapçığı var. Her şeyden önce, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun Sayın Başkanına geçmiş olsun diyorum ve bir an evvel sağlığına kavuşmasını temenni ediyorum. İnşallah en kısa zamanda da görevinin başına gelir. Ancak bu sunuş konuşmasına bakıyorum, sonunda diyor ki, anlatıyor, işte o yılın bütçesiyle ilgili bilgi veriyor: "Sözlerime son verirken 2015 yılı bütçesinin ülkemize hayırlı olmasını diliyorum, en derin saygılarımı sunuyorum." Kim? Ne kitapçığın başında var, ne sonunda var. Herhâlde BDDK hükmî şahsiyet yapmıyor bu sunuşu. Yani ya başında bir isim veya sonunda bir isim olmalıydı. Yani kim bu sunuşu yapıyor ve Komisyonumuza saygılarını sunuyor?

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Başkan yok.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bina, bina...

SÜMER ORAL (Manisa) – Yani buraya bir isim konulsaydı sanıyorum daha şık olurdu.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 81

Sayın Başkan, bütçenin ülkemize ve bu bütçeyi hazırlayan, tatbik edecek Hazine Müsteşarlığına da hayırlı ve uğurlu olmasını diliyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Açıklamalarınızdan dolayı biz de size teşekkür ediyoruz.

Sayın Tanal, söz sizde.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Başbakan Yardımcısı, sayın milletvekilleri, sayın bürokratlar, sayın basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Ben, Avukat Mahmut Tanal, Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Milletvekiliyim.

Biraz önce Sayın Oral'ın kaldığı yerden devam edeceğim ben. Evet, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun sunuş konuşması kaç sayfa? 10 sayfa. 10 sayfayı saydığımız zaman kaç satır? 94 satır. Kaç cümle? 25 cümle ve 12 sayfa. Yani 25 satırdan burada oluşan bir bütçe sunuş konuşması, toplam 25 cümle, 12 sayfa, 25 cümle.

Sermaye Piyasası Kurulu Başkanının ise 48 satır, 16 cümle. Biraz önce Sayın Mehmet Bey açıklamasını yaparken sır olduğu bankacılık, bilgilerle ilgili sır olduğu söylenildi.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Öyle diyorlar.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Öyle diyorlar.

Peki, Anayasa'mızın hükümleri uyarınca Meclis adına, yasama organı adına Sayıştay denetliyor. Sayıştay, yasama organına vekâleten denetliyor. Vekilin yaptığını asil olan milletvekili evleviyetle, öncelikle yapar yani bu vekâlet hükümleri uyarınca yaptığının göre yani bunun öncelikle, hem Anayasa'nın hükümleri uyarınca öncelikle yapılması lazım, bilgi verilmesi lazım. Bu açıdan bu kabul edilebilir bir durum değil Sayın Bakan.

Şimdi, ne deniliyor? Gayet rahat hukuk fakültelerinde manipülasyon suçu... Ceza Kanunu'nda hükümler var, manipülasyon nedir, manipülatör kime denilir, kimler manipülatör olur, bu manipülasyonla ilgili düzenlemeler Ceza Kanunu'nda var mı, aynı zamanda Sermaye Piyasası Kanunu'nda var mı, Bankacılık Kanunu'nda var mı? Gayet açık ve net. Burada bu manipülasyonu yasa nasıl düzenliyor? Fiyatın arz ve talebe göre oluşması gerektiği kuralının geçerli olduğu bütün piyasalarda fiyatı etkilemek için arz ve talep dengesiyle oynamaktır. Bunlar sermaye piyasası araçlarının arz ve talebinin yanlış, yanıltıcı biçimde etkilemeye elverişli ya da sermaye piyasası araçlarının fiyatlarının yapay veya normal olmayan şekilde oluşmasını sağlayan sözlerdir, açıklamalardır.

Peki, bunu yaparken nedir? Bir bankada kimler olur? Mudiler olur. Şu anda mesela bankayla ilgili, Sayın Cumhurbaşkanlığı Sayıp Recep Tayyip Erdoğan, isim veriyorum, toplantı veriyorum, bankanın da vereceğim, hepsini. TUSİAD konuşmasında, Yüksek İstişare Konseyi toplantısında Bank Asya için "O banka zaten batmıştır." diyor. Bir ülkenin Cumhurbaşkanının devletin birliğini, beraberliğini kollama, koruma görevi var. Anayasa'nın emredici hükümleri. Netice itibarıyla, bu bankaya yatırım yapan mudiler var, küçük küçük mudiler var ve bu banka, bir dönem, Hükûmetiniz tarafından bugüne kadar, 17 Aralık tarihine kadar resmî banka hesaplarınızın bulunduğu banka aynı zamanda yani kamu kurumlarının, kuruluşlarının hesap açtırdıkları, hatta iş adamlarını yönlendirdiğiniz banka, kredi aldığınız banka. Bu söylemlerle birlikte, bu sefer, bunlara bu paraları çekin, yoksa bu banka şöyle oluyor, böyle oluyor. Hem işverenleri tahrik edildi, işverenlerine baskı yapıldı ve banka da bu sefer ne yaptı? Verdiği bazı kredileri zamanı dolmadığı hâlde Bankacılık Kanunu hükümleri uyarınca... Çünkü BDDK onu da söylüyor, "Kardeşim sen, herhangi bir şey olursa mevcut olan hükümler uyarınca, süresi dolmadan da, imzalamış olduğunuz kredi sözleşmeleri uyarınca muaccel hâle getirebilirsin." deniliyor. Kredi kullanan insanlar sıkıntı yaşadı, banka sıkıntı yaşadı. Sermaye düşmanlığı olur mu? Bu bir sermaye düşmanlığıdır, vatan hainliğinden farkı yoktur bunun. Ne açıdan vatan hainliğinden farkı yoktur? Çünkü dünya kamuoyunda yatırım yapmak isteyen para sahipleri hukuki güvenlik ister. Hukuki güvenliğin olmadığı yerde yatırım olmaz. Netice itibarıyla, hukuki güvenlik olmayınca yarın öbür gün sıra hangi bankalara gelir, ne olur denildi ve gerçekten bunun üzerine sıkıntılar yaşandı. Nerede yaşandı? Ekonomi piyasasında yaşandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir zahmet...

AYDIN AĞAN AYAYDIN (İstanbul) – Çok kısa oldu.

BAŞKAN – Nasıl?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Süre çok kısa geldi.

BAŞKAN – Beş dakika biliyorsunuz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim.

Bitiriyorum Sayın Başkan yani o kadar şey değilim, kusura bakmayınız, bitireceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani burada, netice itibarıyla, Sermaye Piyasası Kanunu'nun 47'nci maddesi, Sermaye Piyasası Kanunu'nun 107'nci maddesi, yine Bankacılık Kanunu'ndaki hükümler uyarınca, bu bankayla ilgili bu söylemler, hem iktidardaki bakanların hem Cumhurbaşkanının, bunlar aynı zamanda suç teşkil ettiği hâlde bugüne kadar neden suç duyurusunda bulunmadınız veya bulundusanız, ben atladıysam özür dilerim, bana bunu açıklar mısınız? Bu, görevi kötüye kullanma değil midir? Bu görevi kötüye kullanma değilse nedir? Görevi ihmal mi diyeceksiniz yoksa "Efendim, bizim de üstümüzde baskı vardı, arkadaş, ne yapalım, ya baskı nedeniyle biz yapamadık." Ha, bunu da söylerseniz, size o zaman ben şunu söylerim gayet rahat: Yani bizim Anayasa'mızın... Rahmetli Profesör Doktor Şeref Gözübüyük vardı Anayasa hukukunda. Burada hukukçu olan arkadaşlarımız, Siyasalda okuyan arkadaşlarımız mutlaka Şeref Hocadan -nur içerisinde yatsın- okumuşlardır. Sayfa 67, 66'da şunu yazar, faşizmin özelliklerini yazar: "Tek kişinin söylediği laf gerçekten o bir kanunsa, kimse çıkmıyorsa o faşizmin özelliklerindendir." der.

Sorularda soruları soracağım ama eğer izin verirsiniz bir iki dakikada belki bitirebilirim ama...

BAŞKAN – İmkânı yok yani bu defa çok şey olacak.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – O zaman sorularda da hakkımı kullanacağım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 82

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki.

Ben teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Susam, sizin de mikrofonunuzu açıyorum.

Buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bütçelerini görüştüğümüz değerli kurum temsilcileri, çalışanları, basının değerli temsilcileri; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle şunu söylemek istiyorum: Makro düzeydeki değerlendirmeler ve verilerle ilgili, arkadaşlarımız önemli değerlendirme ve eleştirileri yaptılar ama ben, burada, piyasanın içinde bulunduğu koşulları, özellikle de esnafı, sanatkârı, küçük sanayiciyi, bu anlamıyla KOBİ'leri, organize sanayi sitelerinin içinde bulundukları koşulları sizlerle paylaşmak istiyorum Sayın Bakan. Sizin bu piyasalardan çok uzak olmamanız gerekir, en azından aile ilişkileriniz nedeniyle bu piyasaların içerisindesiniz.

Bakın, sunuş konuşmanızda dediniz ki: “Esnaf ve sanatkâra kredi desteği verdik.” Gerçekten esnaf ve sanatkâra bugün hükümetler tarafından verilen destek kefalet kooperatifleri aracılığıyla kullandırılan yüzde 4-5 aralığındaki faiz ve bunun karşılığında sizin ödediğiniz 580 milyon liraya varan destektir ama kaç kişi kullandığına bir bakın, oradan bir değerlendirme, bir analiz yapalım. 126 bin kişi kullanmış. 1 milyon 200 bin esnaf var. 1 milyon 200 bin esnafın şimdi kefalet kooperatifleri vasıtasıyla kullandığı 126 bin kredi. Bunların bir kısmını da daha önce almış oldukları borçları ödemek için tekrar kullandıklarını düşünürseniz -çünkü bir kişi 2-3 tane kredi kullanabilme şansına sahiptir- toplam meblağını böler. Bu anlamıyla bu noktada bunun sıkıntısı şudur: Piyasada esnaf ve sanatkâr kredi kullanabilecek durumda değildir, sicili bozulmuştur, ciddi bir şekilde, gayrimenkul ipoteği verse bile, kredi alamayacak durumdadır, bu ciddi bir sıkıntı noktasındadır.

Perakende piyasası tekelleşme noktasına gitmektedir Sayın Bakan. Büyükşehirlerde yüzde 70 “organize perakende” dediğimiz perakendecinin eline geçmiş, Türkiye ortalaması ise yüzde 55 civarındadır. “Organize perakendeci” dediğiniz olay nedir? “Organize perakendeci” dediğiniz olay, ismi çok güzeldir ama piyasayı regüle eden, düzenleyen ve piyasadaki her türlü satışı elinde tutabilen organizasyonlardır. Bu, sadece küçük işletmeler için tehlike değildir, ülkenin üretim politikasını belirler. Eğer bir pazarı organize bir güç eline geçirmiş ve o raflara hangi ürünün konulacağına ve satılacağına karar veriyorsa, AVM'lerde hangi marka mağazalar açılacağına karar veriyorsa sizin üretim biçiminiz ona göre şekillenecektir. Bugün üretimiyle ilgili bu şekillenmede üretim gücünü etkileyecek diye bazı fabrikalar bu satış zincirlerini satın almaktadırlar, hem de çok yüksek miktarlar vererek. Bu noktada son dönemlerdeki – isimlerini saymayayım ama siz de çok iyi biliyorsunuz- bu zincirler büyük üretici firmalar tarafından satın alınmaktadırlar. Burada giderek de bu organize perakendenin finansmanı da pazarı ele geçirmek için bazı fonlar tarafından sokak aralarına açılan mağazacılığı teşvik eden bir fondan alınmış yüksek paraların hiçbir kâr marjı bakmadan yeter ki pazara istediği metrekareye, istediği sayıya ulaşabilmesi için finans kuruluşları tarafından desteklenip daha sonra da bu metrekareye ulaşmış noktaların büyükler tarafından satın alınmasıyla pazarın ele geçirilmesi noktasına gelmektedir. Bu, bir ülkenin ekonomisi için çok ciddi bir kırılma ve çok ciddi bir risktir. Nasıl ithalata dayalı bir büyüme organize sanayileri ve KOBİ'leri zor durumda bırakıyorsa, onların ithalata dayalı bir büyüme karşısında üretimden vazgeçip ithalatçı konuma geçiyorsa ve sanayi odası başkanları ithalatçı olduk noktasında bir şikâyet ediyorsa aynı şeyi perakende piyasada da böyle bir noktaya gelmiştir. Bu anlamıyla piyasalarda ciddi bir yangın yeri vardır, çarşılarda çeklerin ödenmediği, siffah etmeden dükkanların kepenklerinin kapatıldığı ciddi bir sıkıntının yaşandığına dikkatinizi çekmek istiyorum. Makro rakamlarda belki farklı şeyler çıkarabilirsiniz ama çarşıya, pazara çıktığınız zaman küçük sanayi sitelerine çıktığınız zaman...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Susam, tamamlar mısınız.

Buyurun.

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) – Müsaade ederseniz tamamlayacağım.

İkinci bir konu: Sayın Bakan, bu tehlikeyle birlikte ticaret hayatında üretici ve yatırımcı açısından hukukun, adaletin ve aynı zamanda girişim ruhunun bir ekonomi için vazgeçilmez olduğunun altını çizmek istiyorum. Bunu siz de sözlerinizde son zamanlarda çok dillendiriyorsunuz ama Türkiye'de aynı şekilde küçük işletmeler açısından hem hukuk hem adalet hem de girişimcilik açısından ciddi sıkıntılar vardır. Bu denetimden finansa ulaşmaya, teşviklerin kullanılmasından diğer desteklere kadar her noktada küçük işletmeler bunlara ulaşma noktasında değildir, hele hele son dönemlerde siyaseten yapılan uygulamalar bu anlamıyla çok ciddi şekilde piyasada özgürlükçü ruhu, girişimcinin aradığı hukuk sistemini, adaleti ortadan kaldıran noktaya gelmesinin önüne geçilmesini bu bütçe görüşmeleri sırasında size bir defa daha hatırlatmak istiyorum. Bu noktadan işe bakmanız gerektiğini düşünüyorum.

BDDK'yla ilgili bir şey söylemek istiyorum. Tüketici Yasası'nı çıkartırken BDDK'yla ilgili olarak dedik ki: “Tüketicuyu koruyacak şekilde” diye yasanın içine bir söz koyduk ve bankaların aldığı tüketiciden çeşitli adlardaki paraların önüne geçilmesi için BDDK'ya bakanlık görevi verdi. Ama görüyorum ki gene 20 tane çeşitli adlarla tüketiciler adına paralar bankalar tarafından alınmakta ve maalesef bu ülke ekonomisinde dikkatinizi çekmek istediğim bir nokta var, vergi sıralamasında ilk 8'de banka, ikinci 9 ve 10'da da iletişim şirketlerinin olması üretimden kopuk, rant ve sermayeye dayalı, sıcak paraya dayalı bir ekonomiye doğru küçükleri ezen makro düzeydeki paranın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET ALİ SUSAM (İzmir) - ...makro ekonomide ve bu pazarda küçüklerin giderek piyasadan uzaklaştığı bir duruma gidiyor. Diyebilirsiniz ki “Dünya globalleşiyor, bu pazarda küçüklerin şansı yok.” Bu doğru bir şey değildir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 83

Küçükler hem ticaret açısından hem üretim açısından bizim fidanlıklarımızdır. O fidanlıklar eğer gelişip serpilmiyorsa gelecek açısından bu ülke ekonomisinde gelecek yoktur. Bu anlamıyla bu bütçede dikkat etmeniz gereken, bu bütçede desteklemeniz gereken bu anlayışla bu küçük işletmeler ve esnaf sanatkârın içinde bulunduğu durumlardır. Bu anlamıyla bu duygularımı herhâlde size aktarmaya çalıştım. Hukukun, adaletin, özgürlüklerin, bağımsız kurumların adaletle davrandığı bir düzenin sağlanmasında bu bütçenin uygulayıcısı olarak size büyük görevler düştüğüne inanıyor, bütçenizin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Susam.

Şimdi Sayın Vahap Seçer.

Buyurun Vahap Bey.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bütçe görüşmeleri başladığından bu yana hep bir plan tartışması var. Planlar, eylem planları uçuşuyor. Sürekli işte orta vadeli plan, revize edilen bir orta vadeli plan, Onuncu Kalkınma Planı'yla mukayeseler, 2023 Türkiye vizyonuyla mukayese ve bir günde Sayın Başbakanın Öncelikli Dönüşüm Programı Eylem Planı diye kamuoyuna, topluma umut pompalayan yine bir eylem planı karşımıza çıktı. Rakamlar konusunda tekrar rakamları, tabloları önüme alıp birtakım mukayeseler yapmak istemiyorum, büyüme, enflasyon, cari açık, ihracat, işsizlik... Şuna bakmak istiyorum: On iki yıllık bir süreç, iktidar süreci var. Tabii bütçe görüşmeleri önceki hafta pazartesi günü Sayın Maliye Bakanının sunumdan sonra, burada bütçeye ilişkin bazı değerlendirmeler yapıldı. Orada da genelde özellikle Orta Vadeli Plan, Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı, 2023 hedefleri vesaire bu tip karşılaştırmalar oldu, rakamlar üzerinde aslında değerlendirmeler oldu. Ben bunu şuna benzetiyorum: Bugün de Sayın Başbakanın yine bir Eylem Planı açıklaması oldu. Gerçek söylüyorum bunu, tüm samimiyetimle, inanarak söylüyorum, bir vatandaş olsam şöyle algıladım: On iki yıldır bir iktidar var ve beni yönetiyor. Belirli taahhütlerle yola çıkmış on iki yıl önce, işte temel üç ana başlık hâlinde siyaseten çok kullanılan yolsuzluklar, yasaklar, yoksulluk vesaire bunlar ortadan kalkacak. Rakamlara dair birtakım hedefler koymuştunuz ta on iki yıl önce, işsizlik azalacak, enflasyon düşecek, cari açık derdi olmayacak, ihracatımız patlayacak, istihdamda büyük mesafeler alacağız, sanayide geliştireceğiz vesaire vesaire. Ama bugünkü değerlendirmeler on iki yılın aslında heba olduğunu gösteriyor yani bugün hâlâ işsizliği 9,8 olarak tablolarda izliyoruz. Yani on iki yıl önce işsizlik bundan çok daha fazla yüksek miktarlarda değildi. Sizin iktidar olduğunuz 2002 yılının Kasım ayında Türkiye'ye yeni yeni aslında toprağın altına gitmişti, bırakın yüzünde yer ile yeksan olmuştu. Yeni bir kıpırdanma ve gerçekten ekonomik anlamda da dünya konjonktüründe güneşli havaya denk geldiniz tabiri caizse. Bir süreç yaşandı. Şimdi, o günden bugüne ne değişti reel olarak? Aslında sorunlar aynı. Ekonomik anlamda sorunlar aynı, siyasi anlamda çok önemli geriye gidişler, pozitif anlamda değil ama negatif anlamda dramatik değişiklikler oldu. Bugün Sayın Başbakan da öncelikli olarak yapısal dönüşümleri beş ana başlık altında incelediğini ifade ediyor, orada çarpıcı birtakım başlıklar var. Bunlardan birincisi örneğin siyasal istikrarın sürdürülmesi. Şimdi cumhuriyet tarihinin en önemli yolsuzluk iddialarının, operasyonların olduğu bir süreç sizlerin değişimiyle. "Bize operasyon yapıldı." diyorsunuz. Bizler diyoruz: "Ortada yolsuzluk var, bunun kanıtları var, dinlemeler var, çok ciddi emareler var." Bu, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde görülmemiş bir durum. Dönemsel olarak yolsuzluklar oldu, bakanlar yargılandı, Yüce Divana gitti, mahkûm olanlar oldu, beraat edenler oldu ama bu kadar köklü bir yolsuzluk meselesini Türkiye hiç konuşmadı. Aşağı yukarı aynı jenerasyonuz, ben hatırlıyorum, bilmiyorum siz hatırlıyor musunuz?

Devlet içerisinde bir paralel yapı -bu da Sayın Başbakanın, eski dönem Başbakanın şimdiki Cumhurbaşkanının deyimiyle söylüyorum- mevcut Türkiye Cumhuriyeti devletinin o devlet yapısına, o mekanizmasına alternatif bir paralel devlet yapılanması oluşmuş bu on iki yılda ve bunlar sizin devri iktidarınız süresi içerisinde oluyor.

Yargı bağımsızlığından söz edemiyoruz. Bunu siz söylüyorsunuz, biz değil, muhalefet değil. Diyorsunuz ki: "Yargı birilerinin elinde. Biz onu söküp almaya, kurtarmaya çalışıyoruz." Bunu ikrar ediyorsunuz.

Güvenlik ayaklar altında, emniyet teşkilatına aynı şekilde bir değerlendirme, suçlama yapıyorsunuz ve siyasi istikrardan bahsediyorsunuz.

Dış politika zafiyeti: 2 milyona yakın misafirimiz var; 4,5 milyar bugüne kadar -Sayın Şimşek'in açıklaması- harcanan para 2011'den bu yana. 52 milyar TL toplam bütçe içerisinde Türkiye'nin yeni güvenlik konseptindeki bütçesi; emniyet teşkilatı, jandarma teşkilatı, MİT teşkilatı, Millî Savunma Bakanlığı vesaire, vesaire.

Şimdi, Türkiye 'de bir savaş hâli yaşanıyor hem iç barış tehdit altında... Bunu da maalesef Hükûmetinizin sözcüleri körüklüyor. Türkiye, çok kültürlü bir ülke, çok renkli bir ülke. Bunları kaşındığınız zaman çok rahat, hiç zahmete girmeden birtakım provokatif hareketlerle gerçekten tarihe geçecek önemli krizlere sebebiyet verebilirsiniz, acılara sebebiyet verebilirsiniz, iç çatışmalara sebebiyet verebilirsiniz ama bunu fütursuzca devletin en tepesinde, devletin birliğini koruma görevine sahip insan yapıyor, Sayın Başbakan yapıyor, Sayın Cumhurbaşkanı yapıyor. Zaman zaman Sayın Bakanlar da ona ayak uyduruyor. Şimdi, böyle bir ortamda nasıl bir siyasi istikrardan bahsedeceğiz?

Cumhurbaşkanlığı sembolik bir makam, Anayasa'dan aldığı yetkiyi kullanıyor, devletin tepesinde, başkomutan. İcra makamı Hükûmet, yürütme. Çünkü, burası, Türkiye çoğulcu parlamenter sistem. 1 milyar 370 milyon TL bu Sayın Cumhurbaşkanının, sembolik makamı meşgul eden Sayın Cumhurbaşkanının ikametgâhına harcayabiliyorsunuz. Nerede istikrar? Türkiye bu kadar zengin değil? 52 milyar TL faiz ödeyeceğiz. Her sene 52 milyar, 50 milyar, 55 milyar faiz ödüyoruz, 45-50 milyar dolar cari açık veriyoruz. Dış ticaret açığımız 100 milyar dolar. 10 bin dolar millî gelirimiz var. Türkiye 'de yüzde 10 zengin yüzde 78'lik refahı cebine indiriyor. Bu, on yıl önce yüzde 60-65 seviyelerindeydi. Şimdi, nerede bir istikrardan söz edebiliriz? Cebimizde paramız var mı? Yok. Geleceğimiz, umudumuz var mı? Yok. Güvenliğimiz var mı? Yok. Çocuğumuza gerçekten güvenli bir Türkiye, yaşanabilir bir Türkiye, sosyal devlet, hukuk

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 84

devleti, demokratik devlet, özgür devlet, laik devlet bırakabileceğimizi umut eden var mı? Burada bürokrat arkadaşlarımız var. Dürüstçe düşünelim.

Şimdi, siz umut pompalıyorsunuz, veriyorsunuz, "Efendim, on yıl içerisinde şu olacak, bu olacak."

Şimdi dokuz ana başlık altında bazı sektörel bazda değerlendirmeler, öncelikli planlar yapılmış. Ondan önce insan kaynağının geliştirilmesi bu da önemli. Diyor ki: "İnsan odaklı kalkınma." Yahü, bütün okulları imam hatibe çevirdiniz. Ben meslek teknik okulu mezunuyum, geçtiğimiz günlerde okuluma gittim, Allah sizi inandırсын, rutubet kokuyor ya. Siz sanayileşmeden, kalkınmadan, kaliteli ara eleman yetiştirmeden bahsediyorsunuz, eğitimden, öğretimden bahsediyorsunuz. 176 üniversite var; kafası bozulan cemaat üniversite açtı, kafası bozulan zengin üniversite açtı, önüne gelen üniversite açtı. Herkes kendi dünya görüşünü öğrencilerine dikte etmek için saldı paraları üniversiteler açıldı. Bize mesajlar gelir her gün, falanca meslek grubu; atanamıyoruz, iş bulamıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Seçer, toparlarsanız lütfen.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Siz umuttan bahsediyorsunuz, siyasi istikrardan bahsediyorsunuz, ekonomik gelecekten bahsediyorsunuz.

Şimdi, bir haber geldi Ermenek'teki madencilere ulaşılmış; sanıyorum, 2 madenci kardeşimizin, maden emekçisinin cenazesine ulaşılmış. Biraz sonra da Sayın Bakan açıklama yapacaktır. Burada var "Madencilik yurt içinde faaliyet alanı olmaktan çıkartacağız..." Biz burada otuz sekiz gün torba yasada çalıştık. En çok konuştuğumuz konu çalışma hayatına ilişkin düzenlemelerdi, Soma'dan kaynaklı. Nasıl bir madencilik? Nasıl bir iş güvenliği, işçi sağlığı? Boşa çalışmışız. Yasayı çıkart, yönetmeliği çıkart, uygulayan yok. Şimdi, biz bunu beceremedik, kusura bakmayın, madencilikten vazgeçiyoruz.

Ben şunu söylemeye çalışıyorum: Yani bunlar, kusura bakmayın ama bana hikâye gibi geliyor, bunlar hikâye gibi geliyor, Andersen'den masallar. Bu rakamlar tutmayacak.

BAŞKAN – Bir toparlarsanız Sayın Seçer.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Umud ediyorum, umut ediyorum bu endişemiz boşadır. Türkiye'yi iyi günler bekliyor olsun. İnşallah bu bütçeniz de hayırlı olsun.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Çetin...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Başbakan Yardımcımız, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, değerli bürokratlar, değerli basın emekçileri; gecenin bu saatinde hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de Elâzığ'da yeni krom madeni çalışması sırasında kaya altında kalarak yaşamını yitiren işçimize Allah'tan rahmet diliyorum. Ermenek'te yaşamını yitiren -öyle anlaşıyor ki yaşamını yitirdi madencilерimiz- onlara da Allah'tan rahmet diliyor, tüm ailelerine başsağlığı diliyorum, acılar yeniden tazelenme aşamasında.

Tabii ki, bütçe görüşmelerinin dördüncü günündeyiz. Sunumla birlikte beş tam gün, gece yarılarını aşan sürelerde çalıştık. Biraz evvel Sayın Seçer'in söylediği gibi, sunulanla yaşanan arasında korkunç farklılıklar var, o farklılıklara dikkat çekmek istiyorum ben. Gerçekten, arkadaşlarımız konulara ilişkin kapsamlı açıklamalar yaptılar. Yani Hazine Müsteşarlığımızın ve bağlı kuruluşlarının bütçesini görüşüyoruz. İşte, borçlarımız orta yerde. Önceki gün arkadaşlarımızdan bir tanesi işte kişi başına millî gelirin 3.490 dolardan 10 bin doları aştığını, burada övünerek anlattı. Ben de cevap olarak kendisine borçlardaki artışı söyledim. Evet, dolar kişi başında 3,1 kat artmış ama -her ne kadar Başbakan Yardımcımızın sunumunda borçlarda bir azalma olduğu anlaşıyorsa da- artış oranının borçlarda 3,4 kat olduğunu kendisine buradan izah etmeye çalıştım. Tabii bunları rakam rakam verecek değilim bu kısa süre içerisinde ama isteyen arkadaşlar önceki günkü konuşmalarımızda bunları görebilirler.

Tabii, sadece sorun bu da değil. Şimdi, bütçe yapıyoruz. Yasa gereği bundan önce, ekim ayı başında Orta Vadeli Program açıklandı. Orta Vadeli Program'ın 78'inci paragrafı "Yurt içi üretimde işgücü, enerji ve ulaşım gibi alanlarda üretim maliyetlerinin düşürülmesine yönelik tedbirler kamu-mali dengeleri gözetilerek uygulamaya konulacaktır..." Evet, Hükümet, resmen, "İşçi ölümleri devam edecektir." diyor. İşgücü, enerji gibi, ulaşım gibi üretim maliyetinin bir unsuru olarak görülüyor ve hâlâ bastırılacağı... Ki neresini, nasıl bastıracağını merak ediyorum. Maliye Bakanı söyledi kayıt dışı ekonomi yüzde 37-38'ler seviyesinde, orada çalışanlar asgari ücrete muhtaç. Çalışanların yüzde 48'i asgari ücretli seviyesinde. İşte, biraz evvel espri olsun diye söyledim: Memurlar 2014 yılı içerisinde 123 lira net artış sağladı, enflasyon yüzde 82 saptı. "Toplu sözleşme yapıldı, ne farkı?" diyerek memurlara dirsek atıldı, dirsek gösterildi. Bu yıl da, önümüzdeki yıl da enflasyon hedeflemesiyle imzalanan sözleşme arasında, yandaş sendikanın imzaladığı sözleşme arasında... Yüzde 3'lük zam alacaklar. Dolayısıyla, bir yanda gerçekten tuzu kurular oluştu, türedi zenginler çoğaldı. Medyanın da pompalamasıyla halk "Ülkemizde bir şeyler oluyor da bize niye yansımıyor?" diye merak ediyor ama oluşturulan baskı ortamından da sesini çıkaramıyor.

Şimdi, tabii ki vergi politikalarının burada dengeyi getirmesi gerekir. Başbakan yardımcılarımızdan birisine dün söyledik. "Dolaylı vergiler namert vergisidir." demişti Başbakan yardımcılığından önce, şimdi "Aynı sözümün arkasındayım." dedi. Dolaylı vergilere bir baktığınız zaman ülkedeki vergi gelirlerinin önemli bir bölümünü oluşturuyor. Ücretliler... Bakın, bir sayı yine vereyim, 2013 yılı rakamı net olduğu için o rakamı vereyim: Asgari ücret üzerinden beyan edilen ücretli sayısı 5 milyon 498 bin 362 kişi, bunlar gelir vergisinin yüzde 11,8'ini ödüyor. Asgari ücretliler dışındaki diğer ücretli kesim 38 milyar 496 milyon ödüyor, ki bunlar da gelir vergisinin yüzde 56,7'sini yani asgari ücretlilerle birlikte yüzde 68'i gelir vergisinin ücretliler tarafından ödeniyor. Beyanname veren 1 milyon 766 bin gerçek usulde gelir vergisi, 728 bin basit usule tabi mükellef, 1 milyon 545 bin kira geliri beyan eden toplam 4 milyon 39 bin gelir vergisi mükellefi ise 2013 yılında 367 milyar TL'nin yüzde 1,53'ünü ödüyor. Yani, gelir adaletsizliğini... Biraz evvel arkadaşım refaktan söz etti, refahı ülkenin yüzde 10'luk dilimi yüzde 77'sini, 78'ini alıyor, on yıl evvel yüzde 66,7 seviyesinde; rakam böyle.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 85

Şimdi, bütün bunlar yaşanırken on yıldan bu yana -ki ben 22'nci Dönemde de burada aynı masalları izliyordum- "cek"li, "cak"lı söylemlerle halkın gözünün boyanmasını nasıl başardığınızı, nasıl bir illüzyon yarattığınızı hakikaten merak ediyorum. Geçtiğimiz günlerde, geçtiğimiz torba kanun sırasında zaman zaman bu Komisyonunda arkadaşlar dediler ki: "Biz IMF'ye olan borcumuzu, 23,5 milyar dolarlık borcu sıfırladık." Ya, sıfırladın da, Sayın Bakan burada gerçekten dikkatimi çekti, 48'inci başlıklı zannediyorum. Övünüyoruz yani borç alabildik. 2014 yılında Hazine Finansman Programı'nda uluslararası sermaye piyasaları aracılığıyla sağlanması planlanan 6,5 milyar dolar tutarındaki dış finansman hedefi eylül ayı itibarıyla tamamlanmıştır. Yani, 2011, 2012 ve 2014 yıllarında Japon Yeni ihracından ve de iki ayrı kira sertifikası ihracından 3,2 milyar, yine Dünya Bankasından ve diğer bazı yerlerden borç bulunmuş. Bu borcu bulmanın sevincini konuşmanıza yansıtıyorsunuz. Diğer taraftan, çok hazin bir tablo. Bizim İşsizlik Sigortası Fonu'nun varlıklarının yüzde 90,27'sini kamu borçlanmasıyla kullandınız. Bu hangi kalemden? İç borç stoklarınızda var mı, yok mu, onu bilmiyorum. İşsizlik sigortasının uygulamaya girdiği Mart 2002'den Eylül 2014'e kadar, başvuran 5 milyon kişiden 3,5 milyonuna işsizlik ödeneği karşılığı 7 milyar 987 milyon ödenmiş ama kalan yüzde 90,27'si iç borçlanma aracı olarak kullanılmış. Dahası, özelleştirme gelirlerinden AKP'nin iktidarları döneminde 52 milyar dolar giriş yapılmış. Yani bütün bunlar devasa bir kaynak olarak elinizde kullanılmış. Kullanılan para, on-on iki yılda kullandığınız para -dün Başbakanlık ve Cumhurbaşkanlığı'nın bütçeleri görüşülürken de gündeme geldi, söyledik- cumhuriyet tarihinde kullanılan paraya neredeyse denk ama bunun büyük bir bölümü borçla dönmüş. IMF'ye 23 milyar dolar borç bitmiş ama işte burada söylüyorsunuz; brüt borç stokunuz 603,2 milyar olarak 30 Eylül tarihi itibarıyla Hazine Müsteşarlığınca duyuruldu. Yani bu borç nereden nereye geldi?

Şimdi, bütün her şeye rağmen, "cek"li, "cak"lı sunumlarınızdan anlaşılıyor ki esas sıkıntıyı, yükü bu bütçe döneminde de emekçiler, dar gelirli, sabit gelirli çekecekler. Sosyal yardım ve sosyal koruma kalemlerindeki zorunlu artış, onların yaşamlarını sürdürebilmeleri biraz da oya tahvil olarak, çok ince taktiklerle hesaplanarak -bugün sabahtan görüştük- gündeme getirilmiş ve uygulamaya sokulmuş.

Şimdi, ben bütün bunların yanında bir başka konuya girmek istiyorum. Siz, Sayın Bakan, gerçekten diğerlerinden biraz daha farklı, belli sorumluluklarınızı samimice gündeme getirebiliyorsunuz. Özellikle geçtiğimiz yıl 17 Aralık ve 25 Aralık'taki açığa çıkan o yolsuzluk ve hırsızlık olaylarından sonra... Tabii, ben kişisel olarak bir görüşümü açıklayayım: Uzun yıllar, uzun ince beraber yürüdüğünüz bir yolda, 17 Aralık operasyonlarından sonra ya da açığa çıkan durumdan sonra...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çetin, sürenizi hatırlayım da...

İZZET ÇETİN (Ankara) - ...paralel yapı diye suçladığınız yapıyla yollarınızı ayırdığınız gibi bir izlenimin de acaba bir tuzak mı olduğunu, büyük Kürdistan projesini perdelemek için milletin önüne böyle bir taktik olarak mı sunulduğunu zaman zaman düşünüyorum ve o nedenle o Bank Asya konusunda -isini de vererek söyleyeyim- BDDK'nın yaklaşımı ve özellikle de şimdiki Cumhurbaşkanının yaklaşımları kabul edilebilir yaklaşımlar değil. Herkes biliyor ki...

VAHAP SEÇER (Mersin) – Anayasal suç...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Evet, anayasal suç işlemiştir. Yani "BDDK kararını vermeli, aksi takdirde sorumlu olur." demek Bankacılık Kanunu'nun 82'nci maddesindeki "Hiçbir organ, makam, merci veya kişi kurumun kararlarını etkileme amacıyla emir ve talimatlar veremez." hükmüne aykırıdır. Cumhurbaşkanlığı sorumsuzluk içerisinde ülkeyi germekte ve bir bankaya belki de ilk kez bir devlet adamı batırmak için özel çaba içine girmektedir, ki böyle bir devlet adamının Türkiye Cumhuriyeti'ne yakışmadığını da herkes görüyor esasında ama korkudan kimse de bir şey söylemiyor. Tabii, bu konuda özellikle BDDK içinde olup bitenler ve yine Cumhurbaşkanının Başbakanken ekonomi danışmanının sizin hakkınızdaki söylemleri de kamu vicdanını rahatsız etmiştir. Yani "Ali Babacan hata yapmıştır, cezasını çekecektir." Diyerek/ jöleli bir bürokratin size karşı tavır alması da toplum vicdanını rahatsız etmiştir. Bunu da çok açıklıkla söyleyeyim.

Bütün bunlar olup biterken tabii bu kavga, gürültü arasında ezilen ne yazık ki yine emekçi kesim oluyor.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Esnaf, çiftçi...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Esnaf oluyor, çiftçi oluyor, dar gelirli kesim oluyor ve öbürü de... Ben işte Çamlıdere'nin köylerine gittiğimde saçağın altında bekleyen vatandaşla sohbet ediyorum; "Neyi bekliyorsun?"

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İZZET ÇETİN (Ankara) – Geçtiğimiz yıl sonbahardı. "E, biraz sonra kömür arabası gelecek, onu bekliyorum.

BAŞKAN – Sayın Çetin, ikinci defa uzatıyorum.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Siz hassasiyeti gösteriyorsunuz...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ben her şeye rağmen ülkemizdeki göstergelerin iyi olmasını, lafla değil gerçekten iyi olmasını arzuluyorum ve kaynaklarını iyi kullanılmasını arzu ediyorum.

Bütçenizin kurumunuza ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum .

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Çetin.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Başbakan Yardımcım, kurumların değerli temsilcileri, başkanları, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; ben de gecenin bu saatinde hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başbakan Yardımcım, geçen yıl hatırlıyor musunuz, bu Sayıştay raporları söz konusu oldu, siz "Daha ilk yıllar -2012 için ilk yıl demiştiniz- onun için raporlar yok." demiştiniz ama bu sene raporlar geldi, bu sene de raporlarla

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 86

ilgili olarak sizi etkileyen bir durum biliyor musunuz? Yani “İyi oldu, raporlar gelmeye başladı, 5018’in ve 6085’in, Sayıştay Kanunu’nun etkileri görülmeye başlandı, çok olumlu işler oluyor, bana da yansıdı, kurumlarımıza yansıdı.” diyebileceğiniz bir durum söz konusu mu? Bizim için böyle bir şey söz konusu olmadı. Henüz Sayıştay raporları gerekli etkinlikte, verimliliği ölçen, performansı ölçen, ortaya çıkan hataları net bir şekilde gösteren tarzla gelmedi, bunları göremedik. Ama 5018 sizinle ilgili bir kanun, özellikle onun için size hatırlatmak istedim. Ama, bütün bunlara rağmen Sayıştay raporları, Sayıştay denetimi, Meclis adına denetim yapılması, bütçe hakkı, bunlar iyi şeylerdir, biraz sonra bazı konulara gireceğim.

Ondan önce, Hazineyle ilgili olarak bir şey söylemek istiyorum: Ben de eski bir bürokrat olarak Hazinesinin hiç şimdiki, son günlerdeki gibi bir duruma düştüğünü hatırlamıyorum. Hazine bürokratlarının eskidir, bir gelenekleri vardır. İlk defa galiba 25-27 kadar bürokratin işlerini kaybetmeleri, görevden alınmaları söz konusu oldu, 3’ü daire başkanı olarak ki bunlar uzun yıllar sizinle beraber çalıştılar. Bu şekilde görevden alınmaları zannediyorum, sizin de vicdanınızı kanatmıştır, sıkıntıya sokmuştur sizi de. Öyle olduğunu düşünüyorum.

Ekonomiyle ilgili konulara gireceğim, özellikle bugünkü Öncelikli Dönüşüm Programı Eylem Planı’na değineceğim ama ondan önce, bir Sayıştay raporuna değinmek istiyorum Sayın Başbakan Yardımcım. Bu, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonuyla ilgili Sayıştayın düzenlediği rapordan bilginiz var mı, bilginiz oldu mu acaba? Bakın, Sayıştay raporunda şöyle diyor: Çeşitli bulgular var. Biliyorsunuz, TMSF kendi gelirleriyle giderlerini karşılaması gereken bir yapı. Tedavi giderleri kurum bütçesinden ödenmiş, 942 bin lira, 1 milyon liraya yakın.

Bulgu 2: Fona devrolan bankalara ait devir, tescil, kayıt işlemleri yapılmamış gayrimenkuller var, 202 kaydedilmemiş gayrimenkul var. Kaydedilmemiş, bunlar daha sonra düzeltilmiş, 155’e düşmüş, 155 adet taşınmaz kayıtlarda yok.

Bulgu 3: Fonun yönetimi ve denetiminde bulunan şirketin kredi borcunun ticari ve iktisadi bütünlük ihale bedelinden fona isabet edecek tutardan karşılanması söz konusu. Bu da 7 milyon 475 bin euro.

Bulgu 4: Ticari, iktisadi bütünlüğüne dâhil olmayan falan grup, “...” grubu firmaların vergi ve SGK borçlarının ihale bedelinden fona isabet olacak tutardan karşılanması, 6 milyon 918 bin lira.

Bulgu 5: Sigorta prim farkı alacaklarının hatalı hesaplanması nedeniyle eksik tahsilat yapılması. Bu da bir kalemde 157 bin dolar, birinde de 101 bin euro, hatalı hesaplamalar var.

Bulgu 6: Zamanaşımına uğrayarak fona intikal eden varlıkların mali tablolarda izlenmemesi. Mali tablolarda izlenmeyen, fona intikal ettiği hâlde izlenmeyen 630 adet çeşitli ebatlarda altın, Reşat, Cumhuriyet vesaire 630 altın, 1.512 adet mücevherat, 18.577 adet hisse senedi, 1.556 adet tahvil, bono gibi menkul kıymet, muhtelif adet gümüş, kıymetli maden, Türk lirası ve çeşitli paralar.

Bulgu 7: Geçmiş dönem borcu sayılmadığı hâlde ödemede bulunulması. Bu da 14 milyon 500 bin dolar.

Bulgu 8: Taşınmaz satış bedelinin tahsili için verilen faizsiz ek süre verilmesi, 267.475 lira, faiz tahakkuk ettirilmesi gerekirken ettirilmemiş. Mahsubu yapılmayan tahsilatlar da 72 milyon liraymış, daha sonra sıfırlanmış bu.

Bir de kanun hükmünde kararnameyle belirlenen üst sınırın aşılıarak ücret ödenmesi var. orada da 77.228 liralık bir meblağ aşımı var.

Bunlar tabii önemli. Sizin de 5018 uygulamasından sorumlu birisi olarak bunu takip etmeniz lazım. TMSF’yle ilgili olarak çok şey söyleniyor, yazılıyor. Onun için özellikle TMSF’de bu konulara dikkat edilmesi lazım.

TMSF’nin bir de bu “köprü banka” meselesi var, bilmiyorum, ona değinmediniz. Eğer basından takip ettiğimiz kadarsa Türkiye’deki uygulama yurt dışında yok, daha farklı bir şekilde Türkiye’de uygulanacak gibi görünüyor. Son sunumunuzda onunla ilgili bilgi verebilerseniz çok memnun olurum.

Biraz da bu ekonomi konularına gireyim müsaade edersiniz. Şimdi, bugün Sayın Başbakanın açıkladığı, sizin de birlikte olduğunuz güçlü ve dengeli büyüme için yapısal dönüşüm, öncelikli dönüşüm programları eylem planları bizim daha önce Onuncu Kalkınma Planı’nda görüştüğümüz -bir kanun olarak çıkıyor zaten kalkınma planları- konulardı, geçen yıl ele almıştık. Bütçenin genel görüşmeleri sırasında Maliye Bakanı Sayın Şimşek’e bu konuyu sorduğumuzda dedi ki: “Türkiye’de gelinen noktada yapısal programlara ihtiyaç yok. Altyapı tamamdır, bundan sonra projelerle bazı şeyleri yürütmek gerekir. Bizim yapısal reformlara ihtiyacımız yok, yapısal reformlarımız tamam.” Şimdi, kayıt dışılığın bu kadar yüksek olduğu bir ekonomide bunu söylemek nasıl mümkün olabiliyor bilmiyorum. Enerjide dışa bağımlılığın bu kadar yüksek olduğu bir ekonomide bunu söyleyebilmek nasıl mümkün olabiliyor anlayamıyorum.

Bir konu daha var, aklıma gelmişken söyleyeyim: Bütçe disiplininin, mali disiplinden bahsediyoruz; mesela E cetvelinde, bütçede daha önce bütçe dışına alınan fonlar gibi fonlar oluşturulmuş. Özel hesaplar, bunlar İhale Kanunu’ndan muaf, bir şekilde oluşturulmuş, çeşitli bakanlara veya kurum yetkililerine belli bir meblağ tahsis ediliyor, onların istediği gibi bu harcamayı yapabilmesi sağlanıyor. Sayın Bakan dedi ki: “Meblağ çok fazla değil.” O gün öğrendi aslında, bizden öğrendi ama “Meblağ çok büyük değil.” dedi. 8-9 tane bu şekilde özel hesap var, bütçe dışına çıkarılmış, bütçe prensipleri dışında bunlar harcanıyor. Bunun bütçe prensiplerine aykırı olduğu hâlde çok mahzuru olmadığını söyledi, meblağın çok yüksek olmaması nedeniyle. Olacak şey değil, bütçe prensipleri dışına çıktınız mı mali disiplinden, bütçe disiplininin taviz veriyorsunuz demektir. Bunun yarın çok büyük meblağlara ulaşmamasını kimse garanti edemez. Onun haricinde de şöyle bir durum var: Ek bütçe yapılması gerekiyor. 2013 bütçesinde bile 36 milyar liraya yakın yedek ödenek kullanımı söz konusu. 9,3 milyar ödenek üstü harcama söz konusu. Yani ek bütçe yapılması gerekirken, ödenek izni alınması gerekirken Meclisten bunlar yapılmamış. Bunlar bütçe disiplinine zaten başlı başına aykırı olan hususlar, bütçe disiplininin olmadığını gösteren hususlar, dolayısıyla mali disiplinin olmadığını gösteren konulardır. Yani mali disiplin sadece bütçe açığının, gayrisafi millî hasılanın belli bir oranında olması mıdır ya da kamu borçluluk oranının kriterlere uygun olması mıdır? Bunlar uygulamada hilelerdir. Öbür taraftan dolanıp böyle bürokrasinin yaptığı gayet güzel hilelerdir, bunlarla kayıtların doğru gösterilmesi, uygun gösterilmesidir. Bunlar yapılmaması gereken şeyler.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 87

Şimdi seçim öncesi böyle bir açıklama yapmanızın sıcak para bulabilmek için, sıcak parayla ilgili sıkıntıları giderebilmek için bir hikâyeye ihtiyacınız olduğunu, bunun için de böyle -faizleri de artırmama şeyiniz var, öyle bir baskı da görüyorsunuz- faizleri artırmadan sıcak para bulmak için bir hikâye zorunluluğundan doğduğunu düşünüyorum. Bir algı yönetimi bu sonuç olarak ama bu algı yönetimi belki seçmen için uygun olabilir ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlar mısınız?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - ...yurt dışından Türkiye'ye borç verecekler açısından çok geçerli olmayacağını düşünüyorum, sıkıntı yaratacağını düşünüyorum. Bir seçim öncesinde böyle bir yola başvurma da çok riskli olduğunu düşünüyorum.

Bir, "Babacanizm" diye bir şey var yurt dışında. Yani sizin isminiz çok iyi biliniyor. Bunun bir seçim öncesi böyle bir şey için bence kullanılmaması gerekirdi, yanlış yapıldığını düşünüyorum.

İnşaat ekonomisi ağırlıklı, inşaat ağırlıklı bir ekonominin sanayiye geçmesi bu kadar kolay değil. Bu kadar sıkıntıları olan, gerçekten yapısal sorunları olan bir ekonominin ki siz bunu söylediniz, "İnşaattan artık sanayiye geçeceğiz." dediniz, itirazlar oldu, Sayın Cumhurbaşkanının da bu konuda itirazları var. Bu şartlar altında kolaylıkla sanayiye geçmesi, evrilmesi mümkün değil, hele bir seçim öncesinde hiç değil. Sermayeye güven verebilmek lazım çünkü seçim öncesi bunu yapabilmek çok zor.

Ülker'in birkaç gün önce bir İngiliz şirketini, bir büyük şirketi alması güzel bir olay ama o meblağın, 3 milyar dolar üzerinde bir meblağın Türkiye'de kalması, yatırıma dönüşmesi, işsizliğin bu kadar yüksek olduğu bir ekonomide üretime dönüşmesi çok daha iyi olabilirdi. Biz kendi meblağlarımızı bile, sermayemizi bile tutamazken bu şartlar altında sıcak parayı getirmede de zorlanacağız. Hele, ekonominin kurallarını zorlarsak, faizler konusunu zorlarsak, diğer konuları zorlarsak çok daha büyük sıkıntılara düşebiliriz diye düşünüyorum. Siz bunları çok daha iyi biliyorsunuz aslında ama siyaseten sıkıntılı bir dönemde olmanız belki bunları yapmayı zorunlu hâle getiriyor.

Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama bu TMSF'yle ilgili rapora bakarsınız memnun olurum.

Sayın Başkan, bunu da ayrıca tartışabilirsek memnun olurum çünkü çok fazla örnek de yok böyle.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – TMSF Başkanı kısa bir cevap verse...

BAŞKAN – Sonunda şey yapalım Sayın Bakanım, en sonunda verelim.

Sayın Çam, buyurun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarının çok değerli yöneticileri, saygıdeğer basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Ermenek'te ve Elâzığ'da hayatını kaybeden işçi kardeşlerimize Tanrı'dan rahmet diliyorum, ailelerine başsağlığı diliyorum. Ama, bu cinayetlerden ne yazık ki ders almıyoruz ve sürekli böyle acıları yaşamak durumunda kalıyoruz. Her şeyin para olmadığını, her şeyin bütçe olmadığını bir kez daha kabul etmemiz gerekir.

Değerli arkadaşlar, Hazine Müsteşarlığının Türkiye ekonomisinin yönetiminde önemli bir yeri olduğunu vurgulamamıza gerek yok. Daha çok borç yönetimiyle ilgili görevleri nedeniyle ön plana çıksa da, diğer ekonomi politikalarının belirlenmesinde de belirleyici rol oynamaya devam etmektedir.

Türkiye 800 milyar dolar civarındaki millî geliriyle öteden beri ilk 20 ülke arasındadır. Ancak, kişi başına düşen gelire göre baktığımızda ilk 50 ülke arasında bile olmadığını görüyoruz. Türkiye'nin millî gelir sıralamasındaki yeri 2004 yılından bu yana değişmemiş, sürekli 18'inci sırada beklemektedir.

Kişi başına düşen gelir açısından baktığımızda ise bir ara 56'ıncılığa kadar yükselen Türkiye, 2014 yılında 68'inciliğe kadar gerilemiştir. Bir ülkenin refah artışı, millî gelirindeki büyümeden çok kişi başına düşen gelirde yaşanan büyümeyle ölçülmesi gerektiğini düşünüyorum. Kişi başına düşen gelir olarak baktığımızda Türkiye ekonomisi diğer ülkelere göre gerilemektedir.

Türk lirasının değer kazanmasının, diğer bir ifadeyle dolar kurunun bazı yıllar enflasyondan düşük artması, bazı yıllar ise düşmesinin de büyük etkisiyle Türkiye'de kişi başına düşen gelir 2008 yılında 10 bin doların üzerine çıktı, o günden bu yana da 10 bin doları aşamıyor. Bu yıl yeniden 10 bin 500 dolara düşecek olan kişi başına düşen gelirin 2015 yılında her şey yolunda giderse 10 bin 900 dolar civarına çıkacağı tahmin ediliyor birtakım araştırmalar ve veriler çerçevesinde. Hem millî gelir hem de kişi başına gelire cari kurla değil de satın alma gücü paritesiyle bakınca da durum değişmiyor. Satın alma gücü paritesine göre de Türkiye millî gelir açısından 18'inci sırada, kişi başına gelir açısından da 61'inci sırada kalıyor. Bunları Türkiye'nin artık ekonomik olarak büyüme dinamizmini kaybettiğini göstermek için anlatıyorum.

Türkiye, geldiğimiz noktada bir kapana sıkışmış durumda, bunun adına ne dersiniz deyin. AKP hükûmetlerinin orta ve uzun vadeli programlar yerine günü kurtarmaya dönük politikaları yüzünden, tüketimle büyümeye alışan Türkiye'de özel tasarruflar yeterince artmıyor. Tasarrufların yetersiz kalması yatırımları olumsuz etkiliyor ve bu da ekonominin büyüme hızının potansiyelin altında kalmasına yol açıyor. Yatırım yapmak büyüme için ön koşuldur. Sürdürülebilir büyüme için ise bu yatırımların ağırlıklı olarak kendi iç tasarruflarımızla yapılması ise vazgeçilemez bir koşuldur.

Kamu ve özel sektör birlikte millî gelirin yüzde 15'i kadar bir tasarruf yapamıyor. Bu kadar kısıtlı tasarrufu da üretken olmayan, büyümeye çok fazla katkısı olmayan alanlarda yatırımlara gitmesini âdeta teşvik ediyorsunuz.

Türkiye'yi gayrimenkul rantına dayalı bir sistemin içerisinde hapsettiniz. Bu gerçek Orta Vadeli Program'da da itiraf ediliyor. Programın bir yerinde, 5'inci sayfasının 28'inci paragrafında "Gayrimenkul değer artışlarının yeterince vergilendirilmemesi, imar düzenlemeleri ve kamu hizmetleri yoluyla ciddi bir gayrimenkul rantı oluşması ve bundan

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 88

kamunun yeterince pay alamaması kaynaklarımızın önemli ölçüde üretken olmayan alanlara kaymasına neden olmaktadır. Bu durum, büyüme potansiyelinin artmasına bir kısıt oluşturmaktadır." denmektedir, demektesiniz.

Kamunun sahip olduğu değerli arsalar birilerine âdeta peşkeş çekilerek, imar hokuspokuslarıyla yandaşa yüksek gayrimenkul rantları yaratmaya dayalı bu ekonomik sistemde, yönetenlerin de kupon arsa peşinde koşması yadırganmamalıdır. İstanbul'da, Ankara'da, Türkiye'nin değişik illerinde hazinenin veyahut da kamunun o güzel arazilerinin birtakım insanlara peşkeş çekilmesini ve o peşkeş çekilen arazilerde iş cinayetlerinin işlenerek işçi kardeşlerimizin hayatını kaybettiğini hep birlikte izliyoruz ve görüyoruz.

Türkiye'nin büyüyebilme için artık yeni bir programa, yepyeni bir büyüme modeline ihtiyacı var ve bu Hükûmetin de böyle bir programı uygulamak gibi bir niyetinin olmadığını aşağı yukarı görüyoruz. Bu iktidarın hazırladığı kalkınma planları, orta vadeli programlar, yıllık programlar, bütçeler Türkiye'yi yeni bir büyüme sürecine sokmaktan uzak gözükmemektedir. Bu plan ve programlar -emeği geçen bütün arkadaşlara tabii ki teşekkür ederiz ama- her biri bir öncekini tekrarlayan, biraz da çalakalem hazırlanmış metinler olarak önümüze geliyor, benden önceki konuşmacılar da zaten bunu dile getirdiler.

Özetlersek: Orta Vadeli Program, dolayısıyla 2015 yılı programı şöyle bir varsayım üzerine kurulmuş:

- 1) Bu yıl yüzde 3,3 olan büyüme oranı 2015 yılında yüzde 4'e çıkacak.
- 2) Cari işlemler açığının millî gelire oranı da yüzde 5,7'den yüzde 5,4'e inecek.
- 3) Türk lirası da reel olarak değer kazanacak yani ortalama dolar kuru enflasyon oranından düşük artacak.
- 4) Bu yıl yüzde 1,6 olan özel tüketim harcamalarındaki artış 2015 yılında yüzde 4 olacak
- 5) Enflasyon yüzde 9,4'ten yüzde 6,3'e inecek.

Oysa biliyoruz ki Türkiye, dış açıkla büyüme öylesine endeksledi ki büyüme oranından fedakârlık etmediğiniz sürece cari işlemler açığının azalma şansı bulunmuyor. Hatta daha kötüsü Türkiye büyümesini düşürse bile cari açığını aynı oranda düşüremiyor. 2015 yılında cari açık azalacaksa büyüme hızı yüzde 3,3'ün de altına inecek, büyüme yüzde 4'e çıkacaksa cari açık 2014 yılındaki düzeyinin üzerinde olacak.

Türkiye'de cari işlemler açığının temel nedeni dış ticaret açığı. Dış ticaret açığı da büyük ölçüde kur hareketlerinden etkileniyor. Programda 2013 yılında 1,90 TL olan ortalama dolar kurunun 2014 yılında yüzde 14,4 oranında artarak 2,18 TL civarında gerçekleşeceği tahmin edilmiş. 2015 yılında ise kurun yüzde 5 oranında artarak 2,29 TL olacağı varsayılmış. Bu tahmin 2015 yılında Türk Lirasının değer kazanacağını da tahmin edildiğine işaret ediyor. Aslında orta vadeli program Türk lirasını değerlendirerek, enflasyonun kontrol edileceği varsayımına göre hazırlanmış oysa Türk lirası değerlenirse, dış ticaret açığı artar, dolayısıyla cari işlemler açığı da büyür. "Enflasyonu düşürmek için talebi kısmak gerekir." derler ama her nasılsa bu programda hem iç talebi artırmayı hem de enflasyonu düşürme öngörülüyor birlikte. Kısaca bu programın herhangi bir tahmini tutarsa diğerleri tutmaz değerli arkadaşlar. TL'yi değerlendirip enflasyonu baskı altına alabilirsinz ama cari işlemler açığını patlatırsınız. TL'ye değer kaybettirip cari işlemler açığını baskı altına almaya çalıştığınızda bu kez büyüme hedefi ve enflasyon tahmini tutmaz. 2014 yılı programı ve 2015-2017 yıllarını kapsayan orta vadeli program tahminlerine güvenmemizi engelleyen en önemli unsurlardan biri enflasyon hedefi.

Merkez Bankasına bakıyoruz, Merkez Bankasının değerli yöneticileri de burada. 2015 yılı için enflasyon hedefi yüzde 5. Hükûmete bakıyoruz onun tahmini yüzde 6,3. Biri hedef, diğeri tahmin denilebilir ama daha ilk bakışta Hükûmet, Merkez Bankasının enflasyonu yüzde 5'e indireceğine inanmıyor sonucu çıkmaz mı? Merkez Bankası Yasası'nın enflasyon hedefini "birlikte belirleyin" dediği iki kurum farklı dilden konuşuyor. Böyle bir ortamda Merkez Bankasının enflasyon hedefini yıllardır bir türlü tutturamayıp, neredeyse hemen her yıl Hükûmete mektup yazmasına şaşırılmamak gerekiyor. Türkiye, geçmiş yıllarda iki haneli enflasyon oranları yaşaması, bugün yüzde 10'a yakın seyreden enflasyonun mazerefi olarak gösterilemez. Artık neredeyse enflasyonun kalmadığı, tarih olduğu bir dünyada yaşıyoruz. Büyümenin hızla düştüğü ülkemizde ise enflasyonun hâlâ böyle bir düzeyde seyretmesi son derecede sıkıntılı bir duruma işaret ediyor. Büyüme oranı bu kadar düşerken yüksek bir enflasyonun varlığını sürdürmesi ekonomi yönetiminin başarısızlığıdır.

Eski ve yeni Başbakanın yanı sıra kimi bakanların, Merkez Bankasının bağımsızlığını hiçe sayan bağımsız bir para politikası izlemesini engelleyen tutumları kabul edilebilir değildir. Oranı ne olursa olsun enflasyon vatandaşın satın alma gücünün erimesine yol açar. Varlıklı kesimler, satın alma güçlerini enflasyona karşı bir şekilde koruyabilir. Ancak, dar ve sabit gelirli vatandaşların böyle bir şansı bulunmuyor. Memur ve emeklilerine enflasyon farkı verilmeyen 2014 yılında bunu çok yakından gördük. Günü kurtarmak için Merkez Bankasına baskı yapan siyasetçiler halkın ekmeğiyle oynuyorlar. Bu baskıya boyun eğersen Merkez Bankası yöneticileri de bu haksızlığa ve bu günaha ortak olurlar.

Merkez Bankasının bağımsızlığı sadece para politikası araçlarına yapılan müdahalelerle değil, buraya yapılan atamalarla da tehdit edilmektedir. Mesela bu yıl Hazine, diğer bir ifadeyle Hükûmet tarafından Merkez Bankası Denetleme Kurulu üyeliğine Yenişafak gazetesi yazarı Mehmet Ziya Gökalp seçildi. Merkez Bankasının 29 Ocak 2014'te yaptığı faiz artışından 31 Ocak 2014 tarihli Yenişafak gazetesindeki köşesinden şöyle bir soru sormuş Mehmet Ziya Gökalp: "Madem bu kadar yüksek faiz artışı masada çözüm olarak duruyordu, para sahiplerinin hem dövizden büyük kâr elde etmelerine hem de ardından yüksek faiz oranlarına geçmelerine olanak sağlayacak imkânı niye altın tepside sunduk, bunun bir açıklaması olmalı." diyor Sayın Mehmet Ziya Gökalp ve diyor ki: "Sonuçta Hükûmetin ekonomideki en önemli dayanaklarından biri düşük faiz oranı politikasıydı. Faiz oranlarının reel sektör üzerindeki, tüketim üzerindeki etkilerinin yanı sıra insanlar üzerinde de ekonomideki istikrar açısından psikolojik bir gösterge niteliği taşıyordu, bu darbe aldı." diyor ve devam ediyor: "Zaten yıl başından bu yana ekonomiyi kontrollü soğutarak cari açığı ve hane halkı borçluluk oranını düşürme, tasarrufları artırma konusunda yeni politikaları devreye sokan iktidar açısından faizde artış

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 89

yapmak bu politikanızı da anlamsızlaştırma riskini ortaya çıkardı.” diyor. Sayın Mehmet Ziya Gökalp seçildi Merkez Bankası Denetleme Kurulu Üyeliğine.

Merak ediyoruz kendisine şu ana kadar bu sorunun cevabı verilmiş midir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSA ÇAM (İzmir) - Veyahut da hangi cevap verilmiştir? Bu cevabı da burada öğrenmek için...

Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bir zahmet lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) - AKP döneminde yaklaşık 50 milyar doların üzerinde özelleştirme yapıldı. Ve büyük kamu şirketleri 60 milyar dolar, büyük kamu şirketleri, elektrik santralleri, elektrik dağıtımı, telekomünikasyon sektörü, petrokimya sektörü, limanlar ve daha birçok alandaki kamu imtiyazları, binlerce arsa, ev, tesis ve benzeri kamu varlığı satıldı. Buradan elde edilen bütün para şu veya bu isim altında harcandı. Devlet elindeki varını yoğunluyla satın harcarken borcu nominal olarak atmaya devam etti çünkü faiz dışı fazla da verilse Hazine, ödenen borcun hem anaparasının tamamını hem de faizin bir kısmı için yeniden borçlanıyor. Bu yüzden de kamu borcu AKP döneminde 360 milyar lira yani yüzde 150'ye yakın artarak 600 milyar liranın da üzerine yükseldi. Türkiye'nin kamu borç stokunun milli gelire oranı yüzde 60'lardan yüzde 35'lere kadar düşmüş olmasına rağmen uluslararası derecelendirme kuruluşları Türkiye için “riskli” demeye devam ediyor. Uluslararası derecelendirme kuruluşu “Moody's”in geçtiğimiz günlerde şu açıklamayı yaptı: “Yüksek cari açık ve bunun kısa vadeli akımlarla finansmanı Türkiye'nin yatırımcı güvenindeki değişikliklere karşı kırılgan olmasına neden oluyor.” Bu uyarılar da gösteriyor ki uygulanan ekonomik politikalar bir şeyi düzeltirken bir başka şeyi de bozmuş. Türkiye için 2001 krizi öncesinde de benzeri risk uyarıları yapıldı. Orada kamu borç stokunun yüksekliğine ve vadesinin kısıllığına dikkat çekilip risk uyarısı yapıldı. Şimdi de yüksek cari işlemler açığı ve bu açığın finansmanının sıcak parayla gerçekleştiriliyor olmasına bakarak risk uyarısı yapıyorlar.

Türkiye, kamu kesiminin borçlanma ihtiyacını önceki yıllara göre azalttı ama devasa bir cari işlemler açığıyla karşı karşıya kaldı. Şimdi, Türkiye, her yıl millî gelirinin yüzde 6-7'si kadar dışarıdan finansman bulup cari işlemler açığını finanse etmek zorunda bulunuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSA ÇAM (İzmir) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Sayın Çam, metnin bitmesini bekleyeceksek onu bilmem.

MUSA ÇAM (İzmir) - Son cümlem, derim, 170 milyar doları vadesi gelen dış borçların ödenmesi için, yaklaşık 50 milyar doları da cari işlemler açığı olmak üzere Türkiye'nin 2015 yılında cari işlemler açığı ve dış borç ödemelerini yapabilmek için bulması gereken dış finansman 220 milyar dolar olarak hesaplanıyor.

Sayın Bakan, iç tasarrufun yüzde 13-14'lere kadar indiği ve dolayısıyla yetersiz kaldığı bir ortamda dış finansman ihtiyacının bu kadar yükselmesi Türkiye'yi benzeri ekonomiler içerisinde en kırılgan ülke hâline getiriyor. Dış finansmanda yaşanacak bir azalma Türkiye'yi çok ağır bir şekilde etkileyebilecek gibi gözüküyor.

Dünyada faizin neredeyse kalmadığı bir dönemde Türkiye'nin dünyanın en yüksek faizini ödeyen ülkelerinden biri olmaya devam etmesinin altında bu tablo yatıyor. Türkiye'de devletin ödediği faizin millî gelire, bütçe harcamalarına ve benzeri büyüklüklere göre oranı azaldı ama miktar olarak hâlâ her yıl 50 milyar lira civarında faiz ödemeye devam ediyor.

Türkiye, belki bir gün itibarıyla kamu borçlanması ve borç stoku açısından olumlu bir noktada gözüküyor ancak dış borç konusunda da o ölçüde bir olumsuzluğa doğru gidiyor. Türkiye, Haziran 2014 itibarıyla 400 milyar doların üzerinde bir dış borç stokuyla karşı karşıya bulunuyor. 2005 yılından bu yana artış eğiliminde olan dış borç stokunun milli gelire oranı büyük ihtimalle bu yıl sonunda yeniden yüzde 50'yi bulacak. Özellikle özel sektörün yüksek düzeydeki dış borcu ve döviz açığı Türkiye ekonomisi açısından önemli bir kırılganlık oluşturmaktadır.

Sözlerime son verirken, bütün olumsuzluklarına rağmen 2015 yılı bütçesinin ülkemize hayırlar getirmesini diliyorum, sabrınız için hepinize çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Sayın Çam, çok teknik bir çalışma yapmışsınız, sağ olun.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yani öbür türlü konuşuyorum, diyorsunuz ki: “Mevzuya gel.” teknik konuşuyoruz “uzun” diyorsunuz, ne yana döneceğimizi şaşırdık yani.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – İçeriğe bakın, içerik iyi mi, güzel mi? İçerik güzel mi? Tıkır tıkır ekonomi konuşmuyor mu?

BAŞKAN – Süper.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yazılı olarak arkadaşlara dağıtsınlar.

BAŞKAN – Yani ben bir emekçiden gerçekten bu kadar etkili bir analiz beklemiyordum.

Sayın Türelî, buyurun.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Son konuşmacı benim değil mi?

BAŞKAN – Sona mı kalmak istiyorsunuz.

Buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ferit Mevlüt Aslanoğlu'nu da rahmetle analım, o derdi “Son ben konuşayım.” diye.

BAŞKAN – Ondan miras kaldı size.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Mevlit Ağabey'den çok şey öğrendik, onu çok anıyoruz, aramızda da hep konuşuyoruz, çok biliyorsunuz nevi şahsına münhasır bir kişiydi, çok muhterem bir kişiydi. Allah rahmet eylesin.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 90

Sayın Başbakan Yardımcısı, Plan ve Bütçe Komisyonun değerli üyeleri... Sayın Divan...

Bir de divan esprisi vardı, onu da sonra hatırlatırım. Biliyorsunuz Sayın Aslanoğlu'nun "Bir Divana gelirim, o Divanda..." diye. Onu bak söylemeyeyim, sonra şey yapalım artık.

...Değerli bürokratlar, basınımızın değerli mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, konuşmayı hazırlamıştık ama bugün bir sürpriz oldu Sayın Bakan.

BAŞKAN – Değiştirmek zorunda mı kaldık diyorsunuz?

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Hayır, ekleme yaptık. Bir Öncelikli Dönüşüm Programı Eylem Planı açıklandı.

BAŞKAN – Bari yarın açıklasaydınız Sayın Bakan.

SADIK BADAĞ (Antalya) – Tahmin etmiyorlardı çünkü "Pazartesi olmayacak." diyordu arkadaşlar, olunca şaşırdılar.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Söyleyeceğim, ne olduğunu söyleyeceğim ama.

Şimdi, arkadaşlar bu, yeni bir şey değil, bunu yeni bir şey gibi söylemiyorum. Bu, zaten Onuncu Kalkınma Planı'nda var olan 25 öncelikli dönüşüm programını eylem planı hâline geçirilmiş biçimi. Şimdi burada onun içinden de 25'i de değil, önce 9'u alınmış, sonra okuduğumuz kadarıyla, daha çok ayrıntıların hepsini bilmiyoruz ama basından ama indirdik, sonra bir 8 gelecek, sonra bir 8 daha gelecek; 3 aşamada bunlar tamamlanacak.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Taksit, taksit.

SADIK BADAĞ (Antalya) – Sindire, sindire.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Tabii, sindire sindire.

Yani, ben herhâlde diyorum ki... Zaten yeni OVP açıklandı, yeni program çıktı, bütçeyi konuşuyoruz, nereden çıktı bu? Ciddi anlamda herhâlde Sayın Başbakan Yardımcısı bir rahatsızlık var? Yani, ekonomide kredibilitenin yok olduğunu düşünüyorsunuz ki böyle bir çıkış yapma ihtiyacı hissettiniz diye düşünüyorum. Ama, keşke Sayın Davutoğlu'na da rakamları doğru söyletseydiniz. Yani, bunu da anlamış değilim. Onuncu Kalkınma Planı'nın miadının dolduğunu cümle âlem biliyor oradaki rakam çünkü arkasından...

Şimdi, planlar statik hazırlanıyor. 2013 yılının Temmuz ayında bu yasalaştı, TBMM kararı oldu. 2018'e kadar hedefler var ama yıl içinde değişmiyor. Ama, orta vadeli programlar dinamik, her sene hazırlıyoruz, bir yıl ileriye ittiriyoruz. Ona dayalı olarak da yıllık program, yatırım programı ve bütçe gibi şeyler hazırlanıyor. Şimdi buradaki hedefler bitti zaten, bunların uygulanma şansı yok. Neden bunları Sayın Davutoğlu söyledi, bunları telaffuz etti, anlamak mümkün değil. Ya kendisi yanlış bilgilendirildi... Eğer öyle ise ciddi anlamda ekonomi yönetiminde ciddi bir zafiyet var demektir. Yani, kimse demedi mi "Sayın Başbakanım bunları kullanmayalım, bu rakamlar olmaz artık." Çünkü, biz daha yeni hazırladık OVP'yi ve 2015-2017'yi kapsıyor. Bu da 2018'de bitecekti, bir yıl var. Artık, onların şeyi geçti diye söylemedi ya da bir kompo mu var, ne var artık onu ben bilmem. Ama, bir şey var, bir terslik var onu vurgulayayım.

MUSA ÇAM (İzmir) – Paralel yapı mı var, orada mı paralel var?

SADIK BADAĞ (Antalya) – CHP de olur da biz de.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Son dönem ha bire komployla yatıp komployla kalkıyorsunuz Sayın Badağ yani ondan sonra olmaz diyorsunuz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ne oldu ya montajlar, komplolar?

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Şimdi, bakın gayrisafi yurt içi hasıla planda 1 trilyon 300 milyar dolar olarak, 1,3 trilyon dolar öngörülmüştü 2018'de bu. 2017 yılında OVP'de 971 trilyon. Hadi artırsak bunu yani yüzde 5, yüzde 7, yüzde 10 artırsak en fazla ne olur 1,050 trilyon dolar olur, mümkün değil böyle bir şey. Neden böyle bir rakamı Sayın Başbakana verdiniz?

İki: İşsizlik oranı Sayın Başbakan Yardımcısı yüzde 7,2'ydi planda 2018 için. Şimdi ben bakıyorum OVP'de 2017'deyiz, yüzde 9,1, yüzde 9,1'den yüzde 7,2'ye bir yılda indirseniz hâlâ devam mı ettiğini düşünüyorsunuz dünya şampiyonu olursunuz çünkü böyle bir şey zaten mümkün değil. Yani, yarım puan, 1 puan, 1,5 puan oynar ya da yerinde sayar. Ha, orada cari açığı tutturmuşsunuz, tebrik ediyorum. Yani, yüzde 5,2'ymiş ama birinde 1,3 trilyon dolara giden daha yüksek bir büyüme var, yüzde 5,5'luk bir büyüme ortalaması var. Ama, öbür tarafta tabii, şu ana kadar bakıyorum, 2014, 2015, 2016, 2017'nin gerçekleşeceğini varsaysak bile yani yüzde 3,3 bu sene olacağını, önümüzdeki sene 4, sonra da 5-5 olacağını varsaysak bile dört yılın ortalaması yüzde 4,3. Yani, baktığımız zaman, böyle bir cari açık da çok mümkün gözüküyor.

Şimdi, OVP'ler, orta vadeli programlar önemli. Çünkü, bunlar aslında bir anlamda kredibilitesi Hükûmetin. Ve, burada hem kamu için emredici bir hüküm olduğu gibi yani bizim plan tekniğimiz açısından da, özel sektör açısından da yol gösterici bir niteliği var. Yani, ona göre özel sektör bakıyor, yatırım kararı, üretim kararı ne yapacaksa buna karar veriyor yani önümüzdeki döneme ilişkin Türkiye ekonomisi nereden gelip nereye gidiyor buradan anlamaya çalışıyor. Ama, bunun için orta vadeli programların gerçekçi hazırlanmasına ihtiyaç var, hedeflerinin tutmasına ihtiyaç var, yoksa güvenilirliği ve inanılabilirliği kalmadığı zaman, kredibilitesi düştüğü zaman, hiç artık orta vadeli program kendisinden beklenen olumlu rolü oynamamış oluyor. Bu açıdan baktığımızda şunu söylüyoruz: Bakın, orta vadeli programlarda son yıllarda hep aynı şeyi görüyoruz. Büyüme trendi yüksek belirleniyor, hatta yüzde 4, yüzde 5, yüzde 5 böyle artık otomatige bindi bu. Cari açık gayrisafi yurt içi hasıla oranları hep düşük belirlenir, işsizlik oranları düşük belirlenir, enflasyon hedefleri gerçekçi değildir, çok ciddi sapmalar olur. Kur tahminleri ise hiç gerçekçi değildir. Tamam, kur tahmini yok belki, zımni çıkıyor şeyin içinden ama "kur" dediğinizde de sonuçta siz bir reel kurun artacak mı, azalacak mı, sabit kalacak mı, onu mutlaka herhâlde görüşüyorsunuz, öngörüyorsunuz ekonomi yönetimi içinde.

Kurdan geçelim 2014 yılı büyümesine, yüzde 3,3 deniyor. Bunun olması zor gözüküyor. Yüzde 3,3'ün altında bir büyüme gözüküyor. Çünkü, yılın ilk yarısı büyümesine bakıyoruz, net mal ve hizmet ihracatından geliyor 2,7 puanlık, bir de kamudan geliyor, kamu tüketimi ve kamu yatırımdan. Yani, toplam yurt içi talebin katkısı 0,5. E, şimdi bakıyorum

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 91

ben öbür tarafa, orta vadeli programa 2014 yılı için yüzde 3,3'e bizi götüren duruma, toplam yurt içi talep artıyor, net ihracatın büyümeye katkısı da azalıyor. Nereden kaynaklandı diye baktım Sayın Başbakan Yardımcısı? Stoklardan kaynaklanıyor, stoklarda bir artış öngörüyorsunuz. Nasıl yaptınız bunu merak ediyorum. Eğer bunu açıklarsanız çok sevinirim çünkü dediğim gibi yani net ihracatın azaldığı, bunun arttığı bir şey olmaz. Yani, yüzde 3,3'ün altında bir büyüme gözüküyor.

Gelelim 2015-2017 hedeflerine, öncekilerin aynısı olduğunu söyledim. Bakın, büyüme yapısı yüzde 4, yüzde 5, yüzde 5'e götürüyor ve her sene de altına baktığımız zaman, talep unsurları itibarıyla iç talepten kaynaklanıyor, özel tüketim ve özel sabit sermaye yatırımlarında yüksek artışlar var. Böyle bir şey yok, böyle bir şey olmuyor. Siz bu hedefi yüzde 4'ü tutturduğunuz zaman bile özel tüketim ve... Son yıllara bakın, özel sabit sermaye yatırımından sağlamıyorsunuz. İşte, biliyorsunuz bir altın ihracatından kaynaklanıyor. Kaç sene tartıştık bunu, net ihracatın katkısı çok arttı, ondan yaptık bir sene. Baktığınız zaman, böyle bir yapı yok ama siz ısrarla ekonomiyi yüzde 4, yüzde 5, yüzde 5'e ve bunun da yurt içi talep artışından özel tüketim ve özel sabit sermaye yatırımları artışından kaynaklandığını öngörüyorsunuz. Tamam, bunu öngördünüz diyelim, o zaman diğer hedefleri ona göre belirleyin. Böyle bir yapının içinde cari açık düşmez, artar ama siz cari açığı düşürüyorsunuz. Nasıl düşürüyorsunuz? 2014 yılında 46 milyar dolar, 2017 yılında 50,7 milyar dolar. El insaf, üç yıl geçecek üzerinden sadece 4 milyar dolar artacak, ekonomi de büyüyecek, ortalama yüzde 4,7 büyüyecek, yurt içi talep kaynaklı büyüyecek. İhracatın aramalı ithalatına bağımlılığı belli. Nasıl yapacaksınız, böyle bir şey mümkün mü? Lütfen, bunları gerçekçi koyun. Gerçekçi koyun ki bir inanılabilirliği olsun yani topluma doğru sinyal versin ekonomideki karar alıcılara.

"Enflasyon, 2014 yılında yüzde 9,4." diyorsunuz, 5,3'ten sapmış. 2015 yılında yüzde 6,3'e, sonraki yıllarda da yüzde 5'e düşecek gene. Nasıl olacak? Hem ekonomiyi büyütüyorsunuz, büyüme hızını artırıyor, yurt içi talep kaynaklı artıyorsunuz, "Talep artacak." diyorsunuz, diğer taraftan da enflasyonu düşürüyorsunuz, mümkün değil.

BAŞKAN – 2014 yılında...

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Onların hepsine bakarız, onların hepsinin nasıl olduğunu var. Bunları konuşuruz, çok şeyimiz var, beraber oturalım, isterseniz televizyon programına çıkalım, alalım önümüze beraber bakalım onlara hiç.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Buyurun! Meydan okundu size Sayın Başkan!

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Yok hayır, biz planlamada yettiğimiz için DPT'de yani bunlarla çok haşır neşir olduk yani yıllar içinde de hepimiz bunun üzerinde çok kafa yorduk. O yüzden yani...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Daha da anlatırız diyorsun.

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – ...burada yanılmamız olmaz.

Devam edeyim kur hedeflerine. Böyle kur hedefi mi olur Sayın Başbakan Yardımcısı? Onuncu Kalkınma Planı'nda 2018 için 1,97 öngörülmüştü kuru. Aradan geçmiş kısa bir zaman 2018 için 1,97 dediğimize 2014 için 1,98 demişiz, şimdi 2014 için 2,18'e çıkmışız. Nasıl oluyor böyle bir şey? Böyle bir şey mümkün değil. Yani, bu tabii şunu da etkiliyor. Bu neyi de etkiliyor? 2023 hedeflerinizi de etkiliyor. Onlara geleceğim birazdan. O hedeflerin tutturulma şansı yok, onları çöpe atın. Yeni hedefler varsa revize edin onları, biz de hiç olmazsa toplumun önüne çıkıp, yarın öbür gün de tuttuğunuz zaman insanlar desin, hedefler bunlar, dünya nereye gidiyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Türel, daha sonra nasıl olsa tartışacağız biliyorsunuz değil mi?

RAHİMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Tabii tabii bitireceğim, birkaç konu kaldı bitireceğim.

Tasarruf oranları nasıl yükselecek? Özel harcanabilir gelir aynı kalırken tüketimlerin kısılmasına dayanıyor. Nasıl yapacaksınız bunu? Bir taraftan artıyorsunuz bir taraftan özel tüketimi kısacaksınız. Yani, 2013 yılında yüzde 13,4; 2017 yılında yüzde 17,1'e düşecek yurt içi tasarrufların millî gelire oranı. Mümkün gözüküyor.

Son olarak, 2023 hedeflerini söyleyelim. Neydi hedefleriniz hatırlatayım, belki unutmuşsunuzdur, 2 trilyon dolar millî gelir, kişi başına 25 bin dolar millî gelir, bir de aynı şekilde 500 milyar dolarlık ihracat. Ben bir senaryo içinde bakayım dedim nasıl oluyor: Sayın Başbakan Yardımcısı, kur enflasyon kadar artarsa yani reel kur aynı kalırsa yani nominal kur artışı, yurt içi-yurt dışı enflasyon farkı kadar artarsa yıllık ortalama büyümenin yüzde 12 olması lazım; reel kur aynı kalırsa. Kur hızlı biçimde yükselirse zaten mümkün değil bu hedefler yani bu açıdan baktığınızda gene TL'nin değerlendirilmesi ancak söz konusu olacak, işte orada da o hedefleri tutsun diye... Zaten TL'nin değerlendirildiği bir model mevcut modelin devamı demektir ve Türkiye ekonomisinde yarattığı tahribatı hepimiz biliyoruz. Orada bir senaryoya daha baktım, dedim ki, kur hedefleri tuttu, bütün o dedikleriniz, diyordunuz ya, 2017; 2,44 diyorsunuz, 1 dolar 2,44 Türk lirası. Değişmesin, 2023'de 2,44 olsun yani şu anda zaten 2,20'leri buldu. 2023'te dokuz yıl sonra 1 dolar 2,44 lira olsun, yıllık ortalama büyüme hızının yüzde 9,5 olması lazım; böyle bir şey mümkün değil. O açıdan, tabii şunu demek istemiyorum: İddia sahibi olmak güzel bir şey, elbette iddialar olmalı ama bu iddialar aynı zamanda realize edilebilir, buna ilişkin gerekli iradelerin konulabileceği, altına onun gerçekleşmesi için gerekli politika setlerinin oluşturulmasıyla mümkün olabilir diyorum.

Özet olarak, bu hazırlanan orta vadeli program ki, temel makroekonomik büyüklükleri belirler ve arkasından hem orta vadeli mali plan hem yıllık program hem bütçe hepsinin de başlangıcıdır. Bu, günü kurtarma OVP'sidir. Türkiye'nin yapısal problemlerini çözebilecek bir perspektif getirmemiştir. Gerçekçi olmayan hedefler nedeniyle kamuoyuna yol gösterici niteliğini kaybetmiştir. O yüzden de sanıyorum böyle sık sık herhâlde Sayın Davutoğlu'na bir şeyler hazırlatacaksınız. Şimdi 9, arkadan bir 8 daha, arkadan bir 8 daha. Ama bunları da bir daha hazırlatırken ben de hatırlatayım hiç olmazsa daha doğru hedefler kullanılsın ki, insanlar baktığı zaman daha ilk çıktığı zaman sonuçta, olması mümkün değildir demesin. Çünkü bu ülke hepimizin sonuçta. Yani, ülkenin güzel yönetilmesine ihtiyaç var. Biz de Cumhuriyet Halk Partisi olarak her zaman yapıcı muhalefet içindeyiz, Türkiye'nin güzel yönetilmesini istiyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 92

Ekonomi alanı önemli bir alandır ama bu dokümanlarla, bu perspektifle, bu şeyle Türkiye'nin ekonomide bir yere gitmesi mümkün değildir. Çizilen bütün pembe tablolara rağmen Türkiye'nin tablosu son derece karadır, kapkaradır diyorum.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Değerli arkadaşlar, Sayın Başbakan Yardımcımız tatlı ikram ettiler, malum aşure güzel bir tatlı, zaten başından beri de son derece tatlı bir şekilde devam etti herhâlde onun tesiriyle.

Şu anda görüşmeler tamamlandı, soru-cevap kısmına geçeceğiz ancak geçmeden önce beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati : 00.04

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 00.12

BAŞKAN: Recai BERBER (Manisa)

BAŞKAN VEKİLİ: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

SÖZCÜ: Vedat DEMİRÖZ (Bitlis)

KÂTİP: İlnur DENİZLİ (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, müzakerelere kaldığımız yerden devam edeceğiz. 6'ncı Birleşimin Beşinci Oturumunu açıyorum.

SORULAR VE CEVAPLAR

Soru-cevap kısmına gelmiştik.

Bunun için toplam on dakikalık bir süremiz var biliyorsunuz. Bu defa lütfen buna riayet edelim.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Soru sormak için mi, soru-cevap için mi?

BAŞKAN – Sormak için.

Evet, Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Başbakan Yardımcımız, bu Bank Asya'yla ilgili 14 Ağustos 2014 ile 14 Eylül 2014 tarihleri arasında işlem sırası kapalı kaldı. Bunun dayanağı olan bir rapor var mı, varsa bu raporu bize verebilir misiniz? Eğer böyle bir dayanak yoksa, bu işlem kapanma dayanağı yoksa bu ilgililerle ilgili ne tür işlem yapmayı düşünüyorsunuz?

Yine BBDK tarafından 68 ve 70'inci madde kapsamına alınan kaç tane banka var, varsa bunlar hangi bankalardır? Bu bankalar hangi nedenlerden dolayı 68'inci ve 70'inci madde kapsamına alınmıştır? Bank Asya'yla ilgili bugüne kadar Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu tarafından alınan kararlar ve atılan adımlar nelerdir? Bank Asya'nın itibarını ve servetini zedeleyen, aynı zamanda mudileri zarara sokan ve buna dönük söylemler nedeniyle Bankacılık Kanunu açısından açıkça çiğnendiği hâlde, hukuka aykırı haksız fiillerle saldırıldığı hâlde bununla ilgili bugüne kadar ne tür işlemler yapılmıştır, yapılmamışsa bu sorulardan sonra yapmayı düşünüyor musunuz? Herhangi bir işlem yapıldıysa gerekçesi nedir, yapılmadıysa gerekçesi nedir?

Devlet zirvesindeki hesaplaşma nedeniyle ortaya çıkan ve hukuk güvenliği açısından bu tartışma, servet düşmanlığı acaba hukuki güvenlik ilkesini tehlikeye sokarak sermayenin kaçışını engellemez mi?

Amerika'da Ziraat Bankasının kara listeye alınıp alınmadığı hususunda basında haberler çıkmıştı. Güya "terör örgütlerine para aktardığı gerekçesiyle" denilmişti basında çıkar haberlerde. Bu doğru mudur, böyle bir soruşturma Amerika'da gerçekten başlatılmış mıdır? Bunun gerekçesi, doğrusu nedir?

İktidarın 17 Aralıktan sonra devlet eliyle bankayı batırma işlemi hukuka uygun mu? Neden bu konuda sessiz kalındı? Bu konuda Bank Asya'nın itibarını sarsıcı ve mudilerinin korunmaması bir suç teşkil etmez mi?

Ayrıntılı olarak cevap verirseniz sevinirim.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Tanal, teşekkür ederiz.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başbakan Yardımcım, Ziraat Bankasından son iki yılda alınan temettüleri ne miktardadır?

Bir de hazine garantileri son olarak hangi rakama ulaşmıştır? En son hazine garantileri hangi rakama ulaşmıştır, onu soruyorum.

Teşekkür ederim.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Devam edeyim mi?

BAŞKAN – Evet Sayın Sarı, buyurun.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Sayın Başbakan Yardımcım, bugün açıklanan bu 2018'e yönelik hedefler ile bütün gün boyunca konuştuğumuz OVP hedeflerindeki farklılık ve tutarsızlıklarla ilgili genel bir değerlendirme rica ediyorum. Hangi hedeflere inanacağız biz, 2017 ve 2018 bugün açıklanan hedeflere mi inanacağız?

İkincisi: Son dönemlerde Hazine Müsteşarlığında birtakım görevden alınmalar oldu basına yansıdığı kadarıyla ve takip edebildiğimiz kadarıyla. Bu görevden alınmaların nedeni nedir, kaç arkadaşımız görevden alınmıştır? Daire başkanları düzeyindeydi yanlış hatırlıyorsam.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 93

Bir de üçüncü olarak bu Bank Asya'yla ilgili son hukuki durum nedir? Bununla ilgili bir genel değerlendirme yaparsanız memnun olurum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Türel, buyurun.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, şimdi, bu seneki OVP'de de bir ifade var. Daha önceki Dokuzuncu Kalkınma Planı döneminde de geçerliydi. Diyor ki: "Toplam faktör verimliliğinin yeterli düzeyde artmaması, büyüme potansiyelinin artmasının önündeki diğer bir kısıttır."

Şimdi, gerçekten de Onuncu Kalkınma Planı'nda da 2007-2012 döneminde üretim faktörlerinin büyümeye katkısı açısından bakıldığında büyümeye katkının tamamen sermaye stoku ve yüksek oranda artış gösteren istihdamdan kaynaklandığı, toplam faktör verimliliğinin büyümeye katkısının negatif olduğunu biliyorduk ama 2013 ve sonraki yıllar için bunun pozitif dönmeye bekleniyordu. Bu seneki OVP'de 2013 yılında da toplam faktör verimliliğinin büyümeye katkısının negatif olacağı söyleniyor, aynı şekilde 2014'te de bu eğilimin devam edeceği söyleniyor. Biz biliyoruz tabii "solow residual" dediğimiz "solow" artışı dediğimiz bir modelle hesaplanıyor bu ama sonuç itibarıyla ortada büyümenin üretim faktörleri itibarıyla tanımlanmasında da önemli. Burada şu soruyu sormak istiyorum: Neden toplam faktörü verimliliği düşüyor bu kadar çok reformlar oluyorsa? Gerçekten toplam faktörü düşüyor mu yoksa sermaye stokunu ya da emeği, istihdamı mı yanlış ölçüyoruz? İstihdama ilişkin de ekonomi büyüse de, küçülse de artan bir istihdam var, çok ciddi soru işaretleri uyandırıyor. Bu konudaki fikrinizi almak isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Kuşoğlu'nun kısa bir sorusu var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başbakan Yardımcım, demin sormayı unuttum, önemli gördüğüm bir soru. Basına intikal eden haberlere göre Merkez Bankası önemli bir meblağı Amerika Birleşik Devletleri'nde değerlendirmiş. Oradan alacağı faiz en fazla 2,5 halbuki bizim borçlanmamız, hazinenin borçlanması 6'larla, 7'lerle en azından. Neden böyle bir şeye gerek duyuldu? Bu sizinle danışılarak mı yapıldı, görüşülerek mi yapıldı? Bu konuda bilginiz var mı?

BAŞKAN - Sayın Kuşoğlu, basından aldığımız dediğinize göre yani biz burada Merkez Bankasını da dinledik o zaman söyledi zaten. Merkez Bankası rezervlerinin...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Merkez Bankası burada... Bu yeni oldu. Yani Merkez Bankasından brifing aldıktan sonra yapıldı bu. Başkan Yardımcımız burada, biliyordur bu konuyu. Belki Başbakan Yardımcım da biliyordur, birlikte yapılmıştır.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Günal, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, arada söyledim ama bazı şeyleri genel sordum. Ben hâlâ burada Ziraat Bankasıyla ilgili sorularıma cevap bekliyorum. Basına da yansıyan Ora alışveriş merkeziyle ilgili çok somut sorularım oldu. Başka bankanın riskli bulunduğu bir şeyi nasıl oldu Ziraat Bankası diğer bankanın borçlarını nasıl ödedi, üstlendi, refinansman mı yapıyor ne yapıyor? Bu konuda hiçbir cevap... Maalesef "devlet sırrıdır, banka sırrıdır." deyip geçiştiriliyor. Ama ortada ciddi bir iddia var. Dedim ki: En azından bununla ilgili bir şeyler yapıldı mı yapılmadı mı? Yani başka yerlere sermaye transferi yapılmış mı, farklı hak edişler düzenlenmiş mi? Birçok şeyden bahsediliyor. Bununla ilgili bir soruşturma var mı dedim, en azından ona cevap verin, o da yok.

Dolayısıyla, ben burada tekraren soruyorum bankanın açıklamasını okudum orada söylenenlere bakınca vahim bir durum var yani yaptıkları açıklama: "Aktif rol almaya devam edecektir, mahkeme var." Peki sonra ne olacak? Bu sürecin sonucunda bu zarar kimden tazmin edilecek? Ciddi bir kredi var ortada. Onun için biz sizden ticari sır beklemiyoruz. Yani bununla ilgili ne yapıyorsunuz? Böyle bir şey var. Üstü kapatıldı mı, soruşturuluyor mu? Yani hatası olan var mı en azından onu söyleyin. Sayıştayda olduğu... Diyor ki: "Efendim zarar için dava açtık." İyi, güzel de geçen sene ki açtığınız zarar davalarından kaç sonuçlandı, ne kadar tahsilat yaptınız? Bizim bunu bilmek hakkımız. Bize kime ne yazıldı, ne yapıldı, ne oldu, onu istemiyoruz. Burada böyle bir sorun var, bunları sormuşuz, bir şey çıkmıyor.

Yine, arkasından, size "Vakıfbankla ilgili ne düşünüyorsunuz?" dedim. Aynı şekilde, medyada yer alan iddialar var. Şimdi bunları tamamen en azından şu kısmı doğrudur bu değildir veya şurasını inceliyoruz demek yerine "Bunlar bizim ticari sır kapsamına girdi, hiçbir şey diyemiyoruz." diyorsunuz. Bakın, hem Ziraat Bankasının hem Vakıflar Bankasının Almanya'daki şubeleri aracılığıyla birçok usulsüz kredi verdiği iddia ediliyor. Şimdi, bu kayda değer bir iddia değil mi? Ya böyle söylendiği zaman daha beter işkilleniyoruz; o zaman bir şey var, üstü kapatılıyor diyoruz. Yani tek cümlelik cevap burada bir bit yeniği olduğu gösteriyor. Dolayısıyla, bize de eğer sağlıklı bilgi verirseniz o zaman diyeceğiz ki "Medyadaki iddiaların şurası doğru burası yanlış veya en azından yapılan usulsüzlük varsa Sayın Bakan talimat vermiş veya genel müdür bakmış Teftiş Kurulu araştırma yapıyor sonucunda bir şey çıkacak." Dolayısıyla, bunların araştırılması lazım. Ve geliyor arkadaşlarımız KİT Komisyonunda da bilgi veriyor, o da yine Meclisin bir şeyi ama maalesef sonucunda bir şey çıkmıyor. Onun için, bunların biz tamamını görmüyoruz, sadece orada da Komisyona gelen arkadaşlarımız bakıyor. Ben bu işlerin ciddi şekilde araştırılması gerektiğini düşünüyorum.

Daha önce de sordum, burada özellikle de Ziraat Bankasının, Vakıflar Bankasının bu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Bitiriyorum Başkanım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 94

...iflas masası çağrısına neden uymadığını merak ediyorum. Bu bir ticari sır değil. Orada iflas etmiş şirketi adam çağırıyor neden oraya uyulmadığını hâlâ merak ediyorum. Tamam, tamamından vazgeçsem en azından şuna cevap verin veya gidilmiş de basın mı yanlış yazıyor, çarpıtma mı var, ben bunları öğrenmek istiyorum. Tekraren dikkatinize sunmak istedim.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Seçer, buyurun.

VAHAP SEÇER (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye'deki kredi kartı sayısı son verilerini almak istiyorum. Ayrıca, kredi kartı borcu olan ve yasal takipteki kişi sayısını ve miktarı öğrenmek istiyorum. TMSF bazı iş adamlarının sahip olduğu bankalarla birlikte onların mal varlıklarına ve sahibi oldukları önemli medya organlarına da el koydu. Bunların bazıları elden çıkartıldı ancak bazıları da şu anda TMSF'nin kontrolünde. Hangi medya grupları şu anda TMSF'in kontrolündedir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Değerli arkadaşlar, sorular tamamlandı. Sayın Başbakan Yardımcım, önce isterseniz SPK, BDDK'daki arkadaşlar bir açıklama yapsınlar, imkân verelim, sizden sonraya kalsın, daha sonra siz eksik kalanların hepsini tamamlayınız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - TMSF ve Sayıştay raporlarıyla ilgili görüşleri alabilirsek.

BAŞKAN – TMSF'ye de mi?

Şimdi BDDK Başkan Vekilimiz burada herhâlde.

Buyurun.

BDDK BAŞKAN VEKİLİ KEMALETTİN KOYUNCU – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Burada sorulara genel olarak... Öncelikle toplantı sırasında tarafımıza getirilen bazı eleştiriler oldu, biz kendi payımıza düşenleri almaya, bundan sonra daha düzenli veya daha iyi bilgilendirici işlemler yapmaya gayret edeceğiz.

Soruların geneline bakıldığı zaman, bir bankayla ilgili, işte basında çıkan tartışmalar ve haberler üzerinde durulduğu genelde görünüyor. Biz BDDK olarak -sayın vekillerim de söylediler- Bankalar Kanunu'nun sırrı düzenleyen 73'üncü maddesi, bizim bağımsızlığımızı düzenleyen 82'nci maddesi uyarınca gerekli işlemleri hassasiyetle yapmaya gayret ediyoruz. Dolayısıyla, bizim kurumumuzun yaptığı işlemlere belki bu gözle bakılması veya yapmadığı işlemlere bu gözle bakılması gerektiğini düşünüyoruz. Sırların ifşa edilmesi veya bazı itibar zedelenmesi gibi mevzularda ise yani sadece bizim kurumumuzun değil burada bu işten etkilenen herkesin adli makamlara başvurma hakkı var. Dolayısıyla, bu işten mağdur olduğunu düşünen insanların tabii ki adli makamlara başvurma, süreci yürütme, bu süreç içerisinde adli makamların da gerekirse kurumumuza veya ilgili diğer kurumlara da başvurma hakkı var. Biz bu çerçeveden yaklaşarak işlem tesis etmeye çalışıyoruz. Yani teferruat konusunda da yani...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Mağdur olması şart mı?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayıştaya vermiyor musunuz?

BDDK BAŞKAN VEKİLİ KEMALETTİN KOYUNCU – Suç oluşturulması için...

Efendim?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayıştaya veriyorsunuz.

BDDK BAŞKAN VEKİLİ KEMALETTİN KOYUNCU – Sayıştay bizim denetimimizi, bu işlerin yerindelik denetimini yapmıyor. Sayıştay bizi mali açıdan denetliyor. Oysa bu konuyu Sayıştay bize sormaz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Soru önergeleriyle sizden bilgi istiyoruz, “sır” diye veriyorsunuz.

BDDK BAŞKAN VEKİLİ KEMALETTİN KOYUNCU – Şimdi ben o soru önergelerine tekrar dönünce bakacağım. Atladığımız bir şey varsa veririz ama...

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Yani BDDK'ya soruyorum bankaları denetleyen kuruluş olarak, yani böyle bir şeyi... 73'üncü madde, her şeyi 73'üncü madde... Böyle bir şey olur mu?

BDDK BAŞKAN VEKİLİ KEMALETTİN KOYUNCU – Çok iyi anlıyorum. Eğer eksiklerimiz varsa gidermeye çalışırız.

MEHMET GÜNAL (Antalya) - Veya kredi sınırını sormuşum. Siz, işte, “Efendim şu tarihte alındı.” İyi, güzel de adamın kullandığı şey nereye, ne kadar olmuş... Kalkınma bankası olarak, yatırım bankası olarak ihraç ettiği sınırlar var, bunun satışları var, bir sürü yani teknik bilgiler. O konuda bilgi gelmiyor, onu söylemek istiyorum.

BDDK BAŞKAN VEKİLİ KEMALETTİN KOYUNCU – Sayın Vekilim, ezbere konuşmak istemiyorum ama ben notumu aldım, sizin soru önergelerinizin tekrar dönünce hepsine bakacağım, eksiklerimiz varsa giderme gayretinde oluruz ama gerçekten sır kapsamına giren bir şey varsa da “Sır kapsamındadır.” demek mecburiyetinde kalırız. Çok özür dileyerek söylüyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Sayıştaya sunduklarınızı vekil arkadaşlarımıza vermeniz lazım.

BDDK BAŞKAN VEKİLİ KEMALETTİN KOYUNCU – Sayıştaya sunduklarımızı vekillerimize mutlaka veririz, sıkıntı yok ama BDDK nezdinde yapılan denetimlerde Sayıştay bizim Kurul kararlarımızı denetleyen değil harcamalarımızı denetleyen bir mevzuda. Bizim parasal işlemlerimiz olmadığı için, yani bunların devletin kasasına giren çıkan paralar olmadığı için Sayıştayın o alanda bir denetim yapması genel olarak söz konusu değil yani yetkilerini ben daha iyi bilecek değilim ama.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu sefer de hâkime soruyoruz, Sayın Vekil arkadaşım hâkime soruyor.

BDDK BAŞKAN VEKİLİ KEMALETTİN KOYUNCU – Anladım, peki efendim.

Dolayısıyla, bu hukuki çerçeveden biz konuya yaklaşıyoruz. Bunun da böyle bilinmesi gerektiğini düşünüyoruz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 95

Diğer taraftan, piyasadaki tüm bankalarla ilgili -bir veya beş banka değil, tüm bankalarla ilgili- mali durum tabloları üç ayda bir bağımsız denetimden geçiyor ve yayınlanıyor. BDDK'nın bir görevi de bunları denetlemektir, eğer uygun değilse en kısa sürede düzelttirmektir. Dolayısıyla, bu çerçeveden yatırımcının veya bu işle ilgilenen herkesin bu rakamları izleme şansı da vardır.

Ben, bu kapsamda kurumumuz adına cevap vereceğim. Umarım eksik kalmamıştır.

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – SPK Başkanımız, buyurun.

SPK BAŞKANI VAHDETTİN ERTAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Bank Asya işlem sırasının bir ay süreyle kapalı olduğundan bahsedildi. Bu konuyla ilgili mevzuat borsada bir şirketin işlem sırasının -belirli sürelerle geçici veya sürekli işlem sırasının- kapatılmasına ilişkin mevzuat Borsa Yönetmeliği'nde ayrıntılı olarak düzenlenmiş. Buna göre, beş güne kadar kapatma yetkisi borsa başkanına ait, beş günden daha uzun süreyle kapatma yetkisi borsa yönetim kuruluna ait. Bu yetkiler kapsamında Borsa İstanbul işlem tesis etmiştir. Bununla ilgili birkaç kez de borsa başkanı kamuoyuna gerekli bilgilendirmeleri yaptı.

Arz ederim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bunun raporu var mı?

SPK BAŞKANI VAHDETTİN ERTAŞ – Borsa İstanbul Yönetim Kurulu kararı olduğu için mutlaka kararın bir dayanağı vardır. Ama karar bizim tarafımızdan alınan bir karar olmadığı için doğrusu... En azından bizde her kararımızın bir raporu vardır.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, verebilir misiniz?

BAŞKAN – SPK'nın kararı olmadığı için onlarda yoktur.

SPK BAŞKANI VAHDETTİN ERTAŞ – Bizim kararımız değil.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sizden istiyoruz... Yasal denetleme, gözetleme yükümlülüğünüz var.

BAŞKAN – Borsa İstanbul'un raporları size geliyor mu SPK?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, etkin denetim açısından yetkileri var.

BAŞKAN – Sermaye Piyasası Düzenleme Kurulu, borsa üzerinde bir denetim...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Var, var...

SPK BAŞKANI VAHDETTİN ERTAŞ – Yani, bir bakalım, yerindelik denetimini her konuda yaptığımız söylenemez. Biz oranın da Sayıştayın bizi denetlediği gibi mali denetimini yapıyoruz ama yerindelik denetimini her zaman yapmıyoruz ama bir...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben kavram karmaşasına girmeyeceğim. Sizin denetleme yükümlülüğünüz var. Raporlar varsa onu bize verir misiniz? Bu kadar.

BAŞKAN – Bir baksınlar.

SPK BAŞKANI VAHDETTİN ERTAŞ – Bir bakalım, şu anda var mı yok mu, doğrusu, bizim kararımız olmadığı için, kesin olarak bilmiyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, varsa verir misiniz?

SPK BAŞKANI VAHDETTİN ERTAŞ – Bir mevzuata da bakayım, hukukçu arkadaşlarımızla istişare edelim müsaade ederseniz, bir engel yoksa arz edelim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

SPK BAŞKANI VAHDETTİN ERTAŞ – Ben teşekkür ederim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – BDDK Başkan Yardımcımızın yardımcı olacağı küçük bir şey söyleyebilir miyim? Soruyu somutlaştırma anlamında.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günel.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şunu öğrenmek istiyorum, burada söylediğimiz şeylerden bir tanesi, önce teknik olarak sorayım: Yani özel şirketlerin menkul kıymetlerine yatırım yapan bankalar buna karşılık ayırmak zorunda mı risk açısından, özel sektör tahvillerine?

BDDK BAŞKAN VEKİLİ KEMALETTİN KOYUNCU – Kredidir, genel karşılık, birinci sınıf krediler için yüzde 1 oranında bir karşılık ayırması lazım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Lazım. Hayır “Gerekir mi?” derken işte sorunun devamı için, gerektiğini bildiğim için soruyorum.

Peki, sonra, şunu söylüyor sadece: “12 Ocak 2014 tarihli Resmî Gazete’de yayınlanan karşılık düzenlemesi olmasaydı bu Aktif Bank’ın tahvilleri için kamu bankaları karşılık ayırmak zorunda kalacak mıydı?” diyorum. Yani düzenlemenin yapıldığı tarihi dikkatinize sunarak söylüyorum, Ocak 2014’teki düzenleme yapılmasaydı, karşılıklarla ilgili sınırlar değiştirilme idi, buna ilişkin ekstra karşılık ayırmak zorunda kalacaklar mıydı? Bunu ticaret sırrıyla bir alakası var mı? Anlatabildim mi, yani burada bir sır olacak bir şey yok ki. Teknik olarak ben buna baksam zaten hesaplarım, 1 milyar varsa şu kadar, 2 milyar varsa şu kadar daha ekstrasından karşılık ayırmak zorunda kalacaklar idi. Ama şu anda değişti değil. Bu kadar. Ben söyledim şu anda, sadece siz rakamı dolduracaksınız. Örnek söylüyorum. Yani “Niye somut?” dememin nedeni bu.

BAŞKAN – Karşılık ayırmak zorunda.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben cevabını söyleyeyim, siz sadece rakamı yazın. Anlatabildim mi yani şikâyetimi Sayın Bakanım?

BAŞKAN – Sayın Günel, cevap versin arkadaşımız.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 96

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Ama o zaman ticari sır niteliğindeki bir bilgiyi teyit etmiş olurlar, orada bir sıkıntı çıkabilir yalnız.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, hayır, ticari sır değil zaten. Ya şunu söylüyoruz: Yani biz kibar sorduk diye Sayın Bakanım adama kıyak geçiyorsunuz, getirip bir de düzenleme yapıyorsunuz. Onun tahvillerinin alınmasını ve alan adamların sıkışık durumunu gidermiş oluyorsunuz. Yani illaki sonucunu mu söyleyelim yani kibar soruyoruz, cevap verirsiniz böyle söylemeyiz ama cevap vermediğiniz takdirde ben diyorum ki: “Birileri tahvil çıkarmış, ona kıyak geçmek için kamu bankası almış, kamu bankalarının bu sıkıntısını gidermek için de limitlerle oynamış, olayın özü bu. O zaman, ben vereyim cevabı, siz vermiyorsunuz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Ben şöyle söyleyeyim, bakın...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O zaman cevabı ben vereyim vallahi.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Kibar da sorsanız kaba da sorsanız ticari sır, bankacılık sırrı niteliğindeki bir bilginin verilmesi hukukun mümkün değil, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kabul ettiği yasalar çerçevesinde mümkün değil. Şimdi, onu, o alanı çok zorlamanın bir anlamı yok yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben size soruyorum ama bakın. Öbürü de mi ticari sır? Diyorum ki: “Bu bankanın şu şu kredileriyle ilgili usulsüzlük var.” diyorlar. “Buna soruşturma açıldı ya da açılmadı.” yani “Şu kadar ceza aldı, almadı.” demek de mi ticari sır? Veya bu işte zaten hukuki olmayan bir şey yok. “Soruşturma açmaya gerek duymadık.” deseniz hiç olmazsa...

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Bunların hepsi ticari sır ve bankacılık sırrı, maalesef, maalesef.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O zaman, biz söylemeye devam edeceğiz, siz yandaşları, havuz medyasını fonlamaya devam edeceksiniz demektir.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – O kendi yorumunuz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Onu söylerim o zaman cevap gelmediği zaman. Bakın tarih veriyorum Sayın Bakanım.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Cevap verilmesi hukukun mümkün değil diyorum bakın.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hangi tarihte yönetmeliğin çıktığını...

BAŞKAN – Sayın Günel... Sayın Günel...

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Ama şimdi siz hukuksuzluğa dönüyorsunuz.

BAŞKAN – O soruyu demin sormuştunuz, cevap gelmedi henüz, cevap geldikten sonra bakarsınız tekrar.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok işte, gelen cevap; 73’üncü madde.

BAŞKAN – Bakın, kanun yapıcı, kanun koyucu Türkiye Büyük Millet Meclisinin çatısı altında, kurumlarımızı, kanunu çiğnemeye zorluyorsunuz bu sorduğunuz sorularla. Onun için aman dikkatli olalım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, geçin onları, Anayasa’yı, Danıştay’ı, her şeyi diyorsunuz çiğneniyor, nerede kanun çiğneniyor? Kanunun verdiği yetkiyi kullanmıyorsunuz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Ben söyleyeceğimi söyledim. (Gürültüler)

Denetlemeyi yapmıyoruz diyor muyuz? BDDK “Denetleme yapmıyorum.” diyor mu? Böyle bir şey yok ki.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – “Yaptım.” diyecek, sonucunu söylemek zorunda değil, onu diyorum yani.

BAŞKAN – Sayın Günel, Sayın Başbakan Yardımcım, zannedersen SPK’nın açıklamaları bu kadar.

Buyurun TMSF Başkanımız.

TMSF BAŞKANI ŞAKİR ERCAN GÜL – Sayın Başkan, sayın vekillerim; hepinizi saygıyla selamlıyorum gecenin bu geç saatinde.

Şimdi, tabii, soru soran bazı milletvekili arkadaşlarımız burada değil, onların sorularına da cevap vereyim mi vermeyeyim mi?

BAŞKAN – Hepsine...

TMSF BAŞKANI ŞAKİR ERCAN GÜL – Hepsine vereyim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Biz de öğrenmek istiyoruz.

BAŞKAN – Tutanaklara geçiyor çünkü, onlar tutanaklardan daha sonra alabiliyorlar.

TMSF BAŞKANI ŞAKİR ERCAN GÜL – Şimdi, şöyle, önce ben Sayıştayla ilgili olarak başlayayım Bülent Bey buradayken.

Bülent Bey’e biraz önce arkadaşımız bu Sayıştay raporuyla ilgili olarak yapılan eleştirilerin hepsine ayrıntılı olarak verilen cevapların bir dokümanını iletti. Yani dolayısıyla, o dokümanlardan tatmin olmazsa ayrıca bir daha yaparız ama bununla ilgili olarak tek tek oradaki bütün eleştirilerle ilgili olarak onu da söyleyebilirim. Ama genel olarak şunu söyleyeyim: Bu biraz da 2009 yılından sonra yeni Sayıştay Kanunu’nun getirdiği bir anlayışın yarattığı bir olay. Sayıştay, geçen sene de buna benzer, bu eleştirilerin 6 tanesini -10 tane eleştiri var zaten- söylemişti. Biz hepsine karşı çıkmıştık, daha doğrusu uygun bulmamıştık Sayıştayın bu eleştirilerini. Şimdi aynı eleştirileri bu yıl da getirmiş durumda. Hukuki bir Sayıştay denetimine tabiyiz ama bir kere şunu açıklığa kavuşturmamız gerekiyor: 5018 sayılı Kanun’a tabi değiliz biz, birinci olarak onu söyleyeyim. Dolayısıyla, burada bir bütçemiz vesaire görüşülmüyor. Ama Sayıştay denetimi kapsamında kamuoyunun belki merak etmek istediği, belki bazı gazetelerde speküle ettiği, bazı kötü niyetli gazetecilerin de speküle ettiği -isim vermek istemiyorum ama- bazı şeyler var, onları ben anlatmaya çalışayım.

Bir kere, bu gayrimenkullerle alakalı şey şu şekilde oldu: Hani, sanki, kayıp gayrimenkuller varmış da o kayıp gayrimenkulleri Sayıştay bulmuş, çıkarmış ortaya falan. Öyle değil, Sayıştay denetimindeyken biz 2010’dan sonra “TAKBİS” denilen sistemle geçmişte bu tapu kayıtlarını -TAKBİS sistemine biz de dâhil olduk- 2001 senesinde, 97 senesinde, 98 senesinde devir listelerinde olmayıp da ama TMSF adına kayıtlı olabilecek bir şeyi araştırmaya koyulduk.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 97

O araştırma sonucunda bazı gayrimenkullerin özellikle bazı diğer kamu kurumları adına tescil edildiğini öğrendik. Bu çalışmayı yaparken de Sayıştay denetimi vardı. Sayıştay denetimine de arkadaşlarımız onları sundu bu gayrimenkuller üzerinde de çalışıyoruz diye. Sanki yani o gayrimenkuller kayıptı da bulundu şeklinde ortaya çıktı, yoksa normal şartlarda bizim ilgi alanımızda.

İkincisi şu: Bu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tamam, anladım Sayın Başkan. Başka kurumlara tescil olmuş.

TMSF BAŞKANI ŞAKİR ERCAN GÜL – Tabii. Yani banka bize devredilirken devir listesinde yok o gayrimenkul, devir listesinde olmadığı için bizim ilgi alanımızda da değil. Fakat biz 2012'den sonra TAKBİS sistemine geçtik, bu tapu kayıt vesaire. Acaba TMSF'yle ilgili olabilecek bir gayrimenkul var mı, bizde görünmeyip de olan? O çerçevede bulduğumuz gayrimenkuller bunlar ama o gayrimenkullerin de çoğu çok önemsiz gayrimenkuller; işte metrekaireleri küçük vesaire. Kimisi başka kamu kurumlarının, özellikle mesela Etibank ayrılırken onun içerisinde birkaç tane şirket çıktı biliyorsunuz, onlara geçmiş durumda. Dolayısıyla biz zaten o çalışmayı yapıyorduk, Sayıştay da onu raporuna aldı. Dolayısıyla bu şey böyle dışarıdan görüldüğü gibi "Kayıp gayrimenkuller bulundu." anlamında veya "TMSF bunların farkında değildi de onları Sayıştay buldu, ortaya çıkardı." şeklinde bir algı oluşturuyor. Bu açıdan bunu düzeltmek isterim

İkincisi, yine Sayıştay raporunda eleştirilen: Bu bizim kiralık kasalarda, biliyorsunuz, her sene zaman aşımı, on yıllık zaman aşımı nedeniyle varlıklar TMSF'nin geliri oluyorlar. Kiralık kasalarda altınından, değişik mücevheratından, parasal değeri olandan, olmayandan bir sürü varlık TMSF'ye geliyor. Parasal değeri olanlar açısından onların değerlendirilmesi söz konusu. Biz onları kayıt dediğimiz normal dokümanlarda, defterlerde tutuyoruz ama muhasebe kayıtları dediğimiz şeyde izlemiyorduk onları. Nerede izliyorduk muhasebe kaydında? Biz bunları değerledikten sonra ilgili hesaplara geçirirken, geçirdiğimiz anda izliyorduk. Sayıştay eleştiri yapmıştı geçen sene bununla ilgili olarak: "Siz bunları aldığınız anda hemen muhasebe kayıtlarına geçirin." diye. Biz de dedik ki: Bunların değerlemesi yapılmadan böyle bir muhasebe kaydı yapmak son derece anlamsız bir şey olur ama siz madem böyle düşünüyorsunuz biz de onları iz bedelle önce kayda geçirdik, nasıl olsa değerlendikten sonra ilgili hesaplara gidecek; altına altın, paraya çevrilebilir bir şeyse para vesaire. Bunu yaptık. Onu da yine eleştirdiler: "Hayır, ilk aldığınız anda hemen değerlemeyi yapın." dediler. Dolayısıyla bu çok bize anlamsız...

BAŞKAN – Değerlemeyi yapın...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama iz bedeliyle girmez tabii, emsal bedelle girmesi lazım.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Paraysa paranın değeri vardır, rayiç bedel var.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Rayiç bedelle tabii olması lazım.

TMSF BAŞKANI ŞAKİR ERCAN GÜL – Yani, hani sanki böyle kayıp altınlar vardı da bulundu gibi bir algı oluştu, bazı gazeteciler bunu speküle ediyor tabii. Onun için belki sizi bu manada bilgilendirmek açısından önemli.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Algı oluştu ama gerçek değerini de bilmek lazım kaydederken. İz bedeli başka bir şey, gerçek değerini bilmek lazım.

BAŞKAN – Şöyle... Burada şey yapmaya gerek yok....

TMSF BAŞKANI ŞAKİR ERCAN GÜL – Zaten gerçek değeri geçiyor şeye. Onu paraya çevirdiğinde o parasal olarak geçiyor, TMSF'nin geliri oluyor.

BAŞKAN – Hayır, paraysa zaten para olarak kaydolması gerekir, onun da iz bedeliyle girecek hâli yok. Onu demek istiyor arkadaşlar.

TMSF BAŞKANI ŞAKİR ERCAN GÜL – Evet, tabii, parada bir problem...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Para değil, altın. Ne kadar olduğunu biliyor musun? Gramını yazıyor musun?

BAŞKAN – Altın, altının da o anda para değeri belli; dövizse döviz olarak belli.

TMSF BAŞKANI ŞAKİR ERCAN GÜL – Altının bazı kısımları...

BAŞKAN – Mücevher şeklindeyse değil tabii.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Özelliği de yazıyor mu Sayın Başkan, kaç gram olduğu... "Filanca yerden alınan altın" diye iz bedeli 1 lira yazarsan 1.000 liraysa ne bileceğiz; onu soruyorum.

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Efendim, bir müsaade edersiniz... Söz aldım, kusura bakmayın.

BAŞKAN – Buyurun.

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Efendim, çok özür diliyorum.

Bunlar bankadan çıkarken noter marifetiyle tespit ediyorlar; noterle beraber banka personeli tespit ediyor, bir tutanağa bağlıyor, sonra bir çuvala koyuyor, ağızını kapatıyor ve TMSF'ye teslim ediyorlar. Sonra biz bunları açıyoruz ve tutanak ile içindekilerin birbirini tutup tutmadığını orada ayrı bir tutanakla tespit ediyoruz yine. Fakat içinden altın çıkıyor, para çıkıyor ama silah da çıkıyor, müzeye gitmesi gereken bazı etnografik eserler çıkıyor vesaire.

BAŞKAN – Kıymetli eşya çıkıyor yani.

MALİYE BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Bunlardan altın gibi, para gibi olanların tabii ki derhâl muhasebe kayıtlarına intikali icap eder ama bir kısmı için -bizim hani o tür bir uzmanlığımız olmadığı için- işte, İstanbul Altın Borsasından, Müze Müdürlüğünden, çeşitli kurumlardan...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ama Sayıştayın söylediği, o kadar da, yani... Sayıştaydaki arkadaşlar -affedersiniz- o kadar da saf değiller yani. Kusura bakmayın, ayıp oluyor yani. Onlar da bakarken sizin söylediğinizi dikkate alıyorlar zaten.

BAŞKAN – Neyse... Arkadaşlar, anlaşılmalıdır konu.

Teşekkür ediyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Silah var diye onu istemiyor ama altının bedelini, kıymetli evrak...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 98

TMSF BAŞKANI ŞAKİR ERCAN GÜL – Bir saniye... O bedel zaten bir şekilde kayıp değil ki, o bedel değerlendirme sonucunda zaten geçiyor, orada kayıp bir şey yok ki.

BAŞKAN – Yani fiilî envanteri yapıyor zaten, envanter kaydı var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayıştay baştan bulunacak diye kavga ettik, bir de onlara soralım bugün bakalım, bir değişiklik olsun.

BAŞKAN – Arkadaşlar, şimdi burada Sayıştay bunu niye eleştirdi, o niye...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, hayır, sor bakalım neymiş, o muymuş gerçekten. Sayıştay söz verirken...

TMSF BAŞKANI ŞAKİR ERCAN GÜL – Hayır, bu çok önemli bir şey değil ama kamuoyunda sanki yanlış, böyle kayıp altınlar vardı da bulundu gibi böyle bir algı oluştu da onun için ben bunları açıklıyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, altın deyince Sayın Bakana...

TMSF BAŞKANI ŞAKİR ERCAN GÜL – Keşke olsa da beytülmalin değerini artırsak.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Beytülmalde kalsa sorun yok yani arada giderse...

TMSF BAŞKANI ŞAKİR ERCAN GÜL – Nerede gidecek? Biz oradayız, gidemez.

BAŞKAN – Sayın Başkan...

Sayıştaydan ilgili arkadaşlarımız burada.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ AZMİ ES - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Mali tabloları denetliyorum, Denetim Grup Başkanayım.

Bu, bir soruşturma raporu değil, kayıp altın falan da aramadık, kayıp altın da yok tabii ama mali tabloların doğru ve güvenilir olması konusunda biz Parlamentomuza ya da kamuoyuna bu tablolarla ilgili denetim görüşü veriyoruz. Dolayısıyla denetlediğimiz yılla ilgili, 2013 yılıyla ilgili, ilgili kamu idaresinde var olan -yani altından açıldı konu, gayrimenkuller de, varlıklar da keza aynı şekilde- eğer muhasebede gerçek değeriyle gözüküyor ise biz bunu raporluyoruz. Sayın Başkanın söylediği gibi, bu gayrimenkullerin tesciliyle ilgili çalışmalar başlamış olabilir, biz buna seviniriz zaten, aynı yerde duruyoruz ama önemli olan, gerçek değeriyle bunların değerlendirilmesi ve mali tablolara aksettirilmesi. Aksettirilmiyor ise bizim açımızdan bu, mali tabloların doğru ve güvenilir bilgi sunmadığı ya da tam olarak sunmadığı anlamına gelmektedir. Diğer bulgularımızdaki tespitler de bu mahiyettedir. Tespitlerimizde kamu idaremizin cevabına özet olarak yer verdik, büyük çoğunluğuna zaten iştirak ediyorlar. İştirak etmedikleri yerde de biz yine raporumuzda gerekçeleriyle kendi görüşlerimizi, neden bize iştirak etmediklerini, biz hâlâ bulguda ısrar ettiğimizi orada açıkladık.

Netice itibarıyla, biz Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu mali tablolarına 2013 yılında şartlı görüş verdik bu tespit edilen 10 adet bulgu nedeniyle. Bu bakımdan, raporumuz bu sene Parlamentaoya da detaylarıyla geldiği için, ben her bir bulgu için tek tek hukuki gerekçelere vaktimiz çok dar olduğu için girmek istemiyorum.

Genel değerlendirmemiz bu şekildedir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Gerek yok zaten ona, evet.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani “Düzeltilmezseniz seneye yine yazacağız.” diyor.

BAŞKAN – Arkadaşlar, sonuçta ya TMSF yönetimi raporlamalarıyla ilgili Sayıştayın ikna edecek ya Sayıştay onları ikna edecek. Sonuçta bir orta yol da bulunacak.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayıştayın ikna etme şeyi yok, Sayıştay yazıyor, veriyor.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Sayıştay veriyor kararı.

BAŞKAN – Hayır, “Veriyor.” derken onlar onu uygulayacak, ikna olup uygulayacak.

RAHMİ AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Tabii, tabii...

BAŞKAN – O anlamda söylüyorum.

Tamam mı Sayın Başkan?

TMSF BAŞKANI ŞAKİR ERCAN GÜL – Hayır; bir fayda analizi yapılması gerekiyor.

Sayın Başkanım, onunla ilgili olarak bir sürü soru var, onun için TMSF'yle ilgili bu soruların belki tek tek hepsine yazıyla da belki cevap verebiliriz ama bu köprü banka meselesi gündeme gelmişti. Köprü banka meselesi bizim yeni gündeme getirdiğimiz bir şey değil, aşağı yukarı biz iki yıldır bunu istiyoruz ama bir türlü Meclis gündemi uygun olmadığı için... Köprü banka çünkü dünyada uygulanan bir yöntem. Fakat son yıllarda, özellikle 2012'den sonra, 2008 krizinin dünyadaki etkisi nedeniyle dünyada mevduat sigortacılığında çok ciddi değişiklik olmaya başladı. Dünyadaki dünyadaki algı özellikle, sadece işte, sigorta kurumlarının veya devletlerin yüklenmesinin ötesinde artık mevduat sahibine de birtakım yükümlülükler yükleme noktasına doğru gitmeye başladı. “Bail-in” denilen birtakım uygulamalar gündeme gelmeye başladı. Yani artık, özellikle Avrupa Birliği direktifine de girmiş durumda, eğer ekonominin kaldıramayacağı büyüklükte bir yük doğarsa, o yükün bir şekilde bütün kesimler tarafından paylaştırılması noktasında. Çünkü biliyorsunuz, biz 2001 krizi nedeniyle toplum olarak çok ciddi maliyetler yüklendik. 2001 krizinin etkilerini belli bir noktada sardıktan sonra, 2008 sonrası yine bu bankacılık ve sigortacılık düzenine uyum anlamında köprü bankanın da bunlardan bir tanesi olduğu... Neden, köprü banka niye lazım? Çünkü bize intikal eden banka genelde sorunlu banka oluyor. Sorunlu bankayı hisseleriyle kimse almak istemiyor veya değerinin çok altında gidiyor. Onun “asset”lerini temiz bir bankaya yani hiç geçmişle alakalı olmayan bir bankaya devretmek suretiyle hızlı bir çözümleme yapma amaçlı getirilen bir şey.

İkincisi: Bizim hiç beklemediğimiz, yargı tarafından muhatap olduğumuz bu “offshore”lar meselesi. Bizi çok rahatsız eden -hukuk mücadelemizi de bir şekilde sürdürüyoruz- hiçbir şekilde akla vicdana uymayan bir durumla karşı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 99

karşıyayız. Sigortalamadığımız, bizim bankalarla doğrudan alakalı olmayan ama bize intikal eden bankaların hâkim ortaklarının yurt dışı "offshore"larıyla ilgili mevduatların yıllar sonra, 2012'den sonra TMSF'ye ödettirildiği durumla karşı karşıyayız. Şimdi, bununla ilgili gerçi henüz süreç bitmiş değil ama biz bu paraları ödemeye başladık, ödüyoruz, mahkeme kararı nedeniyle fakat süreci de bir şekilde Hukuk Genel Kuruluna götürme noktasında, hukuk mücadelesine devam ediyoruz. Burada çok önemli "offshore" meselesi. Hiçbir ahlaki ve hukuki değer yok bu paraların ödenmesinde. Neden? Çünkü Yargıtay diyor ki: "Bu kişiler aldatıldı." Biz de diyoruz ki: Bu kişiler nasıl aldatılır? Bilerek, isteyerek paralarını daha fazla faiz almak suretiyle buraya yatırıyorlar yani kendilerinin bizzat talimatı var. Bunların aldatılma durumu söz konusu olamaz. Dolayısıyla, biz bunları da düşünerek...

BAŞKAN – Şimdi, yargının gerekçelerine girmeyelim Sayın Başkan. Yargı böyle karar veriyor, siz buna dava açıyorsunuz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Devraldığınız, el koyduğunuz bankanın aktif ve pasifinden sorumlusunuz. Uzan'ın Amerika'daki Motorola'nın borçlarını ödemediniz mi? Ödediniz. Peki, benim Türk vatandaşımın borcunu niye ödemeyeceksiniz.

BAŞKAN – Hayır, borcu değil, alacağı zaten de Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Amerika'da olunca ödeyeceksin, vatandaş "off-shore" olunca ödemeyeceksin.

TMSF BAŞKANI ŞAKİR ERCAN GÜL – Ama çok farklı bir durum, onu anlatayım.

BAŞKAN – Hayır, lütfen... Yargı kararlarını burada tartışacak değiliz. Siz bununla ilgili dava açtınız, dava süreci devam ediyor.

TMSF BAŞKANI ŞAKİR ERCAN GÜL – Devam ediyor.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ederiz. Yani onun gerekçelerine inemeyiz biz burada. Hukukçu olarak gidin tartışın başka yerde. Lütfen yani...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan açınca ben de tartışmaya katıldım.

BAŞKAN – Tamam, gerek yok.

Teşekkür ederiz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Amerika Motorola'nın borcunu istedi, ödediler; peki, benim vatandaşım isteyince niye ödemiyorsunuz?

BAŞKAN – Ödüyormuş işte şimdi.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Mahkeme karar vermiş, onu da kabullenemiyor ama.

BAŞKAN – Dava açıyor işte.

Sayın Başkan, başka bir husus var mı? Herhâlde tamam.

Teşekkür ederiz.

Sayın Başbakan Yardımcımız, süreniz on beş dakika, eğer yeterli olursa; yetmezse yine ek süre verebiliriz ama on beş dakikada toparlarsınız iyi olur.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; öncelikle böylesine kapsamlı ve detaylı bir görüşme için ben teşekkür ediyorum. Hem ekonomik programımızın geneli hem de kurumlarımızla ilgili detaylı konuları değerli Komisyon üyelerimiz dile getirdi. Bir yandan eleştirileri not aldık, bir yandan da soru niteliğinde olan konulara ben hızlı hızlı cevap vermeye çalışayım.

Öncelikle, genel ekonominin performansını tabii farklı şekilde değerlendirmek mümkün ama burada, nereden bakarsak bakalım, bugünden geçmişe gidelim, geçmişten bugüne gelelim, farklı tarihleri alalım ama bu son on iki yıldır Türkiye'nin genel anlamda ekonomik performansının sonuçları oldukça olumlu. Yani, bunu uluslararası kuruluşlar da, bağımsız değerlendiriciler de, hepsi teslim ediyor.

Millî gelir hesapları dolar olarak, TL olarak yapılabilir, satın alma gücü paritesine göre dolar olarak millî gelir hesabı yapılabilir. Bunu nereden, nasıl okursanız tabii öyle yorumlamak mümkün. Ama satın alma gücü paritesine göre baktığımızda dahi, işte, 2002'de 10.324 dolar olan millî gelir, 2013'te 18.874 dolara çıkmış, bu, IMF'in parametrelerine göre. OECD parametrelerine göre belki 100-200 dolar aşağı yukarı olur yani çok benzer rakamlar elde ediyoruz. Öbür taraftan, nominal yani piyasa kuruna göre baktığımızda da 3.522 dolardan 10.721 dolara 2013'te çıkmış bir millî gelirimiz var ve Dünya Bankasının sınıflandırmasına göre de 2002'de alt-orta gelir grubunda olan Türkiye, hatta alt-orta gelir grubunun altlarında olan Türkiye, 2013 yılı itibarıyla üst-orta gelir ülke grubunun üstlerine çıkmış durumda. Dolayısıyla, uluslararası karşılaştırmalarda baktığımızda, nihayetinde tüm refah göstergelerimizde ciddi artış var ve üstelik bu refah daha adil bir şekilde paylaşıyor 2002 yılına göre. Gelir dağılımıyla ilgili bazı rakamlar verildi, o rakamlar TÜİK verileriyle maalesef doğrulanmıyor. Şöyle bir baktığımızda, TÜİK yüzde 10'luk gelir dilimleri hâlinde bunu yayınlıyor. Mesela, 2002'de ilk yüzde 20'lik kesim yani ilk yüzde 20 derken, en düşük gelirli yüzde 20'lik kesim toplam gelirin yüzde 5,3'ünü alırken 2013'te bu, yüzde 6,6'ya çıkmış. En yüksek gelirli yüzde 20'lik kesimin toplam gelirden aldığı pay da yüzde 50'den yüzde 45,2'ye düşmüş.

BAŞKAN – Zannediyorum arkadaşlar serveti söyledi. Servet ile gelir karışıklığı oldu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Credit Suisse'in çalışması servetle ilgili, dolayısıyla Gini katsayısıyla alakalı değil, gelirle alakalı değil.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Şimdi, o servet dağılımının hesabı kitabı çok kolay değil tabii. Onun için, resmî kayıtlardan alınan bir şey yok. Hani "İmanla malın kimde olduğu belli olmaz." diye bir söz vardır, dolayısıyla, o serveti kati yakalamak mümkün değil ama o tür kuruluşlar daha çok böyle, geliri yüksek gruplara bankacılık yapıyorlar yani varlık yönetim bankacılığı yapıyorlar, belki o amaçlı bir çalışma yapmış olabilirler. Ama, gelir dağılımına baktığımızda ki devletin resmî verilerindeki -ki o, hane halkı gelir araştırmasıyla yapılıyor bu çalışmalar- bu rakamlar bize bunu gösteriyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 100

Genel anlamda, orta vadeli programlarla alakalı bazı konular gündeme geldi. Öncelikle şunu söylemekte fayda var: Türkiye orta vadeli program hazırlayabilen ender ülkelerden bir tanesi. Bugün G20 ülkelerinin çoğu bir orta vadeli program dahi hazırlayamıyor, öngörülemiyor, plan yapmakta güçlük çekiyorlar. Biz G20 bildirgelerine özellikle yazıyoruz, tüm G20 ülkeleri kredibilitesi yüksek olan, güvenilir orta vadeli programlarını mutlaka yapmalıdır diye ve orta vadeli programlar yapılırken o gün itibarıyla, yapıldığı gün itibarıyla dünya konjonktürü nasıl, bizim kendi coğrafyamızdaki konjonktür nasıl ve ileriye doğru beklentiler nasıl; bunları dikkate alarak bu programlar yapılıyor. Ama bir sene sonra güncelleme vakti geldiğinde dünya konjonktürü değişmiş oluyor, bölgemizin konjonktürü değişmiş olabiliyor ya da Türkiye'yle ilgili göstergeler değişmiş oluyor. Zaten her yıl orta vadeli programların yenilenmesindeki gerekçe de bu. Kaldı ki yayınladığımız anda uluslararası kuruluşların Türkiye tahminlerine bakın, yayınladığımız anda piyasa analistlerinin tahminlerine bakın, bizim yayınladığımız rakamlarla dışarıdan Türkiye'yi gözleyip Türkiye hakkında rapor yazan kuruluşların raporları arasında çok büyük bir benzerlik vardı, uyum vardı. Yani biz böyle piyasa beklentisinin çok dışında, tamamen hayalî bir program bugüne kadar hiç açıklamadık ama dünya büyümesiyle ilgili, Avrupa'nın büyümesiyle ilgili, Avrupa'daki enflasyonla ilgili şöyle bir ne tahmin ediliyordu, ne gerçekleşiyor diye baktığımızda, özellikle 2008 yılından sonraki dönemde tahmin yapmanın çok zor olduğu bir dönemi de dünyanın yaşadığını kabul etmek zorundayız. Bugün, Avrupa'yla ilgili büyüme rakamları sürekli revize ediliyor ve genelde sürekli aşağı revize ediliyor. Japonya'yla ilgili durum yine aynı. Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası, OECD üç ayda bir, altı ayda bir beklentilerini güncelliyor, projeksiyonlarını güncelliyor ve her güncellemede ciddi farklılıklar oluşabiliyor. Dolayısıyla, bu programların kredibilitesinin yayımlandığı anda ne kadar gerçekçi, yayımlandığı andaki tahminler, hedefler ne kadar samimi, bununla ölçülmesi lazım. Tabii ki yola çıktığınızda, uygulamaya başladığınızda başta yapılan hesap kitapla, konjonktürel uygulama dönemindeki konjonktür oldukça değişmiş olabiliyor. Bu, hem büyüme rakamları için geçerli hem enflasyon rakamları için geçerli. Ve şimdiye kadar bizim açıkladığımız orta vadeli programların tümü açıklandığı an itibarıyla piyasalarda olumlu karşılanmıştır, gerçekçi bulunmuştur, samimi bulunmuştur ve içeriğine baktığımızda da Türkiye'nin ihtiyaçlarıyla örtüşen programlardır bunlar.

Orta vadeli programların rakamsal boyutuna baktığımız zaman, bunların bazısı bir hedeftir, bazısı tahmindir. Mesela enflasyon. Enflasyona çok kısa vadede koyduğumuz rakamlar mesela, bu yıl, gelecek yıl gibi rakamlar bunlar tahmindir ama 2016, 2017'ye doğru gittiğinizde bunlar artık hedef niteliğini taşır. Yine, büyümede de benzer bir durum vardır. Daha kısa vadeli rakamlara baktığınızda daha çok bunlar tahmindir ama 2016, 2017'ye doğru gittiğinizde hedeftir. Örneğin bizim bu yüzde 4'lük ve yüzde 5'lik büyüme rakamlarımız bir varsayıma dayanır. Bu varsayım da gerekli yapısal reformların yapılacağı varsayımdır. Bugün, Sayın Başbakanımızın açıkladığı 9 dönüşüm programı, daha sonra açıklayacağı ilave 16 dönüşüm programları eğer uygulanırsa bu büyüme rakamları gerçekleşecektir. Yoksa bunların uygulanmaması senaryosunda gerçekten de yüzde 4-5'lik büyüme rakamlarına dahi ulaşmamız zor olabilir.

Türkiye ekonomisinin yapısına baktığımızda, maalesef, çok ciddi miktarda dışarıdan çok ciddi miktarda petrol, doğal gaz ithalatımız var. Kendi kaynağımız olmadığı için hem kendi ihtiyacımız, kendi tüketimimiz için hem de üretim ihraç edeceğimiz ürünler için, sanayinin ihtiyacı için gerekli olan enerjiyi maalesef ithal ediyoruz. Bugün bizim sadece kendimize yeter bir enerjimiz olsa, sadece kendi tükettiğimiz kadar petrolümüz ve doğal gazımız olsa Türkiye'nin cari açık diye bir sorunu yok; tam tersine, bugünler itibarıyla bir miktar cari fazlamız bile var. O, bir numaralı konu.

İkincisi, tasarruf oranlarımız: Maalesef tasarruf oranlarımız olması gerekenin altında. Gelişmekte olan ülkelerin ortalama tasarruf oranı yüzde 32, bizde yüzde 13,4'e kadar düşmüş idi 2013'te fakat bu yıl, 2014'te öyle tahmin ediyoruz ki bu tasarruf oranlarımız yüzde 14,9'a çıkacak. Yani geçen yıla göre 1,5 puanlık bir tasarrufta artış öngörüyoruz bu yıl için. Zaten, cari açığı düşürüş aslında tasarruf oranındaki artışla da bire bir bağlı.

Bir başka önemli konu, işsizlik rakamları ve istihdam rakamları. Türkiye'de istihdam özellikle bu 2009 yılından bu yana daha önce yakın tarihimizde görülmemiş bir hızla arttı. Mevsimsel düzeltilmiş yani mevsimsel etkilerden arındırılmış rakamlara baktığımızda 2009'dan bu yana 6 milyona yakın bir istihdam artışı oldu, son on iki aydaki istihdam artışımız yaklaşık 1 milyon 280 bin civarında. Peki, diyeceksiniz ki: O zaman işsizlik niye düşmüyor? Çünkü iş gücüne katılım çok hızlı artıyor. Yine, yakın tarihimizde görmediğimiz bir hızla Türkiye'de iş gücüne katılım artıyor. Yani daha önce şu ya da bu sebeple çalışmamayı tercih eden vatandaşlarımız artık iş gücü piyasasına girmeye ve iş aramaya başlıyorlar. Bir yılda yüzde 2 gibi bir artış, iş gücüne katılımda gerçekten sadece Türkiye için değil, dünya genelinde de çok ciddi bir artış ama bu ülkemizin toplam istihdam üretmesi açısından bir bakıma olumlu. Zaten, biraz da artık işsizlik oranına değil de istihdam oranına da biz bakmaya başladık. Bu, ikisini birden kuşatan bir gösterge. İstihdam oranlarına baktığımızda da 2008, 2009'dan bu yana gerçekten rakamlar oldukça tatmin edici.

Enflasyondaki sapmayla ilgili zaten ben konuşmamda da aslında sebeplerini biraz açıklamaya çalıştım. Merkez Bankamız da bunu vurguluyor ama enflasyonla mücadeledeki kararlılığımız tam. Yeni Orta Vadeli Program'ımızın da en önemli hedefinin enflasyonu düşürme olduğunu da zaten açıkladık. Bu sadece Merkez Bankasının çabalarıyla olabilecek bir iş değil, farklı alanlardaki politikalarımızı da mutlaka enflasyona daha odaklanacak şekilde şekillendirmemiz gerekecek.

Kurlarla ilgili sorular vardı. "Bu programlardaki, ister kalkınma planı olsun, ister Orta Vadeli Program olsun bu kurlar nereden, nasıl geliyor?" diye. Bizim son derece tutarlı bir şekilde hem orta vadeli programlarda hem de kalkınma planında kurla ilgili şöyle bir varsayımımız var: Programı ya da planı yaptığımız yılın sonu itibarıyla Merkez Bankasının beklenti anketi ne? Merkez Bankasının beklenti anketindeki kur neyse biz o kuru koyuyoruz, daha sonraki yıllar için de reel artış sıfır kabul ediyoruz. Yani reel olarak Türk lirasında ne değer kaybı ne de değer kazancı olacağını varsayıyoruz, orta vadeli programlarda da böyle, kalkınma planında da böyle çünkü serbest kur rejiminde bizim bir kur hedefimiz yok ama program yaparken bir kur varsayımı yapmamız gerekiyor. O kur varsayımı için de dayanak ne olmalı, nasıl bir kur varsayacağız? Piyasa beklentisi ve reel değişimin sıfır olduğu bir kur setini programa yazıyoruz ama fiiliyatta kurun nasıl

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 101

gerçekleşeceği tamamen piyasa şartlarında oluşuyor. Bu, serbest kurun, dalgalı kurun doğal gereği. Kur hedefi diye bir şey yok. Yani "Programda kur hedefi şunu koydunuz ama tutmadı." Hedefimiz yok yani serbest, dalgalı kur rejimindeyiz, sadece varsayımlarla hareket ediyoruz ama şu da var ki: Kurdan enflasyona geçişkenlik var hâlâ Türkiye'de. Bu geçişkenlik de Merkez Bankamızın önem verdiği bir konu. Yani Türk lirası değer kaybediyor, değer kaybının belli bir miktarı enflasyona yansıyor. Eskiden bu bağ daha kuvvetliydi, şimdi zayıfladı. Geçişkenlik yüzde 15 civarında. Bu yüzde 15'in 10 puanı ilk altı ayda geliyor, 5 puanı da ikinci altı ayda geliyor. Eskiden yüzde 30 civarındaydı ama hâlâ orada bir geçişkenlik var. Dolayısıyla, Merkez Bankamız kura bakarken bunu enflasyon üzerindeki olası etkilerini de dikkate alarak para politikalarını yönlendiriyor.

Dış finansman ihtiyacıyla alakalı konular tabii önemli ve özellikle bizim dış finansman ihtiyacı özel sektörün aslında finansman ihtiyacı. Bizim cari açığımız bir miktar doğrudan sermaye girişiyle finanse ediliyor ama geri kalanı da borçlanılarak finanse ediliyor yani özel sektörümüz dışarıya borçlanarak finanse ediliyor. Daha çok kısa vadeli kaynaklarla finanse edildiği bir ara doğrudu ama şu son yedi sekiz aylık döneme baktığımız zaman cari açığın artık çok önemli bir kısmı, yüzde 80-yüzde 90 gibi bir kısmı kısa vadeli finansmanla artık kapatılıyor. Bir ara yaşadık onu böyle on iki ay kadar bir dönem gerçekten çok kısa vadeli finansmanla cari açık karşılanmıştı, şimdi daha uzun vadeye dönmüş durumda. O tabii, riskleri, endişeleri bir miktar azaltıyor.

Türkiye'nin genel anlamda ekonomik yapısına baktığımızda maliye politikalarında zaten oldukça disiplinli bir çizgi izliyoruz ve kamu borcu risk alanı olmaktan çıktı. Para politikalarını Merkez Bankası hem fiyat istikrarı odaklı hem de finansal istikrar odaklı yürütüyor ama asıl önem vermemiz gereken konu bundan sonra artık yapısal reformlar. "Yapısal reformlar ne?" dediğimizde şimdiye kadar biz ne yapıyorduk? Kalkınma planlarında olsun, orta vadeli programlarda olsun genel anlamda hangi konularda çalışılacağını vurguluyorduk ama ilk defa ne yaptık bu sefer? Bu kalkınma planının ekindeki, yine ilk defa açıklanan Öncelikli Dönüşüm Programı'nın somut eylem planlarını yaptık. Eylem planlarına açıp baktığınızda -ki web sitelerinde de yayımlandı- 417 tane adım açıkladık. Bu adımları hangi bakanlığımız atacak ve en geç hangi tarihe kadar atacak. G 20 ülkeleri içerisinde şu ana kadar bu kadar detaylı bir eylem planı açıklayıp da böylesine bir taahhüde giren bir ülke de yok. Eğer bundan sonra potansiyel büyümemiz artırmak istiyorsak yani yüzde 3'lü-4'lü seviyelerde değil de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – ...yüzde 5-6 ve hatta daha yüksek büyüme oranlarına ulaşmak istiyorsak bu ancak ve ancak yapısal reformlarla mümkün olacak. Büyümemizin dengeli olması gerekiyor. Sadece büyümenin rakamı, niceliği önemli değil, aynı zamanda dengeli bir büyüme olması gerekiyor. Eğer bizim büyümemiz sadece iç talepten, içeride tüketmekten gelen bir büyüme ise bu hemen yanı başında büyük bir cari açığı da getiriyor. Dolayısıyla daha çok ihracata dayanan, dış talebe dayanan bir büyümeyi arzu ediyoruz ve son bir yıldır aldığımız tedbirlerle de bu önemli ölçüde gerçekleşti ve bankaların kredi hacmi yine çok hızlı artmaya başlamıştı, yüzde 35-36'ya çıkmıştı, yüzde 16'ya düştü. Yine, aldığımız tedbirlerle kredi kompozisyonunu değiştirmeye çalıştık ve tam da istediğimiz sonucu elde ettik. Tüketici kredilerindeki artış yüzde 8-9 civarında şu anda, tüketici kredilerinde son on iki ayı söylüyorum ama KOBİ kredilerine baktığınızda yüzde 25'lik bir artış var KOBİ kredilerinde. Eskiden televizyonlarda bankaların kredi kartı reklamını görüyordunuz, şimdi televizyonlarda KOBİ kredisi reklamını görüyorsunuz. Demek ki koordineli bir şekilde yapılan düzenlemeler finans sektörümüzü daha doğru, daha istikrarlı bir iş modeline başarılı bir şekilde yönlendirebiliyor. Bizim bu önümüzdeki dönemde de ihtiyatlı tutumumuz devam edecek, dengeli bir büyüme için mutlaka bir çaba içerisinde olacağız çünkü Türkiye'nin sadece bugününü yarınını değil sadece bu önümüzdeki seçimden önceki altı ayını, sekiz ayını değil biz Türkiye'nin önümüzdeki beş yıllık, on yıllık geleceğini düşünerek hareket ediyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Vergi reformunu bile yapamadınız iki senede Sayın Başbakan Yardımcımız.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Vergi reformu aslında Plan ve Bütçe Komisyonumuzun gündeminde, çok ideal olmasa da kısmi bir iyileşmeyi içeren bir gelir vergisi yasamız...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Vedat Bey'de...

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Vedat Bey'in başkanlığındaki alt komisyonda inşallah bir gün görüşülür diye bekliyoruz.

VEDAT DEMİRÖZ (Bitlis) – Ocakta inşallah.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – İnşallah, inşallah.

Şimdi, Sayın Akçay'ın siyasi istikrarla ilgili yorumları vardı. Tabii, biz burada siyasi istikrar dediğimizde neyi anlıyoruz? Ülkede güçlü bir iktidar var mı? Hızlı karar alınabiliyor mu ve yönetimde yeknesaklık var mı? Bunların önemli ölçüde Türkiye'de olduğunu görüyoruz. Hele hele içinde bulunduğumuz coğrafyaya bakın yani ülke ismi vermeyeceğim ama şöyle bir közeye bakın, şöyle bir doğuya bakın, şöyle bir güneyimize bakın yani Türkiye'nin bütün bu ülkelerden çok daha istikrarlı bir yapıya sahip olduğunu herhâlde görmek çok da zor değil.

Sanayiye özellikle dikkat çekiyoruz çünkü sanayinin millî gelirden aldığı pay son birkaç yılda biraz düşmeye başladı. Bu trend iyi değil, gelişme evresi olarak bizim gibi olan ülkelerde sanayinin millî gelirden aldığı pay Türkiye'nin neredeyse 2 misli civarında ve artıyor. Dolayısıyla mutlaka üretmeye yani bileğimizin gücüyle, alınımızın teriyle üretmeye ağırlık vermeliyiz. Aksi hâlde gayrimenkul üzerinden oluşan kazançlar ağırlıklı olarak kendi ülkemiz içerisinde, işte kendi aramızda dönüp dolaşan bir değer. Hâlbuki burada üretip ancak ihraç ettiğimiz zaman o katma değeri ülkemize katmış oluyoruz. Burada inşaat sektörü bizim için çok önemlidir, orada da bir yanlış anlama olmamalıdır. İnşaat sektörünün millî gelirdeki payı yüzde 5, gelişmiş ülkelerde yüzde 8. Bu ne demek? Türkiye yüzde 8'e doğru gidecek, yolu var, inşaat sektörü önemli bir sektör ama burada rant oluşumunun şekline dikkat etmek gerekiyor, fırsat eşitliği olması gerekiyor, adalet olması gerekiyor ve oluşan rantın vergilendirilmesi önemli, bir de ne tür rant tamamen kamuya kalmalı, ne tür hani normal ekonominin çarklarının dönüşü gereği gerekli ve yaygın kesimlere kalmalı? Bununla ilgili yeniden bir tazelenmiş

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 102

bir bakış açısı gerekiyor, bununla ilgili de zaten çalışmamızı başlattık. Sadece sanayiye teşvikle bu işi elde etmek mümkün değil. Öbür tarafta olan, çok kısa zamanda ve haksız kazancın önlenmesi gerekiyor ki daha böyle eşit düzlemde sektörler arası bir tercih oluşsun. Aksi hâlde sanayicilerimiz birikimlerini yeniden sanayiye, yeniden teknolojiye yatırmak yerine eğer “Bir arsa alayım, beş yıl sonra nasıl olsa değer kazanır, bir de imar değişir, şöyle olur, böyle olur.” diye hesaplara giriyorlarsa bu tamamen ekonomimizin verimsiz bir yapıya dönmesine sebep olabilir. Buna hemen el atmasak da birkaç yıla kadar gerçekten farklı zorluklarla ekonomimiz karşı karşıya kalabilir.

Bu 2017-2018 millî gelir rakamları, şimdi, burada şu var: Ki bizim bir kalkınma planımız var, bu kalkınma planı 2012 yılında çalışmaya başlanmış ve 2013’ün Şubatı gibi teknik çalışmalar tamamlanmış yani 2013 Mayıs’ta FED’in yaptığı açıklamalardan ve o piyasadaki türbülansın önceki dönemde, daha sakin bir dönemde hazırlanmış bir kalkınma planı ama hangi hedef daha güncel dersiniz tabii ki bizim en son açıkladığımız orta vadeli programdaki verilerimiz daha güncel verilerimiz.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – O zaman bugünlere ne oldu?

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Şimdi, dövizle baktığımızda tabii Onuncu Kalkınma Planı’ndaki kur varsayımları farklı, orta vadeli programdaki kur varsayımları farklı. Mesela Türk lirası olarak rakamlara baktığımızda, döviz olarak da Türk lirası olarak baktığımızda kalkınma planında demişiz ki 2018’de 2 trilyon 535 milyar TL demişiz mesela. OVP’de Türk lirası olarak baktığımızda 2 trilyon 370 milyar demişiz. 2017’den 2018’e enflasyon artı büyümeyi dikkate aldığınızda çok da kopuk rakamlar değil ama OVP’yle kalkınma planı arasındaki en önemli fark kur varsayımı.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Bugünkü açıkladığınız mı?

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – 2018 rakamları zaten kalkınma planında açıklanan rakamlar, yeni rakamlar değil ama orta vadeli programdaki rakamlar daha güncel kur varsayımlarıyla ortaya konulmuş rakamlar. Dolayısıyla...

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama kafalar karıştı şimdi yani.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Yok, karışacak bir şey yok, anlayan anlamış.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Bakın, Sayın Bakan, gerçekleşmesi mümkün olmayan hedefleri niye bugün bir basın açıklamasıyla, Başbakanın katıldığı bir toplantıda açıklıyorsunuz?

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Şimdi, siz o soruyu sorarken Sayın Türel zaten hemen cevabını verdi. “Ya o kalkınma planındaki rakamdı, o da orta vadeli programdaki.” dedi. Bu rakamların hepsi doğru, hepsi bizim rakamımız, sadece varsayımlarının ve bazılarının farklı olduğunu söylüyorum, o kadar, başka bir şey değil.

MÜSLİM SARI (İstanbul) – Ama yani hiç kredibil olmayan rakamları açıklıyorsunuz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Yok, kalkınma planımızdaki rakamların aynısıdır açıklanan.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Baştan söyledi zaten.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Şimdi, birisi kalkınma planındaki rakamın aynısıdır, öbürü de orta vadeli programdaki...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – “Bu bir temenni değildir.” diye başlarken söyledi yani sorulacak soruyu biliyordu.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Zaten kur etkisini çıkarın sadece Türk lirası olarak baktığınızda da gayet tutarlı rakamları orada görüyorsunuz.

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Büyümler de farklı.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Bu madencilikle ilgili bir ifade vardı, yine Sayın Başbakanımızın bugün yaptığı açıklamayla alakalı. Orada sanırım bazı basın kuruluşlarında o cümleleri biraz özetleyip yayınlamışlar. Yani gazetelerin ya da web sitelerinin bazıları bir rakamı almış, bir grup da bir başka rakamı almış. Evet, şimdi, ben tam ifadelerini ben okuyayım: “MTA’nın yurt dışında da madencilik faaliyeti yapabilmesini sağlayacağız. Madencilik sadece Türkiye içinde bir faaliyet alanı olmaktan çıkarak Türkiye’nin belli özel alanlarda kapasitesini yurt dışına taşımaya kararlıyız.” Yani bunu herhâlde bazı yayın kuruluşları “sadece”yi çekmiş, “MTA” yı çekmiş “yurt dışı”nı çekmiş...

BAŞKAN – “Sadece”yi çıkarırsanız işte o zaman zaten...

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – “...madencilik Türkiye içinde bir faaliyet alanı olmaktan çıkaracağız.” gibi böyle aradan kelimeleri çekip haber yapınca tam tersi bir sonuç ortaya çıkmış yoksa ifadeler gayet isabetli, zaten bizim programımızda da yer alan ifadeler.

Şimdi, bir başka konu: “Bu orta vadeli programda hukuk vurgusu vardı, iyi de şimdi niye yok?” Bir önceki orta vadeli program, bir önceki kalkınma planını baz alan ve oradaki paragraflardan yola çıkarak hazırlanmış bir orta vadeli program, yeni orta vadeli programda da, yeni kalkınma planında dolayısıyla o referans paragraflarında “hukuk” kelimesi geçmediği için oraya taşınmamış yoksa bizim hukukun üstünlüğü konusundaki duruşumuz gayet net, bunu zaten sık sık vurguluyoruz.

“Özel sektör yatırım harcamalarını biraz azaltmış.” tespiti doğru bir tespit zaten bunun üzerine de eğiliyoruz, özellikle sanayi yatırımlarıyla alakalı harcamaların mutlaka tekrar canlanması için özel bir çaba gerekecek.

Sayın Kaplan ayrıldı, gerçi onun epey bir değiştiği konu vardı fakat çok kısa özetle ben söyleyeyim. Şimdi dedi ki: “El Kaide’yle El Nusra’yla iş birliği yaptı Türkiye.” Bunlar külliye yalandır, doğru değildir, hiçbir şey yoktur, biz bu örgütlerin hepsini terör örgütü olarak ilan etmişiz, ayrıca IŞİD’i terör örgütü olarak ilan etmişiz. Dolayısıyla bunlar tamamen kamuoyunu yanıltmaya yönelik ifadelerdir, gerçekte uzaktan yakından ilgisi yoktur. Kobani vurgusunu yaptı, 200 bin komşumuzu, kardeşimizi biz üç gün içerisinde Türkiye’ye aldık. Avrupa Birliği’nin son beş yılda aldığı göçmenlerin tamamının sayısı 200 bin, 28 ülkenin toplamı beş yılda 200 bin, biz üç günde aldık ve bunlar Kobani’de

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 103

yaşayan kardeşlerimiz. Dolayısıyla kimse Kobani üzerinden ne siyaset yapsın ne kafaları karıştırsın, biz insanlık noktasında da, güvenlik noktasında da ne varsa gereğini yaparız. Bu konuda da öncelikle şiddet üzerinden, vandalizm üzerinden iş yapmaya çalışanlar kendisine bir çekidüzen versin. Hükûmetimizin barış odaklı, güvenlik odaklı ve insanlık odaklı çalışmalarına hiç laf etmesinler, hakları da yok, cüret de edemezler. Daha detayına girmeyeceğim kendisi olmadığı için.

Türkiye kırılğan beşli içerisinde. Şimdi "kırılğan beşli" dediğimiz nedir arkadaşlar? 5 ülke bunlar, gelişmekte olan ülkeler ve cari açığı olan ülkeler. Beş ülkenin cari açığı var. Bu ülkeler sermaye akımlarından daha çabuk etkilenen ülkeler, birisi de biziz. Ama, özellikle cari açığı düşürmek yönünde aldığımız tedbirler ve bu konudaki kararlılığımız ortada, dolayısıyla, bu da zaten fark ediliyor. Ne kadar sıkı durursak, ne kadar yapısal reformlara ağırlık verirsek bu da Türkiye'nin bu alanda risklerini azaltacaktır.

Merkez Bankasıyla ilgili sorular var. Şimdi, Merkez Bankasının kamuoyuna açıkladığı rezerv 132.200, altın 19.600, döviz 112.600. Bunlar milyar dolar cinsinden. Merkez Bankası Kanunu'nda bu rezervleri nasıl yönetecek onunla ilgili bir madde var, diyor ki: "Banka ülke altın ve döviz rezervlerini para politikaları hedefleri ve uygulamaları çerçevesinde yönetir. Bu amaçla banka sırasıyla güvenli yatırım, likidite ve getiri önceliklerini dikkate alır." Yani, birinci sırada ne var? "Güvenli." "Güvenli." demek ne demek? 3A notu olan ülkenin kâğıdı demek. "Çok güvenli." dediğinizde tabii, onların getirisi biraz düşük oluyor, gayet normal. Kanunla kendilerine verilmiş görev. "Önce güvenli yere koyacaksınız parayı, ondan sonra likit olacak, ondan sonra tabii ki getiriyi de dikkate alacaksınız." diyor. Ama, getiri 3'üncü sıradaki vurgu. Bu altın fiyatlarının inişi ve çıkışıyla alakalı biliyorsunuz, altın rezervinin önemli bir kısmı rezerv opsiyon mekanizması çerçevesinde bankaların, Merkez Bankasının tuttuğu zorunlu karşılıklar. Dolayısıyla, buradaki altının fiyat hareketinden, önemli bir kısmının fiyat hareketinden Merkez Bankasının kârı ya da zararı söz konusu değil.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani, Amerika'ya yatırım yapmasının sebebi ne?

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Merkez Bankası benim bildiğim kadarıyla, son dönemlerde yani son kaç yıldır ne altın aldı ne altın sattı yani altın rezervinin yükselmesi rezerv opsiyon mekanizması çerçevesinde bankaların orada tuttuğu altınlardır, oradan kaynaklanan rezerv artışıdır. Dolayısıyla, altının fiyatı inmiş, çıkmış bu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Amerika'ya yaptığı yatırım sebebi...

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – "Yaptığı yatırım" derken dediğim gibi, güvenli olacak, likit olacak...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama, o zaman bütün rezervleri Amerika'ya götürsün.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Yok, orada belli bir kompozisyonu var risk yönetimi çerçevesinde, varlık yönetimi çerçevesinde. Kendi iç yönetmelikleri var; kendi iç yönetmeliğinde çok açık kurallar çerçevesinde yaptıkları işlemler bunlar. Dolayısıyla, o konuda oldukça bilinçli bir ekip var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakanım, yönetmelikleri biliyoruz, dediğimiz o değil ki yani. Net bir soru soruyoruz, diyoruz ki: "Faizler yükseldiği zaman bizim elimizdekilerin değeri düşecek yani bunu risk yönetimi açısından dikkate almıyor musunuz? Veya altın fiyatı düşüyor, ne kadarını yurt dışında, ne kadarını Merkez Bankasının kasasında tutacağız, buna göre karar vereceğiz?" Yoksa, yönetmelikleri hepinizden daha iyi ben biliyorum kusura bakmayın yani.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – İyi de faizler çok yüksek olduğu zaman alınan değerler de faizler düştüğü zaman ciddi değer kazandı. Yani, o zaman faizler yükselecek diye sat... Varlık yönetimi böyle olmaz hiç. Bankalar hazine kâğıdını alıyor koyuyor, bankaların bilançosunda ciddi miktarda hazine kâğıdı var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ne zaman alıyor, ne zaman satıyor? İkinci piyasada da var, 3'üncü eli anladığı zaman eylem planı yapıyor, kusura bakmayın yani.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Olur mu canım sürekli stok var. Stok rakamına bakın, bankalar birdenbire hazine kâğıdını boşaltıyor mu ya da birdenbire alıyor mu? Her ay sonu bakın bankalara...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Birdenbire boşaltmıyor ama büyük bir kısmını boşaltıyor.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Olur mu canım istatistikleri var bakın. Bankaların portföyünde...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Daha da yüksek de onun için yani.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Yok, siz bir istatistiklere bakın da öyle söyleyin.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Uluslararası bankalara bakın bakalım ne kadarını Japonya'ya, ne kadarı...

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Yok, yok siz bir istatistiklere bakın, BDDK'nın her ay sonu...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bakalım.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Bakın.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Uluslararası bankalara bakalım, Türkiye'ninkine değil, Türkiye mecbur zaten.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Uluslararası bankalara da bakın, hepsine bakın.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bakalım bakalım hangi portföyünü hangi ülkeye kaydırmış.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Ortalama belli bir stok devam eder yani. Dolayısıyla, orada işte, faiz inecek; öyle yönetilmiyor bu iş yani. O zaman Hazinesin faizleri düşerken bankaların daha çok alması lazım, yükselirken daha az alması lazım. Öyle bir şey yok ki belli "rollover" var işte, Hazinesin "rollover"lerini açıkladım işte, yüzde 80 civarında devam ediyor. Bu ne demek? Banka 100 liralık tahvil tahsil ediyor, 80 liralık...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – ...farklı mıydı?

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Kavram aynı ama.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 104

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Cevap vermiyorsanız bürokratlar gibi vermeyin ama o, aynı şey değil sorduğumuz.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Ben soruya cevap verdiğimi düşünüyorum yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Topu taca atabilirsiniz ama...

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Taç değil, gayet güzel gol atıyoruz yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sorduğumuz soru netti. Sorduğumuz çok net bir iktisat sorusuydu.

BAŞKAN – Yok, siz “Kısa vadede çok hızlı bir şekilde Amerikan hazine bonosuna yatırım yapıldı.” demek istiyorsunuz öyle mi? “Böyle bir şey olmaz.” diyor Sayın Başbakan Yardımcısı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – “Bunlar doğru mu?” diyoruz. Bunun risk yönetmeyle bir alakası yok, iktisadi bir soru soruyorum.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Fiyatı yüksek olduğunda riski artıyor, bak ben öncelik saydım. Birinci öncelik: Güvenilir, illa 3A kredi notu olacak. 3A kredi notu olan varlık ne var dünyada bugün? Ne kaldı ki zaten yani? “Three ply rating”i olan dünyada varlık ne var? Oradan başlamak zorunda, önce ona bakacak. Kanun öyle diyor, “Önce ona bakacaksın, sen getiriyi falan boş ver, önce sapasağlam olacak, ondan sonra likit olacak, onların içinden de getirisi iyi olanı seç.” Diyor. Kanun öyle diyor Merkez Bankasına, öyle bir görev vermiş.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ne zamandan beri ilk defa yaptınız bu şeyi?

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Bu kanun eski kanun, ta zamanında çıkmış Merkez Bankası Kanunu yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kanunda sorun yok.

BAŞKAN – Ama, Amerikan hazine bonosuna ilk defa yatırım yapmıyor herhâlde Merkez Bankası, sürekli var.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Sürekli olur yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Biz “yatırmayın” demiyoruz ki Sayın Bakanım yani.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Amerikan doları ve Amerikan hazine bonusu dünyanın en yaygın varlığı, likit varlığı yani. Bu, gayet doğal. Her Merkez Bankasında olduğu gibi bizim Merkez Bankasında da vardır bir miktar, rakamlarını bilmiyorum şimdi, yanımda yok.

BAŞKAN – Sayın Başbakan Yardımcım, bütçe bittikten sonra, bütçe görüşmeleri biter bitmez Merkez Bankamızı zaten dinleyeceğiz, merak etmeyin.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Onlara daha detaylı sorarsınız.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bunu dinlemede bir şey yok ki.

BAŞKAN – O zaman soracaksınız arkadaş bunu, ona soracaksınız yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Rezerv yönetimi açısından soruyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Şimdi, kamu bankalarıyla ilgili çok konu oldu. Ben şunu söyleyeyim: Kamu bankaları öncelikle her banka gibi BDDK tarafından denetleniyor; bir. Fakat, özel bankalardan farklı olarak bir kamu bankası Sayıştay tarafından denetleniyor, Meclis KİT Komisyonu tarafından denetleniyor ve gerektiğinde Başbakanlık Teftiş Kurulu tarafından denetleniyor. Burada gündeme gelen ya da gelmeyen pek çok kredi dosyası aslında bu bahsettiğim denetleme organlarından mutlaka geçiyor. Yani, burada gündeme gelen ya da basına yansıyan biriki tane, üç tane, beş tane konudur. Ondan çok daha fazla konu ilgili denetim kurumlarının zaten gündemine geliyor. En ufak bir şikâyet gelsin, en ufak bir hareketlenme olsun, hemen öncelikle BDDK bir bakıyor sen ne yapıyorsun diye. BDDK bütün bankaları çok yakından izliyor, kredi dosyası bazında izliyor. E, Sayıştay orada, eskiden YDK’nın yaptığını şimdi Sayıştay yapıyor biliyorsunuz. Kamu bankaları özel bankalardan farklı bir de oradan denetleniyor. Başbakanlık Teftiş Kurulu en ufak bir şikâyet gelsin hemen ekip kuruyor, gönderiyor, BDDK’yla ortak ekip. Şu anda kaç tane öyle ekip vardır kim bilir dosya bazında. Yani, denetsiz, başıboş bir şey asla yok. Yani, hasbelkader böyle basına yansımış birkaç dosya üzerinden “Şu ne oldu, bu ne oldu?” diye belki soruyorsunuz ama çok daha fazla konuda... Çünkü, niye bankacılık sisteminde yüzde 3 civarında bir takibe geçen alacak var. Kamu bankalarının da bunun biraz altında. Hatta kamu bankaları diğer özel bankalardan farklı olarak ellerindeki alacakları satamıyorlar. Şu andaki takibe geçen alacağı kamu bankalarının ta onlarca yıldır birikmiş. Hâlbuki özel bankalar arada bir varlık yönetim şirketlerine takipteki alacaklarını satıp bilançoğu boşaltıyorlar ve sanki takipteki alacakları yok gibi görünüyor. Kamu bankaları bunu da yapamıyorlar. Buna rağmen, ortalamanın altında takibe geçen alacak var kamu bankalarında. Dolayısıyla, her bankada bir miktar olur bu yani “Sıfır batak olsun.” dersiniz o zaman banka hiç iş yapamaz, o zaman sıfır iş yapması lazım yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ya, onu demedik ki Sayın Bakanım. Valla helal olsun ya, iyi top çeviriyorsunuz Başbakan Yardımcım, bir daha tebrik ediyorum, başta etmiştim. Çok net 2 firma söyledik, dedik ki: “Almanya’da bu 2 banka...

BAŞKAN – Ama, “Firma bazına giremem.” diyor zaten.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Firmaya girmeyin, şunu diyebilirsiniz kardeşim: “Öyle bir iflas masası yok, bizim bu şirketlerde batmış kredimiz yok.”

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Bakın, bu siyaseten kolay bir iş. Bakın, “Soru soruyorum, cevap veremiyor.” diyorsunuz. Ama, hukuken de çok büyük yanlış işlediğinizi bilin yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Vermiyor.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Hukuken vermiyor, kanunen vermiyor.

BAŞKAN – Sayın Başbakan Yardımcım, ayrıca, bu yöneticiler açısından zimmet suçuna da giriyor zaten bildiğim kadarıyla.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 105

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Ondan biraz çekindikleri için yapmıyorlar, çok net değil yani.

BAŞKAN – Yani, varsa böyle bir şey zimmet suçuna giriyor ayrıca.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Bir de o var tabii.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Söylediğimiz o değil ya. Bak, teknik kısmı var bir de, girme oraya. İflas masasına çağırılmış, niye gitmedi bankanın hukuk müşavirleri? Ya da “Böyle bir şey yok.” diyebilirsiniz. İstirdik ki bir cevap verin Sayın Bakanım.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Bakın, ben söyleyeyim, bu sorduğunuz spesifik olayın belki 100 tanesi...

BAŞKAN – Sayın Günal...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – “Böyle bir şey yok.” der Sayın Genel Müdür, siz de...

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Bunu siyaseten bol bol kullanırsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Basın da buradayken kullanın da... Ben yine durduğum noktadayım. BDDK da hiçbir şey söyleyemez, SPK da hiçbir şey... Ticari sırda, bankacılık sırrıysa kanun gereği hiçbir bilgi alamazsınız. Yani kanun böyle, yapacak bir şey yok. Ama denetim organları da sonuna kadar denetler, en detayına girip... O da zaten, Sayıştay kimin adına denetliyor?

BAŞKAN – Bizim adımıza.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Güya...

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Güyası müyası yok canım, şimdi yani işinize gelince yani TMSF'yle ilgili...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sizin adınıza denetliyor, bizim değil. İşin bir o tarafı var, bir de bu tarafı var; bu tarafa hiçbir şey yok.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – TMSF'yle ilgili dosyayı okuyorsunuz, o zaman Meclis adına denetliyor, öbür türlü olunca denetlemiyor.

BAŞKAN – Sayın Günal, burada bütün verileri Sayıştay raporlarından alıp gündeme getiriyorsunuz, demek ki...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben sadece TMSF'yi söyledim, yok, öbür kurumlar...

BAŞKAN – Hep Sayıştay denetim raporlarından geliyor bu sorular.

Evet, Sayın Başbakan Yardımcım, biraz toparlayabilirsek.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Şimdi, KOBİ'lerle alakalı konular önemli, KOBİ'ler gündeme geldi. Bakın biz G20'de Türkiye Dönem Başkanlığının en önemli konularından birisi olarak KOBİ'leri gündeme getiriyoruz yani KOBİ'lerin tüm dünyadaki görünürlüğü, etkinliği, destek mekanizmaları, finansmanları, bunların hepsini özel bir gündem olarak getiriyoruz. Dolayısıyla sadece Türkiye için değil, dünya için de önemsedığımız için bu KOBİ düzenlemelerine çok önem veriyoruz. Kendimiz zaten Halk Bankası üzerinden, KOSGEB üzerinden pek çok mekanizmayı başlattık. TÜBİTAK gayet güzel programlar başlattı şimdi. Bu kendi iyi tecrübelerimiz, biraz da dünyayla paylaşmak üzere G20'de bunları gündeme getirmiş durumdayız.

İşsizlik sigortasıyla ilgili bir soru vardı. Varlıkları şu anda yaklaşık 70 milyar TL civarında, bu varlıkların 60 milyarı devlet iç borçlanması elinde. Bu bizim iç borcumuzun içinde yani 2013 yılı sonunda biz 585 milyar iç borç açıkladıysak bu kâğıtlar da bu iç borç rakamlarının içinde yani o ayrıca bir yerlerde tutulmuyor.

BAŞKAN – 60 milyar dâhil yani.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Dâhil, dâhil tabii ama net kamu borcu dediğimizde, nete indirdiğimizde o da yine kamusal bir varlık olduğu için oradan düşüyor.

Hazine garantileriyle ilgili: Bu Hazinenin ayda bir yayımladığı Kamu Borç Yönetim Raporu çok detaylı, bilmiyorum bunu inceliyor musunuz, bakıyor musunuz? Burada bütün detayla bilgi var. Hazine mesela ne kadarlık şu anda borç garantisi vermiş? 2014'ün ikinci çeyreği sonu itibarıyla toplam 11 milyar dolarlık bir garantisi söz konusu Hazinenin yani kendi borçlu değil ama kefil olmuş. Öte yandan, borç üstlenimine tabi kredi anlaşmalarıyla ilgili de artık bu raporda her ay düzenli yayımlanıyor. Şu ana kadar Hazine üç tane borç üstlenimi işine girmiş; bunlardan bir tanesi, Avrasya Tüneli, mesela -rapordan bakıyorum, kamuoyuna açık rapor- 1 milyar 200'lük bir proje 960 milyonu Hazinenin borç üstlenim anlaşmasına tabi olmuş. Gebze-Orhangazi 6 milyarlık bir proje, iki etapta 2 milyarlık işlem yapmış Hazine. Yine Kuzey Marmara oto yolu da 2,900'lük bir proje, yani bu üçüncü köprü 2,300'lük bir borç üstlenim anlaşması Hazine yapmış durumda. Daha önceki görüşmelerde bunun şeffaf ve izlenebilir bir mekanizma hâline getirelim diyorduk artık bu raporlarda bunu açık yayımlıyoruz. Dolayısıyla borç üstlenimiyle ilgili proje büyüklüğü ne ve ne kadarlık kısmında Hazine devreye girmiş, artık bu kamuoyuna açık bir şekilde izlenebilir bir şekilde...

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Şehir hastaneleri de var mı?

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Şehir hastaneleri farklı, o kiralama sistemi olduğu için orada mesela, biz şöyle hesap ediyoruz: Yaklaşık olarak hepsini yapsak 2018'den itibaren böyle yılda 3 milyarlık filan bir kira ödemesi başlayacak orada. Orada borç üstlenimi falan yok, direkt kira ödemesi var. Dolayısıyla...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Garanti verdik olduğu zaman...

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Garanti hiç vermedik onlara. Yok yok, garanti vermedik. Şu ana kadar hiçbirine garanti vermiş değiliz. Şu ana kadar gerekmedi de yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Gerekeceği hâlde eğer açık kredi alırlarsa siz ona iptal... Burada kaç saat kavga ettik...

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Yok yok öyle bir şey değil.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Tarih : 06.11.2014

Grup :

Giriş:

Sayfa : 106

BAŞKAN – O projenin üstlenilmesi hâlinde yani yarım kalıp da devralınması hâlinde. Böyle bir şey yok.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Şu ana kadar şehir hastaneleriyle ilgili borç üstlenim anlaşmasına gerek kalmadı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yapamazsa, kreditora borcunu ödemeyi garanti ediyor, devraldığı...

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Hayır, yok.

RAHİM AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Girmedik diyorlar ama girilebilir yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şu anda daha girmedin, daha inşaat devam ediyor. İnşaatı bırakacak, batacak, devlet devralınca da Hazine kreditorün parasını ödeyecek.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Yok öyle bir şey, şu anda yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ama olmaz zaten, en başta da hastaneler...

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – İleride... Şu ana kadar gerek de yok. Yani Sağlık Bakanlığımızdan bize bugüne kadar “Ya, biz bu işe para bulamıyoruz, firma bulamıyoruz siz devreye girin.” diye bir talep de gelmedi. İhaleler yapılıyor, anlaşmalar imzalanıyor sürekli. Yirmi iki tane şehir hastanesinden bahsediyoruz, bugüne kadar da ihtiyaç olmadı yani bundan sonra da ihtiyaç olacağını biz tahmin etmiyoruz. Ama çok büyük bir projede, çok büyük bir işte gerekirse de oturacağız, tek tek bakacağız, inceleyeceğiz ona göre karar vereceğiz.

Ziraat Bankasının New York şubesiyle ilgili bir soru vardı: 8 Eylül 2014’te New York FED bir denetim ekibi göndermiş, bu denetim ekibi 26 Eylül oradaki denetimini tamamlamış, şubenin şu anda kısıtlanmış, durdurulmuş hiçbir işlemi yok. Bu da Ziraat Bankasından aldığımız not.

BAŞKAN – Diğerlerini yazılı olarak cevaplayalım Sayın Başbakan Yardımcım, çünkü...

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Evet, artık öyle yapalım, değil mi? Gecenin bu vakti fazla...

BAŞKAN – Biz yarın sabah saat 10.00’da da...

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Ama önemli konulara herhâlde bayağı bir değindik.

BAŞKAN – Sayın Başbakan Yardımcım, saat 10.00’da da yeniden...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Temettü rakamlarını...

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Onu hemen söyleyeyim, temettü rakamlarını, burada var. Yıl 2012, kârı 2 milyar 650 milyon, temettüsü 125 milyon. Yıl 2013 kâr 3 milyar 330 milyon, temettü yine 125 milyon.

Biz özellikle bankaların sermayesini güçlü tutmak için fazla bir temettü almıyoruz son birkaç yıldır. Kârlarını daha çok içeride tutuyorlar. Bu, aslında, özel bankaların çoğu için de geçerli yani BDDK pek çok özel bankaya kâr dağıtımını konusunda biraz sıkı davranıyor. “Kâr ediyorsan içinde tut çünkü büyüyorsun, bilançon büyüyor, sermaye ihtiyacın olacak, dışarıdan yarın sermaye arayana kadar bugünden elde ettiğin kârı içeride tut.” diye BDDK’nın gayet güzel bir uygulaması var çoğu bankayla ilgili. İyi de sonuç alıyoruz.

Başka böyle çok önemli atladığım bir şey varsa hatırlatın.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Merkez Bankasının kârı bu sene düşecek, ona göre. Paranız azalıyor, benim sözümü dikkate almazsanız...

BAŞBAKAN YARDIMCISI ALİ BABACAN (Ankara) – Başka böyle spesifik bankalarla ilgili bazı sorular vardı. İşte şu bankayla ilgili durum nedir ya da işte yok 68’inci madde, 70’inci madde yani bunların tamamı bankacılık sırrı kapsamında olduğu için maalesef bu konularda hiçbir şey söyleyemiyoruz.

Şimdi, kurumlarımızda ister Merkez Bankası olsun ister BDDK olsun, SPK olsun, hatta Borsa İstanbul olsun Hazine Müsteşarlığı olsun dönem dönem kuşkusuz yönetim kadrosuyla ilgili bazı tasarruflarımız oluyor. Son dönemde bu kurumlarımızın hepsinde yönetimlerle ilgili bazı tasarruflar oldu. Tabii, bağımsız kurumlarımız daha çok ağırlıklı olarak kendi içinde bu çalışmaları yapıyorlar çünkü kurulun yetkisi var, kurum başkanının yetkisi var orada. Hazine Müsteşarlığımızda da son dönemlerde yönetim kadrosuyla ilgili bir miktar inisiyatifimiz oldu. Bazı tasarruflar kullandık, dönem dönem kuşkusuz ki yönetim kadrosuyla ilgili bu tür çalışmalar için tabiatında olabiliyor ya da bazı şartlar gereği gerekli olabiliyor.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Başbakan Yardımcım.

Değerli arkadaşlar, Bakanlığımızın ve ilgili kurumlarımızın bütçeleri üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

PROGRAMLAR

Şimdi sırasıyla bütçe ve kesin hesapları okutacağım.

İlk olarak Hazine Müsteşarlığının bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Hazine Müsteşarlığının 2015 yılı bütçesi ile 2013 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2015 yılı bütçesi ile 2013 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Sermaye Piyasası Kurulu bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Sermaye Piyasası Kurulunun 2015 yılı bütçesi ile 2013 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, gündemimizde bulunan bütçe ve kesin hesaplar oylanmış ve kabul edilmiştir. Hayırlı uğurlu olsun.

Yarın saat 11.00’de toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 01.42